PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, TOREK, 6. FEBRUARJA 1968 • LETO X., ŠTEVILKA 35 • CENA 50 PAR

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 8. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLE
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO

PRVA IZDAJA

Zadnja pot velikega državnika in politika dr. Ivana Ribarja

Na tisoče ljudi se je včeraj popoldne na Mirogoju v Zagrebu zadnjikrat poslovilo od ene najpomembnejših osebnosti novejše jugoslovanske zgodovine

ZAGREB, 5. febr. (Tanjug). Na zagrebškem pokopališču Mirogoju so danes popoldne z največjimi vojaškimi in državnimi počastitvami pokopali posmrtne ostanke prvega predsednika AVNOJ in dolgoletnega predsednika prezidija ljudske skupščine dr. Ivana Ribarja. Žaro s pokojnikovim pepelom so položili med grobnico narodnih herojev in grob Vladimirja Nazorja.

Na tisoče Zagrebčanov in prebivalcev drugih mest iz vse države je prišlo danes počastit spomin in se zadnjikrat poklonit dr. Ribarju kot eni najpomembnejših osebnosti novejše jugoslovanske zgodovine.

Prebivalci Zagreba so se začeli poslavljati od svojega velikega someščana danes dopoldne, ko je žara s pepelom dr. Ribarja stala v avli sabora Hrvatske na Radićevem trgu. Pokojnikove posmrtne ostanke so danes opoldne prenesli na pokopališče Mirogoj. Tam so stali na zadnji častni straži ob pokojnikovem mrtvaškem odru predstavniki občine Karlovac in rojstnega mesta Ivana Ribarja Vukmanića njegovi najbližji prijatelji in sodelavci — ugledni borci.

Ob mrtvaškem odru dr. Ribarja so stali zadnji: Edvard Kardelj, Svetozar Vukmanović, Milentije Popović, Jakov Blažević, Mika Špiljak, dr. Savka Dabčević-Kučar, Djuro Pucar, Puniša Perović, Mika Tripalo in Pero Pirker.

Med igranjem žalne koračnice so žaro s pepelom dr. Ivana Ribarja odnesli iz avle in položili na lafeto. Tam so se od pokojnika poslovili Blažo Jovanović, Jakov Blažević, učenka šole »Bratje Ribar« v Zagrebu Lidija Benčić in predstavnik občinske skupščine Karlovac prof. Ivan Jurković.

Po Blaževićevem govoru se je razvil dolg žalni sprevod. Za lafeto, na kateri je stala žara s pokojnikovim pepelom, so stopale razen pokojnikove vdove Cate Dujšin Ribar in članov najbližje družine delegacije zvezne skupščine s predsednikom Milentijem Popovićem na čelu, zveznega izvršnega sveta s predsednikom Mikom Špiljkom na čelu, centralnega komiteja ZKJ s članom predsedstva Svetozarom Vukmanovićem na čelu, zvezne konference SZDLJ s podpredsednikom Punišom Perovićem na čelu in Zveze združenj borcev NOV Jugoslavije, s predsednikom Djurom Pucarjem na čelu. V žalnem sprevodu so bile tudi delegacije BiH, Črne gore, Hrvatske, Makedonije, Slovenije in Srbije ter delegacije mest. Na zadnji poti so ostanke dr. Ivana Ribarja spremljali tudi dijaki šol, ki se imenujejo po bratih Ribar in drugi.

Pred dolgim in tihim žalnim sprevodom na poti na pokopališče so oficirji JLA nosili zvezdo, sestavljeno iz svežega cvetja, in številna odlikovanja pokojnega državnika in revolucionarja.

Pred lafeto, na kateri je stala žara s pokojnikovim pepelom, so fantje in dekleta nosili vence predsednika republike Josipa Broza Tita, zvezne skupščine, CK ZKJ, zveznega izvršnega sveta, zvezne konference SZDLJ, ZZB NOV Jugoslavije, vseh socialističnih republik in mnogih mest.

V imenu mladine Jugoslavije se je od dr. Ivana Ribarja poslovil predsednik Zveze mladine Hrvatske Vladimir Pezo. Zadnji se je poslovil od njega predsednik zvezne skupščine Milentije Popović.

Ob častni salvi enot JLA in zvokih Leninove žalne koračnice so žaro s pepelom dr. Ivana Ribarja položili v grobnico.

NA POSLEDNJI POTI — Na zagrebškem pokopališču so včeraj pokopali posmrtne ostanke dr. Ivana Ribarja. Na sliki: med pogrebom. Telefoto: Tanjug

KNJIGA ŽALOVANJA — Ob smrti dr. Ivana Ribarja so se v zvezni skupščini Beograjčani vpisovali v knjigo žalovanja. Telefoto: Tanjug

Danes občni zbor sindikatov Slovenije

LJUBLJANA, 5. febr. — Jutri popoldne se bo v Festivalni dvorani v Ljubljani pričel VII. občni zbor republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, ki se bo nadaljeval še tudi v sredo.

Več kot tristo delegatov bo najprej poslušalo poročilo o delu ZS Slovenije v zadnjih štirih letih, osrednji referat o nekaterih aktualnih nalogah pri uresničevanju družbene reforme pa bo prebral predsednik republiškega sveta Ivo Janžeković. Na podlagi obsežnega poročila je pričakovati tehtno razpravo, ki naj bi nekatera le nanizana vprašanja osvetlila z vseh zornih kotov.

Delegati bodo sprejeli tudi programsko osnovo za delovanje slovenskih sindikatov v naslednjih štirih letih, v sredo pa bodo opravili tudi volitve. Za novega predsednika ZS Slovenije bo kandidacijska komisija, ki so jo izvolili na minulem republiškem plenumu, na podlagi razprav v sindikalnih podružnicah in sindikalnih forumih, predlagala Toneta Kropuška, sedanjega političnega sekretarja Mestne konference zveze komunistov v Mariboru.

I. A.

„Hvala plemenitemu sinu jugoslovanskih narodov“

Poslovilne besede predsednika zvezne skupščine Milentija Popovića na Mirogoju

»Prisegam ti, sinko, da mi niti doslej nobena žrtev za domovino ni bila in da mi ne bo težka. Vidva, Lolo in Jurica, sinova moja, bosta večno živela v meni. Hodil bom po poteh, na katere sta krenila in po katerih sta hodila vidva. Na vajini mesti stopim jaz . . .«

Tako se je ta sin naših narodov, stari, hrabri in plemeniti tovariš Ribar skoraj pred četrt stoletja, v razmahu narodnoosvobodilnega boja in revolucije, na Kolovem grobu poslovil od svojih sinov, uglednih in legendarnih borcev naše revolucije.

Te besede, s katerimi je tovariš Ribar ali stari Ribar, kakor smo ga imenovali mi mladi, tovariši njegovih sinov, prisegel sinovoma, da bo hodil po poteh, na katere sta krenila in po katerih sta hodila, vsebujejo eno izmed velikih resnic našega osvobodilnega boja in revolucije.

Te besede vsebujejo tudi resnico o generaciji, ki ji je

Nadaljevanje na 2. strani

Amaterji — utopija, profesionalci — nevarnost

Danes se bodo v Grenoblu začele jubilejne — desete in doslej najmogočnejše — zimske olimpijske igre. Tako po številu udeleženih držav in tekmovalcev kakor tudi po stroških bo to prireditev, kakršne v zgodovini zimskih športov še ni bilo. Vse bolj je tako na dlani, da so olimpijske igre izrednega prestižnega pomena za vse dežele, ki nanje pošiljajo svoja zastopstva, nič manj pa tudi za prizorišča, za katera se po olimpijskih določilih sicer potegujejo mesta sama, a za njimi v vseh primerih (in tudi letošnjem) seveda stojijo — države.

Podatek, da bo Grenoble 1968 veljal Francijo stokrat toliko kot Avstrijo Innsbruck 1964 in tisočkrat toliko kot St. Moritz Švico dvajset let nazaj (več ko 3 milijarde novih dinarjev) in ugotovitev, da so tudi priprave športnikov za tako prireditev vedno temeljitejše (in zato dolgotrajnejše in dražje), nakazujeta smer, v katero gre mednarodni vrhunski šport. V sedanjem položaju še govoriti o amaterskih načelih, kakršna je imel v mislih ustanovitelj modernih olimpijskih iger baron de Coubertin v zadnjem desetletju minulega stoletja, je kajpak nesmisel. čeprav nekateri člani in celo predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja, za današnji čas tako povsem anahronistične organizacije (dosmrtni člani!) še sanjajo o njih.

Bržčas pa je tak razvoj normalen, saj se mu tudi olimpizem v antiki ni mogel ogniti. Prav iz antičnih izkušenj pa bi morali povzeti nauk, da bi popolna profesionalizacija športa verjetno le pomenila njegov konec. Zatorej naj bi se športni voditelji sveta sicer prizadevali, da čimprej napravijo konec laži o olimpijskih amaterjih, pa pri tem vendarle ne šli v drugo skrajnost in dopustili profesionalizacijo vsega športa.

Tudi tradicijo olimpijskih iger kot najpomembnejše, vsaka štiri leta ponavljajoče se parade najboljših športnikov vsega sveta, bi vsekakor veljalo ohraniti. Zunanji okvir te prireditve bi kajpak lahko postal(ali celo moral postati) skromnejši, srečanje športne mladine sveta pa je nedvomno tako dragoceno, da bi si ga bilo treba omisliti, če že ne bi obstajalo. Upoštevati je namreč treba, da je šport pravzaprav edino področje človekovega udejstvovanja, ki pozna tako univerzalno manifestacijo.

Zatorej: pozdrav letošnjim olimpijskim igram z željo, da bi jim — v miru — sledile še mnoge . . .

EVGEN BERGANT

Predsednik republike v ZAR

Tito na asuanskem jezu

Politični pogovori se nadaljujejo — Veliko zanimanje za obisk v kairskem tisku — Glavna tema: Srednji vzhod

ASUAN, 5. febr. (Tanjug). Predsednika Tito in Naser z ženama in svojimi sodelavci sta si danes popoldne ogledala gradbišče novega asuanskega jezu, nekaj kilometrov od Asuana. V toplem vremenu so obiskali gradbišče, kjer so jih delavci, tehniki in inženirji, ki grade ta ogromni jez, prisrčno sprejeli.

Predsednik Tito se je zelo zanimal za potek graditve asuanskega hidroenergetskega kombinata, ki ga grade številna egiptovska podjetja z moskovskim podjetjem »Mehmontaže«. Ko sta šla skozi strojno dvorano nove elektrarne, v kateri bodo do konca leta 1969 vgradili 12 agregatov, so predsednikoma Titu in Naserju pojasnjevali podrobnosti o sedanji zmogljivosti elektrarne. Obratujejo že tri turbine z zmogljivostjo pol milijona kW. Vseh dvanajst turbin z zmogljivostjo nad 2 milijona kW bo dajalo letno 10 milijard kWh.

Po ogledu glavne dvorane elektrarne sta se predsednika Tito in Naser odpeljala do vrha jezu, ki je z višino 110 metrov najvišji na svetu. Ogledala sta si tudi novo veliko umetno jezero, ki bo segalo blizu 500 km proti jugu in omogočalo obdelovanje novih 100.000 fedanov zemlje.

Popoldne so se nadaljevali politični pogovori.

Poročila o prihodu predsednika Tita na prijateljski obisk v ZAR in o pogovorih z Naserjem prevladujejo na prvih straneh današnjih kairskih časnikov. Veliko zanimanje za pogovore Tito—Naser izraža kairski tisk že v glavnih naslovih, v katerih poudarja, da so se pogovori začeli včeraj proti večeru, takoj po prihodu predsednika Tita v Asuan. »Al Ahram« poudarja, da so neformalni pogovori potekali med obiskom predsednika Tita pri Naserju, ki je trajal približno eno uro, nadaljevali pa so se med večerjo. Nanašali so se na položaj na Srednjem vzhodu in na možnosti izhoda iz sedanje krize.

Sklicujoč se na besede državnega sekretarja Marka Nikezića »Al Gumhuria« piše, da bi moralo biti bistvo pogovorov med Titom in Naserjem analiza in ocena krize na Srednjem vzhodu in njena zveza z drugimi dogodki v svetu.

Tito je takoj v začetku prispeval iskrene in neprestane napore za odstranitev krize, za uveljavljenje pravičnosti in za konec izraelske agresije, piše »Al Ahbar« in dodaja: »Ni dvoma, da bo svetovno javno mnenje pozorno spremljalo pogovore obeh predsednikov spričo pomena njune aktivnosti na mednarodnem torišču v smeri vzpostavitve miru in preprečevanje vojne, za svobodo vseh narodov brez pritiska velikih.«

Delegacija ZSJ končala obisk v Siriji

DAMASK, 5. febr. (AFP.) Delegacija Zveze sindikatov Jugoslavije, ki jo vodi predsednik Dušan Petrović, je popetdnevnem obisku v Siriji odpotovala danes iz Damaska v Beograd.

Boji v Jemenu

ADEN, 5. febr. (UPI). — Radio Sana je danes poročal, da so jemenske republikanske čete ubile 30 in ranile več pripadnikov rojalističnih sil v boju, ki se je vnel včeraj severno od Sane. Med mrtvimi je več tujih plačancev.

Rojalistični radio pa je poročal, da so se rojalistične sile zapletle v tri ločene boje z republikanskimi silami v okolici Sane. Radio trdi, da so republikanci izgubili 47 vojakov.

Včeraj je radio Sana objavil, da je republikanska vlada prepovedala nositi orožje v glavnem mestu vsem razen članom oboroženih sil in ljudskega odporniškega gibanja.

Kakor poroča danes radio Aden, razmišlja republikanska vlada o tem, da bi uvedla vojaško obveznost.

Vietnam

Hue: oblast osvobodilne fronte

V Saigonu je napetost dosegla vrhunec — Ameriška vlada ne bo več »iskala možnosti« za pogajanja, ker bi se znašla v slabšem položaju kot Hanoi

SAIGON, 5. febr. (Reuter, AFP, AP, UPI, VNA, TASS). V Saigonu je napetost dosegla vrhunec. Gverilci so v osmi četrti mesta zasedli pomožno policijsko postajo, potem pa so silovito napadli policijski komisariat v tej četrti. Boji, v katerih sodeluje partizanski bataljon, po številu kakih 400 mož, divjajo z vso silo. Partizani so v naskoku zavzeli komisariat. V mestu Hueju so gverilci zasedli glavna upravna poslopja saigonskega režima in vzpostavili oblast osvobodilne fronte. V Khe Sanhu, Ban Me Tuotu (na centralni visoki planoti), Dalatu in v delti Mekonga prav tako ni niti malo popustil pritisk ofenzive osvobodilnih sil. Spričo silovite ofenzive osvobodilne fronte je ameriška vlada sklenila, da ne bo več »iskala možnosti« za pogajanja, ker je mnenja, da bi se trenutno znašla v dokaj slabšem položaju za konferenčno mizo.

V delih Saigona, kjer danes ni bilo bojev, so prebivalstvu razdelili prvi živež, odkar se je začela partizanska ofenziva. V drugih delih Saigona pa se spet razplamtevajo boji. V saigonski četrti Ban Co so se davi močno udarili gverilci in pripadniki saigonske vojske. Prebivalstvo je v paniki začelo bežati iz te četrti skozi točo svinčenk. Vladni tanki so križarili po ulicah in obstreljevali posamezna poslopja, ki so jih bili zasedli partizanski borci, ti pa so odgovarjali z avtomatskim in protitankovskim orožjem. S številnih streh so streljali partizanski ostrostrelci. Nad četrtjo so krožila vladna letala in helikopterji, ki pa niso odkrili partizanskih gnezd. Neki policijski funkcionar je izjavil, da se je v to četrt davi v obleki budističnih duhovnikov pretihotapilo kakih 70 borcev osvobodilne fronte. Dopoldne so iz avtomobilov po zvočnikih pozivali prebivalstvo, naj se izseli iz hiš v bližini policijske postaje, ki so jo včeraj prvič napadli z raketami. Popoldne so v središču mesta zagoreli novi požari. Četrt, v kateri divjajo boji, je kakih 500 metrov oddaljena od predsedniške palače. Pričakujejo, da bodo gverilski komandosi znova napadli predsedniško palačo.

Po ameriških trditvah se v Saigonu zdaj bojuje kakih 500 do 700 gverilcev, ki se po večini drže v četrti Šolon. Pripadniki saigonskih čet se pripravljajo, da »očistijo« mesto, hišo za hišo. Toda v Saigonu pričakujejo »drugi val« napadov gverilskih sil, ki so pripravljene v bližini Saigona. Sam podpredsednik saigonskega režima Nguyen Cao Ky je danes izjavil časnikarjem, da ima osvobodilna fronta v bližini Saigona pripravljene tri nedotaknjene polke in da pričakujejo, da bodo osvobodilne sile napadle mesto »v prihodnjih nekaj dneh«.

Dopisnik AFP takole opisuje položaj v Saigonu: »Položaj je še nadalje sila negotov. V ponedeljek zjutraj so bile odprte le maloštevilne trgovine, čeprav je vlada zagrozila, da bodo neposlušne trgovce postavili pred vojaško sodišče. Iz središča mesta se vidijo oblaki dima nad Šolonom, kjer boji niti za hip ne prenehajo.«

V mestu strogo izvajajo policijsko uro. Policija in vojaške patrulje so dobile ukaz, naj streljajo na vsakogar, ki ga zalotijo na ulici.

● Nadaljevanje na zadnji strani

Romunski gost v Beogradu

BEOGRAD, 5. febr. (Tanjug.) — Na povabilo ZIS je danes dopoldne prispel v Beograd predsednik državne komisije za plan SR Romunije in član IK CK romunske KP Maxim Berghianu. V načrtu je, da bo obiskal Zagreb in Ljubljano ter več podjetij.

Pogajanja za 50 milijonov dolarjev kredita

WASHINGTON, 5. febr. — (Tanjug). Sinoči je prispel v Washington direktor Jugoslovanske investicijske banke Milenko Bojanić, ki bo nadaljeval pogajanja o dolarskem kreditu Mednarodne banke za obnovo in razvoj za zgraditev železniške proge Beograd—Bar. Gre za možnost, da bi Jugoslavija dobila kakih 50 milijonov dolarjev kredita. V pogajanjih o tem kreditu sodelujejo razen Bojanića tudi predstavniki železniških podjetij Beograd in Titograd.

Dosežen sporazum o „Pueblu“

S. Koreja bo najprej vrnila ubitega mornarja in ranjence z zajete ladje

TOKIO, 5. febr. (Reuter, AFP). Južnokorejska časopisna agencija Hapdong je danes sporočila, da so ZDA in Severna Koreja dosegle načelen sporazum o izpustitvi 83 članov posadke ameriške vohunske ladje »Pueblo«, ki so jo bili severni Korejci zajeli 23. januarja letos.

Sporazum so dosegli včeraj na zasebnih pogovorih v Panmunjomu. Severni Korejci so se strinjali s tem, da najprej izroče truplo ubitega mornarja ter več ranjenih članov posadke »Puebla«.

State Department pa je davi sporočil, da še ni prejel nobenega obvestila, ki bi potrjevalo to novico, medtem ko severnovietnamska časopisna agencija poroča, da se bodo pogovori v Panmunjomu »nadaljevali še nekaj časa«.

Obrambni minister McNamara je izjavil, da ne more potrditi, da ameriška vohunska ladja »Pueblo« nikoli ni zaplula v severnokorejske teritorialne vode, da pa so ameriške oblasti trdno prepričane, da je bila ladja v trenutku, ko so jo zajeli, v mednarodnih vodah. Podobno trdi tudi minister Rusk.

KP Švedske ne gre v Budimpešto

Predlaga, naj bi na sestanek povabili vse socialistične stranke

STOCKHOLM, 5. febr. (Tanjug). Švedski komunisti ne bodo poslali predstavnika na sestanek v Budimpešti, je izjavil predsednik komunistične partije Hermanson po sestanku vodstva.

Švedski komunisti — je rekel Hermanson — niso za enostransko naslonitev zgolj na komunistične partije, še zlasti, ker te zavzemajo različna gledišča o oblikah in metodah boja proti imperializmu. Po njegovem bi bilo naravno, če bi na sestanek povabili vse socialistične stranke in gibanja s pogojem, da svobodno nastopajo in da na sestanku ne sprejmejo sklepov, ki bi bili zanje obvezni.

V pismu organizatorjem sestanka je tudi rečeno, da se KP Švedske zanima za rezultate zborovanja, tako da bi lahko pozneje zavzela stališče glede morebitnega sklicanja svetovne konference komunističnih partij.

KP Finske in KP Danske bosta poslali svoja predstavnika na sestanek, medtem ko bo KP Norveške zastopal opazovalec.

Brandt je hudo razburil uradni Pariz

V govoru v Ravensburgu si je menda na žaljiv način privoščil de Gaulla, kar pa zanika

PARIZ, 5. febr. (Tanjug). Na odnose med Parizom in Bonnom je nepričakovano legla senca nezaupanja, in to prav v trenutku, ko so na obeh straneh s poudarkom govorili o nadaljnjem razvijanju medsebojnega sodelovanja. Odnose je mahoma skalila žaljiva izjava, ki jo je menda izrekel zahodnonemški zunanji minister Brandt na račun predsednika generala de Gaulla ravno zdaj, ko se predsednik ZR Nemčije Lübke mudi v Parizu, kjer izmenjuje z de Gaullom zdravice o francosko-nemškem prijateljstvu.

Kako hudo je bila s tem prizadeta občutljivost Pariza, najbolj nazorno pove dejstvo, da je zunanji minister Couve de Murville včeraj popoldne, to je v nedeljo, neposredno pred Lübkejevim sprejemom, poklical nemškega veleposlanika Kleiberja v Quai d'Orsay, češ naj mu nemudoma pojasni početje šefa bonske diplomacije. »Če je vse to res, potem je moj kolega malo preveč popil,« je menda pripomnil.

Očitno je stvar povzročila razburjenje tudi v Bonnu, od koder so nagloma prihajali demantiji, ki pa jim ni kaj prida uspelo pomiriti razsrjeno francosko vlado. V Pariz so doslej prispele štiri verzije Brandtove izjave. Po prvi verziji je podkancler dejal, ko je govoril na zborovanju socialnodemokratske stranke, da bo »francosko-nemško prijateljstvo, ki je zlasti globoko pognalo korenine med mladimi, močnejše od antievropske ideje nekega vladajočega šefa, ki hlepi po oblasti«. Naslednje verzije so bile bolj ublažene in po zadnji od teh inačic je Brandt izgovoril naslednje besede: »Upam, da je prijateljstvo med obema deželama dovolj globoko zakoreninjeno, da ga niti nespametne vlade ne bodo mogle omajati.«

Zunanji minister Brandt je danes izjavil, da je vest, ki jo je objavila agencija DPA, »navadna izmišljotina«. Poudaril je, da je smešno, da bi se bil mogel tako izraziti o nemško-francoskih odnosih. Zato bo objavil celotno besedilo svojega govora v Ravensburgu, da bi se »nemška in svetovna javnost prepričala o dejstvih«.

Lübkejev obisk v Parizu se danes končuje v dokaj drugačnem ozračju, kakor se je začel. Nemško sporočilo pravi, da je predsednik zvezne republike laže obolel in je zato izpustil nekatere točke iz svojega pariškega programa. Bil pa je na kosilu pri predsedniku de Gaullu, vendar so se tam zbrali le maloštevilni gostje.

Nenadni incident v francosko-zahodnonemških odnosih je sila neprijetna epizoda glede na to, da bi moral čez deset dni priti v Pariz tudi kancler Kiesinger na redni letni sestanek šefov obeh držav. Taki sestanki so predvideni v sporazumu o francosko-nemškem sodelovanju. V Parizu in v Bonnu so si od tega srečanja veliko obetali.

Vladni predstavnik v Bonnu je izjavil, da kancler Kiesinger hudo obžaluje ta incident. Kancler in zunanji minister si bosta še danes prizadevala razčistiti in urediti to stvar.

Nadaljevanje s prve strani

»Hvala plemenitemu sinu jugoslovanskih narodov«

pripadal tovariš Ribar, o njenem sodelovanju v tej revoluciji, in sicer resnico o demokratičnem in naprednem delu te generacije.

Prav tako izražajo te besede moralno veličino in pogum moža, ki jih je izgovoril. Mar je treba reči še karkoli o njem, ki je mogel to misel izreči v trenutku največje osebne drame?

Naš dragi Ribar, prijatelj in tovariš, je bil in ostal družbeno in politično zavzeta osebnost od svoje najzgodnejše mladosti do danes. Dobrega pol stoletja se je dosledno boril za nacionalne in socialne pravice svojega naroda in za neodvisno človeško osebnost, za družbeni napredek in razvoj.

Ko se danes v imenu zvezne skupščine poslavljam od tovariša Ribarja, bi rad izrazil našo hvaležnost in dolžno spoštovanje temu plemenitemu sinu naših narodov za vse, kar je storil zanje in kar zapušča kot patriot, politik in državnik, kot dosleden borec za svobodo in neodvisnost naših narodov, za njihovo bratstvo in enotnost in za njihovo socialistično skupnost.

Mi, tovariši njegovih sinov, ki smo skupaj z njim preživeli največji del vojne in revolucije, se poslavljamo od starega Ribarja s posebnim občutkom in izražamo tudi ob tej priložnosti občudovanje in dolžno spoštovanje obljube, ki jo je dal sinovoma in ki jo je dosledno izpolnil.

Iz poslovilnih besed Blaže Jovanovića

V imenu družbenopolitičnih organizacij se je od pokojnega Ivana Ribarja poslovil član predsedstva CK ZKJ Blažo Jovanović.

»S krvavečim srcem se danes poslavljamo od dr. Ivana Ribarja,« je rekel Blažo Jovanović, »ne moremo pa se ločiti od tistega, kar je ustvaril in storil v svojem dolgoletnem aktivnem političnem boju za blaginjo svojega hrvatskega naroda in vseh narodov Jugoslavije. Trajno bodo živela v nas in med nami njegova politična dejanja, njegova ustvarjalnost, njegov pogum, požrtvovalnost, žrtve in revolucionarna doslednost. Malo je naših ljudi, ki niso vedeli za ime Ivana Ribarja, mnogo pa je tistih, ki so ga srečavali pri skupnem delu ali videli na mnogih zborih in skupščinah. Zato je njegova smrt tako globoko pretresla naše občane in tako bolestno odjeknila po vsej naši deželi.

Ko govorimo o Ivanu Ribarju kot doslednem borcu, komunistu in revolucionarju, je potrebno, da tudi ob tej priložnosti poudarimo, da je imel čudovite lastnosti človeka, ki se je odlikoval s plemenitostjo, humanostjo in globoko skrbjo za človeka in sploh s toplino do ljudi. To skrb in toplino je izražal posebno do mladine, ki ji je do konca življenja ohranil vse zaupanje.

Zveza komunistov Jugoslavije in njen centralni komite, Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije in vse druge družbenopolitične organizacije Jugoslavije, v katerih je delal, ti izrekajo, dragi tovariš Ivan, neizmerno hvaležnost za vse, kar si storil, to pa je plodno in ima trajno vrednost. Vsi te bomo ohranili v trajnem spominu takšnega, kakršen si bil in kakršnega smo te poznali in imeli radi,« je končal Blažo Jovanović svoje poslovilne besede.

Iz poslovilnih besed Jakova Blaževića

Od pokojnega dr. Ivana Ribarja se je potem poslovil predsednik sabora SR Hrvatske Jakov Blažević, ki je med drugi rekel:

»Hudo nas je prizadela smrt tovariša Ivana Ribarja, ker pripada nam, naši revolucionarni biti in naši zgodovini na poseben način; na način, kako je z izredno močjo sorodnosti človeške odkritosrčnosti in tovariške privrženosti naša velika ljudska revolucija povezovala svoje sinove ne glede na vse razlike v letih, poklicih in razmerah, v katerih so prej živeli in delali.

Svoje bogate življenjske izkušnje javnega delavca in politika, svojo veljavo in sadove svojega peresa je nesebično in pogumno posvetil stvari svojega ljudstva, kar ni bilo naključno. V svojem dolgoletnem političnem delu in življenju, ko je sledil svoja pota in nazore, je gojil in stalno razvijal v sebi tudi duha in smisel za realnost in napredno orientacijo.

To je bila markantna pot moža, ki se, zvest ideji svobode svojega ljudstva, zvest ideji bratstva jugoslovanskih narodov, navdihnjen s to idejo in instinktom, ni izgubljal, ni demoraliziral, kakor se je dogajalo s celo vrsto meščanskih politikov, marveč je nasprotno odvrgel idejne in politične balaste ter odkrival pota, ljudi, programe in organizacije, ki so ga končno privedli do zrelih revolucionarnih marksističnih koncepcij in akcij.

V zgodovini naših narodov, v naših srcih in čustvih si je zgradil svoje trajno mesto, s katerega ga niti kruta smrt ne more premakniti,« je rekel na koncu Jakov Blažević.

Prispevki v sklad »Bratov Ribar«

ZAGREB, 5. febr. (Tanjug). Upoštevaje zadnjo željo dr. Ivana Ribarja, naj gre za nakup vencev in cvetja namenjeni denar v sklad »Bratov Ribar«, je izvršni komite CK ZK Hrvatske sklenil prispevati v sklad 3000 N din. Tudi republiška konferenca SZDL Hrvatske je sklenila, da ne bi kupila venca, marveč bo zanj določeni denar vplačala na žiro račun sklada.

Sklad »Bratje Ribar«, katerega predsednik je bil pokojni dr. Ivan Ribar, je prejel prve denarne prispevke tudi od drugih družbenopolitičnih organizacij, delovnih kolektivov, šol in posameznikov iz vse države.

Svet za vzgojo in varstvo otrok Jugoslavije je sklenil prispevati v sklad »Bratov Ribar« namesto venca 2000 N din. Namen tega sklada je spodbujati mladino, da se v šolah dobro uči, bratsko povezuje z vrstniki po republikah in približati mladini duha naše nedavne revolucionarne zgodovine.

Knjiga žalovanja

BEOGRAD, 5. febr. (Tanjug). Ob smrti dr. Ivana Ribarja je bila danes v poslopju zvezne skupščine odprta knjiga žalovanja. V njo so se vpisali med drugimi mnogi zvezni poslanci, predstavniki beograjskih gospodarskih organizacij, ustanov in institucij, dijaki in profesorji beograjskih šol, ki so dobile ime »Ivo-Lola Ribar«, delavci strojne tovarne »Ivo-Lola Ribar« iz Železnikov, kulturnopolitični, javni in kulturni delavci in mnogi Beograjčani.

V knjigo žalovanja so se vpisali tudi veleposlaniki ČSSR, LR Madžarske in Urugvaja ter predstavnika veleposlaništva ZSSR in NDR.

V republiški skupščini

Odločale naj bi občine

Gre za predlog o stopnji prispevka iz osebnega dohodka

LJUBLJANA, 5. februarja. Trije odbori republiške skupščine in sicer odbor za družbeni plan, finance in proračun republiškega zbora, občasni odbor za gospodarsko programiranje in finance gospodarskega zbora in začasni odbor za proračunski sistem in finance organizacijskopolitičnega zbora so začeli skupno razpravo o oceni gospodarskega razvoja v letu 1968 in o proračunu ter ustreznih zakonskih predpisih. Na današnji seji je predstavnik izvršnega sveta umaknil predlog o določitvi meje, ki jo smejo dosegati prispevki iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja v letu 1968, ker so se poslanci že na sejah drugih odborov kot tudi v današnji razpravi izrekli, da naj bi občine samostojno določale omenjene stopnje prispevka. Omenjena odločitev bo ustrezno izražena v resoluciji o osnovah ekonomske politike za 1968.

Ob začetku razprave o oceni gospodarskega razvoja v l. 1968 je predstavnik republiškega izvršnega sveta Rino Simoneti dejal, da je po mnenju izvršnega sveta ocena realna, niso pa izključena tudi presenečenja, ki bi jih utegnilo povzročiti tako gibanje na domačem kot tudi na mednarodnem trgu. Izvršni svet je sprejel tudi predlog odborov, da bo resolucija o osnovah ekonomske politike v l. 1968 sestavljena v skupščini. Tudi glede končne oblike in vsebine predpisov naj bo po mnenju izvršnega sveta odločilna beseda skupščine.

V razpravi so med drugim poudarjali, da bi morala ocena razvoja za l. 1968 temeljiti na dolgoročnem konceptu razvoja Slovenije. Močneje bi bilo treba poudariti, kakšna naj bi bila vloga zunanjih dejavnikov pri pospeševanju gospodarskega razvoja, to je skupščine, izvršnega sveta itd. in tudi, katere predpise bi bilo treba spremeniti na ravni federacije, zlasti še v deviznem in carinskem sistemu. Predložena ocena se razlikuje od podobnih aktov v prejšnjih letih zlasti po tem, da enakopravno obravnava gospodarska in negospodarska področja. Na področju problematike družbenih dejavnosti bi bilo pa izredno pomembno tesneje povezati strokovnost z raziskovalnim delom, ker je raziskovalno delo najpomembnejši pogoj za razvoj produktivnosti.

Na dnevnem redu je bil nato predlog zakona o določitvi meje, ki jo smejo dosegati prispevki iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja v l. 1968.

Že v dosedanji razpravi v odborih je prevladalo mnenje, da limitiranje stopnje prispevka iz osebnega dohodka v odnosu do občinskih skupščin ni več potrebno. Treba se je lotiti oblikovanja splošne in proračunske potrošnje v skladu s specifičnimi potrebami in ekonomskimi možnostmi posameznih občin. Zato je treba njim prepustiti, da v skupnih dogovorih z gospodarstvom na svojem območju najdejo najustreznejše rešitve. S tem bomo prišli do kvalitetno novega odnosa med gospodarstvom in družbeno potrošnjo. Nedvomno je danes gospodarstvo toliko zrelo in prav tako občine, da tukaj ne bo prišlo do pretiravanj in bo potrošnja ostala v realnih mejah.

Predstavnik izvršnega sveta Rino Simoneti je dejal, da izvršni svet že od začetka ni imel nobenih načelnih pomislekov glede predlaganega razvoja instrumentov delitve. Izvršni svet pa se je dogovoril s predstavniki občin in gospodarstva, da preko stopnje 27,5 odstotka ne bi smeli iti. Zavedati se moramo, da omenjena stopnja linearno zadene vse delovne organizacije, tako dobre in slabe, in da odseva v ceni proizvodov. Zato bi morali vso pozornost posvetiti predvsem tistim virom dohodkov, ki ne obremenjujejo gospodarstva.

V razpravi so se poslanci v celoti strinjali, da se občinam prepusti, da samostojno določajo za svoje območje stopnjo prispevka iz osebnega dohodka. Pri tem pa so med drugim poudarili, da bi morala skupščina razvoj v občinah skrbno spremljati, da bi v primeru kakšnih anomalij lahko posredovala.

Predstavnik izvršnega sveta je glede na razpravo predlog zakona umaknil. Sledila je razprava o predlogu zakona o uvedbi in stopnjah republiških prispevkov, davkov in taks, ki so ga odbori sprejeli.

Na dnevnem redu je bila nato razprava o predlogu zakona o republiškem prispevku od sredstev skupne porabe. V predlogu zakona je predvideno, da bi bil ta prispevek republiški dohodek. Toda v razpravi so prišle do izraza močne težnje, da bi odločanje o tem prispevku prepustili občinam. Tudi tukaj naj bi se uveljavilo avtonomno dogovarjanje med občinami in gospodarstvom o višini in namenu sredstev, ki bi jih s tem prispevkom pridobile. Seveda pa bi bilo v primeru take odločitve treba najti ustrezno nadomestilo za izpad sredstev republike (približno dve milijardi din).

Pri načelnem glasovanju o omenjenem zakonskem predlogu je po obširni razpravi občasni odbor za gospodarsko programiranje in finance gospodarskega zbora sprejel zakonski predlog kot ga je predložil izvršni svet, medtem ko odbor za družbeni plan, finance in proračun zakonskega predloga ni sprejel.

A. J.

Razprava o osnutku resolucije IX. kongresa ZKJ

BEOGRAD, 5. febr. (Tanjug) — Člani komisije CK ZKJ za družbena in idejnopolitična vprašanja prosvete, znanosti in kulture so danes razpravljali pod predsedstvom Veljka Vlahovića o osnutku resolucije IX. kongresa ZKJ, o nalogah komunistov v vzpostavljanju socialističnih družbenih odnosov na teh toriščih. O osnutku bodo razpravljali tudi v republikah v centralnih komitejih, v Socialistični zvezi, v sindikatih in v mladinski organizaciji. O njem bodo razpravljali tudi v osnovnih organizacijah ZKJ, in sicer ne samo tistih, ki delajo na področju izobraževanja in kulture ter v znanstvenih ustanovah.

Končan obisk sudanske vojaške delegacije

BEOGRAD, 5. febr. (Tanjug). Na koncu obiska vojaške delegacije republike Sudana v naši deželi in pogovorov, ki so potekali v državnem sekretariatu za narodno obrambo, je bilo objavljeno skupno sporočilo, v katerem je rečeno, da so v pogovorih s sudanske strani sodelovali minister za narodno obrambo dr. Adam Mahmoud Musa Madibbo in člani delegacije, z jugoslovanske strani pa državni sekretar za narodno obrambo generalpolkovnik Nikola Ljubičić in njegovi sodelavci. Ob koncu pogovorov, ki so potekali v prisrčnem in prijateljskem ozračju, je bil podpisan sporazum o tehničnem sodelovanju in pomoči sudanski vojski.

Večji življenjski stroški zaradi povečanja stanarin

Statistični podatki o gibanju življenjskih stroškov in cen v letošnjem januarju

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 5. jan. Cene pri proizvajalcih so se tudi januarja le malenkostno zvišale in so bile tako za 0,3 odst. višje kot decembra lani. Maloprodajne cene so se v primeri z decembrom zvišale za 1,4 odst., življenjski stroški pa so bili za 2,8 odst. višji kot prejšnji mesec. To so najnovejši, čeprav še nepopolni podatki zveznega zavoda za statistiko.

Pri proizvajalcih so se v primeri z decembrom najbolj zvišale cene v industriji papirja (za 0,5 odst.) in v industriji gradbenega materiala (za 0,4 odst.), najbolj pa so se znižale cene v prehranski industriji (za 0,9 odstotka), predvsem zaradi pocenitve skoraj vseh vrst svežega mesa.

Cene pri industrijskih proizvajalcih so bile letos januarja za 0,2 odst. večje kot lani januarja.

Maloprodajne cene so bile pretekli mesec za 1,4 odst. višje kot lani decembra, in sicer predvsem zaradi sezonskega zvišanja cen kmetijskih pridelkov (za 2,5 odst.) in podražitve storitev (za 5,4 odst.), nadalje zaradi delnega zvišanja cen industrijskih proizvodov (za 0,4 odst.) in alkoholnih pijač (za 0,3 odstotka). Med kmetijskimi pridelki gre predvsem za podražitev zelja in špinače, pri industrijskih proizvodih pa so imeli višje cene volnene tkanine, konfekcija, perilo, obutev, pohištvo, šolske potrebščine in še nekateri drugi predmeti.

Cene na malo so bile januarja letos za 4 odst. višje kot januarja 1967. Vsekakor pa je zanimivo, da so bile maloprodajne cene januarja 1967 za 7,8 odst. višje kot januarja 1966.

Januarsko zvišanje stanarin za približno 20 odst. je najbolj vplivalo, da so bili življenjski stroški v preteklem mesecu za 2,8 odst. večji kot decembra lani.

Življenjski stroški so bili januarja letos za 4,9 odst. večji kot januarja 1967.

Primerjalni podatki o gibanju življenjskih stroškov v drugih državah, ki jih je zbral zvezni zavod za statistiko, kažejo, da se je v zadnjih mesecih gibanje življenjskih stroškov pri nas znatno bolj približalo gibanju teh stroškov v Avstriji, Franciji, Italiji in Zvezni republiki Nemčiji, v nasprotju s prejšnjimi leti, ko so življenjski stroški pri nas precej bolj skokovito naraščali.

Novembra lani so bili življenjski stroški v Avstriji za 5,1 odst. večji kot novembra 1966, v Franciji so bili za 4,6 odst. večji, v zahodni Nemčiji za 1,29 odst. večji, v Jugoslaviji pa za 8,1 odst. večji kot novembra 1966.

JAK KOPRIVC

Krvodajalstvo brezplačno prostovoljno in anonimno

S seje sekcije »Zdravstvo v samoupravnem sistemu« republiške konference SZDL Slovenije

LJUBLJANA, 5. febr. »Načelo prostovoljnega, anonimnega in brezplačnega dajanja krvi, ki smo ga sprejeli že leta 1953, popolnoma ustreza tudi današnjim razmeram in potrebam in postaviti delo na čimširše ni rezultati v Sloveniji, s katerimi se je naša republika znašla visoko nad jugoslovanskim povprečjem in se uvrstila pod sam vrh svetovne lestvice prostovoljnega krvodajalstva. Potrebno bo le prilagoditi organizacijske oblike, propagando in druge ukrepe dejanskim razmeram in potrebam in postavili delo na čimširše osnove, da bomo zajeli čimveč občanov v vrste krvodajalcev. Le tako bo mogoče doseči cilj, da bo postal sleherni zdrav in sposoben občan krvodajalec«, je bilo rečeno v razpravi na današnji seji sekcije »Zdravstvo v samoupravnem sistemu« republiške konference SZDL Slovenije.

Rdeči križ Slovenije je bil vsa dolga leta uspešen nosilec in organizator množičnih krvodajalskih akcij. Bil je poleg zavoda za transfuzijo SRS in Slovenskega zdravniškega društva tudi pobudnik za današnji sestanek sekcije, ob dejstvu, da krvodajalske akcije ne zadovoljujejo potreb oziroma, da nekatere — še posebej v ljubljanski občini Center in tudi drugod — niso izpolnile pričakovanj. Na današnjem sestanku je bilo torej ugotovljeno, da je Rdeči križ še vedno organizator krvodajalstva, da pa je krvodajalstvo stalna, enotna in organizirana dejavnost vse družbe in da zato skrb za uspeh krvodajalstva ne more biti prepuščena samo Rdečemu križu in Zavodu za transfuzijo kot strokovni službi, pač pa da je treba ob tem temeljito vključiti v pomoč in podporo tudi celotno zdravstveno službo, družbeno politične organizacije, strokovna združenja in delovne organizacije.

Vse strokovne službe pa so dolžne strokovno pojasnjevati in utemeljiti potrebe po krvi in porabo krvi v Sloveniji. Samo če bo tudi to delo temeljilo na načelu javnosti, bodo odpadle tudi razne ilonamerne in nenačelne govorice, ki danes stvari krvodajalstva pri nas močno škodujejo. Zato morajo biti vsi ti računi odkriti in jasni, avnost pa informirana o em, kakšne količine krvi so ile v letu dni zbrane, katere dravstvene ustanove so jo porabljale, koliko krvi je o za posamezne zdravniške osege, kako je konkretno ristila pri zdravljenju bolkov in koliko so jo prelali v razne krvne derivate. edvsem pa, kako se je forirala cena predelane krvi Kar zadeva izgubljeni delovni čas zaradi odvzema krin s katerim delovne oranizacije čedalje bolj računajo, ker jih k temu pač sili naša gospodarska reforma, e bilo izraženo mnenje, da e stvar skrajšanja izgube delovnega časa predvsem tvar zavoda za transfuzijo, ki mora v sodelovanju z RK in delovnimi organizacijami najti način, da bo izgube delovnega časa čimmanj; predvsem pa čimbolj približati odvzem krvi krvodajalcem, se pravi, da bo morala priti ekipa, ki odvzema krv, čimbliže delovnemu mestu in rvodajalcu.

-vš

Na britanskem trgu je vse manj naših konserv

Januarske izvozne količine mesnih konserv pomenijo pravzaprav umik s tega trga

BEOGRAD, 5. febr. (Tanjug). V zvezni gospodarski zbornici pravijo, da smo v januarju izvozili v Veliko Britanijo kakih 250 ton mesnih konserv ali štirikrat manj kakor smo jih izvažali navadno pred devalvacijo funta.

Dobave mesnih konserv so se zmanjšale takoj po devalvaciji funta, ko je bila njihova prodaja spričo znižanih izvoznih cen na britanskem trgu skoraj onemogočena. Jugoslavijaa je zadovoljevala približino 20 odstotkov britanskih potreb po mesnih konservah in bila skupaj z Dansko in Nizozemsko največji britanski preskrbovalec. V zvezni gospodarski zbornici pravijo, da količine izvoza mesnih konserv v januarju pravzaprav pomenijo umik jugoslovanskih izvoznikov s tega sicer tradicionalnega trga mesnih konserv in orientacijo na druge dežele, med njimi ZDA in Zahodno Nemčijo.

V zvezni gospodarski zbornici poudarjajo, da naši izdelovalci in izvozniki mesnih konserv niso pripravljeni obdržati britanski trg, ker bi imeli velike izgube. Po njihovem mnenju pa bi se bilo umiku vendarle mogoče ogniti, če bi uveljavili nekatere ukrepe, ki bi bili vsaj delno odstranili negativne posledice devalvacije funta za jugoslovanske izdelovalce in izvoznike mesnih konserv.

To velja zlasti zato, ker je bilo znano, da je devalvacija pomenila umik z britanskih otokov v konkurenci z Dansko na primer, ki je tudi sama devalvirala svoj denar in s tem dosegla glede na jugoslovansko konkurenco znatne prednosti. Pri tem opozarjajo, da so jugoslovanski izvozniki mesnih konserv v zadnjih letih solidno obdelali britanski trg, kjer so imeli konsignacije in razvejano prodajo, tako da bo izgubo tega trga v bližnji prihodnosti težko nadomestiti. Vendar pa gospodarstveniki mislijo, da še ni vse izgubljeno in da bi z uveljavljenjem nekaterih ukrepov pri nas lahko obdržali britanski trg, čeprav okrnjen. Na tem vztrajajo zlasti zato, ker izvoz mesnih konserv v Veliko Britanijo tudi prej ni bil posebno donosen, pač pa je v veliki meri zaposloval našo industrijo za predelavo mesa.

Pisma bralcev

Vso pozornost obrambni vzgoji!

Ker položaj na svetu ni ročnat, sem se namenil napisati nekaj besed o obrambni vzgoji; le-ta naj nas nauči, kako se ravnajmo ob morebitnem napadu ali elementarni nesreči, potresu ali požaru. Ker se v teh primerih ne moremo povsem zanesti na pomoč strokovnih reševalnih skupin, ker jih nimamo dovolj, bomo morali občani del njihovih dolžnosti prevzeti nase. Da bi bili za to sposobni, naj spomnim tudi na navodila prebivalcem Ljubljane za primer naravnih in drugih hudih nesreč, ki jih je izdal štab za varstvo pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami mesta Ljubljane, založil pa Rdeči križ Slovenije. Na knjižico opozarjam predvsem zato, ker se iz nje vsakdo v najkrajšem mogočem času lahko izve, kaj je nujno treba vedeti o prvi pomoči, in to, kako se naj vede pri hujših nesrečah.

Bodimo iskreni in priznajmo si, da je med nami (če izvzamem strokovne sanitarne delavce) zelo malo takih, ki bi znali pravilno nuditi prvo pomoč pri krvavitvi ali zadušitvi, da ne omenjam težjih poškodb. Če bomo znali pravilno ravnati in se tudi pravilno opremiti, bomo bistveno zmanjšali število žrtev.

Ker je naša socialistična družba v celoti zainteresirana, da se obrambna vzgoja prebivalstva stalno krepi, predlagam:

1. da družbeno-politične, športne in druge organizacije kolektivno preučijo navodila prebivalcem Ljubljane na primer naravnih in drugih hudih nesreč,

2. da odgovorni organi pri hišnih svetih večjih hiš ustanovijo dvo- ali tričlanske rešilne ekipe, ki bi bile sestavljene iz stanovalcev-prostovoljcev; ekipe naj bi bile opremljene s popolno zaščitno obleko in z najnujnejšim materialom za prvo pomoč, v manjših naseljih pa naj bi ustanovili eno ekipo za več hiš.

Poglavitna naloga teh ekip naj bi bila pomoč pri morebitni vojni in drugih nesrečah ter krepitev obrambne vzgoje. Če bi predloga uresničili, bi mnogo storili, da se okrepita obrambna vzgoja prebivalstva in obrambna moč naše socialistične skupnosti.

LADISLAV ŽUGIĆ,
Ljubljana,

Peči na olje in dimniki

Stanujem v stanovanju, ki je privatna last (ni pa moje). Hiša je stara okrog 35 let. Lani sem pozimi postavil peč na olje namesto klasične peči; samo s pečjo na olje lahko primerno ogrejem sicer slabo izolirano mansardno stanovanje.

Letos pa je lastnik stanovanja izvedel, da pride lahko zaradi kemičnega sestava in toplotnega vpliva dimnih plinov iz teh peči do resnih kemičnih poškodb oziroma razpadanja materiala, iz katerega je zgrajen dimnik. Utegne se zgoditi, da mi lastnik prepove uporabo peči na olje — ali pa zahteva, da popravim dimnik, to pa bi bil najbrž precejšnji ali celo nerešljiv tehnični in finančni problem. Nekaj podobnega lahko nastane pri gorilcih za olje, ki jih montirajo kar v klasične peči, taki gorilci so pred kratkim prišli na naš trg.

Če je vse omenjeno res, pa se pojavi še tole vprašanje: Ali proizvajalci, trgovina in drugi ponudniki vseh vrst ogrevalnih naprav na krilno olje ne zavajajo potrošnika, če ga pred nakupom ne opozorijo na vse omenjene morebitnosti?

Ker je teh naprav pri nas čedalje več, bi bilo koristno, da bi slišali mnenje in nasvet strokovnjaka.

MARJAN CEDILNIK,
Ljubljana,
Ravbarjeva 11

Pogodbe za etažna stanovanja

V »Delu« z dne 3. februarja 1967 tov. F. SEDIVY navaja nekaj pomanjkljivost na obrazcih za »pogodbe za etažna stanovanja«. Lahko bi dodal, da pogodbe tudi ne navajajo zakonskih predpisov, po katerih je pogodba sklenjena. Tudi ni vpisana odločba, s katero je pogodbena stranka postala lastnik etažnega stanovanja. Pač pa vnašajo podjetja podatke o stanovanjskem razmerju souporabnikov etažnega stanovanja. Za to pa niso upravičena po členu 16/1-3 zakona o etažni lastnini in tako posegajo v pravice, ki jih ima po zakonu o stanovanjskih razmerjih — 65 le sodišče (pogodba za etažno stanovanje st. podj. »Dom« E — 30. 193).

V splošnem se izogibljejo, da bi v pogodbah navedli pravne predpise, s katerimi so urejeni posamezni podatki v pogodbi. Občani-stanovalci, ki so manj seznanjeni s podrobnostmi predpisov, si zato teže sami poiščejo razlage. Tako pride do nepotrebnih vlog, pritožb in tožb.

Tudi 4-odstotni prispevek za tehnična, finančna in administrativna opravila stanovanjskih podjetij ni upravičen, četudi je izvzet po čl. 6 najnovejšega odloka MS Ljubljane (Glasnik št. 26/67) iz stroškov za tekoče vzdrževanje, kar pa se ne upošteva enako za čiščenje (snažilka) in drugo, dosedaj tako plačano. Sicer je pa o tem že preciziral mnenje predsednik odbora za stanovanjsko politiko v Ljubljani tov. Ljubo Levstik, ko je rekel: »Etažni lastnik ni dolžan, da bi podpiral »birokracijo« stanovanjskih podjetij« (Delo z dne 20. IV. 1967).

Odnosi politike stanovanjskega gospodarstva in reforme do etažnih lastnikov stanovanj tudi niso stimulativni in ravnopravni glede investicijskega prispevka. Investicijski prispevek je zanje obvezen za stanovanje kakor na odpadajoči del stavbe. In četudi to presega revalorizirano ekonomsko stanarino za leto 1970; stanovalec družbenega stanovanja nima takih obveznosti. V perspektivi je zato etažna lastnina malo stimulativna — še posebno pa ne za politiko stanovanjskega gospodarstva in reforme, naj postane stanovanje dolgoročna potrošna dobrina, ki jo naj bi vsakdo kupil. Tudi struktura dohodkov prebivalstva, aktivnega, še manj pa upokojenega, ne daje boljših perspektiv. Vsakdo dobro ve, da je struktura dohodkov prebivalstva, tako aktivnega kakor upokojenega, taka, da si tri četrtine prebivalcev ne more kupiti etažnega stanovanja kot dolgoročno potrošno dobrino. Saj si ga ne nabavijo, kakor je obče znano, niti vsi tisti, ki bi to zmogli, ker si raje nabavljajo druge dobrine, kakor pa bi vlagali v etažno stanovanje.

IVAN DIMNIK,
Ljubljana,
Komenskega 14

„Pisma bralcev“ so vaša tribuna SODELUJTE

Vedno čim hitreje?

Decembra lani se nam je pokvaril štedilnik na trdo gorivo znamke Gorenje; o tem smo obvestili servis v Velenju (v Ljubljani ga ni!).

Nekaj dni kasneje nam je podjetje sporočilo, da prihodnji teden lahko pričakujemo monterja, ki bo štedilnik popravil. Čakali smo zaman, zato sem se še enkrat obrnil na servisno službo. Doslej monterja še ni bilo in tudi ne novega sporočila.

Ne vem, kako dolgo bomo še čakali na obisk iz Velenja.

ALOJZ BARLE,
Ljubljana,
Trg mladinskih delavskih brigad 14

PRIDOBITEV V PRIDOBIVANJU ELEKTRIČNE ENERGIJE — V kratkem bodo spustili vodo na turbine hidroelektrarne »Grančarevo«. V okviru hidrosistema »Trebišnjica« bo ta elektrarna s tremi agregati po 54 MW skupaj s HE »Dubrovnik«, ki ima štiri agregate, dajala na leto povprečno 2581 KWh. Na sliki: pogled na betonsko pregrado »Grančarevo« in vhod v strojnico (v vznožju pregrade). Foto: Tanjug

INDUPLATI
Uporabljajte Induplati - leacril zavese, potem bo tudi vaše stanovanje sodobno opremljeno

Manjša prodaja čevljev

Vrsta tovarn mora zmanjševati proizvodnjo

BEOGRAD, 5. febr. Januarja so Jugoslovani kupili znatno manj čevljev kot prejšnja leta v tem mesecu. Tako očitno ne gre za zgolj običajni sezonski zastoj v prodaji čevljev. Že lani so naši proizvajalci prodali na domačem tržišču za približno 1,1 milijona parov čevljev manj kot predlanskim. Vzrokov za takšno upadanje pa očitno še niso ugotovili.

Predstavniki sveta zvezne gospodarske zbornice za usnje in obutev so v razgovoru z novinarji pesimistično ocenili letošnji proizvodni start v industriji usnja in obutve. Zaradi pomanjkanja domačih naročil in zastoja v izvozu na klirinško področje mora vrsta tovarn zmanjševati proizvodnjo.

Zmogljivosti jugoslovanske industrije obutve daleč presegajo sedanje potrebe in plačilne zmožnosti domačega tržišča. Zaradi tega je za velik del te industrije uspešen izvoz življenjskega pomena. Lani smo iz Jugoslavije izvozili na konvertibilno področje 2 milijona 482.000 parov čevljev, na klirinško področje pa 6 milijonov 754.000 parov. Celotni lanski izvoz čevljev je bil za 2.3 milijona parov čevljev večji kot l. 1966. Vendar pa očitno še vedno zaostaja izvoz na konvertibilno področje.

Največje težave v prodaji na domačem tržišču imajo tiste tovarne čevljev, ki nimajo razvite lastne prodajne mreže. Naspoh pa ima celotna industrija obutve velike preglavice s trgovino in z razširjanjem svoje prodajne mreže na nova območja.

Kranjska »Planika« in tržiški »Peko« si že dolgo zaman prizadevata, da bi odprla svoje prodajalne v Črni gori, na precejšnjo zaprtost pa zadevata tudi v posameznih občinah Srbije in Hrvatske.

»Občine so pravi velemojstri v izmišljanju in predpisovanju najrazličnejših taks, ki skokovito zvišujejo stroške za vzdrževanje prodajnih prostorov,« pravijo predstavniki čevljarske industrije in ugotavljajo, da postaja položaj s prodajnimi prostori tudi sicer vse težji.

J. K.

Lanski uvoz obutve

BEOGRAD, 5. febr. — Lani smo v Jugoslavijo uvozili 581 tisoč parov usnjene obutve v vrednosti 240.000 dolarjev. Le kakšnih 200.000 parov uvoženih čevljev je mogoče uvrstiti med klasično usnjeno obutev, vsi drugi čevlji pa so bili razen z unjem kombinirani tudi z drugimi materiali, ki jih naša čevljarska industrija v glavnem še ne uporablja. Prav tako se je znatno povečal tudi uvoz obutve iz plastičnih snovi in iz gume. Vsekakor je zanimivo, da je bilo lani na jugoslovanskem trgu prodane za 9 milijonov parov več gumijaste obutve domače in tuje proizvodnje, kot pa leta 1966.

(jak)

Poslovno sodelovanje v prid črnogorskemu gospodarstvu

TITOGRAD, 5. febr. (Tanjug.) — Predstavniki črnogorskih bank so danes izrazili mnenje, da je integracija edina pot za nadaljnje uspešno poslovanje. Na sestanku, ki ga je sklicala gospodarska zbornica Črne gore, so ugotovili, da sodelovanje bank v zadnjih dveh letih ni prineslo zaželenih rezultatov, ker je bilo v glavnem omejeno na intervencije za ohranitev likvidnosti. Zelo redki pa so bili primeri skupnega kreditiranja nekaterih objektov.

Po daljši razpravi so danes sklenili, da bodo najpozneje do konca aprila pripravili dokumentarne analize in sklicali sestanke kolektivov komercialnih bank v Kotoru in Plevljah ter investicijske banke v Titogradu, da bi ugotovili, katera oblika poslovnega sodelovanja najbolje ustreza črnogorskemu gospodarstvu.

Niški referendum

NIŠ, 5. febr. (Tanjug). — Zbor niške občine, ki se je začel danes in ki ga bodo spričo velikega števila k razpravi prijavljenih nadaljevali v sredo, se je zavzel za to, da bi razpisali referendum, na katerem bi občani odločili, s kolikim osebnim deležem bi sodelovali v graditvi šol in komunalnih objektov. Udeleženci zbora menijo, da letos ne bi bilo treba financirati iz občinskega proračuna ničesar, razen programske aktivnosti javnih služb in družbenopolitičnih organizacij.

Razvojne možnosti Slovenije

Teorija in praksa, revija za družbena vprašanja, objavlja v pravkar izišli II. letošnji številki uvodnik »Razvojne možnosti Slovenije«, ki ga je napisal STANE KAVČIČ, predsednik izvršnega sveta skupščine SRS. Ker so Kavčičeva razmišljanja aktualna in zanimiva za široko slovensko javnost, se je uredništvo našega lista odločilo, da ponatisne uvodnik v celoti.

Začeli smo se pripravljati na izdelavo programa dolgoročnega gospodarskega in tudi družbenega razvoja Slovenije. Za nami so nekatere prve načelne razprave, dani so nekateri najbolj splošni politični in gospodarski elementi, prve konture, ki naj bi pomagale pri izdelavi programa. Izvršni svet je že imenoval komisijo, ki naj to delo organizira, povezuje in vodi. Za zdaj še nismo daleč; v ekonomskem inštitutu pa že snujejo izhodišča za delovno zasnovo, ki naj bi pomenila začetek te pomembne naloge. Poglavitno delo je pred nami, ne bo kratkoročno in lahko, v njem pa bo potreben temeljit delovni angažma naših ekonomistov, gospodarstvenikov, politikov in vseh tistih kvalificiranih kadrov, ki bodo pripravljeni sodelovati pri snovanju in izdelavi zamišljenega projekta. Vrata so odprta; dobrodošli so vsi, ki žele kaj prispevati.

Že precej na začetku se srečujemo z vprašanjem, zakaj govorimo o programu, o konceptu razvoja in ne preprosto o planu. Poudariti moram, da ne gre zgolj za terminološko, ampak za vsebinsko razliko.

Vse do danes je imelo in še ima naše planiranje nekatere prvine, ki zdaj niso več vzdržne in uporabljive. Planirali smo naturalno, spremljali samo naturalna gibanja, zanimali so nas predvsem indeksi splošne bilance in povečevanje proizvodnje. Poglavitno merilo nam je bil indeks rasti. Prikazovali in razdeljevali smo na administrativni način ustvarjeno visoko akumulacijo. Notranje ravnotežje smo poskušali ustvarjati na avtarkičnih temeljih. Še do nedavnega smo imeli za največji nacionalni uspeh to, da smo doma proizvajali čimveč izdelkov, to pa je največja manifestacija avtarkičnosti nekega nacionalnega gospodarstva. Deloma smo tako delali zaradi objektivnih razmer, v katerih nam je bilo naloženo graditi socializem; deloma je to vpliv in pomen tudi naših objektivnih spoznanj, bolje rečeno raznih vzorov in izkušenj administrativno-planskih modelov. Čeprav smo bili že zelo zgodaj kritični do takih modelov, pa je vendar naše planiranje bilo (vštevši sedanji srednjeročni plan) vse preveč pod vplivom subjektivnega odločanja in vmešavanja. Na tej podlagi je tudi nujna samosvoja delitev akumulacije, posledice pa so danes na dlani. Reči pa je treba, da je, žal, še danes delitev akumulacije vse preveč podvržena subjektivni presoji in ni vedno najbolj racionalno usmerjena. Z izdelavo programa pa se hočemo odmakniti omenjenim pomanjkljivostim planiranja in priti bliže in prodreti globlje v objektivno stanje, odnose in zakonitosti našega gospodarstva in tudi vse družbe. Če bomo s tem dali nov prispevek teoretičnim in tudi praktičnim izkušnjam sistema v Jugoslaviji — toliko bolje. Tudi ta cilj imamo pred očmi. Toliko o planu in programu.

Iz povedanega sledi, da bo moral program dolgoročne gospodarske usmeritve Slovenije upoštevati nekatere poglavitne splošne elemente naše ekonomike.

Predvsem bomo morali v naši nacionalni ekonomiki računati s kar največjo rentabilnostjo že vloženih sredstev. Na podlagi znanstvenih analiz in konkretnih rezultatov naše večletne gospodarske prakse bo treba izračunati, kako se obnašajo vložena sredstva v posameznih gospodarskih panogah, področjih in grupacijah. Dokopati se moramo do jasnih računov o tem, kaj je bilo rentabilno včeraj, kaj je danes in kaj bo jutri. Ne gre samo za to, da bi iskali zgolj denarni učinek pač pa tudi za socialne in družbene komponente družbenih vlaganj oz. družbenih sredstev.

Iščemo optimalno ekonomičnost dela, katere moč in vrednost bomo morali preizkušati na mednarodnem trgu in v svetovnih gospodarskih tokovih. Morda bo kdo rekel, zakaj ne govorimo o jugoslovanskem, pač pa o mednarodnem trgu. Trdno smo prepričani, da se bo vse, kar se bo obneslo na mednarodnem trgu, obneslo tudi na našem, jugoslovanskem, ki je konec koncev sestavni del svetovnega trga. Iz tega nujno izhaja, da ne bomo mogli razvijati vsega tistega, kar imamo, ampak samo tiste proizvodnje, ki so perspektivne, v katerih imamo komparativne prednosti. Iz tega logično sledi, da bomo morali nekatere naše panoge in podjetja hitro razvijati, druge počasneje, tretje pa sploh opuščati. To pa ne bo lahka in prijetna naloga, saj se bomo najbrž težko poslovili od nekaterih dejavnosti, ki smo jih doslej kovali v zvezde. Potrebni bodo tudi boleči posegi. Prav zaradi tega je toliko bolj potrebno, do bomo dosegli politično in strokovno enotnost glede našega razvoja. Napak bi bilo namreč določati z administrativnimi ukrepi selekcijo. Težiti bi morali za tem, da ustvarimo o osnovni razvojni usmeritvi idejno in politično enotnost. Na tej osnovi bomo lahko izdelali enotna merila in kriterije za nadaljnji razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti. To je naloga celotne nacije, ker gre za njen razvoj in tvornost. Če bomo uspešno spravili naše ekonomske, idejne in politične zamisli na skupni imenovalec, bomo zagotovili trdne temelje za vsklajeno in učinkovito akcijo vseh samoupravnih oblastvenih in političnih dejavnikov na vseh ravneh, od delovne organizacije do republike.

Struktura proizvajalnih sil v naši republiki nikakor še ni zadovoljiva. Treba jo bo spreminjati na podlagi znanstvene analize celotnega našega gospodarstva in na temelju skupnih načelnih odločitev, o katerih smo govorili. Današnja struktura slovenskega gospodarstva je po mojem mnenju preveč grajena od vrha navzdol, pod vplivom subjektivnih zamisli in vplivov zunaj gospodarstva, zato nam ne more več ustrezati. Če bomo dosegli najboljšo stukturo proizvajalnih sil in na tej podlagi vpeljali najmodernejšo tehnologijo, potem bomo s tem zagotovili tudi optimalno rast proizvodnje. S tem pa bomo tudi eliminirali vpliv političnih in subjektivnih pritiskov, vmešavanja in licitiranja.

Eden bistvenih elementov pri tem bodo družbena sredstva, ki jih je mogoče usmerjati tako ali drugače; jih rentabilno nalagati in oplajati ali pa jih zapravljati v ekonomsko zgrešenih naložbah. Morali bi izdelati kriterije za usmerjanje družbenih sredstev, na osnovi ekonomskih kazalcev, ne pa skovanih v glavah, ne glede na ekonomsko stvarnost in dosedanje gospodarske izkušnje. Zlasti zadnji dve leti, čas, ko smo se lotili gospodarske reforme, sta pokazali, kaj se v danih razmerah in v stiku z mednarodnim trgom more in mora razvijati, kaj pa je treba prej ko slej opustiti. Logiki sedanjega razvoja in rezultatom analiz, ki jih bomo napravili, bi morali slediti tudi tokovi družbenih sredstev. Žal pa sredstva, ki jih imamo na razpolago, še dandanes ne dotekajo vselej tja, kjer bi bilo gospodarsko najbolj logično in racionalno. Treba bo pač obračunati z ostanki romantičnosti, ki še živi v naši ekonomski zavesti in praksi, in spraviti ekonomske odločitve v sklad s spoznanji in zahtevami, ki jih je dala reforma.

To bi bili nekateri elementi splošnega značaja, s katerimi bo treba računati, ko bomo oblikovali program dolgoročnega razvoja našega gospodarstva. Morali pa bomo upoštevati še mnoge druge in tudi bolj podrobne in konkretne. Naj opozorim na nekatere.

Najprej zunanji trg, njegove zahteve in gibanja, ki jih povzroča v svetovnem gospodarstvu. Če nočemo biti kratkovidni in ozki, potem bomo morali iskati stike in prostor na čim širši fronti. Najhujše je namreč vezati se samo na nekaj partnerjev v mednarodni delitvi. Takšna usmeritev, takšna trgovinska politika, oži manevrski prostor vsakega gospodarstva in ga spravlja v mučne in dvomljive situacije. Naše gospodarstvo bi morali usmerjati tako, da bi bilo bolj in vedno pripravljeno na presenečenja na menadordnem trgu. Ne smemo dopustiti, da bi nas izguba ali kriza na tem ali onem trgu prignala v slepo ulico, kajti podrejati se diktatu tega ali onega trga je vselej boleče. Naša strategija vključevanja v mednarodno menjavo je usmerjena v širino in globino. To je torej politika povezovanja in vključevanja v gospodarstvo na vseh straneh — na Zahodu in na Vzhodu; v Evropi in na Bližnjem vzhodu; na razvitem Severu in v nerazvitem Jugu.

Drugi ekonomski element so družbena sredstva, za zdaj še preveč razdrobljena in nemočna. Ekonomsko združevanje sredstev je nujno potrebno, sicer bodo naša dejanja krenila v drugo smer kakor naše besede. Banke bodo morale bolj previdno iskati najbolj privlačne partnerje in če bo potreba, s svojimi sredstvi opravljati tudi ostro selekcijo. Iskati bodo morale optimalno stopnjo presežnega dela in takšno strukturo investiranja, ki bo oplajala kapital.

Slovenci smo vse doslej premalo računali s komparativnimi prednostmi, ki bi jih lahko imeli v blagovnem prometu, se pravi v trgovini. Naš gospodarski položaj je tak, da nam daje odlične možnosti za nesluten razmah naše trgovinske dejavnosti. Imamo možnosti, da se še bolj vključimo v tokove mednarodne trgovine, zato pa bo potrebno nekaj naložb in veliko več ambicij in tudi fantazije in znanja, kot smo jih imeli doslej.

Zadnje čase veliko govorimo o osebnem delu z zasebnimi sredstvi. Zdi se, da smo že obračunali z večino sektaških in socialistično romantičnih pogledov. Ne gibljemo se več v idealističnem ozračju tega vprašanja, vendar pa še nismo dovolj posegli v njegovo konkretno ekonomsko bistvo. Zasebno delo bo treba vključiti v našo ekonomiko, zavedajoč se, da na ta način večamo našo skupno akumulacijo. Resno se moramo lotiti vprašanja, kako izkoristiti ta nemajhen potencial. Dosedanje izkušnje socialističnega gospodarstva v svetu namreč dokazujejo, da se v socializmu ne splača nacionalizirati vseh proizvodnih procesov.

Končno še o nekaterih elementih infrastrukture, ki jim namenoma odmerjam zadnje mesto, čeprav smo jih doslej zmerom postavljali na prvo. Tudi tu nam bo potrebna zvrhana mera realizma in tudi diferenciacija. Dolgo smo bili prepričani, da so železarne conditio sine qua non našega gospodarstva in infrastrukture, spoznavamo pa, da to najbrž ne bo res. Navsezadnje — jeklo je mogoče uvažati, modernih avtomobilskih cest in stanovanj pa ne!

Vse naštete naloge in delo ter zlasti razvoj, kakršen nas čaka, bodo zahtevali veliko več strokovnosti in poslovnosti, ki je, žal, v našem ekonomskem prostoru še kar precej manjka. Zdi se mi, da imamo v Sloveniji glede strokovnosti in poslovnosti opraviti s tremi težnjami. Prvi sta tista poslovnost in strokovnost, ki razumeta duha reforme, duha našega družbenega sistema in samoupravljanja, pa se zato otresata svoje nekdanje pasivnosti ali celo opozicionalnosti in se ustvarjalno vključujeta v naše snovanje. Ta pozitivna sprememba je vidna na zelo širokem področju; ta težnja bolj in bolj prevladuje. V drugi tok poslovnosti in strokovnosti spadajo nekateri teoretični in praktični poizkusi, da bi strokovnost in poslovnost obvladali samoupravljanje, da bi postali diktatura nad proletariatom. To moramo odločno zavrniti, vendar tega ne gre napihovati. Mene npr. najbolj skrbi tista tendenca, ki se kaže kot sklerotičnost sedanje poslovnosti in strokovnosti in to tudi je. Ta sklerotična poslovnost in strokovnost prisegata na vsa naša temeljna načela od samoupravljanja do reforme, ničesar pa ne storita. Sedita na svojih delovnih mestih in nista sposobni kakor koli premakniti stvari. Gre za birokracijo in parolarstvo; to je v bistvu nesposobnost in pretekli čas, in to je tisto, kar stoji na poti spreminjanju kadrovske strukture v delovnih organizacijah. Ta tok in ta nesposobna poslovnost in strokovnost (in ne delavci) zapirata v podjetjih vrata mladi strokovni inteligenci.

Naslednji družbeni element, s katerim moramo računati pri našem programiranju, je integracija, in to integracija na samoupravni podlagi. Po mojem mnenju gre za integracijo v dveh smereh. Prvič, znotraj samega gospodarstva, se pravi proizvodno. Ker so te stvari bolj ali manj jasne, o njih ne gre znova razpravljati. Drugo pa je družbena integracija, to je povezanost vseh dejavnosti delovnih ljudi v vsklajen, enoten tok družbene reprodukcije. Prav tu pa so procesi šele na svojem začetku in bo treba obračunavati z zaostalimi, ozkimi razrednimi pojmovanji. Tu bo najodločnejša avantgardna vloga zveze komunistov, ki bo morala tudi v lastnih vrstah obračunavati s sektaško razrednimi pojmovanji, sicer bomo zašli v čedalje ostrejše notranje spopade.

V teh razmišljanjih ne moremo mimo vprašanja bolj funkcionalne in zato bolj učinkovite porazdelitve dolžnosti in odgovornosti ter regulativov v okviru vse nacije. To je korak dalje v razvijanju samoupravne družbene skupnosti. Zdi se, da so sedaj nekatere funkcije še preveč razdrobljene in premalo povezane. Ne moremo in ne smemo v federacijo komun, ampak v moderno racionalno organizirano slovensko in jugoslovansko družbo. V preteklosti smo se najbrž preveč predali iluziji decentralizacije po vsi sili, iluziji, da je moč konstituirati vse družbene funkcije v okviru komune. Rekel bi, da moramo tudi Slovenci misliti na graditev državnosti, seveda take državnosti, ki bo pomenila moderno organizirano družbo, ne pa sinonim za birokracijo. Gre v bistvu za spoznanje, da je potrebno nekatere stvari, ki se tičejo cele nacije, urejati skupno, da se je treba boriti proti takemu lokalizmu in razdrobljenosti, ki pomeni neracionalnost in škodo za nacijo kot celoto. Če smo priznali nacije in če vemo, da bodo še dolgo ostale, potem moramo tudi priznati, da države brez nacije ali nacij ni in da imajo te nacije neki odnos ter zahteve do lastnega presežnega dela. Nacije ne moremo zreducirati zgolj na vprašanje kulture, prosvete ipd. Odtod pa nesporno izhaja naloga, da se da tudi vsaki republiki večje ekonomske pristojnosti. Hkrati s tem je treba oblikovati nova spoznanja, zavest, pravni sistem in zakonodajno prakso.

In nazadnje naj omenim še regionalni in urbanistični vidik našega razvoja. Vse kaže, da smo šli v naši republiki v nesmotrnem trošenju prostora najdlje; zato bo treba vsaj v prihodnje misliti na določeno urbanistično koncentracijo ob osnovnih komunikacijskih zvezah. S tega vidika bo treba tudi znova pretresti vprašanje nerazvitih v naši lastni republiki. Tudi urbanistični vidik našega gospodarskega in družbenega razvoja bo moral biti pomemben faktor pri odločanjih, ki jih bo terjala izdelava dolgoročnega programa našega razvoja.

In kakšne so realne možnosti za uresničitev politike, o kateri pišemo? Trdno sem prepričan, da vlada v množicah v delovnih organizacijah, pri strokovnih kadrih objektivno razpoloženje za tak razvoj in da podpirajo zamisel o izdelavi dolgoročnega programa. Čutiti je potrebo po tem in odzivi, ki smo jih dobili na naše prve pobude, so zelo razveseljivi. Subjektivna pripravljenost za izdelavo takega načrta je torej tu. To pa pomeni, da se odpirajo našemu delu ugodne perspektive. Ustvarjeno je zdravo in koristno ozračje za sodelovanje med znanstvenimi, oblastvenimi, političnimi in družbenimi dejavniki, ki bodo nosili breme začetnega dela. Računamo, da bo letošnji kongres Zveze komunistov Slovenije pomemben forum, ki bo bogato prispeval k oblikovanju zrelih odločitev o tej naši skupni zamisli.

Njena uresničitev je prav gotovo v marsičem odvisna tudi od položaja in praktičnega uresničevanja samoupravnih odnosov in pravic republike v okviru jugoslovanske skupnosti. V tem pogledu je nujno naprej razvijati in dopolnjevati naš družbeni in zakonodajni sistem; v ta namen pa je potrebna slej ko prej odprta konfrontacija pogledov mnenj in akcij.

STANE KAVČIČ

Mladina brez osemletke: kam?

Odgovori poslancem na seji republiškega zbora skupščine SR Slovenije

Rado Pušenjak je na petkovi seji republiškega zbora skupščine SRS zastavil šest vprašanj o razmerah pred in po zakonu o začasni prepovedi zvišanja osebnega dohodka v delovnih organizacijah nekaterih dejavnosti. Na vprašanja je odgovoril Jože Božič, republiški sekretar za delo, in povedal, kaj je ugotovila služba družbenega knjigovodstva (njeno analizo smo objavili 1. februarja na četrti strani).

RADO PUŠENJAK je še vprašal, če je opaziti morebitni strah pred blokado osebnega dohodka tudi pri kakšnih drugih delovnih organizacijah, hkrati pa tudi nadaljnjo neupravičeno zviševanje osebnih dohodkov, JOŽE BOŽIČ je odgovoril, da bi to vprašanje lahko veljalo predvsem za tiste grupacije delovnih organizacij, ki oblikujejo visok dohodek ne glede na doseženo realizacijo oziroma obseg storitev.

— Kako so gospodarile z dohodkom za nagrajevanje v zadnjem četrtletju lani tiste zdravstvene organizacije, ki so se morale po republiškem zakonu do konca lanskega leta integrirati? Pričakovati bi bilo namreč, da bodo te delovne organizacije, kolikor je pač to mogoče, svoje sklade pred integracijo izpraznile, je vprašal RADO PUŠENJAK.

JOŽE BOŽIČ je odgovoril:

— Na to vprašanje bomo lahko odgovorili po zaključnih računih za lansko leto. Podatkov za zdaj še ni na voljo.

— Prosim, da mi republiški sekretariat za prosveto in kulturo odgovori na vprašanje, ali je skupno z drugimi zainteresiranimi ustanovami morda že pripravil predlog, kako bi s temeljito strokovno preučitvijo sistematično uredili izobraževanje predvsem mladine — za takšen poklic kmetovalca kot ga zahteva sodobno kmetijstvo, je vprašal IVAN KREFT.

Na vprašanje je odgovoril republiški sekretar za prosveto in kulturo TOMO MARTELANC. Med drugim je dejal:

— Izobraževanje kmetijskih proizvajalcev so kmetijske šole začele organizirati že v letu 1966/67 z ustanavljanjem oddelkov za kooperante. Mreža oddelkov za kmetijske proizvajalce pa ni v skladu s potrebami, saj so vsi oddelki, razen enega, na območju Štajerske. Poleg te pomanjkljivosti pa so tudi drugi neurejeni problemi pri izobraževanju kmečke mladine. Skupaj s predstavniki zainteresiranih ustanov smo pripravili osnutek predloga za organizacijo kmetijskih šoi.

— Ali je res, da je tudi izvršni svet Slovenije prispeval svoj delež za film »Neretva«, je vprašal IVAN KREFT.

— Veljko Bulajić je naš izvršni svet prosil, je odgovoril član IS INŽ. FRANC RAZDEVŠEK naj sodeluje pri financiranju filma. Kot nam je znano, sodelujejo pri financiranju vse republike s precej visokimi vsotami. Naš izvršni svet doslej svojega prispevka še ni določil, meni pa, da je zgodovinski dogodek, ki ga film obravnava, tako pomemben, da je prav, da se po svojih zmogljivostih tudi naš republiški izvršni svet pridruži ostalim republikam. Koliko naj, bi prispeval, bo izvršni svet predlagal po dokončnih pogovorih s producenti.

MARIJA IVKOVIČ je vprašala:

— Kaj smo naredili in kakšno je stališče izvršnega sveta glede vključevanja v uk mladine, ki ni dokončala osemletke in — ali je res, da čas teoretičnega pouka poklicnih šol ni prilagojen potrebam dela podjetij?

— Po sedanjem izobraževalnem sistemu morajo učenci, ki so sklenili učno pogodbo, obiskovati ustrezno poklicno šolo. Po zakonu o srednjem šolstvu pa se v poklicne šole lahko vpišejo le tisti, ki so med drugim končali tudi osnovno šolo, je odgovoril TOMO MARTELANC. Vprašanje pa je, ali sodi izobraževanje za vse manj zahtevne poklice v poklicne šole? Ustanavljanje šol, ki bi trajale manj kot dve leti, pa ni urejeno s predpisi. Da bi zapolnili to vrzel, bo republiški sekretariat letos pripravil osnutek predpisa, ki bo urejal izobraževanje mladine za manj zahtevne poklice. In še odgovor na drugo vprašanje:

Poklicne šole s periodično organizacijo pouka so za sedaj najbolj racionalna oblika šolanja poklicnih kadrov, je med drugim dejal Tomo Martelanc. Pri takšni organizaciji šolanja pa je povsem razumljivo, da se pri teoretičnem pouku ne morejo zvrstiti vsi učenci naenkrat, na primer pozimi. Če pa podjetje uporablja učenca le kot delovno silo in ne upošteva učnega programa, katerega del mora tudi samo organizirati, bo prihajalo vedno v navzkrižje z osnovnim ciljem poklicnega usposabljanja.

Poslanec IVAN KREFT pa je zastavil še eno vprašanje:

— »Delo« je 31. januarja poročalo, da še vedno ni pravega jamstva za realizacijo modificiranega načrta termoelektrarne Šoštanj B . . . Ko sem pred več meseci v zvezi s tem prvič zastavil vprašanje je predstavnik izvršnega sveta inž. Miran Mejak menil, da bo zadeva v kratkem razčiščena. Ker gre za pomembno gradnjo, ki je ne kaže odlagati, me zanima, kako bo izvršni svet podprl kolektive, ki so za to investicijo pripravljeni dati zadnje finančne rezerve?

— S tovarišem Kreftom se je vsekakor treba strinjati, da je gradnja termoelektrarne Šoštanj izredno pomembna in da ne bi smeli izgubljati časa, je med drugim odgovoril inž. MIRAN MEJAK. Res je tudi, da sem takrat na vprašanje odgovoril, da situacija še ni razčiščena, vendar je pričakovati, da bo v kratkem. Žal pa do tega zaradi raznih vzrokov ni prišlo. Investitorji in splošna gospodarska banka so se odločili, da bodo v sedanji fazi predvsem poizkusili najti rešitev z združevanjem sredstev rudnika Velenje, savskih in ostalih elektrarn. Izvršni svet si bo prizadeval, da bo do takšnih dogovorov prišlo, in da se bo gradnja termoelektrarne Šoštanj čimprej začela. CENE MATIČIČ je na seji izrazil pomisleke o prispevku od skupnega dohodka občanov nad dva milijona dinarjev. Dejal je, da je to ekonomsko in družbenopolitično sicer povsem upravičen institut, da pa ima ta vsota v Sloveniji dokaj manjšo kupno moč kot v drugih republikah, da je pomanjkljivo to, ker ne upoštevamo števila vzdrževanih družinskih članov in ker v bistvu sploh ne stimulira populacijske politike, čeprav je odstotek prirastka v Sloveniji med najnižjimi na svetu. Glede na to je vprašal, kaj o tem meni izvršni svet in ali namerava sprožiti postopek, da se urejanje teh prispevkov iz skupnih dohodkov občanov prenese v pristojnost republike.

Članica izvršnega sveta ZORA TOMIČ je na to vprašanje odgovorila naslednje:

—Te probleme je izvršni svet že obravnaval in moram reči, da so naša stališča bila podobna. Zaradi tega je izvršni svet tudi sprožil postopek, pri zveznem izvršnem svetu, da bi urejanje tega področja prenesli na republiko. Žal pa moram povedati, da je zvezni izvršni svet ta predlog republiškega izvršnega sveta odklonil.

CENE MATIČIČ je nato še vprašal, kakšno je stališče IS glede dosedanjega načina poslovanja in organizacije službe družbenega knjigovodstva kot varovalnega mehanizma poslovanja našega celotnega gospodarstva in ali namerava izvršni svet to službo reorganizirati?

INŽ. MIRAN MEJAK: Vprašanje je zelo obširno in zahteva posvetovanja. Zato bo izvršni svet nanj odgovoril na prihodnji seji zbora.

— Julija 1966 sem tudi jaz vprašala, kako je z vključevanjem v uk mladine, ki ni končala 8-letke, je dejala SLAVKA ŠEMROV. Takrat mi je pomočnik republiškega sekretarja Boris Lipužič odgovoril, da bo sekretariat prilagodil predpise. Vprašam, zakaj je sekretariat odlašal poldrugo leto, ker najbrž ve, da je v Sloveniji med 20.000 registriranih brezposelnih več kot 10.000 mladine, ki ni končala osemletke.

TOMO MARTELANC: Lani smo bili precej angažirani z izdajo zakona o srednjem šolstvu in smo to problematiko preložili na leto 1968. V. Č.

Paletizacija počasi napreduje

Kljub mnogim akcijam paletizacija blaga počasi napreduje. V združenem železniškem podjetju Ljubljana ugotavljajo na primer, da niti gospodarske organizacije niti vsa železniška podjetja še niso popolnoma doumeli, kako lahko paletizacija blaga in uporaba mehanizacije pri prekladanju blaga na železnici in v podjetjih poceni transportne stroške. Podatki namreč kažejo, da je bilo celo na področju združenega podjetja Ljubljana, ki prednjači glede paletizacije na mreži JŽ, paletiziranega le 13,6 % blaga v lanskih devetih mesecih. Možnosti so torej velike kakor tudi notranje rezerve na ta račun tako na železnici kot v gospodarstvu. Omeniti pa velja končno tudi, da je postala JŽ član mednarodnega združenja »Paletni pool« in da zahtevajo tuje železniške uprave in stranke paletizirano blago.

Paletizacija je torej nujnost za železnico in gospodarstvo, zato bo potrebno hitreje ukrepati, da se uveljavi. Železnica bo morala urediti, da bi se paletizacija enakomerno uvajala na vsej mreži JŽ in podrobneje pojasnjevati uporabnikom prednosti in pomen paletizacije, obenem pa tudi delno prilagoditi skladišča za uporabo palet. Gospodarske organizacije pa bodo morale sprejeti paletizacijo in to ne samo pri pošiljkah za tuje, temveč tudi za domače kupce. O. P.

Pregled štiriletnega dela

Razstava delovanja slovenskih sindikatov v času med dvema občnima zboroma

V torek opoldne bodo v sedmem nadstropju Doma sindikatov v Ljubljani odprli razstavo, ki ponazarja delovanje slovenskih sindikatov v minulem štiriletnem obdobju, se pravi v času med dvema občnima zboroma.

Razstava, ki smo si jo pred otvoritvijo ogledali, je za oko dokaj skromna, saj sestoji le iz panojev; na njih pa so vsebinsko urejeno nanizani številni zanimivi podatki in ugotovitve.

Za marsikoga bo zanimivo, da je danes v Sloveniji 480 tisoč članov sindikata. Od tega jih največ združujejo sindikat industrije in rudarstva (218.000), sindikat delavcev storitvenih dejavnosti (80 tisoč) in sindikat družbenih dejavnosti (65.000). Razstava je po posameznih oddelkih smotrno razdeljena. Prikazana je dejavnost sindikata, od posameznih analiz do zavzemanja stališč tja do odmevov v tisku. Ta del ima naslov »Akcije sindikata in javnost«. Poseben prostor je posvečen »Raziskovanju mnenj članstva sindikata«. V teh raziskavah in anketah, ki so jih opravili ne le republiški svet, pač pa tudi občinski sveti, je v minulih dveh letih sodelovalo po občinski liniji dvajset tisoč, po republiški pa petnajst tisoč članov sindikata, kar je zelo visoka številka. Teh analiz je bilo nekaj sto, nekaj tisoč sindikalnih delavcev pa je to delo po skupinah vodilo. Iz teh analiz je razvidno, da so se sindikati ravzemali za ugotavljanje položaja sezonskih delavcev, higiensko-varstvene službe, otroškega varstva, pokojninskega sistema itd.

V oddelku »Samoupravni akti v delovnih organizacijah« so tudi prvi statuti in pravilniki. Pri sestavljanju statutov je aktivno sodelovalo 27.000 upravljavcev, pri sestavljanju pravilnikov pa 33.000.

Na panojih »Pravna pomoč in sindikati« lahko razberemo, da je pravna pomoč, ki jo nudijo sindikati, zelo razvita. V 31 občinah je ta služba brezplačna. V štirih letih so člani sindikata v Sloveniji dobili 12.000 pravnih nasvetov, v 3000 primerih pa jih je na sodiščih zastopala pravna pomoč sindikatov. Zgolj pravna pomoč pri republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije je dala 9822 nasvetov in člane sindikata 2329 krat zastopala.

Dalje je tu oddelek »Sodelovanje sindikatov s sindikalnimi gibanji v zamejstvu«. V oddelku, namenjenem »Športu, oddihu in rekreaciji« pa lahko preberemo, da so sindikati v minulih štirih letih priredili 1888 športnih in 248 kulturnih prireditev. Aktivnih članov kulturnih društev je v Sloveniji 8500, v športnih organizacijah deluje 36.500 članov, prireditve pa si je ogledalo 131.000 članov sindikata.

Zanimiv je tudi prikaz razvejanih sindikalnih informacij. V štirinajstih občinah izdajajo interne informacije v nakladi 25.000 izvodov, 184 delovnih organizacij izdaja lastna tovarniška glasila v nakladi 231.000 izvodov. To pa so že zajetne številke.

Razstava je za širši krog gledalcev v sicer neprimernih prostorih. Organizatorji trdijo, da je pač namenjena predvsem sindikalnim aktivistom. Kdor pa si jo bo želel ogledati, bo to lahko storil, saj bo v Ljubljani odprta mesec dni, zanjo pa se že zanimajo v Kranju, Mariboru in Kopru. I. A.

V Zrenjaninu bo SDK dostavljala pokojnine

Zrenjaninski komunalni zavod za socialno zavarovanje je s prvim januarjem odstopil dostavo svojih denarnih nakaznic službi družbenega knjigovodstva. Ta služba mu je namreč ponudila boljše pogoje kot podjetje za PTT promet v Zrenjaninu. Pošta je komunalnemu zavodu lani zaračunala 22 in pol milijona starih dinarjev, služba družbenega knjigovodstva pa mu daje popust 5 odstotkov in se hkrati zavezuje, da bo vodila evidenco o vročanju nakazil, česar doslej ni bilo. Služba razen tega prevzema obveznost, da bo pokojnine in ostala nakazila dostavljala v treh namesto v petih dneh. Služba družbenega knjigovodstva se je lotila tega posla, da ne bi odpustila devet nekvalificiranih ljudi. -S

Spet zvišani prelevmani pri uvozu živine v Italiji

Izredno obremenitev uvoza živine in mesa zaradi pobiranja previsokih prelevmanov, ki onemogočajo naš izvoz, so v Italiji sredi januarja znižali na polovico, kar je znova dalo, čeprav skromne možnosti izvoza. To znižanje pa je trajalo samo 14 dni. Z veljavnostjo od 5. februarja je Italija spet zvišala prelevmane, kar je za naša izvozna podjetja prišlo povsem nepričakovano, saj so podjetja računala, da bo Italija prelevmane še nadalje znižala. Očitno je bila le kratkotrajna slabša ponudba živine na italijanskem domačem trgu, po kateri se določajo prelevmani. Zopetno povečanje ponudbe na italijanskem trgu pa ob tem času ni običajno. -S

SGP »TEMELJ« Črnuče

proda iz svojih osnovnih sredstev

tovorni avtomobil znamke Čepel – prekucnik

leto izdelave 1964, ki je vozen in dobro ohranjen.

Licitacija bo 10. 2. 1968 od 7. do 10. ure za družbeni sektor, od 10. do 14. ure se lahko licitacije udeležijo tudi zasebniki.

Licitacija bo v Črnučah 89-b.

Izklicna cena je 30.000.— Ndin.

Vse informacije daje

SGP TEMELJ, Črnuče 89-b telefon 341-055. 1018

IBI
INVESTICIJSKI BIROJI
TRBOVLJE
ENGINEERING

Pogovor o deljenem delovnem času IV.

Nov zakon — solidna osnova za varstvo

Kljub temu pa bo potrebna hitra in enotna akcija samoupravljavcev — Na šolah: več denarja, pa tudi močno spremenjeni učni načrti

VALENTINA TOMLJE: Novi delavnik — v prvi fazi za državno upravo in organizacije, ki so vezane na državno upravo, ter za poslovno administracijo v delovnih organizacijah — glede varstva in prehrane otrok ne prinaša novih problemov, ampak jih zaradi objektivnih okoliščin, predvsem pa glede subjektivnih gledanj na ta vprašanja prikazuje v ostrejši luči.

V. TOMLJE

Kako je z varstvom? Rečeno je že bilo, da so naše vzgojnovarstvene ustanove že sedaj prenatrpane. Najteže je za otroke do treh let starosti ter predvsem za varstvo dojenčkov.

Sprašujete, kako je s podaljšanim delovanjem vzgojnovarstvenih ustanov. Pogovarjali smo se že z vzgojnovarstvenimi ustanovami, kako je s podaljšanjem njihovega dela. O organizaciji dela ni vprašanj, pač pa bo nastalo vprašanje o financiranju podaljšanega delovanja vzgojnovarstvenih ustanov. Kaj lahko naredimo sedaj, da bi dobili več varstvenih ustanov, je zelo težko reči. Toda kar nismo zgradili v dvajsetih letih, ne bomo mogli zgraditi v dveh letih. Jasno je, da bo treba iskati tudi cenejše oblike. Menimo, da bi te cenejše oblike lahko bile blizu stanovanj in ne v podjetjih. Nedvomno bodo ob pomanjkanju vzgojnovarstvenih ustanov tudi delovne organizacije organizirale za »svoje« otroke varstvo.

Toda več razlogov govori za otroško varstvo blizu stanovanj.

Dalje — prehrana: tudi na tem področju so bile že doslej zelo kritične razmere. V Sloveniji samo okrog 70 odstotkov otrok prejema malico, šolsko kosilo pa 3 do 4 odstotke otrok; nekaj večji odstotek je v industrijskih središčih.

Glede prostorov za kuhanje smo že ugotovili, da ne bo posebnih problemov, ker ima precej šol svoje kuhinje; potrebne bodo mogoče dodatne investicije za opremo. Mnogo težje pa bo s prostori za razdeljevanje.

Drugo, zelo važno vprašanje pa so kosila. Po naših predvidevanjih bi moralo 30 do 40 odstotkov otrok dobivati kosilo v šoli. Od kod ta številka? V Sloveniji ima polovica šoloobveznih otrok zaposleno mater. Za kosila bo lahko poskrbeti, toda, kakšne bodo cene? Proučiti kaže možnosti za dotacije, zlasti za kategorije z nižjimi dohodki in za otroke iz večjih družin, kajti brez te družbene intervencije ne bomo dosegli uspeha.

B. JAVORNIK

»Učni načrt bo treba močno spremeniti!«

BOGOMIR JAVORNIK: Osnovna šola na Prulah ima dopoldanski turnus in je bila določena, da tudi preizkuša nov delovni čas. Razen tega že tretje leto preizkušamo celodnevni pouk v treh oddelkih in imamo že nekaj izkušenj. Celotni učnovzgojni proces se popolnoma spremeni. Doslej smo ves čas govorili, da je za otroka najbolj učinkovit učni čas dopoldne. Vse je bilo usmerjeno na to, da bi bila na šolah samo ena izmena (od 8. do 12. ure). V podaljšanem bivanju pa je po rednem pouku najprej rekreacija, nato kosilo, zatem učenje in ob štirih gredo otroci domov. Za tako delo pa nimamo ustreznih prosvetnih delavcev. V oddelkih s celodnevnim poukom imamo po dve učni moči. Ne vem pa, če ima lahko vsaka šola za vsak razred dva učitelja. Razen tega je treba, če hočemo uveljaviti takšen nov čas in če govorimo o tem, da naj bi bila učinkovitost večja, spremeniti metode pouka, kar pa spet zahteva precej denarja za modernizacijo učnih pripomočkov, avdiovizualnih sredstev in drugih učil. Koncept predmetnika in učnega načrta bo treba, kot menim,

L. ŠKOFIČ

močno spremeniti, kar pa bo v tako kratkem času nemogoče. Prav danes sem bral, da je 10 let, odkar smo pričeli šolsko reformo, pa praktično nismo še nikamor prišli. Nov delovni čas pa bo vsekakor grobo posegel v učnovzgojni proces.

Ob takem delovnem času se pojavi tudi vprašanje delovnega varstva tistih otrok, katerih starši so ob sobotah prosti. Mi imamo za sedaj šest takih oddelkov in zajemamo okrog 150 učencev. Če bi se ta številka bistveno povečala (celotno število otrok je 650), danes vsekakor nismo sposobni, da bi za vse uvedli celodnevno delo. Učenci bi bili v enem samem prostoru v tem primeru po osem ur, ne bi jih pa mogli nahraniti v enem samem prostoru v dveh urah. Morali bi torej razrede spremeniti v jedilnice. Razen tega se starši ne strinjajo, da bi otrokom dajali poenostavljeno in poceni enolončnico. Želijo, da bi otroci imeli kosilo.

Proste sobote — glede tega imamo tale pomislek: mnogi starši bodo proste sobote izkoristili za še večje garanje doma in bodo otroke prepustili cesti. Učenci bodo rekli, da gredo v šolo, v resnici pa bodo šli drugam. Potepanje se bo torej povečalo. Mnogi starši pa ne bodo prešli na nov delovni čas in bodo gotovo zahtevali varstvo tudi ob sobotah in tako prosvetni delavci ne bomo mogli imeti proste sobote.

DELO: Slišati je, da starši želijo, naj bi otroci bili ob sobotah v šolah?

BOGOMIR JAVORNIK: V naši anketi so starši izrazili željo, da bi imeli otroci ves teden pouk.-

»Solidna osnova za razvoj!«

LIDIJA ŠKOFIC: Dnevno varstvo otrok, za katerega je značilna skrajno nizka zmogljivost v preteklosti (komaj 4 odstotke otrok do 15 let je sedaj v varstvu), je dobilo z novim republiškim zakonom o skupnostih otroškega varstva in o financiranju nekaterih oblik otroškega varstva v SR Sloveniji solidno osnovo za bodoči razvoj.

Seveda bo treba nujno zagotoviti kar najbolj razumno delitev dolžnosti oziroma obveznosti med družino in družbo ter ob razvijanju dnevnega varstva otrok dajati prednost takim oblikam, za katere smo v dosedanjih razpravah menili, da so najnujnejše: vzgojnovarstvene ustanove za varstvo dojenčkov in predšolskih otrok, celodnevno bivanje v šoli in prehrana otrok. Republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo je s pregledom nalog za uresničitev zakonov opozoril odgovorne dejavnike v okviru družbenopolitičnih skupnosti, saj bo predvsem od politike občinskih skupščin ter delovanja družbenopolitičnih in gospodarskih organizacij odvisno tudi hitrejše razvijanje dnevnega varstva otrok. Čimprej bo treba oblikovati republiško oziroma temeljne skupnosti otroškega varstva, ki bodo usklajevale družbena prizadevanja ter upravljale razpoložljiva sredstva. Sredstva, s katerimi bomo ustvarjali pogoje za dnevno varstvo otrok, bodo po novem zakonu prispevali vsi aktivni prebivalci.

Glede na to, da je načrtno razvijanje otroškega varstva odvisno od odgovornosti samoupravljavcev, bo treba čimprej doseči enotno družbeno akcijo v občini in v republiki. pri čemer bo republiška skupnost otroškega varstva lahko opravila veliko družbeno nalogo.

Jutni:
Kdo bo imel proste sobote in kdo ne?

Pojasnilo

V pogovoru o deljenem delovnem času, ki smo ga objavili včeraj, je Dušan Kompare v zvezi s prostimi sobotami govoril o dnevih in ne o urah. Uvedba prostih sobot odpira vprašanje števila dni pouka in obremenitve učencev. Če 35 dni pouka, ki bi odpadli zaradi prostih sobot, ne bi nadomestili, bi bilo treba skrčiti učne načrte, za to pa so potrebne proučitve in temeljite priprave. Druga možnost pa je, da začnemo pouk prej v začetku septembra in da pouk podaljšamo do konca junija.

Od Puebla do Vietnama

Sleherna kriza vsebuje tudi koristno in poučno jedro. Afera s Pueblom je odkrila, da so ZDA vsak incident v prvi reakciji takoj pripravljene spremeniti v mednarodni problem z vsemi posledicami. Odkrila pa je tudi, da si ZDA tega ne morejo več privoščiti, ne da bi hudo ogrozile svoje življenjske interese. Prav včeraj je iz Seula prispela novica, da so se Američani in Severni Korejci sporazumeli o prvi fazi diplomatske rešitve za Pueblo.

Kaj lahko povzamemo iz te epizode, če jo povežemo z najnovejšim dogajanjem v Vietnamu? Če bi se Američani hoteli »maščevati« za poraze v Vietnamu, bi to lahko storili: izkoristili bi incident s Pueblom, hkrati pa brez pridržkov bombardirali Hanoi in Haiphong. Upali si niso ne enega ne drugega.

Enako previdnost odkrivamo pri Kitajcih. Izjave o »popolni pomoči vietnamskemu in korejskemu ljudstvu« bi lahko podprli z dejanji, denimo tako, da bi sestrelili ameriška letala, ki kršijo kitajski zračni prostor, pa tega niso storili.

In končno, izjava sovjetskega premiera Kosigina ameriškemu listu, »da ameriško-sovjetski odnosi ne bodo popolnoma normalni, dokler traja vojna v Vietnamu«, tudi odkriva, da Moskva ni pripravljena iti dlje od tega, kar ji narekujejo interesi in mednarodna odgovornost velike sile.

Skratka, podoba je, kot da vse tri velesile čakajo na kompromisni mir v Vietnamu, vsaka s svojimi računi in svojimi interesi; okoliščina, da se tiste velesile, ki bi lahko sprožile svetovni konflikt, boje svoje potencialne sposobnosti, je po eni strani spodbudna, po drugi strani pa odkriva, da so žrtve teorije o lokalnih vojnah v skrajni posledici navezane predvsem na svojo politično in materialno moč, in da tega elementa ne more zamenjati nobena, še tako širokogrudna pomoč od zunaj, če zaradi drugega ne, že zato, ker ima ta svoje meje.

Vietnamci so v tem pogledu vsemu svetu zgled fizičnega junaštva in politične odgovornosti. Zanašajoč se izključno na svojo moč so v obdobju svojih največjih zmag pokazali doslej najbolj preudarno pot k politični rešitvi konflikta, v katerem gre predvsem za njihovo neodvisnost. M. ŠUSTAR

Presaditev srca

»Ugotovili smo, da so naša gledišča skoraj v vsakem pogledu istovetna,« je dejal zahodnonemški kancler Kiesinger po obisku v Rimu. Previdno je uporabil besedo »skoraj«, ker je — kakor je dejal — nemogoče pričakovati od ljudi, da bi bili popolnoma enakih nazorov.

Nemogoče je seveda tudi pričakovati od držav, da bi do posameznih vprašanj imele popolnoma enaka stališča. Na primer do britanske kandidature za vstop v Evropsko skupnost. Nobena skrivnost ni, da se Italija odločneje zavzema za sprejem Britanije v EGS kakor Bonn.

Kiesinger je to pot izrazito podprl francosko stališče, ko je dejal, da bi morala biti tudi Britanija pripravljena na kompromis (kje je njen glavni pragmatizem?). Kompromis naj bi bil v tem, da bi Britanija privolila v nekakšno polovičarsko članstvo, preden bi postala polnopravna članica. London noče o tem nič slišati.

Zahodnonemški kancler je ponovno in zelo slikovito povedal, da je Bonn sicer naklonjen britanskemu članstvu v EGS, toda nikakor ne za ceno prijateljstva s Francijo, »tega čudovitega prijateljstva, ki je silno dragocen element tudi za druge evropske države«.

Kiesinger je omenil tudi možnost skrajnih sankcij proti Franciji in jo v hipu zavrgel. »Če bi zamenjali Francijo z Britanijo v novi EGS, bi bilo to podobno presaditvi srca, ki se čudovito posreči, četudi pacient umre.«

Torej nobenih presaditev. Britanija naj se sprijazni s polovičnim članstvom, Francija pa postane slej ko prej nepogrešljivi zaveznik Zvezne republike. In to je pravzaprav nenavadno — je glasno razmišljal Kiesinger pred novinarji — ker se stališča Bonna in Pariza razlikujejo skoraj do vseh pomembnih vprašanj: do vloge ZDA v Evropi, do NATO, do sprejema Britanije v EGS, morda do Srednjega vzhoda in prav gotovo do meje na Odri in Nisi, ki jo de Gaulle priznava, »mi pa je ne moremo priznati«.

Kljub vsemu temu je prijateljstvo s Francijo nedotakljivo. In če so v Rimu pričakovali, da jih bo morda Bonn podprl v kakršnikoli ostrejši akciji proti Franciji v zvezi z britanskim članstvom v EGS, so bili »skoraj« razočarani, če naj uporabimo besedico, ki jo je iz previdnosti uporabil tudi kancler Kiesinger

B. PAHOR

OČETOVSKI NASVET

Johnson: »Glejte, da vam ne ukradejo še letalonosilke Enterprise

»Espresso«, Rim

Zakaj so ZDA priznale junto?

Vojaško strateški razlogi so bili močnejši od političnih

POSEBEN DOPIS ZA »DELO«

ATENE, februarja. ZDA in druge države se niso odločile lahko, niti nenadoma, za to, da priznajo atensko vlado. Temu je sledila poprej dolga diplomatska igra, polna groženj, izsiljevanj in drugih »načinov prepričevanja«. Dočim so več ali manj znani stališča in razlogi zahodnih držav, zaradi katerih te niso hotele priznati grškega režima in so se izogibale sodelovanju z njim, pa niso dovolj osvetljeni grški aduti, s katerimi so jih v to prisilili.

Poaprilska vlada se je že v začetku, hoteč se ubraniti težavam s strani in da bi se ukoreninila v lastni hiši, poslužila protikomunističnih gesel in ekstremnega nacionalizma, ki so postali temeljni stebri njenega ideološkega prepričanja. Proti zunanjemu svetu so se te osnove režima kazale v popolni podpori NATO in v opredeljevanju strateškega položaja Grčije za atlantski pakt in še zlasti za ZDA. Zaradi zadržanosti ZDA in odkrite kritike skandinavskih zaveznikov so začeli pretresati grško stališče do politike in strategije NATO. Tisti, ki so imeli kaj povedati proti njihovim sprejetim načelom, so lahko to javno povedali. To so tudi storili z nacionalističnih pozicij, poleg tega pa so začeli uporabljati vse bolj pogosto besedo »neodvisnost«.

Neodvisnost, zlasti kadar gre za nacionalno politiko, je blizu vsakemu Grku, naj si bo politiku ali volivcu. Popularnost Andreasa Papandreua se je nenavadno povečala v mesecih pred udarom prav zaradi njegovega gesla »Grčijo Grkom« in zaradi tega, ker je zahteval več neodvisnosti v zunanji politiki in v odnosih z zavezniki. Čeprav je Papandreu sedaj izobčenec, imajo njegove ideje pristaše celo v vojaških krogih. Zato je bil potreben le en korak, po nacionalizmu in po nacionalni neodvisnosti, da se je začelo govoriti tudi o nacionalni strategiji.

Sam način, kako so javnost seznanili s potrebo po grški nacionalni strategiji, je presenetil zaradi svojega odkritega nezadovoljstva z mestom, ki ga je dobila Grčija v atlantskem paktu. Nezadovoljstvo je izbruhnilo v Solunu, ki je bil že od nekdaj prednja straža grškega nacionalizma. Ob obisku enot grškega vojaškega ladjevja v Solunu so odkrito zastavili vprašanje, ali mornarica zavzema mesto, ki ga je imela v svetu do leta 1940, »saj je to predvsem problem nacionalne strategije«.

Solunski vladni časopis »Elinikos Voras«, ki je pisal o tem, je poudaril, da je »do 21. aprila Grčija sprejemala dogmo o zamenjavi nacionalne strategije s strategijo splošne varnosti, ki so ji jo zagotavljali drugi v okviru atlantskega pakta«. Vendar pa je, tako je še rečeno v časopisu, Grčija obstajala že pred ustanovitvijo NATO, zato ni vzroka, da bi bila prikrajšana za nacionalno strategijo, saj ima tudi nacionalno politiko, ki se ukvarja z nacionalnimi vprašanji, kot na primer s ciprskim in severnociprskim. Zato so razumljivi razlogi, zaradi katerih Grčija ne more biti »zadovoljna s tistim, kar ji dajejo njeni veliki zavezniki«. Poleg tega ji na morju prepuščajo vlogo, ki se precej razlikuje od potrebne nacionalne strategije.

Nezadovoljstvo z mestom v NATO ni posledica samonaraščajočih zahtev po nacionalni samostojnosti, ampak tudi zato, ker so ZDA zavestno preprečevale, da bi Grčija krenila po drugi poti. V diplomatskih krogih se je nekaj časa govorilo o tem, da bi se Grčija celo povezala z vzhodnimi državami, če bi zavezniki še naprej povzročali težave režimu. Tako so se strateške pomembnosti Grčije nenehno posluževali kot protiuteži pritiskom in kot poroštvo za afirmacijo in priznanje.

Bolj odkrito kot kdajkoli se je vlada Papandopulosa poslužila tega po dogodkih 13. decembra. Vlada, ki je bila nestrpna zaradi tega, ker je tako dolgo niso hoteli priznati, je v tisku razglasila zadnje opozorilo »posamezninim prijateljem«. Obtožili so jih — ni težko uganiti, za koga gre — da so razširili teorijo o tem, da je Grčija revna, da bi jo lahko upravljali s pomočjo viceguvernerja, njihovega veleposlanika, da so v Grčiji vodili politiko, ki je bila nasprotna njenim interesom, podobno tisti v svojih kolonijah, da je Grčija v bistvu, razen dveh kratkih obdobij, bila na pol kolonija in da se je sedaj grško ljudstvo odločilo, da ohrani neodvisnost in ne bo pustilo več tujcem, da bi se vmešavali v notranje zadeve.

Na »posamezne prijatelje« so se obrnili prav takrat, ko je bil v Grčiji na obisku natovski poveljnik, admiral Griffin. S Papandopulosom sta izmenjala zdravici, v katerih sta še zlasti poudarjala prisotnost sovjetskega ladjevja v Sredozemlju. Griffin je pristavil, da je potrebno, bolj kot kdaj koli, da je NATO močan, v njegovem okrilju pa mora biti prav tako močna in sposobna za boj tudi Grčija.

Ta preobrat je bil že v korist Grčiji. Očitno je postajalo, da bo linija NATO zmagala nad »diplomatsko linijo«. Slovesnosti v čast Griffinu se ni udeležil predstavnik ameriškega veleposlaništva, zato je ultradesničarska »Estia« dobila ukaz, da opozori na ta »hermafroditski položaj«. V časopisu je rečeno, da je imel admiral za vse, kar je povedal, pooblastilo svoje vlade, predstavniki te vlade pa niso bili prisotni. Pristavlja še, da je očitno, da se v predvolilnem obdobju Johnson boji komunističnih urednikov ameriških časopisov, ne sme pa se tudi podcenjevati nevarnosti, ki preti ZDA v Sredozemskem morju zaradi ruskega ladjevja. »Estia« na koncu predlaga, naj ameriško veleposlaništvo sprejme, kar je izjavil Griffin, in naj prilagodi svoje stališče njegovemu.

Do »prilagoditve« je prišlo deset dni pozneje, ko je veleposlanik Talbot obiskal zunanjega ministra Pipinelisa in priznal Papandopulosovo vlado. Pentagon je še enkrat premagal State Department, vojaško strateški razlogi so bili močnejši od političnih argumentov. Zelo spretno špekulirajo z geografsko lego v Sredozemlju in z verzijo o večji neodvisnosti si je Papandopulosova vlada zagotovila veliko politično zmago, prav v trenutku, ko se je okrepilo opozicijsko gibanje. Morda prijateljstvo glavne sile NATO in grškega režima ne bo tako prisrčno kot poprej, vendar je vlada v prvi rundi zmagala, druga runda pa je še odvisna od prihodnosti.

MILČE KOCEV

Dela na Asuanu v končni fazi

ASUAN — Gradnja velikanske hidrocentrale pri Asuanu, ki ne bo največja le v Egiptu in v ZAR, ampak največja na vsej afriški celini, je v končni fazi.

Prejšnji mesec, ob devetih obletnici gradnje, so začele obratovati tri velike turbine. Te turbine dajejo tok glavnemu egiptovskemu mestu, pa tudi severnovzhodnemu delu dežele, kjer se ukvarjajo z velikanskimi deli pri krčenju puščave.

Do konca letošnjega leta bodo postavili sedem turbin, do konca leta 1969 pa vseh dvanajst. Ko bodo obratovale s polno zmogljivostjo, bodo dajale na leto več kot 10 milijard kilovatnih ur električne energije, kar bo trikrat več, kot znaša sedanja egiptovska proizvodnja.

Na jezu, ki bo podoben pravi gori, so opravili približno 90 odstotkov del. Jez bo dolg približno kilometer in pol, širok pa en kilometer.

Nad visokim jezom leži velikansko zbiralno jezero »Naser«, v katerem so že doslej zbrali več kot 40 milijard kubičnih metrov vode, kar je polovica maksimalnega pretoka Nila v letu dni.

Koristi, ki jih bo imel Egipt od hidroelektrarne v Asuanu, se kažejo že danes. Prvič v zgodovini se je dogodilo, da Nil že dve leti ne poplavlja. Njegove vode so uravnali z novim jezom.

Zgornji Egipt so začeli namakati, to pa pomeni dve do tri žetve na leto. namesto ene.

V jezeru nad Asuanskim jezom je že sedaj dovolj vode za namakanje milijona in pol fedanov zemlje, kar znaša eno četrtino vse obdelovalne zemlje v Egiptu.

Asuanski jez in hidrocentrala pomenita začetek pri gradnji novega velikega industrijskega in poljedelskega središča pri Asuanu, od koder so se včasih izseljevali, odslej pa bodo prihajali sem z vseh koncev.

Latinskoameriški izvoz nazaduje

RIO DE JANEIRO — Interamerički ekonomski odbor je ustanovil institucijo za povečanje latinskoameriškega izvoza. Predsedstvo bo v Bogoti, glavni namen ustanove pa je, »povečati in diverzificirati izvoz iz latinskoameriških držav, zlasti končnih in polfinalnih industrijskih izdelkov«. Vlade latinskoameriških držav poudarjajo, da bodo tako lahko pospešile gospodarski razvoj.

To je ponoven poskus, da bi povečali latinskoameriški izvoz, ki dosega sedaj 10 milijard dolarjev na leto. Čeprav Latinska Amerika neprestano povišuje izvoz, v svetovni trgovini zaostaja. Njen delež v mednarodni blagovni menjavi dosega 5,9 odst. Svetovna trgovina je v zadnjih desetih letih napredovala dvakrat hitreje kot latinskoameriška.

Johnsonovi ukrepi prizadeli avstralski turizem

CANBERRA — Poziv ameriškega predsednika Johnsona, naj ameriški turisti manj potujejo v tujino, je zelo prizadel Avstralijo, ki je največ zaslužila v turizmu prav z Američani. Avstralska vlada je imela v načrtu, da do leta 1975 podvoji število tujih turistov in štirikrat poveča dohodke od turizma. Lani je obiskalo Avstralijo 37.000 ameriških turistov, ki so tam porabili 23 milijonov dolarjev. Pričakovali so, da bo prišlo letos v Avstralijo 45.000 Američanov, ki bodo tam potrošili 27 milijonov dolarjev. Zaradi Johnsonovega načrta, po katerem naj Američani ne bi več potovali v tujino, se bo morala Avstralija usmeriti v druge države, predvsem v azijske. Zato bodo v Tokiu prihodnji mesec odprli avstralski turistični urad, prvi te vrste v Aziji.

Primanjkovalo bo kakaa

RIO DE JANEIRO. — Letos bo na svetu najbrž primanjkovalo kakaa, ker svetovne proizvajalke tega pridelka zmanjšujejo proizvodnjo. Brazilsko časopisje piše, da se svetovne zaloge kakaa približujejo »nevarno nizkemu nivoju«. Pridelek kakaa bo za leto 1967-68 manjši za 3,5 odstotka od prejšnje letine. Skupna proizvodnja kakaa po vsem svetu pa bo okrog 1,450.000 ton kakaa.

Alžirija želi prodreti na evropski trg

ALŽIR — Alžirska vlada se je odločila, da bo Alžir sodeloval na dvajsetih letošnjih sejmih v Evropi in v državah Magreb, med drugim tudi na zagrebškem velesejmu.

Da bi okrepila svoje zunanjetrgovinske in gospodarske odnose, je Alžirija ustanovila v Evropi tri nove institucije: ekonomski informativni urad v Švici, stalno misijo državnega zavoda za zunanjo trgovino s središčem v Hamburgu in podobno misijo v Ženevi.

Temeljna naloga teh ustanov je, da zagotove nove možnosti za plasma saharskega naravnega plina in nafte na osrednjem evropskem trgu in da zbudijo zanimanje evropskih podjetij, da bi investirala v Alžiriji.

Z obiska na Kubi

Michelangelo poziva k revoluciji

Propaganda na Kubi služi v glavnem enemu cilju: boju proti ameriškemu imperializmu

Preden sem začel z ogledom razstave »tretjega sveta«, sem nekaj časa strmel v ogromno kopijo Michelangelove »Stvaritve človeka« iz Sikstinske kapele. Bog se je nagnil naprej in se s stegnjenim kazalcem približuje Adamu, ki je mlahavo sprožil levico. Ko se bo bog dotaknil Adama, bo ta zaživel, ne samo kot fizično, ampak tudi kot razumno, misleče bitje. Pred našimi očmi se odigrava dejanje stvaritve.

Toda tega prizora nisem gledal v Sikstinski kapeli, ampak v revolucionarni Havani, glavnem mestu Castrove Kube. In bradati bog se mi je zdel zelo podoben bradatim junakom kubanske revolucije »barbudom«, celo neznansko podoben njihovemu voditelju dr. Fidelu Castru. Po tej nekoliko bogokletni misli sem začel stopati po stopnicah palače, v kateri je razstava, ne vedoč, da bom pol ure pozneje pretresen stopil na ulico na drugi strani bloka.

Pozdravile so me parole o tretjem svetu, to je o Aziji, Afriki in Latinski Ameriki, o lačnem in zatiranem svetu, ki se prebuja, prvič resnično prebuja, ker jemlje v roke orožje. In kdo je njegov glavni sovražnik? Ameriški imperializem, ki grabi bogastvo sveta in ne dovoljuje tem narodom, da bi dosegli višjo življenjsko raven in živeli človeka dostojno življenje.

»Pridite v Varadero. Živeli boste pod palmami in tropskimi zvezdami, jedli izbrana jedila.« Plakat prikazuje palme in zvezde in jedila in srečen par, nad katerim se spoštljivo sklanja natakar z izbranimi jedili. To je seveda plakat iz predrevolucijske dobe, ko so bogataši, predvsem ameriški turisti, uživali prednosti takratnega družbenega reda. Takih plakatov je dosti. Razglašajo prednosti ameriških izdelkov in blaga.

Potem se začne hodnik »lakote, zatiranja in strahot tretjega sveta«. Skozi reže v stenah prodira raznobarvna svetloba žarometov, ki se preliva v mavričnih barvah in ustvarja fantastične slike. Na stenah visijo velike slike pomorjenih ljudi v Vietnamu, lačnih, ki stegujejo roke, ponižanih in razžaljenih tretjega sveta. To je uvod v borbo, do katere pride obiskovalec po zavitih stopnicah, ki se vračajo na isto mesto — le nekoliko niže —, dokler se ne znajde pred štiridesetimi slikami junaka gverile Che Guevare. Prižigajo se in ugašajo in učinkujejo kot vest človeštva, ki nas poziva na oborožen boj. Da bi bilo vsakomur jasno, kakšen je ta boj, se na drugih stenah spet prižigajo in ugašajo slike, ki kažejo borca z brzostrelko v roki — skače od drevesa do drevesa in strelja —, roko s pištolo, ki se dviga in spušča, bombe, ki se raztreskujejo. Vse to spremljajo zvočni efekti, peklenski trušč boja. Nad vsem tem ogromen napis: TO BO SPOPAD NA SMRT!

Obiskovalec, ki stopi omotičen na ulico, ve, da tukaj ni mesta za koeksistenco in za mir. »Obup nas je pritiral do tega,« govori razstava. »Toda zdaj, ko nas je pritiral do tega, se ne bomo obotavljali.« In Guevarov izrek »DOLŽNOST SLEHERNEGA REVOLUCIONARJA JE, DELATI REVOLUCIJO!«

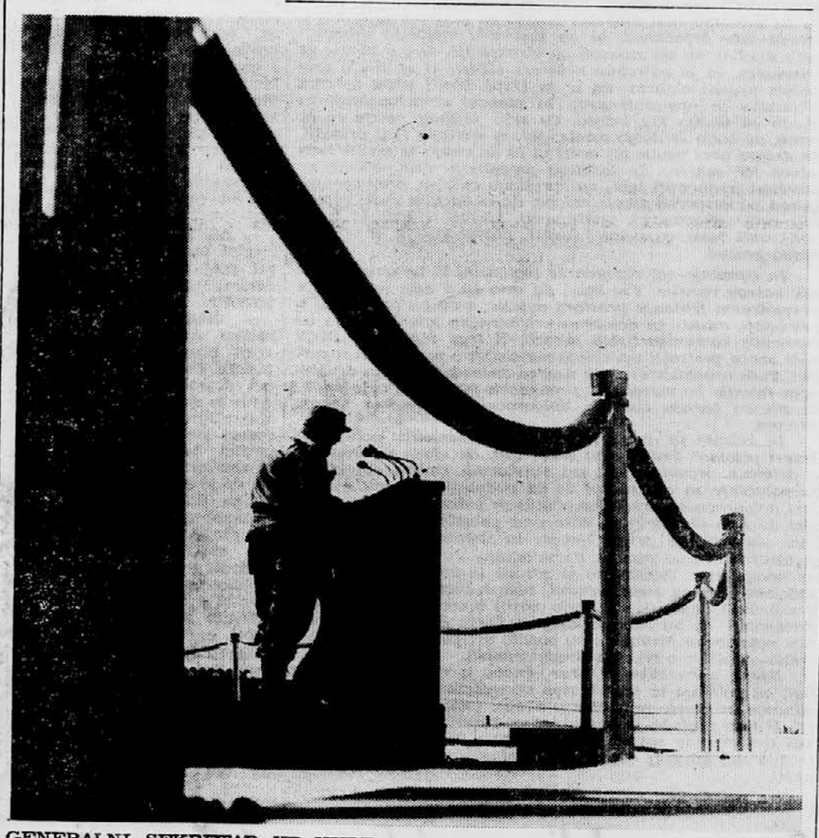
In tako sem tudi jaz doživljal Kubo in skušal razumeti, kaj se danes tam dogaja. Razstava tretjega sveta je bila ena izmed številnih, ki domačinu in tujcu vtepajo v glavo revolucionarno resnico, da je Kuba edino svobodno ozemlje v Ameriki, da je predstraža revolucije in da mora za to plačevati določeno ceno. Kuba je sestra vseh narodov, ki se z orožjem v roki borijo proti ameriškemu imperializmu: vietnamskega naroda, Severne Koreje, gverilskih gibanj v Latinski Ameriki in Afriki. Nikjer ni omenjena Sovjetska zveza ne socialistične države, čeprav brez njihove pomoči Kuba ne bi vzdržala ameriškega pritiska.

Castro ni zadovoljen s politiko Sovjetske zveze. Četudi 80 odstotkov vse pomoči, ki jo Sovjetska zveza daje Latinski Ameriki, odpade na Kubo — okrog poldrug milijon dolarjev na dan — zameri Castro Moskvi, da skuša razširiti trgovinsko sodelovanje z drugimi državami Latinske Amerike in da celó odobrava kredite buržoaznim vladam, »služabnicam ameriškega imperializma«.

Ob koncu kongresa kulture v Havani v začetku januarja letos, ki se ga je udeležilo 500 delegatov iz 64 dežel sveta, je Castro govoril dve uri in pol. Med drugim je govoril o skupini duhovnikov, ki so podpisali razglas s pozivom intelektualcem svega sveta, naj prenehajo kakor koli sodelovati z ameriškimi znanstvenimi in kulturnimi ustanovami in naj odločno obsodijo ZDA. Glejte — je vzkliknil Castro — tukaj imamo duhovnike, ki so postali revolucionarji, cerkev, ki jo dogajanje sili v revolucionarno dejavnost, medtem ko se nekdanji revolucionarji zaradi arterioskleroze sprevračajo v psevdoreligijo in dogmatizem. Dogmatizem pa je, največji sovražnik marksizma in mi kot marksisti moramo tako oceniti sedanje stanje.

Delegati in domačini v havanskem kinematografu »Chaplin« so vstali, kakor so tisti večer pogostokrat vstajali, in z navdušenim in dolgotrajnim ploskanjem vzklikali takim in podobnim besedam Fidela Castra. Ubranega revolucionarnega navdušenja ni motila okoliščina, da so nekateri delegati sredi tega navdušenja trmoglavo obsedeli na svojih sedežih.

Prihodnjič:
»Ni sledu socialističnega realizma«

GENERALNI SEKRETAR KP KUBE in predsednik revolucionarne vlade Fidel Castro govori večtisočglavi množici na Trgu revolucije v Havani ob deveti obletnici prihoda partizanov s Sierra Maestre v Havano. Castro rad išče stika z množicami in se rad nenadno pojavlja v raznih krajih Kube. Tudi kadar govori ima živ stik s poslušalci, ki se temperamentno odzivajo njegovim besedam. Toda položaj vodilela — posebno spričo ameriškega pritiska — je vendarle osamljen, zakaj on odloča o najbolj usodnih vprašanjih današnje Kube. Foto: Božidar Pahor

S kongresa v Suresnesu

Francoska partija šaha

Za de Gaullovo nasledstvo bosta najbrž igrala le dva — François Mitterrand in Giscard d'Estaing

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

Izredni kongres S. F. I. O. v Suresnesu je vrgel odločilno kocko glede združitve socialistov, radikalov in konvencionalistov v novo enotno pozicijsko stranko, ki bi naj v Franciji prevzela podobno vlogo, kot v Angliji Wilsonovi laburisti ali v Nemčiji Brandtova socialna demokracija, seveda z upoštevanjem tega, da v teh dveh primerih nimajo opravka še z močno KP, kot je to v Franciji. Sicer so pa že z razvrstitvijo imena bodoče skupne nekomunistične levice v Franciji, to je demokratične socialistične stranke (ne socialno demokratske stranke) hoteli poudariti, da naj gre za socialistično stranko po vsebini in za demokratično po načinu.

Hkrati z odločitvijo za novo skupno stranko, pa se je v Suresnesu dokončno formulirala in manifestirala tudi oseba, ki naj to opozicijsko varianto predstavlja: François Mitterand, predsednik konvencije republikanskih institucij in predsednik skupne F. G. D. S., mož, ki je dobil pri zadnjih predsedniških volitvah kot poraženi tekmec generala de Gaulla 10,557.000 glasov; star 51 let, pravnik in politik; umerjen in pretehtan govornik, ki se je v socialistični kongresni dvorani dal sprejeti za socialista in ki je sprejel socialiste po svoje, ki pa je po kongresu zaradi časovne stiske takoj spet sedel v svoj predsedniško primerni veliki črni citroen ter prijel sam za volan kot filmski igralec.

Ta mož po torej poslej glavna alternativa — de Gaullu oziroma — po de Gaullu. Če bi ocenjeval popolnoma nepristransko: mislim, da v prvem primeru uporeditve še ne vzdrži, v drugem pa bi najbrž pretehtal. Niti Pompidou, niti Debré, niti mladi Poujade mu tu skoraj ne bi mogli biti kos.

Generalni sekretar S. F. I. O. Guy Mollet, ki ga je Mitterand kot dejansko glavni zmagovalec v Suresnesu, rahlo dvorezno pohvalil kot »velikega obrtnika združitve« in ki bo hkrati s predvideno partijsko likvidacijo S. F. I. O. najbrž postopno zašel z glavnih tirov, je sicer po kongresu v neki izjavi razmišljal o štirih opozicijskih družinah v prihodnje: novi demokratični socialistični stranki, KPF, sredinskih demokratih z liberalističnimi gospodarskimi pogledi in pravih konservativcih. Toda zdi se mi, da bi lahko govorili o prihodnji francoski šahovski partiji — le še v dvoje, oziroma če upoštevamo še vsekakor upoštevanja vredne predstavnike sedanjega golističnega režima — igri v troje.

Kdo sta ta dva?

Od opozicijskih, oziroma polopozicijskih polvladnih voditeljev, se mi zdijo najpomembnejše osebnosti štirje: Waldeck Rochet, Mendes-France, François Mitterand, Giscard d'Estaing.

Generalni sekretar KPF Waldeck Rochet kljub pomembnosti svoje stranke zaradi njene in svoje sorazmerne revolucionarne izoliranosti od ostalega političnega življenja v Franciji ne prihaja v poštev za neko sredinsko vlogo.

Pierre Mendès-France bi prišel v poštev samo, če bi ga vključili že takoj od začetka v sam vrh novega gibanja. »Ker je bil večkratni predsednik vlade, je lahko v takih kombinacijah samo prvi, ali pa ga ni«, mi je rekel eden njegovih poznavalcev in dodal: »Razen tega so Mendès-Franceove ideje dokaj intelektualno subtilne in ne pridejo v poštev za množično reprodukcijo v sedanjem mehanizmu dveh poenostavljenih blokov: golizma in antigolizma.« Vzporedno z oceno Mendès-Francea sem slišal podobno mnenje tudi glede tako imenovane unitarne socialistične stranke, to je leve skupine, ki se je pred leti odcepila od S. F. I. O. »Tudi PSU igra lahko samo neko manjšo sredinsko vlogo, ker je v sebi zelo subtilno niansirana od levih socialistov in bivših komunistov do trockistov in krščanskih socialistov.«

Ostaneta torej le še dva: François Mitterand, vodja F. G. D. S. in Valery Giscard d'Estaing, predsednik neodvisnih republikancev, bivši golistični minister za finance, ki je zdaj — opozicija v sami vladni večini.

Oba druži pretehtana odločitev: priti do vlade. V ta namen sta začela tudi oba s sistematično propagandno akcijo s pravo »predsedniško« turnejo po deželi. In da bi bila zadeva napetejša in obenem bolj fair: 5. februarja, bosta oba skupno spregovorila študentom na javni tribuni v dvorani nekega kinematografa v Clermont-Ferrandu.

Oba protagonista te kinematografske predstave, ki je uvod v daljšo politično šahovsko partijo, pa imata, če bi pobrskala po kartotekah, kljub navidezni popolni nasprotnosti še nekaj skupnih potez. Oba sta bila ne samo večkratna ministra — čeprav res Mitterand pod IV., Estaing pa pod V. republiko — ampak sta imela nekaj časa tudi skupnega šefa, starega politika — znanstvenika Edgarja Faura. Morda sta se od njega naučila francoske politične modrosti, da so sicer lepa ekstremna navdušenja, da pa se vlada — iz sredine. In kot poskuša Mitterand iz malce leve sredine pridobiti podporo tja do KPF, tako Estaing iz malce desne sredine še vedno računa na degolistično dediščino.

Med političnima konceptoma F. Mitteranda in d'Estainga so seveda precejšnje razlike, zlasti na gospodarskem in socialnem področju. Toda globoko nekje se oba politika strinjata v tem, da ustavo kot črko sprejemata, odklanjata pa njenega duha, se pravi, da sta praktično oba podobno kritična do de Gaulla. Zlasti se pa oba tekmeca strinjata v zunanje političnih načelih, ki pomenijo tudi strateško in ekonomsko drugo poglede, kot so stališča današnje vlade. Mitterand in d'Estaing sicer nista posebej zavzeta zagovornika atlantskega pakta vendar ga dopuščata, dokler bi še bil varšavski pakt, se pravi dokler se ne bi izoblikovala — Evropa. Evropa pomeni za oba podobno — in od vlade različno — supernacionalnost. Prav naklonjenost za vstop Velike Britanije v EGS ločuje Mitteranda od komunistov, kot Estainga od golistov. Vendar pa oba, zato ker zaveznike potrebujeta, z njimi ne prelomita, ampak raje previdno potrpita, čakata.

Giscard d'Estaing je, ne da bi izstopil iz vladne večine, izkoriščujoč svoj položaj predsednika parlamentarne komisije za finance v bistvu kot »vladnik« napadel vladno finančno politiko in napovedal svoj lastni finančno-gospodarski načrt. Podobno je Mitterand namenoma zavlekel pogajanja s komunisti glede skupnega programa, ki bodo šele konec prihodnjega meseca, dokler ni prej postopno utrdil svojega položaja. Na Kongresu S. F. I. O. v Suresnesu, kjer je bil dejansko Molletov gost, je v bistvu s pomočjo Gastona Defferra zmanjšal tudi manevrski prostor generalnega sekretarja Molleta.

Vsekakor bosta oba protagonista — François Mitterand in Giscard d'Estaing — storila vse, da bi bila pripravljena na parlamentarne volitve 1971 in predsedniško leto 1972, pa bodisi da se bosta, če bosta dobila vsak po svoji strani potrebno zaledje, odločilno spopadla; bodisi, da se bosta, čim jima oba ekstrema na desni oz. na levi teh jamstev ne bi dala, nekje v svoji sredi — zbližala.

BOGDAN POGAČNIK

Novice

LJUBLJANA: javna predavanja in ekskurzije — Ljubljanski aktiv GDS, ki je daleč najmočnejši aktiv Geografskega društva Slovenije, bo na svoji redni letni konferenci pregledal preteklo in začrtal smernice nadaljnjega dela. Za poživitev društvenega dela si je zamislil redna javna predavanja in ekskurzije po domačih in tujih predelih. Po konferenci bo prof. Barbka Lipovšek-Šetinin predavala o ljudeh in gorah sovjetske Srednje Azije. Drugod je predavala o tej temi navadno kot alpinistka. Tu pa bomo videli in slišali tudi njena geografska opažanja. Prireditev bo 8. februarja ob 18. uri v stavbi filozofske fakultete, Ljubljana, Aškerčeva 12-II.

LJUBLJANA: **dr. Boris Paternu: Problem Prešernove osebnosti —** V okviru predavanj, ki jih prireja ljubljanska podružnica slavističnega društva, bo v sredo, 7. februarja, predaval dr. Boris Paternu o problemu Prešernove osebnosti. Predavanje bo ob 19.30 v pritličju filozofske fakultete, Aškerčeva 12.

LJUBLJANA: **APZ »Tone Tomšič« se je vrnil iz ČSSR —** Akademski pevski zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane se je pred dnevi vrnil z uspešne turneje po ČSSR. Mladi ljubljanski pevci so pod vodstvom dirigenta Marka Muniha predstavili svoj širok repertoar umetnih in narodnih pesmi domačih ter tujih avtorjev slovaškim poslušalcem v Bratislavi in Košicah, spotoma pa so nastopili tudi na Dunaju. Povsod jih je občinstvo nadvse prisrčno sprejelo ter z veliko pozornostjo spremljalo vsa zborova izvajanja, saj je imelo tokrat priložnost slišati zanj bolj ali manj tuj program.

KRANJ: **Prešernova nagrada —** Tradicionalno Prešernovo nagrado (3000 Ndin) za lansko leto bodo podelili akademskemu slikarju Milanu Batisti za njegova dela v voščeni tehniki, ki jih je prvič razstavil letošnjo zimo. Batista se že dalj časa ukvarja s slikarstvom, v katerem daje prednost predvsem grafiki. Sedaj tudi vodi oddelek za estetsko vzgojo mladine pri osrednji knjižnici v Kranju. Občinska skupščina je na predlog žirije na zadnji seji sklenila podeliti še Prešernovo štipendijo oziroma študijsko podporo (2800 din) kustosu Prešernovega spominskega muzeja v Kranju Črtomiru Zorcu za študijsko potovanje po obmejnih predelih Italije in Avstrije. Na tem potovanju bo znani prešernoslovec zbiral gradivo o našem največjem pesniku. Slovesna podelitev bo jutri, na večer pred praznikom.

KRANJ: **večer Prešernovih pesmi —** V okviru prireditev, ki jih organizira klub kulturnih delavcev v Kranju v počastitev slovenskega kulturnega praznika, bo drevi v Prešernovem gledališču večer, posvečen Prešernu, pod naslovom »Komur je sreče dar bila klofuta . . .« Pred tem bodo v galeriji mestne hiše odprli razstavo »Tito na Gorenjskem«. Jutri zvečer bodo pesnikov spomin počastili s slovesnostjo ob njegovem grobu.

AJDOVŠČINA: **praznovanje Prešernovega dne —** V počastitev slovenskega kulturnega praznika bodo v Ajdovščini priredili več internih proslav v šolah pa tudi nekaj javnih akademij. Vsekakor bo najpomembnejša svečanost, ki jo pripravlja občinska zveza kulturnoprosvetnih organizacij. Tu bodo jutri zvečer sodelovali z glasbenim programom in recitacijami dijaki ajdovske gimnazije, vojaki, moški pevski zbor »Srečko Kosovel« in gojenci nižje glasbene šole ter člani mestne godbe na pihala.

MARIBOR: **razstava inkunabul —** V počastitev Prešernovega praznika in 500-letnice Gutenbergove smrti bo študijska knjižnica v Mariboru odprla jutri ob 11. uri razstavo »Inkunabule v Mariboru«. Razstavljeni bodo rokopisi in tiski, ročno slikane miniature (iluminacije) ter z roko slikane večbarvne in zlate iniciale iz fonda mariborskih inkunabul, med katerimi je nekaj slovenskih in tudi jugoslovanskih redkosti. Zanimiva razstava bo odprta v atriju študijske knjižnice do 17. februarja. Pripravil jo je dr. Stane Kos.

MARIBOR: **gostovanje graške opere —** Jutri bo gostovala v SNG Maribor opera iz Gradca. Gostje bodo uprizorili Mozartovo komično opero Figarova svatba pod glasbenim vodstvom Gustava Cerya in v režiji Andrea Buehla.

SMRT SLOVITEGA DIRIGENTA —V Rimu je v soboto v devetdesetem letu življenja umrl Tullio Serafin, dirigent svetovnega slovesa, ki je bil stalni vodja ali gost najuglednejših opernih hiš na svetu.

Telefoto: UPI

mercator

veletrgovina import export
Ljubljana

odpira
V SREDO, 7. t. m., ob 9. uri
NOVO SAMOPOSTREŽBO V GROSUPLJEM

NA DAN OTVORITVE BREZPLAČNA POKUSNJA
- KAVE MERCATOR
- IZDELKOV TOBAČNE TOVARNE LJUBLJANA
- ALKOHOLNIH IZDELKOV »ALKO« IN »SLOVENIJA VINO«

VABIMO OBČANE GROSUPLJA NA OTVORITEV

Iniciativni odbor združenega
Zdravstvenega doma Celje

razpisuje
prosta novo formirana delovna mesta:

- **VODJE finančno-ekonomske službe**
- **VODJE upravno pravne službe**
- **GLAVNEGA RAČUNOVODJE**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

1. da je diplomirani ekonomist s 3-letno prakso ali ekonomist s 5-letno prakso po možnosti v družbenih službah;
2. da je dipl. pravnik s 3-letno prakso ali pravnik s 5-letno prakso v družbenih službah;
3. da je računovodja z višjo strokovno izobrazbo in 3-letno prakso ali s srednjo strokovno izobrazbo in 5 let prakse, po možnosti v družbenih službah.

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru.

Ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati pošljejo Iniciativnemu odboru pri Zdravstvenem domu Celje, Gregorčičeva 5 v 15 dneh po objavi.

1030

Gledališče

Marin Držić: Dundo Maroje

Premiera na ljubljanskem Šentjakobskem odru

Takole približno modruje prebrisani Pomet v iskrivi komediji o Dundu Maroju: svet je ena sama komedija, zato moraš virtuoz biti, če hočeš biti svetu gospod. Virtuoz mora biti tudi vsakdo, ki stopi na oder, preoblečen v Držićevega junaka, da posebi vso prešerno radoživost, mediteransko živahnost temperamenta, premeteno ljudsko bistrost, renesančno človeško sočnost, dobrohoten posmeh omejenostim in napakam ter v harlekinski plašč odeto resnobno misel o življenju, iz katerih je Držić stkal svoje najboljše odrsko delo. V tej luči in v živem spominu na resnično virtuozne postavitve Držića na naših velikih poklicnih odrih je težko pravilno in pravično presoditi stopnjo, do katere mora in more seči ljubiteljska gledališka volja. Najbolj preprosto, a vendar dovolj zanesljivo merilo je odziv, ki ga taka uprizoritev doseže med gledalci. Šentjakobski avditorij je bil razigran, navdušen in obenem pozorno zbran. Delo in njegova uprizoritev sta mu zares ugajala.

V Šentjakobskem gledališču skorajda ni sezone, v kateri se ne bi odločili za izvedbo ene priljubljenih renesančnih dubrovniških komedij ali njene predelave. Tako je stalnim obiskovalcem tega prizadevnega in igralsko lepo utečenega gledališča še vedno v prijetnem spominu »Skopuh«. Ansambel pozna dobo in njen stil, igralci, ki so v prejšnjih sezonah igrali podobne vloge, se lahko ob študiju novih posvetijo oblikovanju nadrobnosti, ki so za plastičnost likov tako zelo pomembne. Vse to se je poznalo tudi »Dundu Maroju«.

Režiser France Uršič je skrbel, da je komedija dobila lepo, gladko govorno podobo in živahen ritem poteka. Razigranost prizorov, v katerih imajo glavno besedo služabniki, je včasih prešla že v hrupnost, po drugi strani pa je »galantnim« trenutkom komedije botrovalo premalo elegance. Toda to so odtenki, ki jih je v amaterskih okvirih zares težko izpilti do popolne gladkosti. Res je bila zaradi tega uprizoritvena podoba »Dunda Maroja« preprostejša, skromnejša, njena vrednost pa je v tem, da ni zašla v ceneno karikiranje in komedijantstvo, v spogledovanje čez rampo v popuščanje smeha željni publiki.

Šentjakobčani so »Dunda Maroja« postavili na pestro, do zadnjih kotičkov napolnjeno in izdelano sceno rimskega trga, ki je omogočala živahno mizansceno nastopov na balkonih, ob vratih, na oknih in ob linicah. Morda bi bilo zaradi utesnjenosti, ki ga je scena povzročala, mnogo bolje oblikovati stilizirano, zračnejšo, prostornejšo scenografsko zasnovo, ki bi vnesla v igralske premike in kretnje več sproščenega zanosa in igrive dinamike.

Naslovnega junaka je dobro odigral France Penko, z njim vred so z velikim veseljem do igranja in z ljubeznijo do uprizorjenega dela nastopili Ante Kotar, Lojze Sadar, Vlado Kocjančič, Nada Turkova, Ida Marinčičeva, Erna Usenikova (škoda, da njena Lavra ni izžarevala več erotičnega sijaja), Mira Učakova (prebrisana, iskriva, včasih pa tudi nekoliko preveč razigrana Petrunjela), Bojan Kapelj (s pravo mero karikiranja Uga Tedeška), Drago Razboršek (prijeten in odrsko spreten Pomet), Drago Marušič, Srečo Erjavec, Janko Moser, Jože Zakrajšek, Janez Keber, Peter Militarov, Marjan Trobec in Franci Pirc.

STANKO GODNIČ

»DUNDO MAROJE« NA AMATERSKIH DESKAH — Neizčrpna razigranost, ki veje iz dela slavnega dubrovniškega komediografa, je resnično igralsko darilo vsem ljubiteljem odra, pa naj bodo mojstri svojega poklica ali le požrtvovalni, navdušeni amaterji. Kot možnost, da se odrsko razživijo v veselju do igranja, so uprizorili Držićevo komedijo tudi nepoklicni igralci ljubljanskega Šentjakobskega gledališča. Foto: Vlastja

Likovna umetnost

Vedra tradicionalnost krajinarstva

Ob razstavi del Tošа Primožiča v Napotnikovi galeriji v Šoštanju

Slikar Tošo Primožič iz Maribora ne beleži ravno dosti samostojnih razstav, vsaj takih ne, ki bi pomenile globlje prelomnice v njegovem delu. Zato pa se pridno udeležuje skupinskih razstav v najrazličnejših personalnih kombinacijah. Zato je sedanja razstava njegovih olj, gvašev in temper, ki jo je priredila delavna Napotnikova galerija v Šoštanju, do neke mere poseben dogodek. Poseben še zlasti zato, ker je izbor njegovih del res skrben in nam tako onemogoči pravilnejšo oceno slikarskih prizadevanj tega marljivega in nadarjenega, bolj kot ne samouškega slikarja.

Petindvajset del nam razkrije motive, ki slikarja najbolj zanimajo: krajine, zlasti tiste iz Slovenskih goric in Haloz, pa še iz Slovenskega Primorja in s Krasa; nekaj mestnih vedut in ena ali dve portretni oziroma ne povsem izraziti figuralni kompoziciji. Ena dekorativna, ploskovita kompozicija nam izda, da novejša iskanja v likovni umetnosti in zlasti v slikarstvu še niso našla ustreznega in zlasti ne kreativnega odmeva v Primožičevem delu.

Z vsem, kar je pokazal, je potrdil, da je slikar, ki se ne odreka tradicionalnim pojmovanjem nalog slikarstva in tudi ne tradicionalnim oblikovnim rešitvam. Vendar pa vztrajno plemeniti te široke oblikovne in slogovne sheme, polni jih s pravim slikarskim občutkom živosti; z neomejeno, vendar prečiščeno uporabo barv nam pričara iz povsem preprostega, komajda izbranega krajinskega motiva enkrat svetlobno razpoloženjsko vizijo, drugič vtis bogate dekorativne tapiserije, tretjič spet trpko izrazne posplošene oznake.

Figuralni poskusi so redki, eden, portret sedeče ženice izpod Uršlje gore, je tradicionalen, barven, pitoresken drugi, scena dela na kozolcu je kompozicijsko bolj pretehtan, barvno ubran in zato manj žanrsko pripoveden kot slikarsko občuten, medtem ko je tretji zanimiva svetlobna študija, kateri pa zmanjšuje vrednost anekdotična deskriptivnost.

S to razstavo se nam je Tošo Primožič, ki sicer dela kot scenograf v mariborskem gledališču, kar se nekaterim njegovim domačijskim motivom tudi pozna, predstavil kot slikar tiste stare šole, ki se ne meni za enkratnost domišljene resnice ali prebliska, katerega bi potem variiral v tako ali drugače oblikovno zaokrožen in zaključen opus; namesto tega nam posreduje svoje veselje nad izbiro motiva iz domače dežele, nad njegovimi barvami in oblikami, nad čisto slikarskimi kvalitetami in možnostmi, ki jih nudi ta motiv občutljivemu oblikovalcu. Tošo Primožič je pri izražanju vse te vedrine iskren, pravi športno amaterski duh in njegova dela nas, namesto da bi nas okupirala s skritimi in čimbolj osebnimi problemi, razvedrijo z razdajanjem slikarjeve preproste ljubezni in veselja, ki vejeta iz njih. J. MEDVEDNEL

TOŠO PRIMOŽIČ: ZENICA IZPOD URŠLJE GORE, olje — Z razstave v Napotnikovi galeriji v Šoštanju.

Med revijami

Krst „Moderne organizacije"

Te dni je izšla prva številka nove strokovne revije »Moderna organizacija«, ki jo izdaja višja šola za organizacijo dela v Kranju v sodelovanju z drugimi visokošolskimi in znanstvenimi ustanovami v Jugoslaviji. Revija, ki je prva te vrste v Sloveniji, po svojem konceptu uveljavljanja vede o organizaciji pa avantgardna v jugoslovanskem merilu (izhaja v slovenščini in srbohrvaščini), se odlikuje tudi po privlačni grafični obliki. Na leto bo izšlo po deset številk ter ena v angleškem jeziku z izborom tistih prispevkov, ki so zanimivi tudi za tuje bralce.

»Moderna organizacija« bo skušala predstaviti in uveljaviti vedo o organizaciji kot samostojni znanosti. Ta veda, ki je ena izmed novo nastajajočih, ima poseben pomen za celotna družbena dogajanja ter za smiselno uporabo spoznanj in rezultatov tehničnih, ekonomskih, političnih in drugih socialnih ved. Pri nas je še dokaj nerazvita, zato tudi mnogih spoznanj, do katerih so se drugod v svetu že dokopali, še ne izkoriščajo v praksi.

V prvi številki, ki obsega 112 strani, je uvodni prispevek posvečen razpravi o nadaljnjem razvoju samoupravljanja pri nas. V njem pet jugoslovanskih strokovnjakov pravnih in drugih družbenih ved odgovarja na razna vprašanja s tega področja. Zanimivo je, da so odgovori precej različni in često celo nasprotni. Vsi avtorji pa ugotavljajo, da je nadaljnje raziskovalno delo pomembno in odločilno za organizacijsko in samoupravno prakso.

V naslednjem članku ameriški prof. Arnold S. Tannenbaum pojasnjuje svoje najnovejše izsledke o kontroli v organizaciji. Domača avtorja Dragutin Zelenić iz Novega Sada in Peter Mikeln iz Kamnika sta zapisala ugotovitve iz prakse; prvi o določanju mejnih področij uporabe transportnih naprav s pomočjo kritičnih točk, drugi pa o racionalnem določanju izdelavnih časov z matematičnimi metodami. Zanimiva so predvidevanja Arthurja E. Stukeya iz ZDA o razvoju specialne stroke — študije dela v naslednjih dvajsetih letih. Njega dopolnjuje zahodnonemški znanstvenik dr. H. Maul.

V informativnem delu revije je kratek zapis ob robu treh simpozijev — lanskem blejskem in opatijskem ter letošnjem blejskem. Janez Jerovšek v svojem članku opisuje konflikt med vodstvom in delavci v ZDA in v Jugoslaviji, Gabrijel Sfiligoj pa je obdelal podatke o reelekciji direktorjev v Sloveniji. Na koncu pa je še pojasnjeno kako bo redakcija »Moderne organizacije« v sodelovanju z izdajateljem podelila deset zlatih medalj za najbolj uspešno poslovno politiko v letošnjem letu v našem gospodarstvu.

L. STRUŽNIK

Glasbeni dogodki

Odnoposoff in Leskovic

Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije nas je seznanil tokrat z violinsko umetnostjo dunajskega profesorja ruskega porekla Ricarda Odnoposoffa. — Ljubljanski publiki se je predstavil z Violinskim koncertom finskega skladatelja Jeana Sibeliusa, se pravi z enim izmed standardnih del iz arzenala violinskih virtuozov. Njegova igra je navdušila predvsem z veliko korektnostjo do violinskega parta, ki je izredno zahteven. Znano je, da je Sibeliusov koncert eden izmed težjih koncertov v violinski literaturi. Umetnik je dal vsakemu stavku ustrezen obraz: prvi je bil lirično virtuozen, drugi refleksivno meditativen, tretji igriv in zanosen finale. V igri Odnoposoffa pa prevladuje vendar bolj trezna presoja kot čustvena zanesenost, kateri se redkeje preda. Zato je tudi končni učinek bolj hladen in učinkuje njegova interpretacija predvsem kot nadvse precizna predstavitev dela in manj kot emocionalna poglobitev. Vsekakor pa je bil njegov nastop lep umetniški dogodek.

Dirigent Bogo Leskovic si je zadal težko nalogo: izvesti Posvetitev pomladi Igorja Stravinskega. Nalogo je rešil le na pol. Orkestru se 's poznal sicer študij tega dela, ki pa je v svoji končni konsekvenci vendar dokaj trši oreh kot le golo obvladovanje posameznih partov. Sacre de printemps Igorja Stravinskega je namreč predstava nejasnih pradoživetij čutnosti in napetosti globoko v človeku skritih sil. Ta muzika ima v sebi strah in grozo primitivca pred močjo narave, krike in demonične izbruhe hrepenenja, strah pred samim seboj in pred neznanim, magično obsedenost in zamaknjenost; ta muzika govori o mistični združitvi in ekstazi samozrtvovanja. Je razbesnelost ritma in harmonije, začetek novih poti v glasbi. Do vsega tega višjega nivoja se Leskovčeva interpretacija še ni mogla dokopati. Je pa prav in nujno, da se orkester spoprime tudi s takimi partiturami. Izvedba je dokazala, da bodo tudi taka dela v bodočnosti lahko našla v orkestru SF ustrezne interprete. Glede na dosedanjo stopnjo pa lahko označimo izvedbo kot uspelo.

Za začetek sta izvedla dirigent in godalni orkester Ipavčevo Serenado (v Leskovičevi priredbi), ljubeznivo in skorajda enkratno delo v slovenski glasbeni romantiki, čeprav stilno in formalno močno naslonjeno na klasične vzore. Izvedba je bila dobra, čeprav so naša godala nekam rezka in suha v svojem zvoku ter jim manjka sočnosti, ki je značilna za dobre godalne korpuse.

Koncert je bil programsko zanimivo sestavljen: poleg domačega in standardnega koncertnega dela nas je seznanil še z eno izmed najbolj zanimivih partitur tega stoletja. Tudi izvedba sama je bila na dostojni ravni. Publika pa je zlasti solistu navdušeno ploskala.

PRIMOŽ KURET

Komu Župančičeva nagrada?

Množica kulturnih prireditev po razpisu natečaja

Le redki so pričakovali, da bo razpis za »Župančičevo nagrado« zbudil tako zanimanje v črnomaljski občini. Medtem ko so pred tem vedno razpravljali o mrtvilu v kulturni dejavnosti, je pobuda občinske konference SZDL o razpisu natečaja, ki nosi ime viniškega rojaka, prišla ob pravem času. Konkretna akcija, ki jo vodi zavod za kulturno prosvetno dejavnost, je dala v nič vse tiste, ki so menili, da za kulturo v črnomaljski občini ni zanimanja.

Če morda za nastope pevskih zborov in inštrumentalnih skupin res ni prišlo preveč prijav, pa je udeležba v natečaju za dramske skupine presegla vsa pričakovanja. Manjša udeležba pevskih zborov in inštrumentalnih skupin pa kaže prej na pomanjkanje tovrstnih pedagogov v občini kot na nezanimanje za te zvrsti kulture. Za tekmovanje se je torej prijavilo kar 20 dramskih skupin, 3 pevski zbori in 4 inštrumentalne skupine. Nekatere dramske družine bodo nastopile kar z dvema deloma; Griblje, Dobliče in Vinica so, kot kaže, najmarljivejše in najštevilnejše. Razveseljivo je tudi, da se je za nastope prijavilo precej mladinskih aktivov, ki so tako na najboljši način dokazali, da tudi mladina rada dela, če ji le kdo da primerno delovno obliko.

Kot prvi so nastopili igralci v Preloki in Gribljah. V Preloki so zaigrali »Moje delo« Hennequina, v Gribljah pa Nušičevega »Dr.«. Nastopi se bodo zdaj vrstili vso pomlad — vsaka skupina mora nastopiti dvakrat: enkrat doma, drugič pa gostuje — nato pa bo posebna žirija izbrala najboljše, ki bodo sredi maja nastopili na občinski reviji v Črnomlju. Revija bo trajala ves teden, pet dni je namenjenih dramskim skupinam, po en dan pa pevskim zborom in inštrumentalnim skupinam. Najboljši bodo dobili nagrade: od 30 do 200 starih tisočakov, glede na mesto, ki ga bodo dosegli, in na zvrst, v kateri tekmujejo.

Natečaj za »Župančičevo nagrado« je torej dosegel svoj namen, prizadevanje za najboljša mesta bo, kot napovedujejo, precejšnje in šele maja bodo znani prvi Župančičevi nagrajenci. V Črnomlju namreč želijo, naj bi tekmovanje postalo tradicionalno.

J. Sp.

Televizija

Trkanje na vest in zavest

Ponovitev televizijske igre Iva Štivičića »Zbiranje pogumа« sredi nedeljskega opoldneva je pomenila ponovno televizijsko oživljanje toliko aktualnega problema naše sedanjosti, da se zdi prav, da ji tokrat prisluhnemo.

Filmska kamera nas je nezamudno in spretno izenačila z delom svojih junakov in nas tako postavila pred njihove dileme. Del nastopajočil (dva mlada zakonska para, polna kavarna mirnih in za vse, razen za lastni mir brezbrižnih gostov), torej del nastopajočih, ki ga imamo v mislih, je po avtorju te televizijske drame tista večina v naši resničnosti, ki se noče osebno izpostavljati s tem, da bi dvignila svoj glas za pravično stvar, za uveljavljanje in uresničevanje svojih človeških in družbenih pravic. Na nobenem področju in v nobenem primeru. Zakaj je tako, se avtor, žal, ne sprašuje podrobno oziroma se zadovoljuje s poenostavljenimi opravičili za zasebno vest nastopajočih junakov, kakor: višji se sicer grizejo med seboj, toda kakor hitro se, takole v podjetju, kak osamljen pravičnik postavi za to ali ono, ga z združenimi močmi nemudoma že kako onemogočijo. Bolj ga, kot obdelovalca aktualne teme, zanimajo posledice take splošno-družbene brezbrižnosti, umikajoče se v svet zasebnih užitkov in modrovanj ter na varno srednjo pot.

Pokaže nam, kot rečeno, dva mlada zakonska para, dvoje v ta položaj vdanih in že pomalem ciničnih ljudi ter dvoje takih, ki jima je vprašanje družbenega delovanja postavljeno kot čer za zakonski brodolom. Mlada žena tega drugega para se namreč ne strinja z moževo popustljivostjo, družbeno izolacijo, življenjsko strahopetnostjo in nemočjo, izvirajočo iz tega. Noče, da bi bil samo dober in zanesljiv delavec, ki mu tako imenovani šefi krojijo usodo. On pa noče oziroma ne more nič slišati o čem drugem in se takega izkaže tudi v čisto konkretni, preprosti življenjski situaciji. Le-ta nam dokaže, da v njem ni niti svobodne osebnosti niti možatosti več. Mlada para gresta namreč v soboto zvečer posedet v kavarno in tam ju, kot večino nazvočih, ustrahuje mlad huligan, prepričljiv v svojih ekscesih.

Vsi ti ljudje, nam prikaže avtor, se ne znajo in ne upajo več upreti niti najprimitivnejšemu nasilju v imenu človeka in v obrambo svojega bližnjega. To so nevarno umirjeni iskalci svojega lastnega samozadovoljnega miru, odličen človeški material vsakomur, ki bi hotel njihovo družbeno pasivizacijo izrabljati za take ali drugačne namene. Tako misli tudi mlada žena, ki še ima pogum in srce, in odide sama po ulici. Dobra televizijska aktualka, nad katero se velja zamisliti.

J. SNOJ

Bežen sprehod po ljubljanskih knjižnicah

Pri izobraževanju občanov imajo velik pomen tudi knjižnice; ljudske, delavske in strokovne, saj se prav z njihovo pomočjo najbolj širi obzorje tako šolske in delavske mladine kot tudi drugih ljudi; intelektualcev ali fizičnih delavcev. Knjižnice v Ljubljani so opravile lani veliko izobraževalno delo; o tem govore že same številke o izposojenih knjigah.

Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani je največja in najpopolnejša, ne le med ljubljanskimi, ampak med vsemi knjižnicami v Sloveniji. Ima izreden znanstveni pomen, medtem ko so njeni sodelavci vidni slovenski kulturni delavci. Knjižnica je bila ob koncu minulega leta založena s tri četrt milijona knjigami, ima pa še na tisoče drugega literarnega gradiva in potrebne dokumentacije. V preteklem obdobju je v knjižnici iskalo najrazličnejše podatke zelo veliko obiskovalcev, največ študentov, ki jih zlasti zanimajo strokovna dela iz književnosti. Lani so izposodili okrog sto tisoč leposlovnih in strokovnih del iz domače in svetovne literature. Kakšen je pravzaprav resničen obseg in prava vrednost Narodne in univerzitetne knjižnice, lahko razumemo, če upoštevamo, da ima le-ta vsako literarno delo, ki je bilo kadarkoli izdano pri nas!

Ena najbolj delavnih knjižnic v Ljubljani je še Centralna tehniška knjižnica, ki šteje 49.261 primerkov knjižnega gradiva in 21.663 revij, skupno torej 70.879 naslovov, in skoraj prav toliko publikacij so lani posodili — 70.573. Posojanje predvsem strokovnih literarnih del se je pri Centralni tehniški knjižnici povečalo v primerjavi z letom 1966 za 24 odstotkov.

Med ljudskimi knjižnicami je v Ljubljani nedvomno na prvem mestu tako po knjižnem materialu kot po številu bralcev Mestna ljudska knjižnica. V minulem letu so tu imeli razen nekaj deset tisoč revij in drugega časopisja še 88.716 leposlovnih in strokovnih knjig, ki so jih 9868 registriranim bralcem posodili 277.210-krat. Mestna knjižnica je imela lani v knjižnici in čitalnici izredno velik obisk: 111.258 ljudi.

Na območju Ljubljane poslujejo še ljudske knjižnice za Bežigradom, v Mostah in v Šiški in podružnice v Šentvidu in Dravljah. Te so v preteklem obdobju imele skupaj kar 72.647 knjig leposlovne in strokovne vsebine. Bralcev, ki so omenjene knjižnice obiskali 105.026-krat, je bilo nad 23 tisoč, medtem ko je bilo v vseh petih knjižnicah 276 tisoč 607 obiskov.

Bralci ljubljanskih ljudskih knjižnic so kaj radi segali predvsem po delih domačih in tujih klasikov. Zanimivi so se jim zdeli zlasti novejši prevodi pa tudi domače novitete. Mlajši bralci, zvečine dijaki srednjih šol, so se najbolj navduševali nad zabavnimi in ljubezenskimi romani, od domačih novejših del pa so prebirali večinoma novi Svetinov roman »Ukana«, v katerem avtor pripoveduje o nekaterih pomembnih partizanskih bojih v naši ožji domovini. Ljudske knjižnice imajo mnogo težav pri delu, ker imajo premalo knjižničarjev, ponekod pa še zaradi stiske s prostori.

Tudi Delavska knjižnica je dokaj močna, saj ima okrog 99.000 različnih naslovov. Bralcev je imela v 1967. letu 4900, medtem ko je bila v vsem letu 47.500 obiskovalcev, vseh izposojevalnin pa približno 137 tisoč. Zlasti v delavski knjižnici so se ljudje zanimali za dnevno časopisje, še posebej pa za tuje strokovne revije.

Poleg obravnavanih je za Ljubljano velikega pomena tudi Slovanska knjižnica z najrazličnejšim knjižnim gradivom. V to knjižnico zahajajo zvečine študentje in ljudje, ki iščejo strokovno literaturo. Glavno mesto Slovenije ima še več mladinskih, pionirskih in šolskih knjižnic, ki jih obiskuje le ožji krog bralcev. Zanimive knjižnice imajo tudi nekatere krajevne skupnosti; z bolj ali manj bogatimi knjižnicami se ponašajo še posamezne močnejše gospodarske organizacije.

Od obravnavanih knjižnic jih je nekaj, ki so ne le kulturne, ampak tudi zgodovinske vrednosti, saj imajo nekatere tudi nekaj unikatov več stoletij starih knjig.

Iz vsega tega si lahko ustvarimo vsaj v grobem sliko, kako in koliko prispevajo knjižnice h kulturnemu življenju velikega dela občanov, ki hočejo izpopolniti tako kulturno in splošno obzorje kakor svoje strokovno znanje. Stanje knjižnega fonda pa bi bilo v knjižnicah nedvomno še boljše, če ne bi bile le-te v tako težkem gmotnem položaju, iz katerega se same nikakor ne morejo rešiti.

D. VRTOVEC

NOVA ŠTEVILKA VAŠE REVIJE

tovariš

POSLEDNJA KLAPA FILMSERVISA
Filmservis, ki so mu nekoč filmski delavci morali prepustiti svojo tehniko, je likvidiran

DIETNA HRANA – DRAGO ZDRAVILO
V Sloveniji je registriranih približno 10.000 diabetikov

TOM IN MILIJON DOLARJEV
Tom Jones je podpisal pogodbo za nastop v Las Vegasu s honorarjem 1,000.000 dolarjev

SLOVENKA V HUSTONU
Marta iz Skornega je druga bolnica na svetu, ki je uspešno prestala operacijo srca s pomočjo umetnega srčnega prekata

400 MILIJONOV V PESKU
Revni Petrus iz vasi v južni Afriki je našel 601-karatni diamant, ki velja za sedmega največjega na svetu

PANORAMA VAM PREDSTAVLJA:
Vesno Krajino, Veljka Bulajića, Sony and Cher, Ansambel »The Troggs«, Ljupko, Cata Stevensa . . .

TEST – SREDSTVA ZA ČIŠČENJE OLJNIH PEČI

V nekaj vrstah

MARIBOR

Medicinsko predavanje — Danes bo v predavalnici mariborske bolnišnice predaval dr. J. Merry, direktor medicinske službe MSD iz Anglije. Govoril bo o sodobni terapiji hipertenzije.

Koncert v samopostrežni restavraciji — Nocoj bo pela na koncertu v samopostrežni restavraciji Zdenka Vučković. Spremljal jo bo ansambel »Bele vrane« iz Ljubljane. Peli bodo tudi nekateri drugi pevci.

Gripa — V zadnjih dneh se je v Mariboru v večjem obsegu razpasla gripa. Center za zdravniške obiske na domu sprejema iz dneva v dan več prijav za obiske bolnikov, ki so zboleli za gripo. Ugotavljajo, da so v delovnih organizacijah lani cepili manj zaposlenih proti gripi kot v preteklih letih.

Vzpenjača — V soboto in nedeljo je pohorska vzpenjača prepeljala 2333 potnikov. Med njimi je bilo največ smučarjev, ki so smučali v okolici hotela Bellevue.

GORNJA RADGONA

Uredili so sprejemno pisarno — Pred kratkim so uredili sprejemno pisarno občinske skupščine Gornja Radgona. Dosedanja sprejemna pisarna ni ustrezala in so v njej težko sprejemali stranke. Menijo, da bo v novi sprejemni pisarni delo znatno izboljšano.

Razprava o reelekciji — V sredo bo komite občinske konference ZKS Gornja Radgona razpravljal o reelekciji direktorjev v gornjeradgonski občini. Razen tega se bodo pogovorili tudi o izobraževanju članov ZK. Na sejo so vabljeni tudi vsi sekretarji osnovnih organizacij.

PTUJ

Preurejen narodni dom — Na Prešernov dan bodo slovesno izročili svojemu namenu preurejen narodni dom. Popolnoma so obnovili notranjost stavbe in izselili nekaj stanovalcev. V domu bodo odslej pomembnejše prireditve, uporabljale pa ga bodo lahko tudi družbenopolitične organizacije v občini. V naslednjem letu nameravajo obnoviti tudi pročelje doma. Denar za obnovo je večinoma prispevala občinska skupščina Ptuj.

Kooperacijske pogodbe — Kooperacijska skupnost pri kmetijskem kombinatu v Ptuju je letos uvedla nekaj novosti pri sklepanju pogodb o proizvodnem sodelovanju s kmeti. Odslej bodo sklepali pogodbe samo s tistimi kmečkimi gospodarstvi, ki so doslej že pokazala dobre uspehe pri pridelovanju in ki so se držala pogodbenih obveznosti. Računajo, da bodo kljub strožjim merilom zajeli v kooperacijsko sodelovanje nekaj več kot tretjino vseh kmečkih gospodarstev na ptujskem območju, oziroma, da bodo sklenili okrog 4000 pogodb.

CELJE

»Elektrosignal« se seli — Obrtno podjetje »Elektrosignal« Celje bo še ta mesec preselilo delavnico radiotelevizijskega servisa z Ljubljanske ceste ter delavnico servisa gospodinjskih aparatov v Zidanškovi ulici v nove prostore v Vodnikovi ulici 6. V teh prostorih so bili včasih uradi podjetja Klima.

NOVO MESTO

Predavanje za pridelovalce krompirja — V okviru programa, ki ga ima kmetijska zadruga Krka v Novem mestu so v Mirni peči priredili predavanja za kmete, ki pridelujejo krompir. Predavanja se je udeležilo okoli 20 gospodarjev, ki so z zanimanjem poslušali predavanje kmetijskega strokovnjaka iz kranjskega agrokombinata, ki je z besedo in filmom prikazal, kaj je vse pomembno za dober in obilen pridelek krompirja.

KOPER

Razprodaja — V nekaterih koprskih konfekcijskih trgovinah so že znižali cene plaščem. V prodajalni zagrebške »Standard konfekcije« v Čevljarski ulici znaša to znižanje tudi čez polovico prvotne cene. Plašče prodajajo ceneje tudi v modni hiši. V prodajalni kranjske »Planike« pa so za 20 odst. znižali cene spomladanske obutve.

TRBOVLJE

Premog — V zasavskih premogovnikih so v januarju nakopali 167.500 ton premoga, kar je za 11.650 ton več od planiranih obveznosti. V rudniku Hrastnik je bila proizvodnja večja za 20 odst., v Trbovljah za 12.5 odst., v zagorskem rudniku pa zaostajajo 6,2 odst. za pričakovanji. **Gledališče** — Mladinska sekcija gimnazije, ki dela v sestavi gledališča Svobode-Center, bo nocoj uprizorila igro »Sreča na upanje«. Delo je režiral Rado Češnovar.

ZAGORJE

Imenovanje — Občinska skupščina je na zadnji seji imenovala iniciativni odbor, ki bo pripravil vse potrebno za ustanovitev skupnosti otroškega varstva.

LITIJA

Cesta Gradišče—Šentrupert — Vaščani Gradišča in Prelesja se zavzemajo za ureditev 3 km dolge ceste iz Gradišča do Šentruperta. Vaščani so zbrali 7000 novih dinarjev. Na bližnjem zboru volivcev nameravajo imeti gradbeni odbor. Računajo, da jim bo pri urejanju ceste priskočila na pomoč občinska skupščina Litija pa tudi kmetijsko gozdarsko podjetje Brežice.

Zakaj tako?

Kdo bo popravljal kmetijske stroje?

Kmetijska zadruga v Lendavi je v daljšem obdobju zgradila servisno delavnico za popravila kmetijskih strojev. Ker jo je dograjevala deset let, sicer ni tako sodobna, kot če bi naredili načrt zanjo lani ali predlanskim. Popravila so dražja kot v bolj sodobni in večji delavnici. Osem delavcev pa tudi ni več polno zaposlenih, ker je zadruga odprodala precej kmetijskih strojev. Zadružni svet je sklenil, da delavnico proda podjetju, ki bo v njej lahko razširilo svojo dejavnost. Prevzelo bi jo lahko prevozno podjetje v Lendavi, ki potrebuje servisno delavnico tudi za lastna vozila.

Dogovarjanje o prodaji zadružne servisne delavnice se je zataknilo pri vprašanju, ali bo novi lastnik popravljal tudi kmetijske stroje. Prevozno podjetje želi imeti servis predvsem za avtomobile. Najbližja agroservisa, ki popravljata kmetijske stroje, pa sta v Ljutomeru in Murski Soboti. Prevoz polovarjenih strojev tja ali klicanje mehanikov od tam pa bi precej povečala stroške popravil. Zato bodo v zadrugi verjetno še proučili, ali ni možnosti dejavnosti njihovega servisa tako izboljšati, da bi bila donosna. Zadružnih kmetijskih strojev je sicer manj kot pred leti, a kmetje jih imajo mnogo več. Tudi njihove bo treba popravljati.

Dogovarjanje se zatika tudi pri prenosu vrednosti zadružne servisne delavnice na novo gospodarsko organizacijo. Zadruga je zgradila poslopje z lastnimi sredstvi in ga ne bremenijo odplačila in bi ga rada prodala, prevozno podjetje pa bi rado dobilo poslopje s prenosom osnovnih sredstev, torej brez kupnine in brez drugih obremenitev. Pravijo, da jim poslopje ne ustreza in ga bodo morali preurediti.

J. PETEK

TEČAJI PRVE POMOČI V MURSKOSOBOŠKI OBČINI. Z obsežnim programom tečajev za prvo pomoč v Murski Soboti in na podeželju bodo letos strokovno usposobili okoli tristo članov krajevnih skupnosti in delovnih organizacij. Teoretični pouk z 20- in 80-urnimi programi predavanj dopolnjujejo tečajniki pod vodstvom zdravstvenih delavcev tudi s praktičnimi vajami. Na sliki: praktične vaje tečajnikov v okolici Murske Sobote. Foto: B. Borovič

Razsaja pri nas gripa ali ne?

Spodrsljaj prijavne in statistične službe je kriv, da ne vemo, v kakšnem obsegu se bolezen širi

LJUBLJANA, 5. febr. Iz razgovora z ljudmi po podjetjih in pisarnah lahko sklepamo, da so se januarja in sedaj v začetku februarja gripozna in prehladna obolenja močno razširila. Slišimo, da je precej ljudi na bolniškem dopustu, pri lažjih obolenjih pa preganjajo ljudje bolezen tudi kar na delovnem prostoru. Uradnih podatkov, ali imamo epidemijo gripe ali ne, kako je razširjena po raznih območjih Slovenije, ali je v upadu ali v porastu — takih podatkov pa nimamo.

Nič kolikokrat smo pri kritikah o preobširni, prezamudni in predragi zdravstveni administraciji, slišali na raznih posvetovanjih, da je vendarle nekaj pisarije potrebne za to, da dobimo statistične podatke in s pomočjo teh vpogled v glavne značilnosti zdravstvenega stanja in obolevnosti prebivalstva. Pri dejstvu, da epidemiološka služba pri republiškem zavodu za zdravstveno varstvo trenutno nima nobenih, niti orientacijskih podatkov o razširjenosti gripe in prehladnih obolej, pa moramo ugotoviti, da tokrat šepa ali vsaj kasni tudi statistična služba. Za samo območje ljubljanske skupnosti pa zavod za zdravstveno varstvo obljublja, da bo dobil podatke v nekaj dneh — potem, ko so spet ponovno razposlali zdravstvenim domovom okrožnico, da je prijavljanje primerov gripe, kadar ta zavzema epidemijski obseg, obvezno.

Ob tem primeru, ko lahko samo nekako na oko presojamo, ali imamo epidemijo gripe ali ne, se je ponovno pokazala šibka stran statistične službe, ki ni na tekočem, sproti ni mogoče ugotavljati kod in kako se širi bolezen, na eventualne zbirne podatke pa bomo morali čakati, kot se vidi, do konca »prehladne sezone«, prav tako kot bo tudi pregled o porastu bolniških izostankov znan šele kasneje.

Virusološki laboratorij zavoda za zdravstveno varstvo SRS, ki je bil posrednik pri dobavi cepiva in organizator široke akcije za preventivno cepljenje predvsem aktivnega prebivalstva proti gripi, je prav tako zaradi nekaterih neugodnih okoliščin finančnega značaja moral ostati samo na pol pota svoje akcije. Cepili v Sloveniji smo, to delo so v povezavi z laboratorijem prevzele obratne ambulante, oziroma ambulante zdravstvenih domov za podjetja, nato pa denarja ni bilo, da bi s svoje strani virusološki laboratorij znanstveno ugotavljal, v kakšni obliki se to sezono pojavlja gripa. Dobiti bi moral rezultate o tem, ali je bilo cepivo prilagojeno in ustrezno virusu, ki povzroča bolezen ali pa se pojavljajo obolenja, ki jih povzroča virus, ki ni bil zajet v cepivu. Sliko o uspehu cepljenja si bo lahko ustvaril šele po tem, če bodo obratne ambulante poslale točne podatke o obolevanju med cepljenimi in necepljenimi člani kolektivov. Vsa sklepanja bodo torej slonela le na dobri volji in zavzetosti za točnost podatkov, ki jih bodo posredovale te ambulante.

Ker vemo, kako veliko gospodarsko škodo lahko povzroči večja epidemija gripe in ker je za sedaj edino obrambno sredstvo pravočasno preventivno cepljenje proti tej bolezni, se vsiljuje misel, da bi morali raziskovalnemu delu na tem področju, ki je mlado in novo in se komaj uveljavlja, nuditi večje možnosti. Posamezne komunalne skupnosti razpolagajo v skladih zdravstvenega zavarovanja z namenskimi sredstvi za nekatera raziskovalna dela in škoda je, če so neizkoriščena, medtem ko ostaja preventivna akcija izpeljana le na pol.

MARIJA NAMORŠ

Osemindvajset ur v „vesolju“

Šest delavcev, ki so preživeli noč v gondoli, se je srečno vrnilo

KAMNIŠKA BISTRICA, 5. febr. Šest mož je vso nedeljo, noč na ponedeljek in ponedeljkovo jutro preživelo v gondoli, visoko v zraku na žičnici na Veliko planino. Obtičali so v nedeljo okrog osmih, dobrih šeststo metrov pod vrhom. Iz bingljajočega »hotela« so jih spravili na varno šele v ponedeljek okrog 11. ure. Najprej so jih z reševalno kabino v dveh skupinah potegnili do zgornje postaje, potem pa se je vsa šesterica napotila peš čez Rigel in nekaj po poldnevu prikorakala do spodnje postaje žičnice.

Razen šestih mož, ki so obviseli na žičnici, je ta gondola preprečila povratek tudi 250 turistom, ki so minuli vikend preživeli na Veliki planini. Turisti so morali prenočiti v hotelu in so se drugi dan napotili peš proti Črni, kjer so jih pričakali avtobusi Ljubljana transporta in jih odpeljali domov. Lastnike, ki so pustili svoje avtomobile pri spodnji postaji žičnice, pa so pripeljali v Kamniško Bistrico.

Zaradi ledu se je snela vlečna vrv s kolesa

Nezgoda se je pripetila pri prvi jutranji vožnji. Ker so se vrvi zaradi snega povesile, je varnostno stikalo zaustavilo žičnico. Zato so obtežili gondolo. Naložili so 700 kg kock, pa je bilo še premalo, da bi žičnica spet stekla. Takrat so skočili v gondolo še obratovodja Alojz Stupar, ter sprevodniki Janez Rak, Franc Petek, Franc Starovasnik, Franc Erjavšek in Stane Jeras. Vsi so uslužbenci Ljubljana-transporta. Ko je gondola prepeljala že okrog 1000 metrov, se je zaradi ledu, ki se je nabral na vlečni vrvi, ta snela s kolesa za protiutež. Gondola je tedaj spet obstala. Da bi ponovno namestili vrv na kolo, bi morali dvigniti tovor 14 ton, za kar pa niso imeli škripca. Na srečo je imela gondola telefonsko zvezo in tako so še istega dne predlagali »posadki«, da pridejo ponje z reševalno kabino. Vendar »ujetniki« v gondoli na reševanje zaradi megle in sneženja niso pristali.

Peli smo, kvartali . . . sploh ni bilo hudega

Nekaj po poldnevu v ponedeljek pa se je šestorica »ujetnikov« zbrala v bifeju pri spodnji postaji žičnice.

Najstarejši, Alojz Stupar, nam je dejal: »Napišite: v vesolju smo bili 28 ur! Prav tako napišite, ja!«

Omizje se je zasmejalo. Potem so začeli pripovedovati: »Sploh ni bilo tako hudo, kvartali smo, prepevali . . .«

Ko je gondola obstala in ko so se premislili, da bi se vozili v reševalnih kabinah v megli in snegu, so se mirno prepustili čakanju.

Od spodnje postaje so bili oddaljeni 1000 metrov, od zgornje pa 650 m, pod njimi pa je zijalo 200 metrov globine. Eden je imel pri sebi natakarski blok in tako so izrezali iz njega karte. Potem se je gondola tresla od »šnopsov« in »durakov«.

Ko so se naveličali kvartanja, so zapeli.

Nihče se ni smel premakniti

Proti večeru so jim v prazni kabini poslali papir, da so ga pogrnili po tleh, odeje in bunde ter salamo, sir, kruh, radensko, čaj in konjak.

Čeprav je gondola le 320 centimetrov dolga in 180 cm široka, so kar dobro spali. Le premakniti se nihče ni smel, ker bi se sicer vsi zbudili. Za spanje v kabini namreč ni bilo preveč prostora.

Zgoraj v žičnici je bilo veselo in ko se je pripeljal z reševalno kabino gorski reševalec Miha Habjan, je bilo slovo od gondole številka 2 skoraj ganljivo.

Šef žičnice Ivan Golič pa se je bolj malo zabaval.

»Kljub vsej previdnosti, žičnica je namreč krenila le s hitrostjo dva metra v sekundi — čeprav jih normalno naredi sedem — se je pripetila nezgoda. Mi smo se ravnali povsem po predpisih, pa ni nič pomagalo. To se nam je zgodilo prvič, odkar obratuje žičnica na Veliko planino. Čeprav nismo bili nič krivi, se nisem nič kaj prijetno počutil,« je dejal.

Žičnica je spet krenila danes sredi popoldneva. Toda le pozirkusno. Pričakovali so tudi strokovnjaka iz zavoda za raziskavo materiala, da bo vse še enkrat pregledal. Upajo pa, da ni hudega in da bo gondola turiste jutri spet peljala na Veliko planino.

B. SAJOVIC

Sedem pešcev neprevidno čez cesto

LJUBLJANA, 5. febr. — V minulem tednu se je na cestah v Sloveniji zgodilo 125 prometnih nesreč, ki so zahtevale življenja treh ljudi; trideset ponesrečencev je bilo hudo ranjenih, sedem pa laže. Škodo na karomboliranih vozilih so ocenili za nekaj več kot 513.000 N din. Največ nesreč so povzročili avtomobilisti (24 nesreč), mopedisti in motoristi so bili zapleteni v 11 nesreč, 8 so jih povzročili pešci. Sedem pešcev je namreč šlo nenadoma čez cesto, ne da bi pogledali, če je cesta sploh prosta.

Mopedist na avtu

V soboto in nedeljo na cestah 8 huje ranjenih

LJUBLJANA, 5. jan. V Sloveniji se je v soboto in nedeljo zgodilo na cestah 36 prometnih nesreč, v katerih je bilo 8 ljudi hudo ranjenih, deset pa laže. Največ nesreč (12) se je zgodilo na mariborskem območju, kjer se je večina nesreč zgodila zaradi poledice.

Včeraj, nekaj po polnoči, sta v Kidričevem trčila tovornjak in osebni avtomobil. Šofer tovornjaka je peljal iz Ptuja pesek za posipanje ceste. V Kidričevem je ustavil na sredi ceste in je pripravljal razpršilec za pesek. Na tovornjaku so bile prižgane luči, nad kabino pa je utripala rumena luč. Tedaj je pripeljal za njim z osebnim avtomobilom 44-letni Franc Beranič. Ker je bila cesta poledenela, ni mogel pravočasno ustaviti in se je zaletel v zadnji del tovornjaka. Pri tem sta bila Beranič in njegova sopotnica laže ranjena in so ju odpeljali v ptujsko bolnišnico. Škode na vozilih je za 3 tisoč N dinarjev.

V Dobriši vasi pri hiši št. 58 se je včeraj popoldne hudo ponesrečil mopedist 24-letni Ivan Novak. Nesreča se je zgodila, ko je voznik osebnega avtomobila Ludvik Letonja peljal iz Celja v Žalec, v Dobriši vasi pa mu je s stranske ceste nenadoma pripeljal mopedist tik pred avtomobil. Zaradi kratke razdalje Letonja nesreče ni mogel preprečiti. Zadel je mopedista, ki je omahnil na pokrov motorja, nato pa je padel na cesto in obležal hudo ranjen. Ponesrečenca so odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima pretres možganov.

Na Gorenjskem spet sneg

KRANJ, 5. febr. Med tem, ko v nižinah že tri dni po malem dežuje, je v višjih legah Gorenjske padlo precej novega snega. Ta bo še posebno dobrodošel zimskošportnim središčem, kjer jim je odjuga v januarju močno stanjšala snežno odejo.

V Kranjski gori je do danes zapadlo četrt metra novega snega na 40 cm podlage, na Vitrancu pa ga je še več.

Kljub temu, da je včeraj skoraj ves dan snežilo, ni manjkalo vnetih smučarjev. Tudi danes tri žičnice nepretrgano obratujejo. Smučišča so, včeraj in danes, s posebnim strojem steptali, tako da je smuk ugoden. Tudi na Voglu so sedaj boljše snežne razmere za smučarje. Na 30 centimetrov starega, je padlo 70 cm novega snega. Danes dopoldne je še snežilo, popoldne pa je že posijalo sonce, medtem ko je ves nižinski del Gorenjske zavit v meglo. Tudi na Španovem vrhu, Zelenici in Krvavcu niso več v skrbeh zaradi snega. Največ ga je sedaj na Vršiču. V zadnjih dneh ga je nasulo več kot en meter, tako da ga je že več kot dva metra.

Nov sneg je precej zapolsil kranjsko cestno podjetje. Plužiti so morali vse tri mejne gorske prelaze ter druge ceste v zgornjem delu Gorenjske. T. S.

Varnostne svetleče značke za pešce

V nekaterih državah že nekaj časa uporabljajo svetleče varnostne značke za pešce, ki jih avtomobilisti takoj opazijo, ko jih osvetlijo. V Franciji so celo predpisali, da morajo šolarji nositi take varnostne svetleče znake, ki se v temi zasvetijo, brž ko jih obšveti že šibka svetloba. Voznik opazi pešca, ki ima pripet znak že na precejšnjo razdaljo in lahko ob vsakem neprevidnem ravnanju pešca pravočasno ustrezno ukrepa.

Običajno so ti refleksno svetleči znaki — podobno kot pri kolesarjih — veliki okrog 6 cm in so okrogle ali trikotne oblike. Solarji ali pešci si lahko pripnejo bodisi na rokava ali na kak drug del obleke. Prometni strokovnjaki se zavzemajo za to, da bi tudi pri nas začeli uporabljati pešci takšne varnostne znake, saj se pripeti na naših cestah, zlasti ponoči, ob srečavanju vozil, veliko hudih nesreč, ko avtomobilisti prepozno opazijo pešce ob robu cestišča. Pri nas je take varnostne značke pričela proizvajati obrtna delavnica »Sofra« iz Maribora.

Avto so mu ukradli

MARIBOR, 5. febr. Sinoči je neznanec v Prvomajski ulici v Mariboru ukradel osebni avto Toma Kosca, ki ga je parkiral pred stanovanjskim blokom. Pozneje so avto našli na Teznem. M.

Denar vabi vlomilce

V zadnjem času so v Mariboru in nekaterih drugih krajih severovzhodne Slovenije našli vlomilci v blagajnah večje vsote denarja. V nekaterih primerih celo ključe, s katerimi so odprli blagajne in z denarjem izginili v noč. Pred nedavnim pa so v nekem mariborskem podjetju našli vlomilci celo večje vsote tujih valut.

Očitno tako lahkomiselno ravnajo z denarjem tudi drugod. Vsi ti vlomi, o katerih smo v zadnjem času poročali, so dovolj resno opozorilo podjetjem, naj shranjen denar bolje zavarujejo, ključe od blagajn pa hranijo na dobro zavarovanih prostorih v podjetjih. Vrsta podjetij ima še vedno v svojih blagajnah več denarja, kot bi ga po predpisih smela imeti. Vse kaže, da podjetja bolj malo spoštujejo predpise in navodila bank o poslovanju z denarjem. Morda ne bi bilo slabo, če bi s predpisom določili način varovanja in odvajanja denarja. Ob sedanjem stanju očitno čaka vlomilce lahko delo. M. K.

Več prostih delovnih mest

Problemi zaposlovanja v mariborski občini

MARIBOR, 5. febr. Danes se je sestala skupščina komunalne skupnosti za zaposlovanje delavcev Maribor. Direktor zavoda za zaposlovanje Tone Firm je med drugim poudaril, da so pogoji za strokovno usposabljanje trenutno le v gradbeništvu in v nekaterih obrtnih podjetjih kovinske stroke. Stroški pri usposobitvi kvalificiranega delavca so zelo visoki in jih zavod ne zmore. Tako bodo skupni stroški za usposobitev 13 zidarjev in tesarjev v zveznem gradbenem centru v Ljubljani znašali več kot 30 milijonov starih dinarjev.

Iz podatkov o prostih delovnih mestih v letu 1967 je razvidno, da je bila v delovnih organizacijah precejšnja potreba po novih delavcih. Povprečno je bilo na mesec na razpolago 1037 delovnih mest. Razprava je pokazala, da je med nezaposlenimi 70 odstotkov delavcev brez strokovne izobrazbe in med njimi celo 60 odst. žensk. Problem se zaostruje še v tem, da je med nezaposlenimi kar tretjina mlajša od 18 let. Najbolj prizadeti so mladi kvalificirani delavci in tehniki, ki jim manjka po končani šoli do vpoklica v JLA le nekaj mesecev, delovne organizacije pa postavljajo kot pogoj za sprejem v delovno razmerje odslužen vojaški rok.

Značilno je, da se je lani za okrog 30 odstotkov zmanjšalo zaposlovanje v tujini v primerjavi z letom 1966. Predvsem je skoraj popolnoma prenehalo zaposlovanje v zvezni republiki Nemčiji, ki sprejema na delo le še nekatere profile kvalificiranih delavcev. Več kot 90 odstotkov vseh zaposlenih v tujini je odšlo v Avstrijo, kjer so se zaposlili največ v gradbeništvu in gostinstvu.

Zavod je napravil korak naprej tudi na področju poklicnega informiranja in svetovanja. Na šolah so priredili 383 predavanj in prikazali 325 filmov. K temu so prispevale svoj delež tudi komisije za poklicno usmerjanje na šolah in poverjeniki na šolah. Vidno mesto pri poklicni vzgoji imajo tudi ekskurzije učencev v delovne organizacije in razstave, zlasti pa učnovzgojni delavci, ki so na 475 učnih urah seznanjali učence s posameznimi poklici in sposobnostmi, ki jih morajo imeti učenci pri odločanju za razne poklice.

M. K.

Ne le proračunski privesek

V krajevni skupnosti Lovrenc za 500 milijonov investicij

Pogled dela nekaterih krajevnih skupnosti v mariborski občini kaže, da se občani čedalje bolj lotevajo raznih komunalnih del na lastno pobudo in z lastnim denarjem. Tako počasi izginja mišljenje, da je krajevna skupnost glede možnosti svojega razvoja in napredka odvisna samo od občinskih proračunskih virov in lotacij.

Med krajevnimi skupnostmi so v zadnjih treh letih pokazali največ pobude v Lovrencu na Pohorju. Krajevna skupnost je s pomočjo krajevnih družbenih organizacij in podjetij izvedla vrsto komunalnih del. Med taka dela spada asfaltiranje ceste skozi naselje, kjer so občani in podjetja prispevala okoli 20 milijonov S dinarjev. Približno enak znesek so prispevali kmetje z Rdečega brega pri gradnji krožne kamionske ceste skozi to hribovito naselje. Lani so kmetje iz Hudega kota največ z lastnimi sredstvi in s prostovoljnim delom elektrificirali še to zadnje planinsko naselje na Pohorju in prispevali okrog 30 milijonov dinarjev. Gasilsko društvo je s pomočjo krajevnih podjetij in z lastno udeležbo kupilo nov gasilski avto. Med največjimi akcijami občanov te skupnosti pa je zbiranje samoprispevka za novi most na Ruti, za katerega je že prevzela investitorske posle občina. V prvem letu zbiranja samoprispevka je bilo na skladu 67 milijonov dinarjev, letos pa bo celotna vsota dosegla okrog 150 milijonov dinarjev.

Če k tem akcijam prištejemo še lastna sredstva zadruge za novi hlev v višini 60 milijonov din in pa zlasti sredstva lovrenških kovačev, ki so z lastnim denarjem zgradili novo tovarno v vrednosti 150 milijonov dinarjev, potem ugotovimo, da so občani v okviru svojih podjetij, organizacij in društev v zadnjih treh letih investirali okrog pol milijarde dinarjev iz lastnega dohodka. Pri vseh teh akcijah so le manjši del sredstev prispevali občina, cestno in elektro podjetje, čeprav je seveda njihova pomoč bila vselej velikega pomena za nadaljevanje in spodbujanje novih akcij občanov.

Z dograditvijo mostu na Ruti in ureditvijo smučišč in žičnice na Kumenu, kjer so prav tako zbrana precejšnja sredstva iz lokalnih virov, se bodo občani kraja v letošnjem letu in prihodnjih letih usmerili tudi na večje naložbe v turizem. Tako poteka akcija za modernizacijo gostinskih obratov in gradnjo štirih kmečkih pensionov, pri katerih bodo določene tudi cone za zgraditev nekaj sto izletniških hišic. Ker je tudi gozdni obrat v zadnjih letih vložil velika sredstva v gradnjo gozdnih kamionskih cest, je hribovito področje osrednjega Pohorja nad Lovrencom domala že vse prometno povezano.

Zadnja tri leta lokalnih akcij v tej krajevni skupnosti, ki dosegajo kar pol milijarde dinarjev investicijske vrednosti, so lep primer, kaj vse se da urediti z lastnimi sredstvi in pobudami. Vrednost teh akcij za nekajkrat presega proračunske dotacije občine, ki jih prejema ta krajevna skupnost. Prav to kaže, da so v tej krajevni skupnosti nehali biti samo privesek proračunskih virov občine in da se zavedajo, da lahko številne probleme rešijo z lastnimi močmi. Prav zaradi tega je tudi lažje sodelovanje z občino, še posebej sedaj, ko je ta občina za vse mestno področje enotna in ko Lovrenc s svojimi lokalnimi akcijami pričakuje svoje ustrezno mesto v turističnem gospodarstvu Maribora.

DRAGO VRESNIK

GORNJA RADGONA

Borni krediti za kmete

Ker je kreditiranje kmetijskih proizvajalcev eden izmed bistvenih pogojev za povečanje kmetijske proizvodnje, na radgonskem kmetijskem kombinatu ugotavljajo, da je sedanji sistem dodeljevanja potrošniških posojil kmetom zelo učinkovit.

Višina najetega potrošniškega posojila namreč ne sme presegati 20 odstotkov katastrskega dohodka prosilca ob 20-odstotni lastni udeležbi. Ker zaradi razdrobljene posesti na večini individualnih gospodarstev katastrski dohodek na leto ne presega enega milijona Sdin, pomeni, da lahko prosilec računa na vsega 200 tisoč Sdin posojila ali celo manj.

To pa je po mnenju kmetijskih strokovnjakov zelo boren znesek, ki še zdaleč ne more vplivati na posameznih gospodarstvih na modernizacijo in intenzifikacijo kmetijske proizvodnje B. B.

MARIBOR

Odprli bodo novo servisno delavnico

V soboto bodo pri Avtobusnem podjetju Maribor odprli novo, sodobno opremljeno servisno delavnico, ki jo je zgradilo gradbeno podjetje Stavbar. Na nekdanjem igrišču športnega društva Železničar je zraslo ob Tržaški cesti novo poslopje z okrog 1300 kvadratnimi metri koristne površine. Gradbena dela novega objekta so skupaj z opremo veljala okrog 400 milijonov starih dinarjev, v njem pa so uredili avtoelektro delavnico, preizkuševalnico zavor, delavnico za popravljanje zavornih mehanizmov, delavnico za popravila avto gum, delavnico z napravami za uravnavanje nagiba koles, skladišča in še nekatere druge prostore. M. K.

Mala anketa

Žene med domom in službo

Matere v lendavskem podjetju »Nafta« o novem delovnem času

V največji lendavski delovni organizaciji »Nafta« zaposlujejo v enoti skupnih služb, v laboratorijih in drugod veliko žensk, ki z zanimanjem sodelujejo v razpravah o uvedbi novega delovnega časa. To velja zlasti za matere, ki ob sedanjem predlogu, da bi obveljal delovni čas od 8. do 12. ure in od 13. do 16.30 ure (s prostimi sobotami), resno opozarjajo na nekatere nerešene probleme.

Katarina Carič: — brez uvedbe celodnevnega varstva otrok v predšolskih in šolskih ustanovah bi pomenil za večino mater novi delovni čas nepremostljivo oviro. Enourni odmor pa je tudi vse prekratek, da bi lahko zagotovile našem družinam redni opoldanski obrok. V našem podjetju bodo sicer pripravljali za vse zaposlene kosilo, toda kako naj bom mirna in zbrana pri delu, če me bo iz dneva v dan pestila skrb za družino.

Jožica Draškovič: — Že sedaj imam kot mati veliko problemov z varstvom svojih dveh otrok. Dva vrtca v Lendavi s sedanjo zmogljivostjo nikakor ne bosta mogla prevzeti skrbi za veliko število novih kandidatov, saj bo za večino mater preostal tak način varstva edini izhod. V otroškem vrtcu v Lendavi, kjer sicer vedno prisluhnejo našim željam in prošnjam, vprašanja dodatnih zmogljivosti in tudi novih kadrovskih potreb ne bodo mogli rešiti brez zunanje pomoči.

Marija Bojnec: — Sedaj, ko imam še majhnega otroka in urejeno varstvo doma, me ta problem še ne žuli. Jeseni, ko pa bo moral otrok obvezno v vrtec v skupino predšolskih otrok in drugo leto v šolo, bo tudi moj problem nekako pereč kot za vse druge matere. Menim, da bi morali hkrati z uvedbo novega delovnega časa najti ustrezne rešitve glede varstva, prehrane in drugih problemov prizadetih. Žal, sedaj nimamo za to še nobenih jamstev.

Liljana Gornjec: — Če bodo v varstvenih ustanovah prilagodili bivanje otrok novemu delovnemu času, me ta sprememba ne bo motila. To tem manj, ker tudi moj mož dela v tem podjetju in se bo najina odsotnost zdoma časovno ujemala. Če nam bodo v podjetju zagotovili kosilo, res ne vidim razloga, da bi še oklevali z uvedbo novega delovnega časa, ki bo gotovo imel tudi določene prednosti.

Rozalija Matičič: — Napovedana sprememba bo najbolj prizadela matere z majhnimi otroki. Ker je večina žensk v našem mestu in okolici zaposlenih, ni mogoče računati na celodnevno varstvo doma. Sicer pa že sedaj plačujem za sedemurno varstvo poldrugo leto starega otroka dvajset tisočakov mesečno. Edini izhod vidim v ureditvi otroških jasli, ki jih v Lendavi že dolgo pogrešamo. S prehodom na novi delovni čas pa se bo ta problem še bolj zaostril.

Tekst in slike: B. BOROVIČ

MARKET ● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOV SUPERMARKET

TURBIL

čistilo za odtočne cevi umivalnikov, kopalnih kadi, pomivalnih korit, odtaja in očisti tudi zmrznjene odtočne cevi.

Danes otvoritev OI

Igre v Grenoblu bo odprl predsednik De Gaulle

GRENOBLE, 5. febr. (telex). Olimpijsko mesto se je danes po daljšem deževju prebudilo v lepem, jasnem vremenu, kakor da bi hotelo pred jutrišnjo otvoritvijo X. zimskih olimpijskih iger spraviti v dobro voljo vse, ki so prišli na olimpijsko prizorišče z vseh koncev sveta. Skupno 1350 tekmovalcev in tekmovalk iz 37 držav bo jutri med tradicionalnim ceremonialom, ki pa bo tokrat še posebno slovesen, vkorakalo na — za otvoritev nalašč zgrajeni — stadion, nakar bo predsednik francoske republike de Gaulle odprl jubilejno zimsko olimpijsko slavje.

V Grenoble so prispele tudi še zadnje reprezentance in so olimpijci vsi zbrani. Če se poslužimo statistike po abecedi, seveda francoski, lahko zapišemo, da so posamezne dežele poslale naslednje število tekmovalcev in tekmovalk: ZRN 100, NDR 60, Argentina 1, Avstralija 3, Avstrija 85, Bolgarija 6, Kanada 73, Čile 6, Južna Koreja 10, Danska 3, Španija 21, ZDA 113, Finska 57, Francija 90, Velika Britanija 42, Grčija 6, Madžarska 10, Iran 10, Indija 1, Islandija 4, Italija 56, Japonska 62, Libanon 5, Lichtenstein 9, Maroko 5, Mongolija 12, Norveška 76, Nova Zelandija 7, Nizozemska 12, Poljska 49, Romunija 38, Švedska 82, Švica 39, ČSSR 53, Turčija 17, SZ 92 in Jugoslavija 30.

Ko bodo jutri vrgli s helikopterjev 30.000 umetnih vrtnic in tako na samosvoj način obeležili otvoritev iger, se bo začela doslej največja zimsko športna prireditev sploh. In čeprav nanjo mečejo svojo senco tudi mednarodni spori, lahko v Grenoblu vendar na vsakem koraku čutiš, kako olimpijsko srečanje ljudi vseh zastav med seboj združuje. Zato tudi vsaka dežela, ki se loti organizacije olimpijskih iger prav gotovo ne prispeva samo svoji lastni uveljavitvi, ampak tudi k mednarodnemu sporazumevanju. »Naj bi olimpijska ideja prepričala vlade vsega sveta o nujnosti sporazumevanja,« je izjavil predsednik francoske vlade Georges Pompidou, ko si je te dni ogledoval olimpijske naprave. »Olimpijske igre so razlog za nacionalni ponos in hkrati za mednarodno solidarnost.«

BOGDAN POGAČNIK

Odprli palačo kulture

Pred slavnostno otvoritvijo olimpijskih iger so v Grenoblu odprli novo veličastno palačo kulture. V moderni stavbi so koncertna dvorana, dve gledališki dvorani, knjižnica, diskoteka, ter restavracijski saloni. B. P.

Razstava olimpijske fotografije

V Grenoblu so odprli uspelo mednarodno razstavo olimpijske fotografije. V hudi konkurenci so skupaj s Francozi, Nemci, Južnimi Vietnamci in Romuni dobili največ priznanj jugoslovanski avtorji. B. P.

SE S TEKME PROTI FINSKI — 2:11 — Jugoslovanska hokejista R. Smolej in Jug sta zrinila k vratom finskega igralca Harjuja. Na tleh naš vratar Knez.
Telefoto: UPI

Japonska - neznanka v skupini B

Prav japonski hokejisti so prvi nasprotnik naše reprezentance

GRENOBLE, 5. febr. (telex). Po včerajšnjih kvalifikacijskih tekmah v hokeju na ledu so naposled znani udeleženci skupine B hokejskega turnirja na X. zimskih olimpijskih igrah. Jugoslavija se je po pričakovanju uvrstila v to skupino po včerajšnjem porazu s Finsko 2:11. V tej skupini so še Norveška, Romunija, Japonska, Avstrija in Francija.

Lanski zmagovalci na svetovnem prvenstvu na Dunaju v skupini C Japonci, ki so prvi nasprotnik Jugoslovanov, so največja neznanka olimpijskega turnirja. Japonci so dopotovali v Grenoble s turneje po Norveški, kjer so odigrali dve tekmi in obe izgubili. Toda njihovih izjavah bi morali eno srečanje odločiti v svojo korist.

Glede na to, da jih niče ne pozna dobro, bodo nevaren tekmec za vse in utegnejo presenetiti marsikoga. Zanimivo je, da je v njihovi ekipi nekaj zelo visokih igralcev, kar je sicer nenavadno za pripadnike tega naroda.

Vse kaže, da so se Japonci po uspehu na Dunaju, kjer so se rešili skupine C, nadvse resno pripravljali za Grenoble. Treba jih je bilo samo opazovati na kvalifikacijski tekmi med Jugoslavijo in Finsko, kako vneto so opazovali Jugoslovane. Na tribunah in ob ograji jih je kar mrgolelo, in dajali so videz, kakor da so se na tem srečanju zbrali tudi vsi drugi, ki so dopotovali v Francijo. Marljivo so snemali akcije Jugoslovanov — verjetno ne za televizijske oddaje, temveč za svoje potrebe. Japonci slovijo kot izredno zagrizeni igralci, ki so razen tega tudi izredno spretni in hitri. Skratka, imajo vse odlike dobrih hokejistov, zaradi česar glasovi, ki jih je slišati po Grenoblu, kot na primer »pozor pred japonsko nevarnostjo!« in podobno, niso čisto brez osnove.

Medtem ko so se Norvežani dobro upirali ekipi NDR na kvalifikacijski tekmi, a so jo izgubili 1:3, pa je Romunija na enaki preskušnji z ZRN zapustila dokaj bled vtis. Brščas tudi Romuni, enako kakor Jugoslovani, niso želeli pokazati vsega in se napreza-ti, ker se jim napori tako ali drugače ne bi obrestovali. Vendar pa Romuni še zmeraj veljajo za vse zelo neugoden nasprotnik.

Po mnenju vodstva naše hokejske reprezentance bo za igralce precej neugodno, ker bodo morali med tekmo z Avstrijo in Francijo, se pravi v dneh med 9. in 13. t. m., tako rekoč počivati. Reprezentanca utegne izgubiti zaradi tega ritem, zlasti še, ker je čas za treninge odmerjen zelo skopo. Strokovno vodstvo izraža bojazen, da bi bila koncentracija igralcev slabša. Sicer pa se je zdravstveno stanje naši ekipi precej zboljšalo. Zdravnik dr. Ravnik nima več toliko dela in skrbi z bolniki.

J. DEKLEVA

Več favoritov za Grenoble

Jiri Raška, zmagovalec »Velike nagrade narodov« o sebi in drugih

CHAMONIX, 5. febr. (po telefonu). To, že 60 let najmodernejše, najslovitejše in najbolj obiskano francosko zimsko športno središče, je v nedeljo popoldne dobilo novega junaka: 27-letnega češkoslovaškega smučarskega skakalca, mehanika Jirija Raško, končnega zmagovalca med posamezniki na prvi skakalni turneji za »veliko nagrado narodov«. Turnejo so z roko v roki od 28. januarja do 4. februarja priredila slovita zimovišča Cortina d'Ampezzo (Italija), St. Moritz (Švica) in Chamonix (Francija), sami kraji torej, v katerih so doslej že bile olimpijske zimske igre. Zdi se, da se je celo častiti Mont Blanc poklonil zmagovalcu, ki je prav v nedeljo, to je 4. februarja, slavil svoj rojstni dan, čeprav se je njegov drugi skok v Chamonixu končal s padcem.

Jiri Raška — doma je iz Frontšta — šteje k svojim največjim športnim uspehom razen dveh 4. mest na SP v Oslu, mesta v Grenoblu lani in 2. mesta na letošnji nemško-avstrijski skakalni turneji tudi prvo mesto na poletih v Planici 1966. leta.

»Zdaj gradite še večjo, 150 m skakalnico, kajne? Ali bo res gotova do prihodnje sezone?« sprašuje Jiri, saj si očitno močno želi, da bi svoj osebni rekord — 138 m — pomaknil še dlje, bliže svetovnemu rekordu Avstrijca Bachlerja (154 m).

»A kdo ve, če bom drugo leto še v formi in če že ne bom prestar za polete, ki nas skakalce tako zelo mikajo«, ugiba skromni Jiri, ki velja za enega glavnih specialistov za velike skakalnice na svetu in je obenem resen kandidat za eno izmed kolajn na X. olimpijskih zimskih igrah v Grenoblu. Njegova napoved:

»V zvezi s tekmo na normalni, torej manjši olimpijski skakalnici poznavalci najpogosteje omenjajo imeni dveh norveških skakalcev, svetovnega prvaka Wirkolo in njegovega rojaka, mladega Tomtuma, ki velja za največji norveški talent zadnjih let, ter skakalca NDR Neuendorfa. Tudi sam sem prepričan, da imam več možnosti na veliki skakalnici, saj mi te — kot vašemu Petru Erženu — bolj »leže« kot majhne pruče. Nič ne morem reči, čigave bodo kolajne. Konkurenca bo hujša kot kdajkoli poprej«.

Jiri Raška ima v letošnji sezoni za seboj več kot 200 skokov na skakalnicah iz umetne snovi in 170 skokov na snegu, vse to pod skrbnim nadzorstvom zveznega trenerja Remse.

H. UBELEIS

Raška in ČSSR – skupna zmagovalca

CHAMONIX — Čeprav je zaradi padca v drugi seriji tretje tekme smučarskih skakalcev za »Veliko nagrado narodov« v Chamonixu zasedel šele osmo mesto, je Jiri Raška (ČSSR) vendarle zmagovalec turneje Cortina-St. Moritz-Chamonix. V Chamonixu je pri najdalšem skoku 89 m padel tudi Sved Sjöberg.

Rezultati: 1. Göllner (ZRN) 209,9 (80, 87), 2. Höhnl (ČSSR) 198,0 (77,5, 86), 3. Poirot (Fr) 191,9 (80, 84,5), 4. Macle (Fra) 190,9 (78, 84), 5. Bakke (ZDA) 186,1 (76,5, 83,5), 6. Doubek (ČSSR) 185,1 (75, 82,5), 7. Martin (ZDA) 184,0 (77, 81,5), 8. Raška (ČSSR) 182,7 (81,5, 87,5 p), 9. Sjöberg (Šved) 179,9 (74, 89 p) in Aimoni (Ita) 179,9 (75,79,5). Skupno je nastopilo 32 skakalcev. Končni vrstni red ekip pa je tak: 1. ČSSR 1850,7, 2. Švedska 1628,8, 3. ZDA 1626,2 točke. Jugoslovansko moštvo je — kot znano — nastopilo samo v Cortini in St. Moritzu.

Prvi mladinski šampioni

Portreti zmagovalcev na evropskem mladinskem prvenstvu v smučanju

MOREZ, (po telefonu). Šest disciplin je bilo na sporedu prvega evropskega mladinskega prvenstva v klasičnem smučanju. Kolajne so razdeljene takole: Finska 2 zlati, 1 srebrna in 2 bronasti, Norveška 2 — 1 — 1, NDR 1 — 1 — 1, SZ 1 — 1 — 1, Švedska 0 — 2 — 0 in Avstrija 0 — 0 —1.

Jugoslovanska reprezentanca se je po moči borila, po rezultatih pa je nekoliko zaostala za pričakovanji. Zvezni kapetan za teke Gregor Klančnik je bil v preizkušnji posameznikov predvsem zadovoljen s Kalanom, obe štafeti pa sta zaradi smole odrekli. Prof. Ivo Černilec, ki vedi naše skakalce, pa je dejal: »Skakalnica je bila nenavadna. Posebno gladka je bila odskočna miza, razmere na objektu pa so se povrh vsega še stalno spreminjale. Naši skakalci se niso najbolje znašli, toda že to, da so trdo preizkušnjo opravili brez padca, govori zanje. Nazadnje smo s plasmaji lahko še kar zadovoljni . . .«

In kdo so bili najboljši? Za naše bralce smo pripravili portrete vseh štirih posamičnih evropskih mladinskih prvakov:

Vodja mladih norveških skakalcev Finn Solberg (v ekipi je tudi njegov sin Erik) je v nedeljo zvečer iz Moreza poslal brzojavko v Kongsberg, ki je naslovljena na očeta mladega norveškega reprezentanta Knuta Kongsgaarda: »Knut prvi na evropskem prvenstvu!« Vodja (in oče) Solberg dobro ve, kako bo možakarju na daljnjem severu všeč ta novica.

Student **Knut Kongsgaard** — je 22. dec. 1948 v Kongsbergu — je najboljši smučarski skakalec — mladinec v Evropi. Že v Le Brassusu je bil letos 7., tretji pa na mladinski kvalifikaciji za evropsko prvenstvo doma. Na lanskem članskem prvenstvu Norveške je bil 7. Ta podatek pravzaprav pove največ. Dodamo lahko še, da je bil pred dnevi v Cortini med najboljšimi desetimi, v St. Moritzu pa celo 3. med zbranimi olimpijci — člani iz mnogih dežel.

»Povejte pri vas doma, da si vroče želim skakati na velikanki v Planici!«

Po tej zmagi bodo slovenski smučarski delavci morda le povabili simpatičnega Norvežana na skakalnico pod Poncami.

Rauno Miettinen je novopečeni evropski mladinski prvak v nordijski kombinaciji.

»Zelo sem srečen, da sem prvi kombinatorec v Evropi. Do tega častnega naslova sem se dokopal v domala nemogočih razmerah za trening. Doma v Suonenjokiju namreč nimam na voljo velike skakalnice, na kateri bi lahko treniral«, pravi komaj 18-letni Rauno, ki bi lahko zastopal Finsko v tej zahtevni disciplini v Grenoblu, če ne bi bil premlad. »Trenirat hodim v Kuopio, kakih 50 km daleč. Moj trener je nekdanji zvezdnik naše dežele Väisenen, ki še vedno stopi v smučino.« Skoki so udarna moč plavolasega Miettinena, ki je po poklicu pek. Doslej je občajno tekel slabše, prav v Les Roussesu pa je prekosil v tej disciplini samega sebe, saj je zasedel drugo mesto na 10 km. »To je bil tek mojega življenja — ključ do končne zmage«, pravi.

Hilkko Kutola (Finska) — mladinska evropska prvakinja v teku na 5 km je šele lani decembra dopolnila 15 let. Simpatično, drobno kmečko dekletce je doma v vasi Jurva na srednjem Finskem. Njen oče je bil znan tekač, pa tudi trije bratje in sestra tečejo na smučeh.

»Samo mama nima časa za šport. Doma imamo sedem krav. Veliko dela ima in pridno ji pomagam. Vseeno pa sem letos pretekla s smučmi že več kot 500 kilometrov, poleti gojim atletiko. Moj najboljši rezultat na 800 m je 2:32,0«.

Strokovnjaki iz finskega tabora trdijo, da mala Hilkko ne zaostaja mnogo za finskimi olimpijkami, ki bodo čez nekaj dni startale v Grenoblu. Kdo ve, morda se je v Les Roussegu predstavila celo že bodoča olimpijska zmagovalka leta 1972.

Jurij Skobov (SZ) — po njegovi zmagi v teku na 10 km je sovjetski tabor na cilju priredil hitro, improvizirano tiskovno konferenco — star je 18 let, doma pa iz Omuminska v kirovski oblasti na Uralu. Lanski mladinski prvak SZ obiskuje večerno šolo, štiri leta pa že teče s smučmi. Njegov učitelj je znani trener sovjetskih tekačev z Urala Babailov Vanejev.

»Za evropsko prvenstvo sem se pripravljal kot še za nobeno drugo tekmovanje doslej. Dva tisoč kilometrov imam za seboj.«

V ilustracijo: naši najboljši so pretekli v letošnji sezoni največ 800 km.

H. UBELEIS

Inge Segala izbrala Dušana Verbiča

Stiriindvajseta »gledalka tednaa je Inge Segala, študentka prava. Povedala nam je, da rada hodi na športne prireditve in da se ji je to pot kar zdelo, da bo tudi ona na sliki štafete »Dela-Športa«. Že v nedeljo zvečer ji je »Delo« prinesla znanka in tako je naše uredništvo sprejelo brzojavko še isti dan ob 22. uri.

»Za športnika tedna sem izbrala Dušana Verbiča, košarkarja Olimpije,« je povedala Inge Segala. »Mladim nadobudnežem je treba posvečati več pozornosti, pa še moj kolega s fakultete je, zato sem ga izbrala.«

»S športom se nisem nikoli aktivno ukvarjala. Rada pa plavam in smučam,« je še povedala Inge, medtem ko je pospravljala z mize »civilistiko«. D. P.

DELO komentira nedeljske športne dogo

Edinole obramba

Nogometaši ljubljanske Olimpije imajo v teh zimskih pripravah za seboj dosti več opravljenega trdega dela in tudi tekem kakor njihovi tekmeci iz Maribora. Predvčerajšnjim so zaključili med drugim tudi tekmovanje za zimski pokal in reči je treba, da je bilo

Olimpija

to zanje nadvse koristno. Forma enajsterice se zgodaj izboljšuje, pa čeprav, glede na prikazane dogodke v Splitu, tega ni mogoče potrditi v celoti.

Pravzaprav je bilo tokrat več razočaranja kakor na prejšnjih dveh srečanjih v tej konkurenci, kajti v spopadu s Hajdukom je odpovedala napadalna peterka. Zaradi nerazpoloženosti reprezentanta Bečejca, ki opravlja vlogo graditelja, se je napadalna vrsta zdela tokrat precej razglašena, tako da tudi prizadevni Ameršek ni mogel priti do veljave. Zategadelj so domači branilci drugega zveznega igralca Golca še laže držali v šahu, kar je pomenilo, da je Olimpija, ki gradi igro na zveznih igralcih, brez posebnega odpora prepustila nasprotniku sredino terena.

Zato pa je obramba opravila delo več ko zadovoljivo, zlasti kar zadeva vratarja Skulja, ki je med drugim obranil pet tako močno in natančno odmerjenih strelov, da je pobral zaslužen aplavz vsega avditorija. Dovolj je, če povemo, da so mu po končani tekmi najbolj zagrizeni navijači Hajduka prisrčno stiskali roke in trdili, da je ta čas najboljši vratar v državi. Izmed drugih obrambnih igralcev velja omeniti solidno igro Nikolića, Djorleva in delno tudi Kokota, ki se mu po daljši odsotnosti spet počasi krepi potrebna samozavest.

Ljubljanski nogometaši so spremenili načrt. Ne bodo se vrnili v Novo Gorico, kakor je bilo to prvotno sklenjeno, temveč bodo nadaljevali vadbo doma, saj bodo imeli v soboto prvo letošnjo prijateljsko tekmo v Ljubljani, in sicer s Čelikom.

Precejšen napredek

Nogometaši iz našega obdravskega mesta odhajajo na zaključne zimske priprave po že neki tradiciji na otok Hvar, kjer so si, kot pravijo, že pridobili »domovinsko« pravico. Vijoličasti so zdaj že teden dni ob morju, kamor so prišli po fizični usposobljenosti že zelo dobro pripravljeni.

Minulo nedeljo so imeli po daljšem odmoru spet prvo prijateljsko tekmo z domačo enajsterico, ki pa jim ni bila kos v nobenem pogledu. Toda kljub temu — tako je vsaj v načrtu strokovnega štaba — je bilo to srečanje za trenerja Simunica preizkušnja moči, predvsem pa, da bi ugotovil, ali posamezne vrste, ki jih neumorno uigrava, delujejo po njegovih zamislih ali ne.

Namen ni bil dosežen v celoti, kajti igrišče je bilo slabo, predvsem trdo, tako da žoga prenekaterikrat ni »ubogala« igralcev, zaradi česar ni bilo mogoče dobiti bolj ali manj že utrjenega mnenja niti prave vrednosti o enajsterici. Pa kljub temu je strokovno vodstvo izrazilo zadovoljstvo tudi nad tem, kar je videlo na tej nepopolni preskušnji.

Domala pri vseh je opaziti precejšen napredek, razen morda pri Kranjcu in Marasu, ki nista upravičila zaupanja. Sicer pa trener ni poslal na igrišče vseh razpoložljivih igralcev. V mislih imamo predvsem mladega Bizjaka in Pirca, ki ima nekoliko poškodovan gleženj in je zdravnik svetoval, da bo zanj bolje, da še nekaj časa dnevno samo vadi, obenem pa se zdravi.

Tudi povratna prijateljska tekma z enajsterico Hvara, ki bo v četrtek, 8. t. m., bržčas ne bo omogočila strokovnemu vodstvu jasnejše podobe. Vendar se funkcionarji Maribora nadejajo, da bo tekma s Hajdukom, ki bo 18. t. m. v Splitu, že bolj ali manj jasno pokazala, s katerimi močmi lahko trener resno računa na prvih spomladanskih bojih na zvenih travnikih.

Po domačih krajih

Alpinisti v Triglavski steni

LJUBLJANA — Smer po osrednjem stebru Triglavske stene, ki sta jo v dneh od 26. do 30. junija 1947 prva preplezala Joža Čop in Pavla Jesihova in je sedaj poznana pod imenom »Čopov steber«, je že nekaj časa zimski alpinistični problem št. 1. Znani so številni poskusi domačih in češkoslovaških navez iz preteklih zim, toda nobeni ni uspelo priti niti do samega vstopa v Čopovo smer.

V sredo (29. 1.) zjutraj, so po temeljitih pripravah vstopili v Triglavsko steno trije znani plezalci AO Ljubljana matica — Stane Belak, Aleš Kunaver in Tone Sazonov. V dobrih razmerah so hitro napredovali po smeri, ki so so jo ogledali v preteklih zimi. Žal pa jih iz dolini ni bilo možno spremljati, ker s seboj nimajo radio postaj. Vidni znak so tovariši v dolini opazili šele v petek zvečer, in sicer nekje z območja Gorenjskega turna. V soboto pa je steno zagrnila megla in slišali so se le njihovi glasovi, iz katerih pa ni bilo možno sklepati kako napredujejo.

Poslabšanje vremena in novo zapadli sneg sta pogoje za nadaljevanje vzpona zmanjšala, zato je Gorska reševalna služba iz Ljubljane takoj ukrepala. V noči z nedelje na ponedeljek je že odšla na pot prva ekipa pod vodstvom Franceta Zupana. Del jih je odšel v Vrata, ostali pa bodo skušali čimprej doseči vrh stene. Zvezo s to ekipo bo poskusil vzpostaviti reševalec, opremljen z radioaparatom, ki je odšel na Vogel in ima za zvezo z dolino na raspolago telefon. Radio postaja je tudi že v dolini Vrat. Brva ljubljanska reševalca sta odšla tudi na Jesenice, k vodji tamkajšnje GRS, tako da bi bilo možno sventualno reševati akcijo čimbolje koordinirati.

Kako se bo situacija nadalje razvijala, je za enkrat težko predvideti. Plezalci v steni so dobro opremljeni in imajo s seboj tudi dovolj hrane, tako da lahko ostanejo v steni tudi dalj časa. Ker pa se razvoj dogodkov nikdar ne more v celoti predvideti, pa je seveda razumljivo v pripravljenosti tudi Gorska reševalna služba.

CRNOMELJ — V okviru petih delavskih športnih iger se te dni končalo tekmovanje v odbojki. V prvi skupini je zmagala ekipa »Občina« pred »Zoro« in starejšo ekipo »Iskre«. V drugi skupini pa je »Rudnik« brez pravega odpora zmagal pred »Elektro« in »Iskro« II. V zaključnem tekmovanju je »Občina« premagala »Rudnik« 3:0, »Zora« »Elektro« 3:0 in Iskra I : Iskro II prav tako 3:0.

Tako je zmagala »Občina«, pred »Rudnikom«, »Zoro«, »Elektro«, Iskro I in Iskro II. A. L.

AJDOVSCINA — V Ajdovščini se je nadaljeval šahovski turnir ŠK Čaven, ki velja za občinsko prvenstvo. Doslej je bilo odigranih 14 nepopolnih kol. vodi pa z 10,5 točkami Poluzzi iz 14 partij pred R. Graberjem 7 (iz 7), Mikužem 6,5 (iz 14), Nadižarjem 6 (iz 12) itd. Prvenstvo se nadaljuje.

I. S.

SLOVENSKA BISTRICA, — V okviru mariborske šahovske lige sta se pomerili ekipi Slov. Bistrice in Maribora II. Gostje so bili premočni in so zasluženo zmagali s 5:1. Posamezni rezultati: A. Soster : Hočevar 0:1, M. Soster : Žagar 0:1, Sorčnik : Klemenčič 0:1, Jevšenak : Kranjc 1:0, Repnik : Mihevc 0:1, Tratnik : Vizovšek 0:1.

SPORTNA NAPOVED

V Sloveniji ni prvih dobitkov

V 5. kolu velike športne napovedi je bilo skupno vplačanih 633.855 N din, od tega v Sloveniji 46.720 Ndin. Z 12 zadetki ni nobenega stavnega listka, z 11 pa jih je samo šest. Prva nagrada je v tem kolu 21.128,35 Ndin, druga pa 3.457,40 Ndin. Z desetimi zadetki je skupno 55 dobitnikov, od tega v Sloveniji 6 in sicer na Jesenicah in v Zagorju po 2 ter v Ljubljani in Murski Soboti po 1.

V 5. kolu male športne napovedi je bilo vplačanih 352.919 Ndin, v Sloveniji 26.037 Ndin. Devet zadetkov imajo samo trije igralci, dobitek pa je 58.819,65 Ndin. V Sloveniji ni nikogar z devetimi zadetki.

Pari 6. kola (11. II. 1968) »velike športne napovedi«:

1.	Fiorentina — Roma	1
2.	Juventus — Bologna	0, 1
3.	Lanerossi — Varese	1
4.	Mantova — Milan	0, 2
5.	Napoli — Cagliari	1
6.	Sampdoria — Torino	1
7.	Spal — Brescia	1, 0
8.	Inter — Atalanta	1
9.	Lazio — Monza	1
10.	Lecco — Genoa	1, 0
11.	Messina — Pisa	0, 2
12.	Modena — Bari	1

Mala športna napoved

8.	Reggiana — Catanzaro	1
9.	Verona — Novara	1

Zmage naših tekačev na Koroškem

KRANJ — V soboto in nedeljo je bilo v vasi St. Jakob na Koroškem (Rosenbach) tekmovanje v smučarskih tekih, ki so se ga udeležili poleg Avstrijcev tudi naši tekmovalci. Tekmovalo je nad 100 tekmovalcev, med njimi 9 članov in 8 mladincev (iz Gorij) iz Slovenije.

Med člani je zmagal na 12 km Sejlak s časom 38.24,4, sledi mu Maurer (Vorarlberg) 38:36,6, Hornbrich (Vor) 39:08, Kobilica 38:43, Ambrožič, Grašič, na 17. mesto pa se je uvrstil Reš.

Mladinci (mlajši) na 6 km: Wachter s časom 20:29,2, Šimnic 20:42,3. Pionirji 2 km: Koch (SV—Villach) s časom 8:36,5, Šimnic (Gorje) 8:50,4.

Pri članih v drugi jakostni stopnji na progi 6 km je zmagal Kittel (Koroška) s časom 20:34,7, drugi je bil Slovnik s časom 23:08,8.

V nedeljo dopoldan je bilo tekmovanje v štafetah. Pri mlajših mladincih je startalo sedem ekip. Zmagala je gorjanska trojica Jakopič, Koren in Šimnic s časom 1:28,35. Druga je bila ekipa Rosenbacha 1:29,06.

Članskih štafet je bilo enajst. Na progi 3 krat 6 km je zmagala I ekipa Slovenije v postavi Ambrožič, Kobilica, Seljak s časom 1:10,50. Druga ekipa Slovenije je bila šesta s časom 1:11,32.

Tekmovanje štafet je oviralo sneženje.

J. RES

DANAŠNJI SPORED OI

15,00 Slavnostna otvoritev
17,30 ČSSR : ZDA (hokej, skupina A)
21,00 SZ : Finska (hokej, skupina A)
21,00 Kanada : ZRN (hokej, skupina A)

SPORED TV

15,00—16,30 Neposreden prenos otvoritve
22,45 ČSSR : ZDA (hokej — magnetoskopski posnetek zadnji dveh tretjin)

Mladi Ljubljančani gosti Grenobla

LJUBLJANA, 5. febr. — V Grenoble je odpotovala tudi dvanajstčlanska delegacija ljubljanske mladine, ki bo na prizorišču X. zimskih olimpijskih iger ostala do 11. februarja. Ljubljana je edino jugoslovansko mesto, ki ima v Grenoblu svoje mladinske predstavnike.

Županstvo mesta Grenoble je iz desetih evropskih mest povabilo 12 zastopnikov mladine, ki se bodo ogledali iger v dveh etapah. V prvi skupini so razen mladincev Ljubljane še zastopniki naslednjih mest: Halle (NDR), Oslo (Norveška), Torino (Italija) in Innsbruck (Avstrija). D. V.

IVER DNEVA

17.800 organizatorjev

O obsežnosti posla in razsežnosti organizacije X. zimskih olimpijskih iger v Grenoblu dobimo pravo predstavo šele tedaj, če vemo, da je ta čas vključenih v prireditveni stroj nič manj ko 17.800 ljudi. Največ — 6500 — je vojakov in policajev, ki skrbijo za red in promet in so rezerva, če bi zapadel sneg. Tistih, ki so zaposleni v prodajo vstopnic, nastanitvijo gostov in drugimi turističnimi opravili, je okroglo 6000. 3600 vojakov sodeluje pri pripravljanju prog, okrog 1000 ljudi pa bedi nad zdravstvenim počutjem olimpijcev in olimpijskih obiskovalcev. Pošta je zaposlila okrog 700 dodatnih ljudi. In tako naprej.

Če to niso impozantne številke...

Utrinki

TUDI TEKMA — Vest, da nogometaš Dragan Djajić zahteva od svojega kluba Crvene zvezde 100 milijonov Sdin podpis nove štiriletne pogodbe je presenetila nekatere člane uprave. Toda mnogi privrženci tega beograjskega ligaša so za to, da uprava izpolni željo svojega kapetana, češ: »Če je Partizan lahko kupil Hasanagičo vilo, zakaj potem ne bi mogla Crvena zvezda odšteti 100 milijonov Djajiću.«

ŠOLA ALI ROKAVICE — Puljski boksar Mate Parlov, ki je po osvojitvi srebrne rokavice postal olimpijski kandidat, je izjavil, da boks ni šport, ki bi ga imel ravno rad. Navdušuje pa se za atletiko. Parlov bo pristopil k enemu izmed beograjskih klubov, toda ne toliko zaradi boksa — pravi — kakor zato, da bi lahko študiral pravo. Parlov je sedaj dijak puljske upravne šole.

ODGOVOR PA TAK — Sahist Crvene zvezde, popularni pevec Miki Jevremović, je na odprtem prvenstvu kluba zgubljal partijo za partijo. »Slaba forma ali kaj?« ga je vprašal eden od gledalcev. »Ne, nisem v slabi formi, ampak vsi moji nasprotniki so nemuzikalični,« se je nasmejal Miki.

Olimpijsko DELO

X. zimske igre – XIX. letne igre

Kot je že tradicija, bo »DELO« v dneh olimpijskih iger tudi letos izdajalo v sklopu lista posebno »OLIMPIJSKO DELO«. 13 številk priljubljenega ODE bo izšlo med zimskimi igrami v Grenoblu, prva v sredo 7. t. m., zadnja pa v ponedeljek, 19. t. m.

Kaj vse v ODE?

Razen vsakodnevnih poročil z vseh olimpijskih tekmovališč, bomo objavljali tudi izbrane reportaže, intervjuje, komentarje, zanimivosti ter posnetke in karikature. ODE bo nepogrešljiv za vsakega ljubitelja športa.

Kdo vse v ODE?

Iz Grenobla bo poročala posebna ekipa novinarjev Dela: Bogdan Pogačnik, Jože Dekleva in Henrik Ubeleis, za posnetke bo skrbel Edi Šelhaus, kot gostje pa bodo pisali še Marko Rožman, Mito Trefalt, Franci Pavšer in Žarko Sušić.

Posebna privlačnost v ODE: Nagradni natečaj za 7.000 ND

1. **nagrada:** 15-dnevno križarjenje po zahodnem Sredozemlju in obisk Španije od 2.–16. junija;
2. **nagrada:** 11-dnevno potovanje po Španiji od 5.–15. maja;
3. **nagrada:** 8-dnevni izlet na Korziko in Azurno obalo v času prvomajskih praznikov.

Trenerji ligašev govorijo za „Delo“

Mik Pavlović (KK Olimpija):

prikaz moderne košarke

Proti Radničkemu smo demonstrirali moderno košarko. Hitrost, moč in napadalnost so bile odlike igralcev Olimpije, ki marsikaj obetajo. Telesna pripravljenost košarkarjev Olimpije je za jugoslovansko prvenstvo zadovoljiva, vendar še prešibka za tekmece kot so igralci praške Slavije. Grajati moram miselnost nekaterih igralcev, ki so se v zadnjem delu tekme zadovoljili z doseženim in so zavoljo tega popustili in dovolili Beograjčanom, da so zmanjšali razliko.

Janez Wallas (KK Slovan):

mladi so zatajili

Brez dveh ključnih igralcev v Beogradu nismo mogli storiti ničesar. Odgovornost je bila za mlajše igralce prevelika in kljub temu, da so, sodeč po nekaj nastopih, mnogo obetali, so proti Crveni zvezdi popolnoma odpovedali. Ob vsem tem se seveda katastrofi nismo mogli izogniti. Ta teden bomo pospešeno trenirali, saj imamo proti Karlovčanom v soboto lepo priložnost, da svoj položaj spet popravimo.

Tudi Krznarič zmagal

KRANJ, 5. febr. — Na 14. mednarodnem tekmovanju v Radentheinu, kjer je med člani zmagal Dovžan, so imeli jugoslovanski skakalci tudi med mladinci do 20 leta veliko uspeha. Zmagal je Jeseničan Krznarič pred Beljačanom Themeslom in Demšarjem, pa tudi na drugih boljših mestih so se znašli naši mladinci. Posebej velja omeniti še Bogataja, ki je s skokom 57.5 m izenačil rekord skakalnice. J. J.

ŠAH

Tri zmage Jugoslovanov

MALAGA, 5. febr. — V 2. kolu mednarodnega turnirja so bili doseženi tile rezultati: Damjanović : Rossolimo 0:1, Pomar : Medina remi, Marović : Visier remi, Zuckerman : Toran remi, O'Kelly : Tatai 1:0; 3. kolo — Ivkov : Zuckerman 1:0, Toran : Marović 0:1, Visier : Damjanović 0:1, O'Kelly : Rossolimo remi, Pomar : Caplan remi, Tatai : Medina prek.

Vodijo O'Kelly, Damjanović in Marović z 2 točkama.

MEXICO CITY — Domači Jaliseo je gladko premagal nogometaše Crvene zvezde 2:0 (1:0).

HITROSTNO DRSANJE

Nova svetovna rekorda

DAVOS, 5. febr. Norvežan Magne Thomassen je danes v Davosu (Švica) s časom 2:02,5 dosegel nov svetovni rekord v hitrostnem drsanju na progi 1.500 m.

Tudi nizozemski drsalec Schenk je dosegel nov svetovni rekord, toda na progi 1.000 m s časom 1:20,6 min.

TENIS

Pilić premagal Ralstona Ralstona

KANSAS CITY, 4. februarja. Na teniškem turnirju profesionalcev je Pilić nepričakovano premagal Američana Ralstona v treh nizih in osvojil nagrado v znesku 1382 dolarjev.

DAYTON BEACH — Na tradicionalni avtomobilski dirki »24 ur« na Floridi sta zmagala Anglež Elford in Nemec Neerpasch na porscheju. Tudi na drugo in tretje mesto so se uvrstili tekmovalci na vozilih te znamke.

PLACH-STOFFE, CELOVEC, pri zelenjadnem trgu: 10 odstotkov popusta!

ITALIJANSKE ZIDNE TAPETE
od 12,00 do 71,40 Ndin za 1 rolo – 10 m
in **MAVČNE ŠTUKATURE** za prenovitev vašega stanovanja vedno v zalogi pri
»CHEMO« LJUBLJANA

Gledališče

DRAMA

Torek, 6. febr., ob 20. uri: Goldoni: PRIMORSKE ZDRAHE (komedija). Abonma Dijaški DG večerni in izven. Nekaj vstopnic je tudi v prodaji.

Sreda, 7. febr., ob 15.30: Shakespeare: TROILUS IN KRESIDA (komedija). Abonma Centra strokovnih šol.
Ob 19.30: Shakespeare: TROILUS IN KRESIDA (komedija). Abonma Dijaški 6 večerni in izven. Nekaj vstopnic je tudi v prodaji.

MALA DRAMA SNG

(Stranski vhod — Igriška ulica)
Četrtek, 8. febr., ob 20. uri: Arrabal: TRICIKEL (komedija). Izven abonmaja. Predstava igralske skupine »Stranski vhod«. Vstopnice so v prodaji.

OPERA Z BALETOM SNG

Torek, 6. febr., ob 19.30: Verdi: AIDA. V vlogi Radamesa gostuje Gino Bonelli. Abonma A in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.
Četrtek, 8. febr., ob 19.30: Smetana: PRODANA NEVESTA. Izven abonmaja. Gostuje dirigent in skupina solistov češkega Narodnega gledališča iz Prage. Vstopnice so že v prodaji.

Češki gostje, dirigent Jan H. Tichy in solisti, člani Narodnega divadla iz Prage, nam bodo v četrtek in v soboto predstavili svojo PRODANO NEVESTO. Nastopili bodo v vseh solističnih vlogah, so. delovali pa bodo naš balet, zbor in orkester. Za obe predstavi so vstopnice po cenah od 18,00 Ndin že v prodaji.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Gledališka pasaža

Torek, 6. febr., ob 15.30: E. O Neill: ELEKTRA V ČRNINI. — Abonma Torek popoldanski in izven. (Vstopnice tudi v prodaji).
Ob 19.30: R. de Obaldia: VETER V VEJAH SASAFRASA. (Komedija). Abonma Mladinski II. in izven. (Vstopnice tudi v prodaji). Pugljeva, Lojkova.
Sreda, 7. febr., ob 20.00: R. L. Djukić: BOG JE UMRL ZAMAN. (Komedija). Abonma TS in izven. (Vstopnice tudi v prodaji).

ŽE DOBRO ZNANA KVALITETA
KAVA
ZAHTEVAJTE JO V VAŠI TRGOVINI

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Torek, 6. febr., ob 19.30: KOMUR JE SREČE DAR BILA KLOFUTA. Večer Prešernovih pesmi. — Izven.

SODELUJTE V VELIKI NAGRADNI IGRI »ALBUS NAGRAJUJE«!

SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Torek, 6. febr., ob 19.30: Goldoni: KRČMARICA. Torkov abonma in izven.

Pionirski dom
TRG VII. kongresa ZKJ

PIONIRSKA KNJIŽNICA
Komenskega 9

ob 17. uri: PALČEK PLUP — ura pravljic za otroke od 5. do 7. leta starosti.

ODDELEK ZA DRUŽABNO VZGOJO

bo odprl v PLESNI ŠOLI na Petkovškovem nabrežju 35 nov začetni plesni tečaj (tudi za starejše osebe) v četrtek, 8. februarja ob 20.30. Nov nadaljevalni tečaj s poukom latinskoameriških in modnih beat-plesov se pa začne v torek, 6. februarja ob 20.30. Pouče val bo mojster Jenko. Vpisujemo vsak dan od 17. do 21. ure v šoli.

Koncerti

FILMSKO GLEDALIŠČE KRIŽANKE

V **TOREK**, ob 20.15 bo v VITEŠKI DVORANI KRIŽANK komorni recital Olivere Djurdjević, čembalo. Znana glasbena umetnica bo izvajala dela Purcella, Cimarosija, Bacha, Haydna in drugih skladateljev. Predprodaja vstopnic od 9. do 11. ure pri blagajni v Križankah. Rezervacija vstopnic po telefonu 21-768. K

RTV Ljubljana

SPORED ZA TOREK

4.30—8.00 Dobro jutro; 8.08 Operna matineja; 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — Fantazijsko potovanje v globino morja; 9.25 Slovenske narodne poje Arnold Arčon, spremlja na harmoniko Jože Pavše; 9.40 »Cicibanov svet« in »Pesmica za najmlajše« Otroški vrtec Črnuče; 10.00 Dopoldanski radijski dnevnik; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 11.15 V ritmu današnjih dni; 12.10 Richard Strauss: Burleska za klavir in orkester; — 12.30 Kmetijski nasveti — ing. Tone Simončič: O prodaji in kupovanju plemenske živine; 12.40 Pihalni orkester irskih gardistov izvaja skladbe Lenona in McCartneya; 13.10 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam . . . 14.05 Pet minut za novo pesmico — M. Tome: Sonček je postal lenušček; 14.25 Iz partitur Emila Waldteufla; 14.55 Kreditna banka in hranilnica — Ljubljana; 15.20 Glasbeni intermezzo; 15.40 V torek na svidenje! 16.00 Vsak dan za vas; 17.00 Poročila; 17.05 Igra Simfonični orkester RTV — Ljubljana; 18.00 Poročila — Aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Miloš Humek: Zdravljica in še dva zbora na pesnitve Dr. Franceta Prešerna; 18.45 Pota sodobne medicine — Dr. Jože Baričević: O krčnih žilah — II. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Pet minut za EP; 19.15 »Olimpijske igre Grenoble 1968«; 19.30 Večerni radijski dnevnik; 20.00 Radijska igra — Leopold Suhadolčan: Dobri divji mož; 20.45 Pesem godal; 21.15 Deset pevcev — deset melodij; — 22.10 Glasbena medigra; 22.15 Skupni program JRT — studio Ljubljana — Jugoslovanska glasba; — 23.05 Literarni nokturno — Vesna Parun: Pesmi; 23.15 Konec oddaje.

TELEVIZIJA

15.00 Grenoble: SLOVESEN ZAČETEK ZIMSKIH OLIMPIJSKIH IGER — prenos (do 16.30) EVR (Zagreb)
18.05 POROČILA (Ljubljana)
18.10 LUTKOVNI FILM ZA OTROKE (Ljubljana)
18.25 RAZISKOVANJE SLOVENSKIH NAREČIJ (Ljubljana)
18.50 ARABSKI SVET — oddaja iz cikla Svet na zaslonu (Ljubljana)
19.30 TV OBZORNIK (Ljubljana)
20.00 CIKCAK (Ljubljana)
20.10 ZAKON JE ZAKON — francoski celovečerni film (Ljubljana)
21.45 NEIZTROHNJENO SRCE — ob slovenskem kulturnem prazniku (Ljubljana)
23.05 HOKEJ ČSSR : ZDA — posnetek iz Grenobla (do 24.00) (Zagreb)

Drugi spored: do 21.00 tudi na kanalu 9
18.00 POROČILA (Zagreb)
18.05 TEDENSKA KRONIKA — Sarajevo (Zagreb)
18.20 SVET NA ZASLONU — Ljubljana (Zagreb)
19.00 MALI KOMORNI KONCERT (Zagreb)
19.15 RDEČI SIGNAL — oddaja o prometu (Beograd)
19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

Ostale oddaje — na kanalu 9
17.15 ALBANSKI TV PREGLED (Beograd)
17.45 RISANKA (Zagreb)
20.35 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
20.40 DOKUMENTARNI FILM (Zagreb)
20.55 ČELOVEČERNI FILM (Beograd)
22.25 INFORMATIVNA ODDAJA (Zagreb)

Kino

SPORED ZA TOREK

PRIREDITVENA POSLOVALNICA FESTIVAL

predvaja v torek, 6. febr. ob 17. uri japonski CS film HARAKIRI Uspela drama fevdalnih razmer na Japonskem. — Rezervacija vstopnic do 12. ure po tel. 21-768 in prodaja uro pred predstavo v filmskem gledališču.

KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: ob 16. uri PROGRAM KRATKIH RISANK WALTA DISNEYA.
Retrospektiva Johna Forda
Ob 18 in 20. uri: amer. film KO SE WILLIE VRAČA DOMOV. — Režija: John Ford. Glav. vl.: Dan Dailley, Corine Calvet, Colleen Townsend, William Demarest. — Prodaja vstopnic od 13.30 dalje.

KINO UNION:
franc. barv. CS film ANGELIKA IN KRALJ (II. del). Predfilm samo pri zadnji predstavi. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri. (Rezervacija vstopnic za Union po tel. 22-771 od 9 do 10.30 in od 13.30 dalje.) Ob 10. uri matineja istega filma.

LOVSKA DRUŽINA
»ČAVEN«
Črniče 27, p. Črniče

razpisuje mesto

LOVSKEGA ČUVAJA

POGOJI:
1. lovsko čuvajski izpit ali lovski izpit
2. da je telesno in duševno zdrav.

Plača po dogovoru.

Pismene ponudbe sprejemamo do -. 3. 1968. 1057

POSTANI IN OSTANI ČLAN PREŠERNOVE DRUŽBE!

KINO KOMUNA:
češki film STROGO NADZORO-VANI VLAKI. Tednik F. N. 5. — Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri. Predvidoma zadnjič!
KINO SLOGA:
angl. kriminalka SKRIVNOST ZAKLETEGA GRADU. Tednik F. N. 3. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.
KINO VIC:
amer. barv. CS western film — SAJENSKA JESEN. Tednik F. N. 4. Predstave ob 15.30, 18 in 20.30. Cene vstopnic zvišane.
KINO ŠIŠKA:
amer. barv. CS kavbojka RANČ BRAVO. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Zadnjič!
PRODAJA VSTOPNIC v vseh kinematografih od 13.30 dalje.
KINO SAVA:
ameriška komedija — BUSTER KEATON GENERAL, ob 10, 15, 17 in 19.30.
KINO TRIGLAV:
franc. kriminalni film TIGER IMA RAD SVEŽE MESO. Igra Roger Hanin. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje. Samo danes in jutri!
KINO RADOMLJE:
amer. barv. CS film LJUBEZEN V LAS VEGASU, ob 19. uri.
PGTUJOCI DOMZALE:
amer. barv. CS film LETEČA ZVEZDA — gostovanje v Moravčah, ob 19. uri.
KINO RADOVLJICA:
ameriški kriminalni barvni CS film ZAVEZANIH OČI, ob 20. uri.
KINO SORA — SKOFJA LOKA:
ital.-franc.-nemški film DOBRO SEM JO POZNAL, ob 20. uri.
KINO STORŽIČ — KRANJ:
ital. barv. CS pust. film ŽELEZNI KAPETAN, ob 16, 18 in 20. uri.
KINO CENTER — KRANJ:
ital. barv. CS west. FN 5 film ADIOS, GRINGO, ob 15. uri. — Amer. barv. CS kom. film FN 5 LORD JIM, ob 17 in 19.30. — Vstopnina zvišana.
KINO DOM — KAMNIK:
amer. barv. CS west. film RE. VOLVERAŠI RANČA CASA GRANDE, ob 19. uri.

KINO RADIO — JESENICE:
amer. barvni film MARNI, ob 17 in 19. uri.
KINO PLAVŽ — JESENICE:
amer. barv. CS film SAN FERNANDO, ob 18 in 20. uri.
KINO KRKA — NOVO MESTO:
indijski film PRIJATELJSTVO, ob 17 in 19. uri.
KINO ČRNOMELJ:
ameriški barvni film NA SVIDENJE CARLI, ob 20. uri.
KINO DEL. DOM — TRBOVLJE:
jugoslov. VV film NEMIRNI, ob 17 in 19. uri.
KINO SVOBODA, TRBOVLJE II:
angleški film ZABAVA JE KONČANA, ob 17 in 19. uri.
KINO ROGAŠKA SLATINA:
ameriški film BITKA ZA PROGO, ob 19.30.
KINO SOČA — NOVA GORICA:
franc. barv. film OSS 117 V TOKIU, ob 18 in 20.15.
KINO SVOBODA — ŠEMPETER:
jugoslovanski film BREZA, ob 20.15.

Maribor

DEZURNA LEKARNA

Torek, 6. febr.: lekarna »Studenci«, Gorkega ul. 18.

KINO UNION:
ob 15.30, 17.45 in 20. uri italijansko-španski barvni kinoskopski western film ZLATA KROGLA. Kratki film: Iskre iz kamna.
KINO PARTIZAN:
ob 15. uri predstava za upokojence — ameriški barvni film — ŠARADA. Ob 17.45 francoski VV film GALIA. Kratki film: Mučenica. Ob 20. uri premiera jugoslovanskega filma PALMA MED PALMAMI. Režiser: Milo Djuković. Igralci: Mira Stupica, Milan Srdoč, Stole Arandželović.
KINO UDARNIK:
ob 15.30 in 17.45 francoski barvni kinoskopski zabavno-kriminalni film NE RAZBURJAJMO SE. Tednik št. 5/68. Ob 20. uri ameriški barvni VV kriminalni film ŠARADA. Zadnjič!
KINO POBREŽJE:
ob 17 in 19.30 francoski barvni kinoskopski pustolovski film — TRIUMF MIHAJLA STROGOVA (epriza). V glavnih vlogah: — Curd Jürgens in Capucine.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE MARIBOR

Torek, 6. febr. ob 19.30: Giordano: ANDRE CHÉNIER, red Torek in izven.

Ljubitelje Mozartove glasbe vabimo na predstavo FIGAROVE SVATBE, s katero se bo po dolgoletnem presledku mariborskemu občinstvu ponovno predstavila graška Opera. Glasbeno vodstvo je v rokah GUSTAVA CERNYJA, režiser je ANDRE DIEHL, koreograf je FRED MARTENY, zbor vodi LADISLAUS FÜLDES, scena je delo WOLFRAMA SKALICKEGA, kostumi pa EDITH PFITZNER. — Figara bo pel ARTUR KORN, Suzano ELISABET LACHMANN, grofico FRIEDL POLTINGER, grofa HANS HELM, Kerubina pa EDITH GRUBER. Vstopnice so v predprodaji vsak dan od 11. do 12.30 in od 18. ure dalje, rezervacije ob delavnikih od 9. do 11. ure po telefonu številka 21.215. Cene vstopnic od 20 Ndin navzdol.

Obvestila

COLLOSAL — hitro in uspešno odstranjuje kurja očesa in debelo kožo. Prodajata »Na-Ma« in »Supermarkete — Ljubljana. O

V RADIU, NA TELEVIZIJI, V VSEH VEČJIH ČASOPISIH – OBVESTILA IN PREDLOGI.

GRADBENO PODJETJE
»ZIDGRAD« Idrija

razpisuje
prodajo **TOVORNIH AVTOMOBILOV Z VGRAJENIMI DIESEL MOTORJI**

TAM Pionir 3 t
TAM Kipper 3 t

Prodaja bo v torek, dne 13. II. 1968 ob 10. uri za družbeni sektor in ob 12. uri za zasebni sektor v upravi Gradbenega podjetja »Zidgrad« Idrija, Vojkova 8.

Predstavniki gospodarskih organizacij morajo imeti potrdilo banke, da imajo zajotovljena denarna sredstva.

Interesenti morajo pred prodajo vplačati kavcijo v znesku Ndin 1.000.—. 1042

KONFEKCIJA
»LISCA« SEVNICA

Na osnovi določil 2. odstavka 76. člena Temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah, Komisija za razpis o b j a v l j a

razpis
za zasedbo delovnega mesta

GLAVNEGA DIREKTORJA

Kandidati, ki se želijo prijaviti na ta razpis, morajo izpolnjevati sledeče pogoje:
a) iz 55. člena Temeljnega zakona o podjetjih
b) da imajo visoko ali višjo izobrazbo ekonomske ali konfekcijske stroke in vsaj pet let prakse na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu; ali da imajo srednjo strokovno izobrazbo ekonomske ali konfekcijske stroke in vsaj osem let prakse na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu; ali ki z več kot desetletnim uspešnim delom na vodilnih delovnih mestih, v gospodarskih organizacijah konfekcijske stroke dokazujejo, da lahko uspešno vodijo podjetje
c) da obvladajo nemški ali angleški jezik
d) da imajo organizacijske sposobnosti.

Kandidati, ki se bodo prijavili na razpis, naj do 20. februarja 1968 zaključno, pošljejo svoje ponudbe, v katerih naj navedejo kratek življenjepis in opišejo vse dosedanje zaposlitve z navedbo delovnih mest na katerih so delali ter naj navedejo ali in v koliki meri obvladajo nemški ali angleški jezik. K ponudbi naj priložijo prepis dokumenta, s katerim dokazujejo izobrazbo in potrdilo o nekaznovanju v smislu 55. člena TZP.

Ponudbe je poslati na naslov: Konfekcija »LISCA« Sevnica — komisija za razpis delovnega mesta glavnega direktorja; SEVNICA, Kolodvorska 44.

Komisija za razpis

DESETTISOČI VAŠIH SOTRPINOV, ki so kakor vi bolehali na želodcu, jetrih, žolču in črevesju, so se pozdravili z učinkovitim naravnim zdravilom: rogaškim »DONAT« vrelcem. Vprašajte zdravnika. Zahtevajte »DONAT« v svoji trgovini, te pa ga dobe v Ljubljani pri »Prehrani« in »Mercatorju«.

Šolstvo

NOV STROJEPISNI TEČAJ — začetne in nadaljevalno višje stopnje se bo začel v februarju. Informacije dobite pismeno, osebno ali telefonično vsak dan od 10. do 13. ure in od 17. do 19. ure. Vpisovanje bo 7. in 8. februarja dopoldne in popoldne. — Stenodaktilografski učni center, Ljubljana, Roška 19, telefon — 314-537 (poslopje Administrativne šole). S

Mali oglasi

KUPIM stiskalnico (prešo) 30 g ali 40 g za izdelavo plastike in molzni stroj fesfalija — malo rabljen. Ponudbe pozdružnici »Delo« Kranj pod »Plačam dobro«. 164.5
ZARADI selitve prodam kavč, štiri fotelje, mizico in štiri stropne lestence — tel. štev. 317-319. Ogled od 15. do 17. ure. 2437-4
NUJNO prodam VW 1200, odlično ohranjen. Anica Loboda, Bizovik 32, Ljubljana. 2417-3
PRODAM televizor RR po ugodni ceni. Ogled popoldan od 17. do 19. ure. Murgič, Rakovniška 6, Ljubljana. 2422-4
ŽENSKO za pomoč v gospodinjstvu — z znanjem kuhe — ter izmenično varstvo dveletne punčke iščem. Ponudbe pod »40.000 Sdin«. 2413-1
STRUŽENJE, lakiranje parketa opravim hitro. Parketarstvo Peter Skitek, tel. 317-760 od 8. do 10. ure. 2448-8
V NAJEM dam 130 kv. m veliko delavnico primerno tudi za skladišče in dva manjša prostora — (50 kv. m). Krumberger, Zrkovska 20 a, Maribor, Pobrežje. 166.6
POGREŠAMO črnega špica, ki sliši na ime »Pubi«. Prosimo poštenega najditelja, da sporoči na ime Počkar, Ljubljana, Gerbičeva 60. Nagrada! 2435-8
IZGUBIL sem denarnico z dokumenti. Prosim najditelja, da mi jo vrne proti nagradi na naslov: Mirko Horvat, na Peči — Ljubljana. 2416-8
MODERNO KEMIČNO čiščenje je samopostrežno. 6 kg tkanin za 30 Ndin. Čistimo tudi semiš suknjiče in plašče ter krzno. Kemična čistilnica Šiška, Podlimbarska 13. Za gostilno Urban. 30379-8
TOVORNI avto mercedes 4 t, kasoner 4,5 m, prodam. Selčan — Vojnik 47, Celje. 172-3
UMAG! Komfortno petsobno vseljivo vilo tik morja, z garažo prodam. Harry Gucul, V. Gortana 1, Umag. 171-7
NATAKARICO polkvalificirano, s triletno prakso sprejmem. Ana Perdih, gostilna, Laško. 173-1
GOSPODINJSKO POMOČNICO — sprejmem po osebni predstavitvi in po nadaljnjem dogovoru. — Ana Perdih, gostilna, Laško.
VODOVODNE CEVI poceni prodam. Dravlje, Na Korošci 21. 174-1
ODDAM veliko ogrevano sobo. — Ponudbe pod »Prilliks«. 2304-7
SOSTANOVALKO čisto sprejmem takoj. Lampič, Povšetova 64. 2461-6
PRODAM traktorski plug z obračalnikom italijanske znamke: — Karel Curk, Vrtovin 21, p. Vrtovin. 2462-6
175-4

AGROKOMBINAT EMONA

razglaša naslednji prosti delovni mesti v centralnem obratu:

1. **STROJNEGA PROGRAMERJA**
pri elektronskih strojih za avtomatsko obdelavo podatkov
2. **ODGOVORNEGA PROJEKTANTA – elektroinženirja**

Pogoji pod:
1. Višja šola ekonomske smeri z dveletno prakso, ali brez nje, toda z veseljem do tega dela. Zaželeno je tudi znanje angleškega ali nemškega jezika.
2. Diplomirani elektroinženir s 5-letno projektivno prakso in aktivnim znanjem enega tujega jezika.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev z opisom dela na dosedanjih delovnih mestih sprejema kadrovska služba podjetja do 15. 2. 1968 1023

PROIZVAJALCEM!

Z dobro urejeno prodajno organizacijo nam je omogočeno

ZASTOPANJE
za celotno območje SFRJ

PREDNOST IMAJO IZDELKI ALI SUROVINE ŽIVILSKE STROKE: ZA HOTELE, SLAŠČIČARNE IN DRUŽBENE PREHRANE.

Vaše želje glede plasmaja s podrobnim opisom pošljite pod številko 500 v ogl. odd. »Dela«.
1022

ZA DESET IZREZANIH NAZIVOV NAŠIH DETERGENTOV – VAM POŠILJA TOVARNA DOPISNICO S ŠTEVILKO.

GP „OBNOVA"
LJUBLJANA, Titova 39

PRODA

stanovanja in garaže v Domžalah
med Kidričevo in Ljubljansko cesto (strogo središče) naslednje enote:

a) **garsonjere**	neto m² 23,00	po 1.398,00 Ndin
b) **enosobna stanovanja**	neto m² 41,96	po 1.398,00 Ndin
c) **dvosobna stanovanja**	neto m² 66,38	po 1.398,00 Ndin
d) **garaže**	neto m² 12,50	po 8.300,00 Ndin
e) **garaže**	neto m² 11,76	po 7.800,00 Ndin
f) **garaže**	neto m² 11,07	po 7.300,00 Ndin

Stanovanja so standardno opremljena in centralno ogrevana.

Obstoja možnost manjše predelave dvosobnega v trisobno stanovanje.

Rok dograditve stanovanj je 1. XI. 1968, za garaže pa 15. 5. 1968.

Informacije dobite na naslovu: GP »OBNOVA« Ljubljana, Titova 39, telefon 314-877/006 in stanovanjsko podjetje Domžale. 1045

PIK »MAČVA« Šabac
MIKE MITROVIĆA ŠT. 9
ŠAPČANKA ŠABAC

nujno potrebuje
izkušenega in dobro vpeljanega

TRGOVSKEGA ZASTOPNIKA
za območje SR Slovenije za prodajo svojih živilskih izdelkov.

V poštev pridejo samo zastopniki, ki imajo lasten avtomobil.

Nagrajevanje po učinku.

Ponudbe sprejemajo do 15. februarja 1968 na naslov: PIK »MAČVA« radna jedinica Šapčanka, Šabac, ul. Mike Mitrovića št. 9. 1052

Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Postojna

razpisuje delovno mesto

FARMACEVTA biokemične smeri ali
FARMACEVTSKEGA TEHNIKA

POGOJI:
— za farmacevta opravljeni staž,
— za farmacevtskega tehnika ena ali večletna praksa v laboratoriju,
— poskusno delo bo 30 dni.

Prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh od objave razpisa z dokazili o strokovni izobrazbi. 1039

DARILA ZA OBISKOVALCE DUNAJSKE DRSALNE REVIJE V CELOVCU

OD 8. DO 18. FEBRUARJA

Znana avstrijska podjetja so pripravila za obiskovalce 9. gostovanja Dunajske drsalne revije v Celovcu (od 8. do 18. februarja) lepa darila. Pri vsaki prireditvi bo izžrebana po en obiskovalec, ki bo prejel eno izmed navedenih daril:

moško srajco tvrdke Thomas Janesch'Erben, Celovec, Völkermarkterplatz 1;

10 steklenic likerja tv. Dipl. Ing. Huter, Pulverturmstr. 2, Celovec;

kučma iz repkov kanadske kune (nerca) tv. Pelzmoden Schwarz, Gradec, Hemerlinggasse 6;

transistorski radio tv. Elektro Lamprecht, Völkendorferstr. 64, Beljak;

zaboj vina, veletrgovine Spitra, Celovec;

servis za kavo s pol kg kave, Spitra-Stüberl, Celovec;

darilna košara delikatese Spitra, Celovec;

darilna košara delikatese Schmid, Celovec;

darilna košara delikatese Schmid, Celovec, Siebenhügelstr.;

avtoradio z anteno in zvočnikom vgradi tv. Leo Otto, Celovec, Dr. Fr. Pallagasse 23;

TV-sprejemnik tv. Linde Floth, Celovec, Billrothstr. 7;

sušilnik za perilo tv. Gollner & Co., Celovec, Auer v. Welsbachstr. 32;

avtomatičen pralni stroj tv. Sonnenwerk Kresse, Schneider & Co., Trofaiach, Štajerska;

10 škatel po 1/4 kg kave in 1 zlato kaseto s specialno kavo tv. Hornig-Kaffee, Celovec, St. Veiterstr. 134;

likalnik tv. Elektrolux, Celovec, Alter Platz;

krznena jopica iz ovčine tv. Pelz-Hesse, Celovec, Th. Schmidgasse 28;

transistorski radio tv. Radio Herzog, Celovec, Paradeisergasse 12;

pladenj iz kromovega jekla tv. Elektro-Heizungs-Technig, Celovec, Viktringerring;

transistorski radio tv. Elektro Mayer, Celovec, St. Ruprechterstr.;

miza za dnevno sobo tv. Russ, OHG, Celovec, St. Ruprechterstr. 9;

5 Kodak Instamatic darilnih paketov tv. Foto Horst. Celovec, Domgasse 20;

strojček za kavo tv. Dr. Wegerer, Celovec, Burggasse 14;

1000.— öS v dobropisu tv. Ing. H. Senekowitsch. Celovec, Herrengasse 8;

tridnevni penzion za 2 osebi pri Petzenkönigu in prosta uporaba žičnice, dar tv. Petzenlift GmbH, Bleiburg;

opremljen potovalni kovček tv. Mühlbacher, Celovec, Rainerhof;

polička za knjige tv. Fercher (FRC), Celovec, Kolpinggasse;

smučarski čevlji (par) tv. Nnuer, Celovec, St. Veiterstr.;

darilna košara, Freier Wirtschaftsverband, Celovec, Viktringerring 28;

moderen fotelj tv. Schöffmann, St. Veit/Glan, Bahnhofstrasse;

Beolit transistorski prenosni radio (3.700.— öS) tv. Querfeld, Dunaj;

darilna košara tv. Hans Löscher, Celovec, Burggasse;

par krznenih čevljev tv. Rex, Celovec, Bakuhofstrasse;

baročna mizica tv. Prause, Sponheimstrasse, Celovec;

vozovnice za 3 polete tv. AUA, Austrian Airlines, Celovec, Postgasse;

radijski sprejemnik veleblagovnice FORUM, Celovec;

avtomobilska hupa tv. Auto-Magneto BOSCH, Celovec, Aug. Jakschstrasse;

jeklena mizica s stolom tv. Kestag (Kärntnerische Eisen-und. Stahlwerke AG), Ferlach.

Obiščite tudi vi 9. gostovanje dunajske drsalne revije v Mestni dvorani na sejmišču v Celovcu od 8. do 18. februarja, morda boste tudi vi izžrebani in boste prejeli eno teh lepih daril!

Vsa ta darila si lahko ogledate v izložbah trgovine Rex na vogalu Bahnhofstrasse in Paradeisergasse v Celovcu, do 7. februarja.

Kdor zdravje ljubi, ne pije veliko. Če pa pije, pije Hermeliko!

DANA TOVARNA RASTLINSKIH SPECIALITET

ALBUSOVI DETERGENTI PEREJO TUDI BREZ PRALNIH STROJEV!

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO LJUBLJANA TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNA SLUŽBA LJUBLJANA ŠUBIČEVA 1 TELEFON 21-896 — ODDELEK ZA LJUBLJANSKE IN ZUNANJE NAROČNIKE: TELEFON 20-463, POŠTNI PREDAL 29 — EKSPEDIT V NOČNEM ČASU OD 21 DO 6.30 TELEFON 23-526 — BRZOJAVNI NASLOV: DELO LJUBLJANA — ŽIRO RAČUN PRI SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA, PODRUŽNICA LJUBLJANA 501-1-167 — MESEČNA NAROČNINA 14 DINARJEV (1400 STARIH DINARJEV) — ROKOPISOV NE VRAČAMO

telefon dežurnega urednika 20-646

RADOJKO MILANOVIĆ, rudar, Bor

NONKOVIC DMITAR, uslužbenec iz Knina

MIRCOV MACAŠ, krojač, Banatski Karlovac

STANIMIR JAKOVLJEVIĆ, avtomehanik — Zemun

DRAGOLJUB DRLJAČA upokojenec, Titove Užice

SANDOR PALKOVIĆ — fotograf — Zrenjanin

MARKO JELIĆ, uslužbenec, Reka

ALEKSA DJELIĆ upokojenec, Pirot

CIRIL SIMIGOJ, brivec, Dornberk

STOJAN PETROVIĆ uslužbenec iz Beograda

MLADENOVIĆ DOBRILA, delavka, Vršac

VUKOSLAV RADENOVIĆ gostinski delavec — Niš

KRASNIĆ TOMILIJ iz Prizrena

MARIJA ZIZIĆ DUJINA delavka, sv. Kajo, Solin

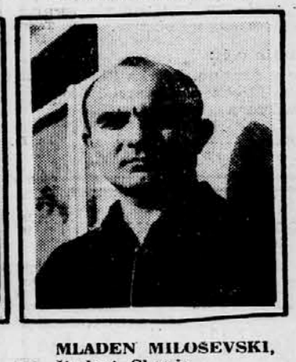
IVAN NJEGOVAN, učitelj, Osnovna šola Levinovac

IVAN KRAGIĆ, sodar, Split

JOŽE ERJAVEC, inženir, Laško

MLADEN MILOŠEVSKI, študent, Skopje

LJUBOMIR ĆOLOVIĆ, uslužbenec, Lajkovac

ALOJZIJ MLEKUŽ, upokojenec, Bovec, Kal-Koritnica 42

TIHOMIR AJDANIĆ učitelj, Beograd

STOJAN ĆORPAŠEV upokojenec — Skopje

DJUD STJEPAN krojač-upokojenec, Koprivnica

BOŠKO ZAVIŠIĆ miličnik, Sarajevo

ELEKTRONSKA INDUSTRIJA NIŠ

nagrajuje kupce svojih televizorjev in TV kabinetov v 1967. letu

S 24 AVTOMOBILI „zastava 1300“

Ce ste kupili, oziroma če boste kupili televizijski sprejemnik ali TV kabinet proizvodnje EI-Niš od 1. XII. 1966 do 25. I. 1968, se boste lahko uvrstili na eno izmed 24 mest kot dobitnik avtomobila »zastava 1300«.

Udeleženec igre na srečo je lahko vsak kupec televizijskega sprejemnika ali TV kabineta proizvodnje EI, ki bo po nakupu poslal izpolnjeni in potrjeni kontrolni listek na naslov:

Elektronska industrija — Niš, Poslovnica — Beograd, Knez Mihajlova 2/VIII.

Žrebanje nagrad bo vsakega 15. in 30. v mesecu do 31. 1. 1968.

Kupec, ki ni postal dobitnik pri enem žrebanju, sodeluje v vseh naslednjih žrebanjih.

DVOJNO VESELJE ZA VAS IN VAŠO DRUŽINO!

TELEVIZOR IN AVTOMOBIL!

JUGOSLOVENSKA POLJOPRIVREDNA BANKA BEOGRAD

OBVEŠČA gospodarske in druge delovne organizacije, da je sklicana

SKUPŠČINA BANKE

15. februarja 1968. leta ob 10. uri

v dvorani DOMA SINDIKATOV JUGOSLAVIJE, Beograd, Trg Marksa i Engelsa 5

SKUPŠČINA BANKE bo pregledala rezultate poslovanja v letu 1967 in ugotovila smernice za delo v 1968. letu

BILANCA
JUGOSLOVENSKE POLJOPRIVREDNE BANKE
dne 31. decembra 1967

AKTIVA	(v tisočih dinarjih)
Osnovna sredstva	13.255,2
Sredstva skupne potrošnje	3.072,4
Finančna sredstva	71.838,3
Kratkoročni krediti	1.732.226,9
Investicijski krediti	6.793.189,8
Devizni krediti in terjatve	611.816,4
Različna aktiva	9.219,0
	9.234.618,0

PASIVA	(v tisočih dinarjih)
Kreditni sklad banke	590.127,5
Ostali skladi	108.695,9
Sredstva za kratkoročno kreditiranje	1.625.647,7
Sredstva za kreditiranje investicij	6.401.729,0
Devizni posli	506.183,4
Različna pasiva	2.234,5
	9.234.618,0

BANKA je v letu 1967 odobrila:

538 investicijskih kreditov v znesku 1.188.800.000 din
520 kratkoročnih kreditov v znesku 4.870.000.000 din

Delavski svet delovne enote uprave

KMETIJSKEGA KOMBINATA ŽALEC

razglaša

po členu 268. statuta in členu 11. Pravilnika o delovnih razmerjih podjetja prosta delovna mesta:

1. **REFERENTA**
   za raziskavo tržišča v komercialni službi podjetja
2. **REFERENTA**
   za ekonomsko propagando in reklamo v komercialni službi podjetja.

Za delovna mesta pod točko 1. in 2. so potrebni naslednji pogoji:
— diplomiran ekonomist z najmanj 3-letno prakso ali
— ekonomist z višjo šolsko izobrazbo in najmanj 5-letno prakso
— zaželeno je aktivno znanje enega tujega jezika.

Delavski svet

delovne enote »MLEKO« Celje
Kmetijskega kombinata Žalec

razglaša

po členu 268 statuta in členu 11 Pravilnika o delovnih razmerjih podjetja prosta delovna mesta:

1. **TRGOVSKEGA POTNIKA**
   za prodajo »Sinalco« in drugih brezalkoholnih pijač, za območje kvarnerske obale
2. **TRGOVSKEGA POTNIKA**
   za prodajo »Sinalco« in drugih brezalkoholnih pijač za del Slovenije
3. **DISPEČERJA**
   za odpremo »Sinalco« in drugih brezalkoholnih pijač

Za delovna mesta se zahtevajo naslednji pogoji:
pod točko 1. in 2.: srednja komercialna ali ekonomska šola ali izobrazba trgovske smeri z določeno prakso trgovskega potnika
pod točko 3.: srednja komercialna ali ekonomska šola ali trgovski poslovodja.
Osebni dohodek po pravilniku o delitvi OD podjetja. Stanovanja trenutno niso zagotovljena.
Pismene ponudbe z življenjepisom, diplomo oziroma spričevalom za delovna mesta pod I. in II. naj interesenti pošljejo kadrovsko-socialni službi podjetja najkasneje v 20 dneh po objavi razglasa. 1043

Komisija za razpis mesta direktorja pri TRGOVSKEM PODJETJU

»VIPAVA« v Vipavi

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA podjetja

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
1. da imajo srednješolsko izobrazbo ekonomske smeri z 10-letno prakso, od tega 5 let na vodilnem delovnem mestu v trgovski stroki;
2. da so visoko kvalificirani delavci v trgovini z 10-letno prakso, od tega 5 let na vodilnem delovnem mestu v trgovski stroki.

Poleg pismne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa upravi podjetja z oznako »Za razpisno komisijo«. 1041

Razpisna komisija pri

OBRATNI AMBULANTI **METALNA** v Mariboru

razpisuje prosto delovno mesto

ZDRAVNIKA direktorja obratne ambulante

Za razpisano delovno mesto se zahteva:
— medicinska fakulteta in opravljen strokovni izpit,
— da ima prakso na področju medicine dela in v vodenju,
— da ni bil kaznovan za kaznivo dejanje zoper ljudstvo in državo.

Ponudbe z dokazili o kvalifikaciji pošljite v 20 dneh po objavi na naslov: Obratna ambulanta Metalna — Maribor. 1040

Naše drage mame

Ane Leitgeb

roj. KASTELIC

ni več

Pogreb bo v torek, 6. februarja 1968 ob 16. iz hiše žalosti na Vrhniki, Kopališka 1

V globoki žalosti:

sin Vladimir in hčerka Marinka z družinama, sestra Magda in drugo sorodstvo ter zvesta Ivanka

Vrhnika, 5. februarja 1968

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil v 82. letu starosti

Franc Fabijan

Pogreb bo v Zgornji Besnici v torek, 6. februarja 1968 ob 16. uri.

Žalujoči:

žena, brat, otroci in sorodniki

Besnica, Ljubljana, Calgary, Dunaj, 4. februarja 1968

HOTEL BELLEVUE BOHINJ

Lepa priložnost za zimske počitnice

Novo preurejen hotel.

Vse sobe centralno ogrevane s kopalnicami, WC. Odlična kuhinja, izbrane pijače.

Možnost smučanja in sankanja. Posebni prostori za manjše in večje družbe.

Znižane penzionske cene. Pri aranžmaju seminarjev in skupinskih obiskov nudimo posebne popuste.

Informacije:
TRANSTURIST — HOTELI BOHINJ,
telefon 76-138. 1013

»DELTA«
tovarna perila in konfekcije
Ptuj

razpisuje JAVNO LICITACIJO odprodaje

osebnega avtomobila znamke »OPEL KAPITÄN«,

ki je zelo dobro ohranjen — vozen.

Licitacija bo v nedeljo, 11. 2. 1968 ob 9. uri za družbeni sektor, ob 11. uri za zasebni sektor. Izklicna cena 10.000,00 ND.
Interesenti morajo položiti polog pred licitacijo 10 % od vrednosti.
Avtomobil ima vgrajen radijski sprejemnik. 1044

ZAHVALA

Ob smrti naše drage žene in mame

Marije Rus

roj. BOŽIČ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so darovali številne vence in cvetje, ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala gasilcem in Pevskemu društvu Dobrova.

Žalujoči:

mož Lojze, otroci Lojze z družino, hčerka Zinka por. Zadnikar, hčerka Minka por. Kmetič z družinama

Dobrova, Cleveland, 3. februarja 1968

OBVEŠČAMO SORODNIKE IN ZNANCE, DA JE UMRLA ŠOLSKA SESTRA

Simplicija - Terezija Turk

POGREB DRAGE POKOJNICE BO V TOREK, 6. FEBRUARJA 1968 OB 15.30 POPOLDNE NA POKOPALIŠČE V DOMŽALAH.

SOSESTRE

DOMŽALE, DNE 5. FEBRUARJA 1968

UMRLA JE NAŠA DOLGOLETNA USLUŽBENKA

Terezija Turk

BOLNIŠKA STREŽNICA

VESTNO SODELAVKO BOMO OHRANILI V LEPEM SPOMINU.

UPRAVA, ZBOR DELOVNE SKUPNOSTI IN USLUŽBENCI DOMA POČITKA DOMŽALE

SPOROČAM ŽALOSTNO VEST, DA JE UMRLA V 70. LETU MOJA DOBRA GOSPODINJA

Amalija Dežman

POGREB DRAGE POKOJNICE BO V TOREK, 6. FEBRUARJA 1968 OB 16.45.

ŽALUJOČI:

DANA IN DRUGO SORODSTVO

LJUBLJANA, 3. FEBRUARJA 1968

Nenadoma nas je zapustil naš dragi in nepozabni oče, brat, stric in stari ata

Anton Poropat

Pogreb pokojnika bo v torek, 6. februarja 1968, ob 16. uri na mestnem pokopališču v Postojni.

Žalujoči:

žena, hčere in sinovi z družinami ter drugo sorodstvo

Postojna, Maribor, Italija in Avstrija

V 83. letu starosti, nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče, brat in stric

Jakob Lukan

železniški upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 7. 2. 1968 ob 16. uri iz Jožefove mrliške vežice na Žale.

Žalujoči:

sinova Karel in Vinko z družinama, hčere Anica por. Strukelj, Zdenka por. Košir in Mara por. Uršič z družinami

Ljubljana, Rakek, Novi Sad, Düsseldorf, Kamnik, dne 4. februarja 1968

Naznanjamo žalostno vest, da nas je zapustila naša, nadvse ljubljena hčerka, sestra, svakinja, teta

Francka Pučko

S. SHOLASTIKA

usmiljenka — katehistinja, bivša dolgoletna učiteljica v Lihtenturnovem zavodu, višji rtg. med. tehnik v pokoju

Pogreb bo 7. februarja 1968 ob 16.45 iz Marijine veže na Žalah.

Žalujoči:

Družine Pučko, Zajc, Cerar

Vir, Dob, Mala Loka, USA — Minesotta

VSEM ČLANOM ŽALOSTNI SPOROČAMO, DA JE MNOGO PREZGODAJ, 5. II. 1968 ZAPUSTILA NAŠE VRSTE DRAGA KOLEGICA

Francka Pučko

VIŠ. MED. RTG. TEHNIK

OHRANILI JO BOMO V TRAJNEM SPOMINU!

DRUŠTVO MED. RTG. TEHNIKOV SRS

V zgodnjem jutru 5. februarja je umrla **dolgoletna skrbna vrtnarica v Alojzijevišču**

s. M. Majela Pihler

iz kongregacije šolskih sester sv. Frančiška

Do 10. ure dopoldne v sredo, leži v semenišču (Dolničarjeva 4), nato do pogreba, v sredo 7. februarja, ob 13.45 v Krištofovi kapelici na Žalah.

VODSTVO SEMENIŠČA, SOSESTRE IN SORODNIKI

Po dolgi in mučni bolezni nam je umrla naša zlata **mama, stara mama, sestra in teta**

Ivana Semrajc

rojena LEVIČNIK

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 8. februarja 1968, ob 15.45 iz Nikolajeve mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:

sin Ivan, hčerke Ani, Fani, Mari z družinami, vnuki in vnukinje, brata Jože, Miha, sestra Helena in drugo sorodstvo

Jarše, Ljubljana, 5. februarja 1968

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE PREMINIL

Janez Lazar

PREDSEDNIK TURISTIČNEGA DRUŠTVA, ODBORNIK KUD IN KOVAŠKEGA MUZEJA V KROPI

POGREB BO V SREDO, 7. FEBRUARJA 1968, OB 15.30 V KROPI.

OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM SPOMINU

TURISTIČNO DRUŠTVO
KUD »STANE ŽAGAR«
KOVAŠKI MUZEJ

KROPA, 5. FEBRUARJA 1968

Nenadoma nas je zapustil naš sodelavec tovariš

SABID HAJDAROVIĆ

kurjač

Pokopan bo v Vrhpolju pri Prijedoru v svojem rodnem kraju
Ohranili ga bomo v častnem spominu

Zdravstveni dom Ljubljana
Šolski dispanzer

Prerano je nehalo utripati dobro srce našega ljubljenega moža, očka, sina, brata in svaka

FRANCETA ZGONCA

Pogreb bo v sredo, 7. februarja 1968 ob 15. izpred hiše žalosti v Novi vasi na domače pokopališče pri Fari

Žalujoči:

žena Marjana, sinčka Marko in Marjan, mama, ata, brat Mirko z družino, sestri Lija z možem in Vida z možem ter drugo sorodstvo

Nova vas, Logatec, Rakek, Zbelovo

Za vedno nas je zapustil moj ljubi mož, dobri sin, brat, svak in stric

FRANC MAJCEN

diplomirani ekonomist

Na lastno željo smo se tiho poslovili od njega v nedeljo, 4. februarja 1968

Žalujoči:

žena Martina, mama Milica, sestra Desanka z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, Senovo, 1. februarja 1968

Sporočamo žalostno vest, da nas je po težki bolezni za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče in brat

JANEZ ZAVRL

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 6. februarja 1968 ob 14.30 iz Frančiškove mrliške vežice na Žalah

Žalujoči:

žena Rozalija, sin Marjan, Ivan in hčerka Mimi z družinami ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Celje, Cerklje na Gorenjskem, 4. februarja 1968

Ob prvi obletnici smrti naše drage mame se je preselil k njej tudi naš ljubljeni, dobri oče, dedek, stric in tast

WALDEMAR pl. HASZLAKIEWICZ - GOTTLEB

dipl. pravnik

Pogreb pokojnika bo v sredo, 7. februarja ob 11. uri na pokopališču na Viču. Do tedaj pa leži v mrliški vežici Sv. Nikolaja

Prosimo tihega sožalja

Žalujoči:

sin Waldemar z družino, hči Žutka por. Kunc, snaha, zet, vnuki, nečakinja in nečaki

Ljubljana, 5. februarja 1968

V 88. letu starosti je končala svoje življenje posvečeno ljubezni in skrbi do svoje družine, naša predobra mati

JELA GRIČAR

roj. LUKANC

Na njeno željo smo jo pokopali 3. februarja v najožjem domačem krogu

Žalujoči otroci:

Meta, Jelka, inž. Janez, zet Maks Smerdu in drugo sorodstvo

V globoki žalosti sporočamo, da je v 70. letu starosti umrl

ANTON NEBEC

bivši gostilničar in posestnik z Orelj pri Ljubljani

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 7. februarja 1968 ob 16. uri na pokopališču v Rudniku

Žalujoči:

žena Frančiška, sin Ivan z družino, hči Francka z družino in Tončka z možem, brat France, sestra Lenka in drugo sorodstvo

Umrla je naša ljuba

AMALIJA ŠIFRAR

roj. MLINAR

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, 7. februarja 1968 ob 14.30 iz Petrove mrliške vežice na Žalah

Žalujoči:

mož Andrej s hčerko Božo, vnukinjo Marijo, zetom Dragom Smrekarjem, sestra Nežka, nečaka Manfred in Franci z družinama, svakinja Milka z možem, Ivana Kosmač in drugo sorodstvo

Ljubljana, Pliberk na Koroškem, Praprotno, Radovljica, 4. februarja 1968

VSEM SORODNIKOM IN ZNANCEM SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE UMRL

JANEZ LAZAR

INVALIDSKI UPOKOJENEC

POGREB BO V SREDO, 7. FEBRUARJA 1968 OB 15.30 V KROPI

ŽALUJOČI:

ŽENA, OTROCI IN SORODNIKI

KROPA, 5. FEBRUARJA 1968

Vrtimo globus

TEHERAN — V Perzijskem zalivu se je v viharju potopila ribiška ladja. Utonilo je trinajst ljudi.

RIO DE JANEIRO — Letni prirastek Brazilije, ki je imela lani julija 85.79 milijona prebivalcev, znaša 2.8 odstotka. Sao Paulo kot največje brazilsko mesto ima 5.5, Rio de Janeiro pa štiri milijone prebivalcev. Nad milijon prebivalcev imata še Belo Horizonte in Recife, Brasilia kot najmlajša prestolnica pa nad 350.000. Sao Paulo, največja brazilska zvezna država, ima nad 16, Minas Gerais pa 12 milijonov prebivalcev.

MOSKVA — V Sovjetski zvezi je 1.5 milijona učiteljic, profesoric in drugih poklicnih vzgojiteljic, kar pomeni 69 odstotkov vsega učnega osebja. Še večji je delež žensk v zdravstveni službi: med zdravnicami in zdravniki znaša razmerje 3:1. Inženirk je bilo predlanskim skoraj pol milijona, prišteti pa je treba še četrt milijona znanstvenih asistenk ter 119 tisoč diplomiranih veterinark in agronomk.

CHICAGO — Umrl je 15-letni fant, ki se je onesvestil na »dišeči zabavi«, potem ko je osemnajstkrat poduhal iz steklenice, napolnjene s posebnim lepilom. »Vdihovanje lima«, ki ima podoben učinek kot mamila, je v ZDA najnovejša zabava nekaterih mladih ljudi, zlasti mladoletnikov.

ROTTERDAM — S petimi plavajočimi žerjavi so pred Rotterdamom dvignili hamburško ladjo z ledenicami, ki se je potopila po trčenju pred tremi meseci. Za nekaj časa so morali Nieuwe Waterweg zapreti za ves promet.

FRANKFURT — Po podatkih zahodnonemškega statističnega urada se je leta 1952 rodilo 52 odstotkov otrok v domačem stanovanju, tj. izven porodnišnic, leta 1967 pa le še 13 odstotkov.

ROTTERDAM — Nizozemska policija je aretirala 23 članov posadk s petih nemških reševalnih ladij. Gre za nameščence hamburškega podjetja za reševanje potopljenih ladij. Marnarji s teh ladij so dvignili potopljen parnik in ga odvlekli v Rotterdam, spotoma pa so si prilastili precejšnje količine steklenic z viskijem ter zabojev s kristalom, parfumom in nogavicami.

STOCKHOLM — Švedska trgovska mornarica se je lani povečala za 111.000 na 4.57 milijona brutoregistrskih ton. Število ladij (nad 100 ton) se je znižalo za 34 na 838. Prejšnjim ladjam se je pridružilo 48 novih, 82 ladij pa so Švedi lani prodali.

MUNCHEN — Neko zahodnonemško podjeje je začelo izdelovati uličnе avtomate, iz katerih je mogoče dobiti lepo pakiran obrok (kosilo ali večerjo). V avtomat je vgrajena naprava, ki jedi pogreje ali ohladi, pač po kupčevi želji.

TOKIO — Japonec Mainiki Iko je celih 45 let trgoval z ribami, zdaj so se mu prikutile, ne prenese več njihovega vonja. Pravi, da bo poslej prodajal razne dišave, zlasti parfum.

LONDON — V tem ali onem velikem mestu po svetu imajo pasje restavracije, frizerje in celo pokopališča. Britanko mesto Brighton se ponaša z novostjo na tem področju: astrologinja Margaret McTine je obvestila stranke, da izdeluje horoskope ne le za ženske in moške, marveč tudi za njihove pse.

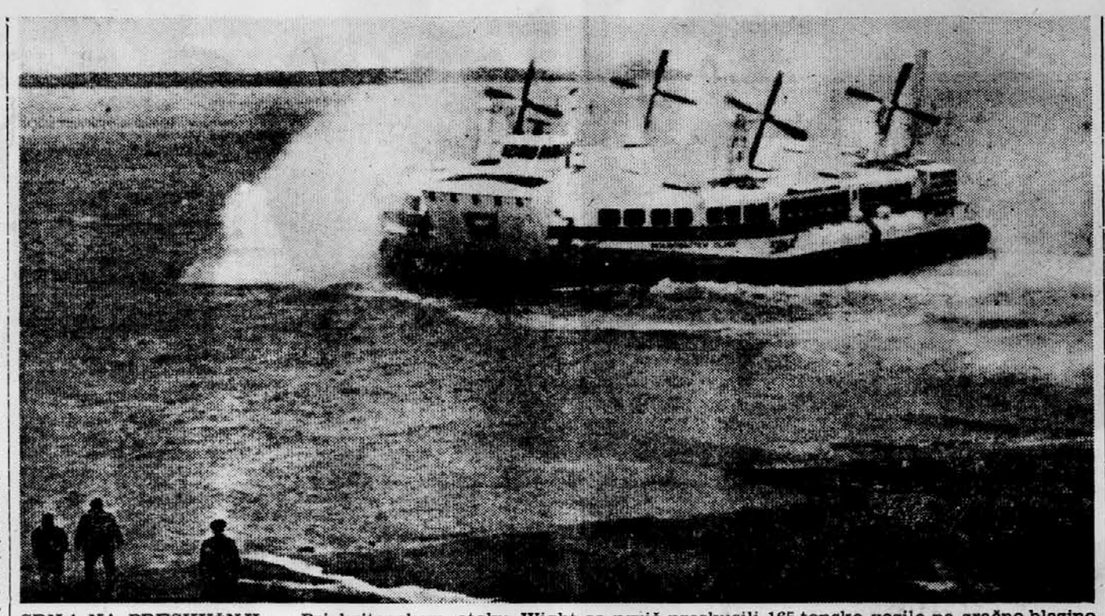
BUENOS AIRES — Na nekem balu v Buenos Airesu je 42-letni Argentinec ves večer plesal z lepo maskirano plesalko, v katero se je do polnoči zaljubil. Ko je plesalka opolnoči snela masko, je plesalec zagledal svojo bivšo ženo, s katero sta se bila ločila pred štirimi leti.

MILANO — Na milanski policiji se je sam javil Antonio Farenta, mojster za majhne tatvine iz avtomobilov. »Zaprite me,« je dejal, »moje dosedanje delo se ne izplača več. Človek, ki ne more živeti od svojega dela, si pač moča izbrati drug poklic.«

NEW YORK — Po uradnih podatkih so newyorške policijske enote lani zaplenile 22.5 stota raznih mamil, od tega nad 20 stotov marihuane.

RIM — Po dve leti zapora sta dobila v Rimu dva Nemca, ki so ju sredi lanskega decembra zalotili na ulicah, kjer sta prodajala hašiš.

PARIZ — Avtomobilisti, ki v Parizu s parkiranimi avtomobili zožujejo pločnike ali zapirajo prehode, morajo v prihodnje računati s tem, da bo prometna policija opremila njihove avtomobile s posebno coklo. Do trinajste ure kaznuje policija parkirne grešnike z običajnimi globnimi listki, kasneje pa take avtomobile blokira. Kdor hoče dobiti svoj voz, mora plačati na policiji 30 frankov globe in 20 frankov posebne pristojbine, kdor pa niti do pol osmih zvečer ne pride po svoje vozilo, plača še posebej stroške za odvoz.

SRN-4 NA PRESKUSNJI — Pri britanskem otoku Wight so prvič preskusili 165-tonsko vozilo na zračno blazino SRN-4, doslej največje prevozno sredstvo te vrste, ki ga nameravajo v avgustu vključiti v redni promet čez Rokavski preliv. Vozilo, dolgo okoli 40 m, bo lahko peljalo 150 potnikov in 30 avtomobilov s hitrostjo 70 vozlov. Telefoto: UPI

Žene se boje poraza na tekmi

Mnenje angleških zdravnikov: klub odgovarja za dogodke na igrišču

LONDON — Če nogometno moštvo izgubi tekmo, čutijo posledice tudi navijačeva družina. Slaba volja in onemogla jeza zaradi poraza spremljata razočaranega navijača v gostilno in vse do doma, kjer se kaj lahko sprevržeta v pretepaško slo, katere posledice čutijo žena in otroci. Vsaj tako trdi sedem angleških raziskovalcev, ki so proučevali početje nogometnih navijačev. Poročilo, ki obravnava tudi značajske poteze zagrizenih gledalcev, so zdravniki izročili ministru za telesno vzgojo in šport Denisu Howellu.

»Na podlagi primerov, ki smo jih preiskali, ugotavljamo,« pišejo zdravniki, »da so žene mnogokrat tepene zaradi nogometa. Precej jih je, ki v strahu pričakujejo sobotni večer in skušajo uganiti, kakšne volje se bodo njihovi možje vrnili z nogometnih tekem. Mogoče je dvoje, zmaga ali poraz na igrišču. Če domače moštvo izgubi, se marsikateri mož vrne domov pijan, ker je skušal v družbi sebi enakih pozabiti razočaranje, potem pa na ženo strese vso svojo trenutno zagrenjenost.«

Zmaga seveda pomeni, da se bo mož vrnil s tekme židane volje. Vse to je še posebnega pomena za otroke, ki prav tako strahoma pričakujejo očeta. Njegovo razpoloženje uganejo že po tem, kako ob prihodu zapre vežna vrata.

»Zbrali smo celo vrsto dokazov,« nadaljujejo raziskovalci v svojem poročilu, »da se možje srednjih let, sicer mirni in marljivi, spoštovanjavredni doma in na delu, v soboto popoldne na lepem povsem spremenijo: prepirljivi postanejo, na tekmi tulijo kot obsedeni in se prepirajo. Prevzame jih vrvež kričeče, v navijaški strasti razplamtele množice na igrišču.«

Sestavljavci poročila so zajeli z raziskavo 49 športnih klubov, 42 klubov nogometnih navijačev, 1700 ljudi, ki so jih na slepo izbrali med gledalci na igrišču, razen tega pa 33 vodilnih ljudi pri klubih, igralcev, 68 tehničnih direktorjev, 72 stražnikov ter celo vrsto železničarjev in drugih, ki so po službeni dolžnosti v tej ali oni zvezi z nogometom in z gledalci tekem.

»Tisti, ki grajajo nogometne sodnike, bi morali upoštevati, da so možje s piščalko ‚v nikogaršnji deželi' med igralci in občinstvom preslabo plačani glede na nevarnost, da si jih utegnejo lotiti gledalci ali pa igralci, če njihove odločitve, čeprav sprejete po treznem preudarku, niso po volji tem ali onim. Mnogo nevšečnosti se pripeti zato, ker sodnik ne poseže z vso odločnostjo vmes, brž ko se pokažejo prva znamenja nestrpnosti ali napadalne živčnosti. Če mu igra zdrsne iz rok, utegne imeti nezadovoljstvo gledalcev hude posledice.«

Poročilo omenja tudi navijače, ki prihajajo na tekmo oboroženi z noži, kladivi, ošiljenimi palicami in celo s sekirami. Med tistimi, ki dajejo duška svojemu nezadovoljstvu s tepežem, je razmeroma največ zelo mladih gledalcev (15 do 19 let). »V anonimnosti med vrvečo množico tehtajo ti mladi ljudje svojo moč; takšno okolje se jim zdi primerno tudi za osebne obračune. Nekateri se stepejo, da bi se postavili pred prijatelji, zanje je torej nogometna tekma priložnost, da pokažejo dozorelost, ki jim zagotavlja mesto v družbi odraslih.«

Klubi bi morali prevzeti odgovornost za dejanja svojih navijačev, ugotavljajo se stavljavci poročila in dodajajo: »Neki klubski predsednik pravi, da klub ne bi smel svojih navijačev organizirati v oddelke. Če se postavimo na to stališče, nismo daleč od ugotovitve, da je klub odgovoren za množične pretepe na svojih igriščih. Vodstvo je odgovorno za vse, kar se dogaja na tribunah okoli igrišča.«

Raziskovalci, ki so delali pod vodstvom dr. Harringtona, predstojnika neke birminghamske klinike, so zasnovali na svojih ugotovitvah tudi nekaj priporočil in nasvetov, »Policisti z medsebojno radijsko zvezo bi morali zasesti vse nevralgične točke na igrišču in poskrbeti, da se ne bi srečale skupine navijačev nasprotnih klubov. Sodišča naj poostrijo kazni za prekrške gledalcev. Igrišče naj bi obdajal z vodo napolnjen jarek, čez katerega bi peljalo le nekaj brvi, ki bi bile prav tako pod stražo.«

Velike pege na Soncu

Aktivnost blizu viška

Po kratkem premoru v začetku zadnje tretjine letošnjega januarja je aktivnost na Soncu silno narasla. Po petih letih od zadnjega minima, ko je bilo Sonce kar nekaj tednov popolnoma čisto, je 1. februarja zopet prvikrat doseglo tako imenovano Wolfovo relativno število peg 201, dan kasneje pa že 233, kar se močno bliža največji aktivnosti, ki bo verjetno leta 1969.

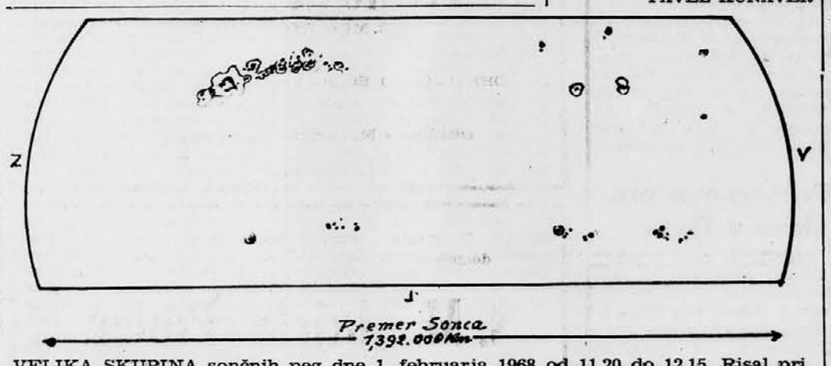
Tokrat je glavna skupina peg — vidimo jo na risbi — dolga okoli 250.000 km, kar je približno toliko kot dve tretjini razdalje med Zemljo in Luno.

Slika more le približno prikazati neštete podrobnosti, ki se neprestano spreminjajo. Dne 2. febr. je bila skupina že nad 300.000 km dolga in v sredini čisto pretrgana.

Znanstveniki gledajo te pojave seveda tudi s spektroheliografi; ti jim odkrivajo razen sestavin plinov, ki bruhajo iz Sonca, tudi gibanje teh plinov v obliki vrtinčastih izbruhov vertikalno iz Sonca.

Če bi torej mogli gledati te pege oz. tako ogromno skupino peg v profilu, od strani, bi pomenila vsaka taka narisana temna pika (temnejša le navidezno, v primeri z okoli 6.000 stopinj Celzija vročo okolico) več deset tisoč kilometrov visok plamen vročih plinov, katerih del se za stalno izgubi v vesoljstvu, večji pa se nekoliko ohlajen vrača v spiralah nazaj na silovito razburkano površje Sonca. Tako bi bila skupina, kakršno prikazuje naša slika, podobna 250.000 km dolgi vrsti — okoli 20-krat daljši od premera Zemlje — strahotnih plamenov, sikajočih iz Sonca.

PAVEL KUNAVER

VELIKA SKUPINA sončnih peg dne 1. februarja 1968 od 11.20 do 12.15. Risal pri ca. 200-kratni povečavi P. Kunaver

PHILIP MACDONALD

Zaporno povelje za neznano osebo

31. nadaljevanje

Avto je vozil počasneje. Skoraj lezel je ob severni strani ceste. Voznik je pozorno gledal skozi okno. Nasproti četrte hiše pred koncem je avto obstal. Nad vrati je visel čeden napis na črni deski z belimi črkami.

»Tretja luknja,« je rekel Anthony in pokazal s prstom

Garrett se je stegnil skozi okno, pogledal napis in prebral: KJB, agencija za služinčad.

Anthony je stopil iz avtomobila, šel k vratom pod napisom in pritisnil na zvonec. V hiši se je zaslišalo zvonjenje; nihče ni odgovoril. Znova je pritisnil na gumb in čakal. Čez nekaj trenutkov je pogledal na uro in se počasi vrnil proti avtomobilu. Odprl je vrata in znova sedel poleg sopotnika.

»Žal je že zaprto,« je rekel kratko.

Ulica Brabazon je v svetli, zgodnji jutranji sončni svetlobi z veselo izzivalnostjo razkazovala svojo zanikrnost. Kazalo je, da govori ljudem: »Takšna sem in če ti ni všeč, lahko greste vsi skupaj k vragu.« Toda ne žaljivo, ampak prijateljsko.

Samo v Londonu najdete tako ulico in videti je bilo, da se ulica tega zaveda. Bila je snažna, četudi razmajana. Na oknih nekaterih hišic so visele svetle zavese in na južni strani so neka vežna vrata nanovo prepleskali z živo rdečo barvo. Na koncu slepe ulice tik ob muzejskem zidu sta se drevesi presenetljivo vzpenjali proti nebu s cestišča in pod njunimi zlato rjavimi vejami sta se prijateljsko poigravala bel psiček in velika oranžna mačka.

Garrett, ki se je pripeljal s podzemeljsko železnico do postaje na Brompton Roadu, je zavil v Brabazon Street, ko je ura na muzeju odbila tričetrt na deset. Navzlic razočaranju prejšnjega dne je zelo dobro spal. Kratka, a nagla hoja s postaje ga je ogrela. Všeč mu je bilo jutro. Všeč mu je bila sončna svetloba. Všeč mu je bila ulica Brabazon — in v sebi je čutil prijetno vznemirjenost.

Včeraj je čakal, medtem ko so drugi ljudje delali v zadevi, ki je bila navsezadnje njegova. On jo je odkril, on je vztrajal ob njej, on se je vznemirjal zaradi nje in se ji odločno posvečal. Toda zdaj, danes, je bil on na delu, medtem ko so drugi čakali, kakšne novice jim bo prinesel!

Podaljšal je korak in zavihtel palico, ki je bila videti tako naravna v njegovi roki v Londonu, in začel nekoliko neskladno mehko in zvonko žvižgati melodijo popevke »Na pločnikih New Yorka«.

Prišel je do vrat sredi severne strani ulice, nad katerimi je visela črno bela deska. Pod njo je za hip obstal. Nevsiljivo se je pretvarjal, da bere napis, v mislih pa je ponavljal besede, ki jih bo moral izgovoriti med bližnjim pogovorom.

Obrnil se je proti vratom in ugotovil, da so to jutro odprta. VSTOPITE je bilo razločno napisano s črnilom na trdem belem papirju, ki je bil pribit desno od vrat. Vstopil je in se znašel v temni, ozki veži, ki je še kar prijetno dišala po milu, linoleju in loščilu za parket. Pred njim in nasproti vežnim vratom in ob stopnicah, ki so se vzpenjale na njegovi levici, so bila še ena vrata. Zgornja polovica vrat je bila iz mlečnega stekla in na njej je s črnimi črkami pisalo: INFORMACIJE. PROSIM, VSTOPITE.

Spet je vstopil. Ko je odprl steklena vrata, mu je nad glavo pozvončkijalo. Zapri je vrata in se razgledal. Bil je v ozki sobi, ki se je raztezala po vsej širini male hiše. Na koncu je bilo francosko okno, skozi katero je prihajala sončna svetloba in skozi katero je bilo videti kos čednega vrtiča s peščeno potjo.

V sobi sta bili samo dve omari za akte, dve mizi za pisalne stroje in nekaj stolov. Bila je zelo snažna. Na eni izmed omar je stala vaza z živobarvnim cvetjem. Stene so bile prepleskane s svetlo rumeno barvo in v kaminu, ki je bil zavarovan z lesketajočo se kovinsko ograjo, je veselo plapolal ogenj. V drugi steni sobe nasproti francoskemu oknu so bila še ena vrata z vrhnjim delom iz stekla, na katerem je s črnimi črkami pisalo DIREKTOR. Za mizo s pisalnim strojem bolj pri vratih je sedelo čedno okrogloličnо dekle. Dvignila je pogled, ko je Garrett vstopil, in se mu prijazno, a odmerjeno nasmehnila.

Garrett se je odkašljal. »Otroške vzgojiteljice,« je spregovoril. »Jaz — rad bi poizvedel . . .«

Vstala je izza mize in za centimeter premaknila enega izmed stolov. Dejala je:

»Ali ne bi sedli? Pogledala bom, če je gospod Hines prost.«

Garrett je sédel in se ozrl po skopo opremljeni, prijazni sobici. Za njegove ameriške oči je bila takó malo podobna pisarni — čeprav je bila izrazita pisarna — da se mu je zdela zanimiva. Dekle je izginilo skozi vrata, na katerih je pisalo DIREKTOR. Izza njih je slišal mrmranje in nato je spet stopila skozi vrata. Podržala jih je odprta in pogledala Garretta.

Vstal je, stopil po sobici in se znašel v drugi. Bila je še manjša, a v nasprotju s prvo skoraj razkošno opremljena. Izza mize iz gladkega mahagonija je vstal možic in sunkoma pozdravil z glavo. Z vljudno kretnjo je pokazal na stol.

»Otroške vzgojiteljice,« je dejal Garrett. »Rad bi poizvedel o eni.« Postal je zgovoren. »Vidite, jaz sem Američan, ki stanuje v Londonu. Prihodnji teden pride žena z majhno hčerjo in dobil sem stroga navodila, naj poiščem najboljšo otroško vzgojiteljico.«

»Kajpak, kajpak,« je dejal možic za mizo. »Če smem reči, gospod, gospod . . .« Skozi lesketajoče se naočnike je Garretta radovedno opazovalo dvoje rjavih oči.

»Shumacher,« je gladko odgovoril Garrett. »Leslie Schumacher.«

Vata v ušesu in kis na mizi

Z raznimi sredstvi skušajo ljudje premagati pozabljivost

DUNAJ — »Napravi si vozel na robcu,« radi svetujemo tistemu, ki bi moral opraviti to ali ono, pa se bojimo, da bo pozabil. Ta recept proti pozabljivosti je očitno že precej zastarel, zakaj mednarodna skupina psihologov je dobila pestro zbirko odgovorov na vprašanje, zastavljeno več deset tisoč ljudem: »Kaj storite, da ne bi pozabili česa važnega ali tudi manj pomembnega, na primer dobre smešnice?«

»Zelo preprosto,« se glasi eden izmed zanimivih, pa tudi svojevrstnih odgovorov, »zakonski prstan nataknem na prstanec druge roke. Kaj kmalu vprašam kak znanec, kje ga imam. Trenutna zaskrbljenost zadošča, da si pozabljeno reč priključem v spomin.«

Nekateri izmed tistih, ki ne bi smeli pozabiti česa pomembnega, si zvečer, preden ležejo k počitku, pripno ročno uro na desno zapestje, medtem ko jo po navadi nosijo na levem. Slaba stran takšne in podobnih metod je v tem, da se sicer spomnimo, da nečesa ne bi smeli pozabiti, nobenega jamstva pa ni, da se bomo tudi spomnili, kaj je tisto.

»Imam kuharske bukve,« je odgovorila gospodinja, »v katerih so recepti razvrščeni po abecedi. Listam po knjigi, dokler ne pridem do črke, s katero se začne beseda (ime ali reč), ki je ne smem pozabiti. Brž ko potem ponovno listam po knjigi, se spomnim tisti hip, ko pridem do določene črke.«

Ta ali oni postavi na mizo v spalnici predmet, ki nikakor ne sodi tja, na primer steklenico s kisom. Naslednje jutro izpolni tisti predmet enako nalogo kot vozel na robcu. Nekdo je odgovoril, da načečka nekaj besed na list, ki ga zvečer položi pred budilko. Ko hoče zjutraj pogledati na uro, opazi najprej tisti listek.

»Če hočem kaj ohraniti v spominu, povem otrokom in jim rečem, naj me kasneje spomnijo,« se glasi eden nadaljnjih odgovorov. »Otroci to sicer storijo le redkokdaj, toda v njihovi navzočnosti se vselej sama spomnim.«

»Že kot otrok sem stal tako dolgo na eni nogi, da sem se spomnil,« je odgovoril trgovec. »To se še vedno obnese. Možgani delajo mrzlično, dokler se ne spomnim pozabljenega, nemara tudi zato, da bi se čimprej rešil iz neugodnega položaja, ko stojim na eni nogi.«

Nadaljnji nasvet: »Če si hočem zapomniti kaj posebnega, vtaknem v uho kosmič vate. Vsak znanec, ki ga srečam, me vpraša, ali me bolijo ušesa. Takoj se spomnim.«

Potemtakem je kup sredstev in pripomočkov, da se spomnimo, česar ne bi smeli pozabiti. Seveda pa ni priporočljiva dokaj nevsakdanja metoda neke angleške študentke. V spalnici si je hotela zagotoviti nekaj, kar bi jo zanesljivo spomnilo. Ker ni imela pri rokah ničesar posebnega, vsaj tako je mislila, je segla na nočno omarico po škarje za nohte in izrezala iz rjuhe obliko vseh tistih predmetov, ki jih ne bi smela pozabiti.

Nov prekop z bombami A

Za zdaj štirje načrti

RIO DE JANEIRO — Za graditev nove plovne zveze med Atlantikom in Pacifikom bi potrebovali 292 megaton atomske energije, kar je 10 tisočkrat več, kot je imela atomska bomba, ki so jo bili vrgli na japonsko mesto Hirošima. To je izjavil v Riu de Janeiro panamski profesor Simon Quiros Guardia na zasedanju latinskoameriških strokovnjakov za zgraditev velikih prekopov.

Kakor je dejal Guardia, so zdaj v razpravi štirje načrti za graditev novega medoceanskega prekopa v Srednji Ameriki. Po treh bi bila nova plovna zveza v Panami, po četrtem pa v Kolumbiji. Strokovnjaki predvidevajo možnost, da bi pri graditvi prekopa uporabili tudi atomsko energijo. Načrti so štirje, po dveh bi gradili prekop na klasičen način, po dveh pa z atomskimi bombami.

Panamski prekop že dolgo ni več kos sodobnemu prometu med Pacifikom in Atlantikom. Težave so zlasti z velikimi čezoceankami. Po panamskih načrtih bi bil novi prekop dolg 75 do 85, po kolumbijskem pa 170 kg. Če bi ga začeli graditi takoj, bi zaplula po njem prva ladja šele leta 1975. Sodijo namreč, da bi graditev trajala vsaj sedem let. Če bi uporabili atomsko energijo, bi znašali gradbeni stroški 650 do 700 milijonov dolarjev.

OGLAŠUJTE V DELU

Presaditve dovoljene

Petrovski: le izjemoma

MOSKVA — Sovjetski minister za narodno zdravje Boris Petrovski, ki je že nekajkrat javno grajal južnoafriškega profesorja Christiana Barnarda zaradi presaditev človeškega srca, je dal dovoljenje za takšne operacije v bolnišnicah Sovjetske zveze. Vsekakor velja to dovoljenje samo za izjemne, nujne primere, t. j. le takrat, kadar je prejemnik »klinično mrtev« ali tik pred smrtjo in kadar odpovedo vsi poskusi, da bi darovalca ohranili pri življenju.

Petrovski, eden najbolj znanih sovjetskih kirurgov, je obtožil Barnarda, da dela poskuse na ljudeh. Drugi medicinski znanstveniki, med njimi Vladimir Demihov, ki je zaslovel zlasti zaradi presaditve pasjih glav, pa so za presajanje človeškega srca in pravijo, da imajo sovjetski zdravniki tako znanje in sposobnost kakor tudi sredstva za takšne kirurške posege.

Presaditve so dovoljene le v velikih zdravstvenih zavodih — je dejal Petrovski — kjer so na razpolago prav vsi pripomočki. Če pacient lahko živi kljub bolnemu srcu, presaditev ne prihaja v poštev, upravičena pa se zdi, če srce neha utripati ali če je pacient neozdravljivo bolan. Z moralnega in s pravnega stališča je presaditev utemeljena, če je z njo mogoče podaljšati prejemnikovo življenje za nekaj tednov ali mesecev. Preden pacientu vcepijo drugo srce, se morajo zvrstiti prav vsi znani oživitveni poskusi.

O presajanju človeških možganov je izjavil sovjetski kirurg Kandel, da bi bili teoretično mogoči čez kakih dvajset let, vendar takšnega kirurškega posega ne bo nikoli mogoče opravičiti.

Aparat proti utrujenosti

Med naravne sestavine okolja, ki se je v njem razvilo zemeljsko življenje, sodi električno polje, ki obdaja naš planet. Železobetonske stavbe ter letala in druga zaprta kovinska vozila prestrezajo to polje in preprečujejo njegov vpliv na človeka. Posledica je po mnenju raznih raziskovalcev hitrejša utrujenost. Ameriški tehnik dr. Cristof je izdelal majhen stroj, ki proizvaja v zaprtih prostorih električno polje, podobno naravnemu. Aparat se je že obnesel: astronavte in pilote na dolgih poletih je ohranjal budne in jih varoval prebude utrujenosti.

PODJETJE
AGROTEHNIKA
export-import,
LJUBLJANA, Titova 38

razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA
sektorja investicijske opreme

Prosilci morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
visoka izobrazba s 5-letno prakso v stroki ali srednja strokovna izobrazba z 10-letno prakso v stroki, od tega najmanj 3 leta na vodstvenih delovnih mestih ter izpolnjevati pogoje za samostojno delo v zunanji trgovini.

Nadalje razglašamo prosta delovna mesta za:

3 SAMOSTOJNE REFERENTE
v izvoznem oddelku
KORESPONDENTA
za nemški in angleški jezik
EKONOMA podjetja

Pogoji so naslednji: za samostojne referente visoka ali višja izobrazba z vsaj 3-letno prakso v zunanji trgovini, za korespondenta srednja izobrazba ter aktivno znanje nemškega in angleškega jezika ter znanje strojepisja, za ekonoma srednja izobrazba in vsaj 3 leta prakse na podobnih delih.
Osebni dohodki po analitični oceni delovnih mest in uspehu dela. Pismene ponudbe sprejema sekretariat podjetja v 30 dneh od dneva objave razpisa oziroma razglasa.
1032

Razpisna komisija pri
Kreditni banki in hranilnici Ljubljana

Šubičeva 2 razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

1. POMOČNIKA GENERALNEGA DIREKTORJA
2. DIREKTORJA DIREKCIJE ZA DEVIZNO POSLOVANJE

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje, in sicer za delovno mesto
pod 1:
imeti visoko šolsko izobrazbo in 8 let prakse ali višjo šolsko izobrazbo in 12 let prakse ali srednjo šolsko izobrazbo in 16 let prakse.
Prakso morajo imeti na vodilnih delovnih mestih v zvezi z deviznim poslovanjem in znati vsaj dva tuja jezika;
pod 2:
imeti visoko šolsko izobrazbo in 8 let prakse ali višjo šolsko izobrazbo in 12 let prakse ali srednjo šolsko izobrazbo in 16 let prakse.
Od navedene prakse naj bi imeli kandidati več let prakse na vodilnih delovnih mestih in znali vsaj 2 tuja jezika.
Rok za prijavo je 15 dni po objavi tega razpisa. Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o šolski izobrazbi naj kandidati pošljejo na naslov: Kreditna banka in hranilnica Ljubljana, Šubičeva 2, za razpisno komisijo.
1024

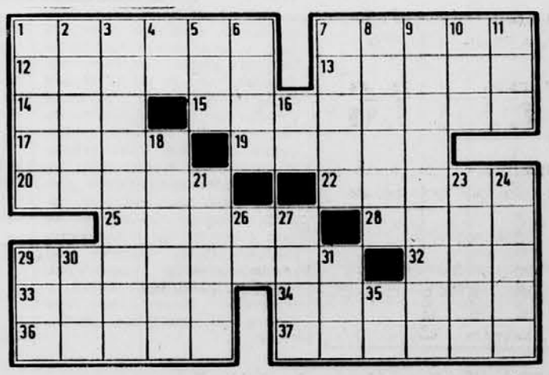
Za dobro voljo

»Saj se vendar vidi, da smučam bolje kot ti!«

»Prosim, bi se umaknili z brvi?«

Križanka

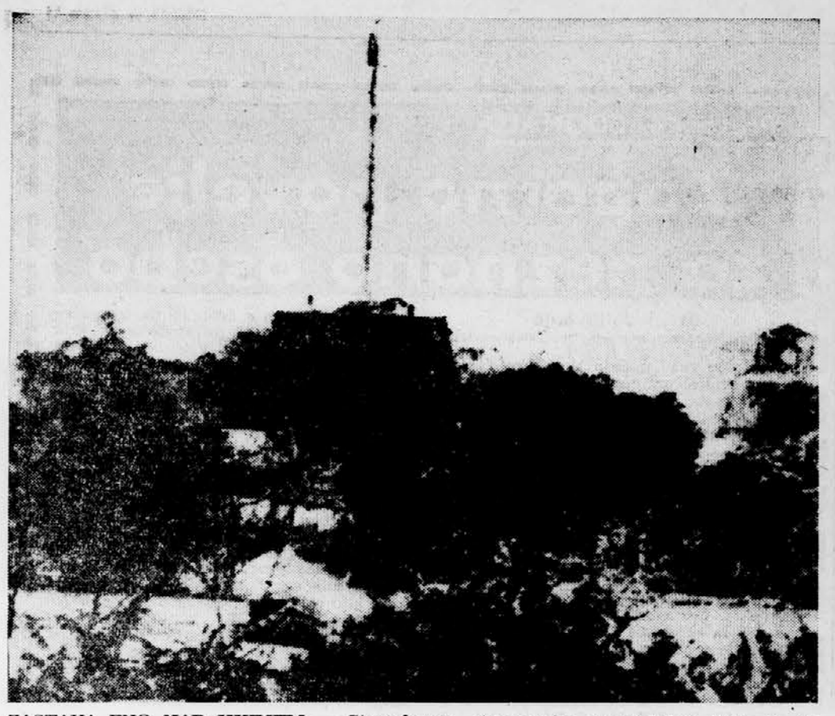

VODORAVNO: 1. slovnični vid, 7. pastirska staja po planšah, 12. ameriška filmska igralka (Lana), 13. hrib pri Beogradu, 14. med. narodni jezik, ki se ni uveljavil, 15. mesto v zahodnem delu SZ, eno najstarejših ruskih mest, 17. kajenje, 19. spričevalo, pismeno potrdilo, 20. pritiklina, dodatek, privesek, 22. antično mesto v Makedoniji 25. stiska, težaven položaj, vrhunec bolezni, 28. reka, ki teče skoz Shakespearovo rojstno mesto Stratford, 29. potapljaška ladja za raziskovanje morskih globin, 32. nizek ženski glas, 33. glasilo italijanskih komunistov, 34. robni kamen, 36. indonezijski zunanji minister, 37. znamenita Vergilova pesnitev.

NAVPIČNO: 1. grški polotok, 2. največja afriška država, 3. izstrelek, 4. glavni šlevnik, 5. obžalovanje, kesanje, 6. svojeglavost, 7. prvi grški filozof prirode, 8. verska knjiga starih Perzijcev, ki vsebuje Zaratustrov nauk, 9. vodja znanega evropskega orkestra zabavne glasbe, 10. danski otok v baltiškem zalivu Mali Belt, 11. vodna žival z značilnimi kleščami, 16. visoka gora v švicarskih Alpah, 18. vojaki na mejah starega Bizanca, 21. industrijsko mesto ob Savi na Hrvaškem, 23. vrsta meteorja, 24. indijsko modro barvilo, 26. kratica za Zvezo komunistov, 27. pritok Rena v Švici, 29. medmet, ki posnema detonacijo, 30. ime zagrebške pevke zabavne glasbe Štefok, 31. merska enota za glasnost, 35. kemični znak za berilij.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

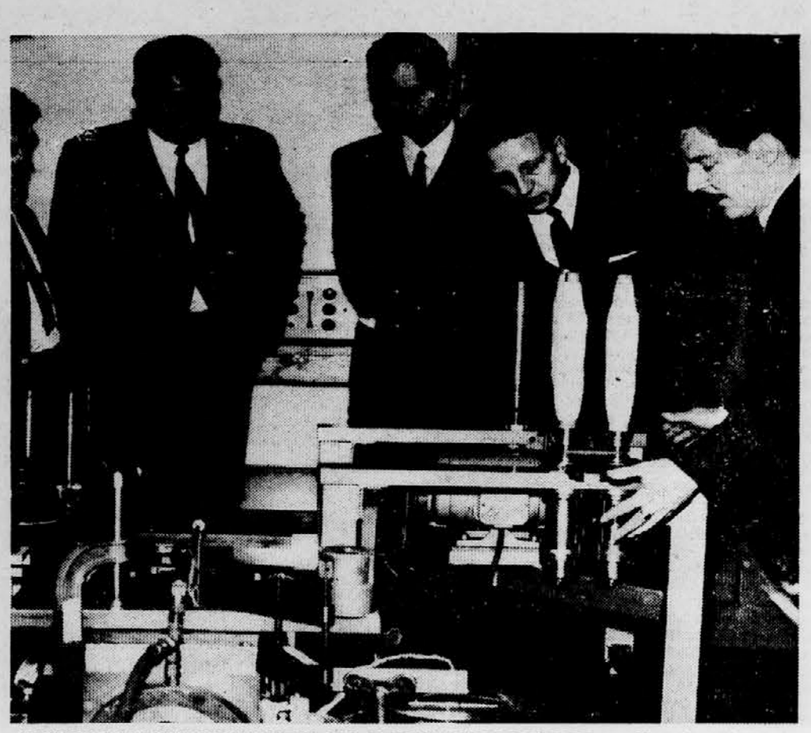
VODORAVNO: 1. Dallara, 7. proso, 12. odojek, 13. gluhec, 14. Lapad, 15. Kra, 16. Ole, 17. grad, 18. oliva, 20. ot, 21. Roosevelt, 24. ah, 26. volna, 27. funt, 30. las, 32. lik, 33. koral, 34. glavič, 36. menica, 37. estet, 38. praznik.

ZASTAVA FNO NAD HUEJEM — Starodavna vietnamska prestolnica Hue je že nekaj dni prizorišče bojne vihre. Borci FNO so se utrdili v trdnjavi tega mesta, in razobesili zastavo. S trdnjave so napadali nasprotnike. Američani so tja sicer neprestano pošiljali pomoč, vendar pa je nasprotnikom uspelo presekati glavno dovozno pot. Kot poročajo tuje agencije, so bile sile FNO mesto včeraj zavzele. UPI

NAJVEČJA MEDNARODNA KONFERENCA — Indira Gandhi (na govorniškem odru) je v New Delhiju odprla drugo konferenco OZN za trgovino in razvoj, ki se je udeležuje nad 1500 delegatov iz 131 držav. To je doslej največja mednarodna konferenca. Strokovnjaki za trgovinsko menjavo skušajo na njej rešiti problem prepočasnega razvojnega tempa nerazvitih držav, kolikor to zadeva trgovino.

JUGOSLOVANSKI NOVINARJI NA OBISKU V BRITANIJI — Skupina štirih jugoslovanskih novinarjev, ki se ukvarja z industrijsko problematiko, je na krajšem obisku v Britaniji. Povabila jih je britanska vlada. Med obiskom so bili tudi v državnem tehnološkem laboratoriju v Kilbrideju (Škotska). Drugi z desne je sodelavec »Dela« France Jeras. Foto: COI, London

Nadaljevanje s prve strani

Hue: oblast osvobodilne fronte

Malo pred zoro so veliki oddelki policijskih in vojaških sil obkolili več stanovanjskih četrti v središču Saigona.

Južnovietnamsko zunanje ministrstvo je pozvalo zavezniške države, naj pošljejo pomoč. »To je nujen klic,« je izjavil predstavnik ministrstva. »Potrebujemo živež, zdravila, obleko in gradbeni material.«

Po prvih cenitvah tega ministrstva je med sedemdnevnimi srditimi boji, ki plamtijo po vsem Južnem Vietnamu, ostalo brez strehe okrog 150.000 ljudi.

Zmedo v Saigonu še povečujejo številni begunci, ki se zatekajo v središče mesta iz četrti, v katerih so potekali boji. Po nepopolnih podatkih je bilo v Saigonu ubitih 200 civilistov, medtem ko leži v bolnišnicah kakih 2700 ranjencev.

Še preden se je zvedelo, da je mesto Hué v rokah osvobodilnih enot, so od tam prihajala poročila o srditih bojih in o nezadržnem navalu gverilskih enot. V severnem delu mesta, ki ga deli na dvoje reka Miris, so Američani še držali kakih devet hektarov sveta, preostali del mesta pa so že bile zasedle osvobodilne enote. »Boji divjajo z največjo srditostjo, brez milosti,« poroča AFP. »V mestu ni mogoče vzdržati.« Položaj Američanov so gverilci hudo ogrozili že sinoči, ko so zasedli most na cesti, ki povezuje veliko oporišče Phu Bai z ameriško postojanko v Hueju. Po tej cesti so Američani prej vsak dan dovažali okrepitve pod varstvom blindiranih vozil. Dopisnik AP iz Huéja je poročal, da je v ondotni trdnjavi kakih 1200 gverilcev, ki so trdno odločeni zavojevati mesto.

Ameriška pomorska pehota je včeraj skušala z bljuvalnim in solzilnim plinom pognati nazaj pripadnike osvobodilne fronte v Huéju, a brez uspeha. Enote, o katerih trdijo, da so severnovietnamske, so opremljene s plinskimi maskami, o katerih Američani ugotavljajo, da so prav tako dobre, če ne boljše od ameriških. Menijo, da gre za najsodobnejše, lahke plinske maske, izdelane bržčas na Kitajskem ali v Sovjetski zvezi.

Po ameriških virih je v Huéju padlo 1200 gverilcev. O svojih izgubah pa Američani trdijo, da so imeli 35 mrtvih in 230 ranjenih.

Ameriško oporišče Khe Sanh na izpostavljenem severu Južnega Vietnama — tam je okrog 5000 »marincev« — je bilo sinoči tri ure in pol tarča srditega topniškega ognja in napadov osvobodilnih enot. S hudim raketnim, topniškim in minometalskim ognjem so gverilske enote začele obstreljevati oporišče ob štirih zjutraj, deset minut kasneje pa so v naskoku napadle »marince«, vkopane okrog kote 861. »Krut boj«, kakor je izjavil ameriški vojaški predstavnik, je trajal kakih 25 minut, potem pa so gverilce odbili. Zazdaj ni poročil o izgubah. Sodijo pa, da se je naposled začela dolgo pričakovana ofenziva na to ameriško oporišče. Američani sodijo, da je okrog Khe Sanha zbranih kakih 20.000 borcev osvobodilne fronte. Ameriška obveščevalna služba trdi, da je na meji med Severnim in Južnim Vietnamom koncentriranih še 35.000 borcev, ki doslej še niso posegli v to do zdaj največjo partizansko ofenzivo v Vietnamu. Američani so poslali na sever še kakih 3500 padalcev.

V pokrajini Chuong Thien, v delti Mekonga, so osvobodilne enote obstreljevale glavno mesto te pokrajine.

Ameriško poveljstvo je sporočilo, da je v sedemdnevnih srditih bojih padlo doslej 471 Američanov in 993 pripadnikov saigonskega režima. Drugi ameriški zavezniki pa so imeli 13 mrtvih. Skupno je bilo ranjenih 6075 vojakov, ki se bore na strani Američanov. O izgubah gverilcev pa Američani trdijo, da so dosti večje in da jih je padlo blizu 17.000.

Severnovietnamska časopisna agencija poroča, da so bivši vojaki in oficirji saigonskega režima v zadnjih dneh v Južnem Vietnamu ustanovili več patriotičnih organizacij. Med drugim so ustanovili »združenje patriotskih vojakov in oficirjev Quang Trija in Da Nanga, ki so se ločili od marionetne saigonske uprave«, nadalje »unijo rodoljubnih budističnih vojakov, privrženih miru« in »združenje vojakov in oficirjev prve divizije, ki so se ločili od saigonske vojske«. »Te organizacije so odločno obsodile ZDA, toplo so pozdravile nedavne zmage sil, ki kljubujejo Američanom in kliki Thieu-Ky, ter so pozvale vojake in oficirje saigonske vojske, naj premenjajo tabor.«

Ameriška letala so bombardirala »koncentrirane čete in severnovietnamske baterije« v bližini demilitarizirane cone.

Po vesteh iz Washingtona je ameriška vlada sklenila, da ne bo več poskušala »ugotavljati«, ali je nasprotnik pripravljen, da se pod njenimi pogoji pogaja o miru v Vietnamu. Iz zadnjih izjav predsednika Johnsona in ministra Ruska je posneti, da sodita, da bi bil Washington spričo nepričakovanih vojaških in političnih uspehov osvobodilnih sil v precej nezavidljivem položaju za konferenčno mizo. Minister Rusk je včeraj po televiziji izjavil, da sklepa glede na sedanjo ofenzivo osvobodilne vojske, da nasprotniku »zdaj ni zares do pogajanj o mirni ureditvi«. To ofenzivo je imenoval »odgovor« na tako imenovano ameriško »pripravljanje tal za mir«.

Obrambni minister McNamara je po televiziji izjavil, da so ZDA vsak hip pripravljene poslati okrepitve na vietnamsko bojišče, ne da bi s tem oslabile svoj položaj v Evropi in drugod, da pa ameriški vojaški šefi v Jugovzhodni Aziji niso zahtevali okrepitev.

Bela hiša ni hotela komentirati poročil londonskega tiska, da bi utegnil biti general Westmoreland odstavljen. Trdijo, da predsednik Johnson ni izgubil zaupanja v svojega poveljnika v Južnem Vietnamu.

Duhovniki raznih veroizpovedi v ZDA so danes začeli kampanjo proti vietnamski vojni.

Skoraj 300 Londončanov je dalo včeraj kri za borce južnovietnamske osvobodilne fronte in Severnega Vietnama.

Agencija AFP je sporočila, da je v mestu Hue bila ranjena fotoreporterka ameriške agencije UPI Dana Stone. Od torka, ko so borci južnovietnamske FNO začeli ofenzivo pa doslej, je bilo ranjenih v Južnem Vietnamu skupaj 6 novinarjev.

AFP tudi poroča, da so Američani poslali okrepitev v pokrajino Quang Tri, kamor so premestili 101. padalsko divizijo.

Agencija DPA piše, da so sile FNO zavzele večino mest v notranjosti, ki so bila sicer »pacificirana«.

Po najnovejših poročilih sodeluje okrog 135.000 administrativnih in političnih delavcev FNO v političnem delu med prebivalstvom v osvobojenih pokrajinah.

Spopadi z gverilci na Tajskem

BANGKOK, 5. febr. (AP). Po informacijah iz vojaških krogov so imele tajske vladne čete v zadnjih dveh mesecih v bojih proti dobro oboroženim gverilcem 30 mrtvih in prav toliko ranjenih. Tajski premier Tanom Kittikachorn je potrdil, da v sedanjih bojih v pokrajini Nan na severu dežele sodelujeta dva bataljona vladnih čet. Kakor je rekel, so vladne čete v dobrih dveh letih ubile 251 gverilcev, skoraj 4500 pa so jih ujele ali so se vdali.

Aš Šabi: »Ogroženi smo«

MOSKVA, 5. februarja (TASS). Predsednik LR Južnega Jemena Kahten aš-Šabi je v intervjuju za »Pravdo« izjavil, da bo oborožena intervencija proti jemenski republiki ogrožala tudi njegovo deželo. Povedal je, da je njegova vlada pripravljena vojaško pomagati republikanskim silam v Sani.

Dokumenti o bolgarski osvoboditvi

SOFIJA, 5. febr. (Tanjug). Moskovsko založniško podjetje »Nauka« je poslalo na knjižni trg tretji del zbornika dokumentov »Osvoboditev Bolgarije izpod turškega suženjstva,« ki ga je pripravil kolektiv sovjetskih in bolgarskih znanstvenikov. O tem poroča dopisnik »Rabotičeskega dela« iz Moskve, ki med drugim piše, da objavljeni dokumenti podajajo sliko odpora proti sklepom berlinskega kongresa. Kakor navaja dopisnik glasila bolgarske KP, priča veliko dokumentov o tem, da so kljub željam in prizadevanjem predstavnikov Rusije odločali o usodi bolgarskega ljudstva za njegovim hrbtom in v njegovo škodo.

Prisilni pristanek poškodovanega letala »Comet«

ATENE, 5. febr. (Tanjug). Letalo tipa »Comet« grške letalske družbe »Olimpic«, ki redno leti na progi London—Nikozija, je sinoči prisilno pristalo na letališču angleškega vojaškega oporišča na Cipru. Ker je odpovedal mehanizem za pristajanje, je bil kapetan letala prisiljen dve uri krožiti, dokler ni porabil skoraj vse zaloge bencina. Potem je usmeril letalo na pristajalno stezo, polito s posebno vrsto pene, ki preprečuje požar. Pri pristajanju se je precej poškodovalo. Nihče od 52 potnikov in 8 članov posadke pa ni bil ranjen.

Sredi oktobra lanskega leta se je iz nepojasnjenih razlogov ponesrečilo enako letalo, last angleške letalske družbe. To se je zgodilo v neposredni bližini severne obale Cipra. Še do danes niso dognali, kaj je bil vzrok nesreče.

Karel Prušnik spet predsednik Zveze koroških partizanov

CELOVEC, 5. febr. — Na sobotnem 17. občnem zboru Zveze koroških partizanov, ki sta ga med drugimi gosti pozdravila tudi nekdanji deželni glavar Ferdinand Wedenig in predsednik zveze avstrijskih žrtev fašizma (KZ-Verband) Josef Nischelwitzer, je bil za predsednika ponovno izvoljen Karel Prušnik - Gašper. V svojem uvodnem referatu je obširno opisal dosedanje delo in uspehe Zveze koroških partizanov.

Prešernova proslava v Trstu

TRST, 5. febr. (Tel.) — Včeraj popoldne je bila v slovenskem Kulturnem domu v Trstu osrednja proslava Prešernovega dne na Tržaškem. V programu slavnostne akademije so sodelovali pevski zbor »Slavec« iz Ricmanj, pevski zbor »Gallus« iz Trsta, glasbena matica in slovensko gledališče v Trstu, ki je pripravilo »Sonetni venec«. Slavnostni govor je imel predsednik SKGZ Boris Race.

Osrednja proslava slovenskega kulturnega praznika na Goriškem bo prihodnjo nedeljo, medtem ko bodo ves teden proslave Prešernovega dne v slovenskih prosvetnih društvih na podeželju in na slovenskih šolah na Tržaškem in Goriškem. I. G.

Razstava medjimurskih umetnikov

MARIBOR, 5. febr. — Nocoj o v salonu Rotovž odprli razstavo slikarskih, kiparskih in grafičnih del osmih likovnih umetnikov iz Čakovca. O razstavljenih delih ter o vezeh, ki vežejo Maribor in Čakovec še iz prejšnjih časov, je govoril predsednik likovnega salona Rotovž dr. Sergej Vrišer. Umetnike in predstavnike mesta Čakovec, ki so se udeležili otvoritve razstave, je pozdravil predsednik društva slovenskih likovnih umetnikov v Mariboru Oton Polak, ki je tudi odprl razstavo. V imenu gostov se je zahvalil za lep sprejem in možnost, da lahko likovni umetniki Čakovca gostujejo v Mariboru, predstavnik sveta za prosveto in kulturo občine Čakovec Vinko Lisjak. Današnje otvoritve so se udeležili mnogi gostje, predstavniki občine Maribor, družbeno-političnih organizacij, slikarji in kiparji iz Maribora, od gostov pa slikar Gabrijel Horvat in kipar Aleksander Schulteis. Razstava bo odprta do 19. februarja. F. Š.

Učiteljski ultimat na Javi

Kakih 49.000 učiteljev bo začelo stavkati, če ne bodo dobili riža

DJAKARTA, 5. febr. (Tanjug). Danes poteče rok svojevrstnega ultimata kakih 49 tisoč učiteljev osnovnih šol zahodne Jave, ki so predstavnikom lokalnih oblasti zagrozili s popolno stavko, če ne dobe zajamčenih obrokov riža za januar in februar. Z njihovo nameravano akcijo se je strinjal tudi najvišji organ akcijske fronte učiteljev za zahodno Javo.

Iz Bandunga, glavnega mesta zahodne Jave, poročajo, da učitelji trpijo skrajnje pomanjkanje hrane, ker lokalne oblasti niso oskrbele šol z brezplačnimi zajamčenimi obroki riža že dva meseca. Sodijo, da znaša vrednost tega »dolga« okrog 316 milijonov rupij. Razen tega učitelji tudi niso dobili pripadajočega jim tekstilna za lani in letos, to je na leto šest metrov na osebo.

Govor Rostowa na zasedanju UNCTAD

NEW DELHI, 5. febr. — (Tanjug). Na konferenci OZN za trgovino in razvoj v indijski prestolnici je bila danes splošna razprava, ki jo je načel francoski minister za gospodarstvo in finance Michel Debré. Za njim sta govorila brazilski minister za zunanje zadeve Jose de Magalhaes Pinto in zahodnonemški gospodarski minister Karl Schiller.

V popoldanski razpravi je ameriški državni podsekretar in šef ameriške delegacije na zasedanju UNCTAD Eugene Rostow med drugim izrazil upanje, da bo njegova država v prihodnje lahko povečala pomoč deželam v razvoju. Poudaril je namreč, da ZDA zaenkrat ne morejo tega storiti zaradi ukrepov za izboljšanje plačilne bilance. Obljubil je, da bo Washington storil vse kar bo mogoče, da bi zmanjšal negativne posledice, ki bi jih zaradi omenjenih ukrepov lahko utrpele dežele v razvoju.

V Vojvodini veliko škode zaradi požarov

NOVI SAD, 5. febr. (Tanjug). Lani je bilo v Vojvodini zaradi požarov za 14 milijonov novih dinarjev škode, kar je za 3 milijone novih dinarjev več kot predlani. Največ škode, 11 milijonov novih dinarjev, je bilo v družbenem sektorju.

Največ požarov je bilo zaradi neprevidnosti pri delu in malomarnosti, gradbenih pomanjkljivosti, slabih električnih napeljav in zaradi otroške igre.

Bumedien: „Ne bomo več odlašali"

V Alžiru govorijo, da bodo razdelili zemljo iz družbenega sektorja

ALŽIR, 5. febr. (Tanjug). Alžirski predsednik Huari Bumedien je danes v skoraj dveurnem govoru na konferenci predsednikov vseh komun obrazložil program vlade v tem in prihodnjem letu. Med drugim je pojasnil tudi program agrarne reforme. Odločno je sicer izjavil, da s to reformo ne bodo več odlašali, vendar pa ni bil čisto jasen, ko je obljubljal »zemljo tistim, ki jo obdelujejo«, ker se namreč govori, da namerava vlada razdeliti zemljo družbenega sektorja iz tako imenovanih samoupravnih posestev; teh je kakih 2400 in obsegajo skupaj skoraj 2,7 milijona hektarov površine.

Konference se je udeležilo le kakih deset članov sveta revolucije od skupno 25.

Bumedien je povedal, da je vlada sklenila uvesti »civilno službo«, s katero bo prisilila intelektualno elito, da bo služila v vseh krajih države. Posebej je apostrofiral zdravnike, češ da v mnogih odročnih krajih ni zdravnikov, ker se ne marajo ločiti od velikih mest in opustiti privatne prakse.

Napovedal je, da bo Alžirija spet dobila svojo ljudsko skupščino, ki so jo bili razpustili 19. junija 1965, ko so vrgli Ben Belo s položaja predsednika republike.

V ZR Nemčiji 672.600 brezposelnih

NÜRNBERG, 5. febr. (AP). Urad za delo ZR Nemčije je objavil, da se je število brezposelnih delavcev v Zahodni Nemčiji prejšnji mesec povečalo za 146.400 in da je zdaj brez dela 672.600 ljudi, kar je rekordno število v zadnjih desetih letih. Brezposelnih je zdaj 51.500 več kakor v lanskem januarju.

Prejšnji mesec je bilo v Zahodni Nemčiji 902.800 tujih delavcev, kar je 165.200 manj kot v lanskem januarju.

Federalni urad za delo navaja, da je bilo v začetku tega leta več novih odprtih delovnih mest kakor v januarju 1967. leta in da je povečanje brezposelnosti sezonskega značaja.

Rehabilitirani Feng na vodilnem mestu v Hopeiu

PEKING, 5. febr. (Tanjug.) — Ugledni partijski funkcionar Li Hsueh Feng, ki je med drugim sekretar CK KP Kitajske, je bil imenovan za predsednika revolucionarnega komiteja pokrajine Hopei. O ustanovitvi tega komiteja poroča današnji pekinški tisk. Tokrat se je prvič zgodilo, odkar se je začela kulturna revolucija, da so koga izmed osebnosti takšnega ranga imenovali za voditelja nove oblasti v kaki pokrajini. To še tembolj zbuja pozornost zategadelj, ker je bil Li Hsueh Feng, potem ko so vrgli Peng Čena, junija 1966 imenovan za prvega sekretarja pekinškega mestnega partijskega komiteja, že kmalu nato pa so na rdečegardističnih plakatih vsuli nanj cel plaz obtožb. Pozneje je bil tu in tam omenjen na posameznih manifestacijah, dokler ni predvčerajšnjim nenadoma zasedel vodilnega mesta v pokrajini Hopei, ki ima skoraj 45 milijonov prebivalcev.

Iz včerajšnje zadnje izdaje

Neuradni pogovor Tito – Naser

ASUAN, 4. februarja (Tanjug). Predsednik Tito s soprogo Jovanko je danes popoldne obiskal predsednika Naserja in njegovo soprogo v njunem apartmaju v hotelu »Novi Katarakt«. Ob tej priliki sta imela predsednika neuradne razgovore. Jutri popoldne pa se bodo začeli uradni razgovori med obema državnikoma. Tokrat bodo prisotni tudi njuni sodelavci.

Kot se je izvedelo, bo v Kairu kmalu prišlo do trojnih razgovorov, med predsednikom Titom, Naserjem in predsednikom Sudana Ismailom Azharjem.

Zlomljeno obleganje rojalistov

KAIRO, 4. februarja (UPI). Dvomesečno obleganje s strani rojalistov so jemenske republikanske sile zlomile. Kot piše kairski »Al ahram« je prišlo do odločilne bitke prejšnji petek in to je bila največja bitka v zadnjih sedemdesetih dneh. »Al ahram« sporoča, da so republikanci v tej bitki zavzeli Djebel el Nabi Suajb, najvišji vrh na arabskem polotoku, ki dominira nad pristopi k Sani. Ko so republikanci osvojili ta vrh, so razbili blokado in vzpostavili zvezo s 4000 vojaki iz okolice Sane. Kairski list meni, da bodo poslej lahko republikanci v Sani prešli iz 70-dnevne defenzive v ofenzivo.

Razgovori Dubček – Kadar

PRAGA, 4. febr. (ČTK) — V Komarnu sta se danes sestala prvi sekretar CK KP Čehoslovaške Aleksander Dubček in prvi sekretar CK madžarske socialistične delavske partije Janoš Kadar. Razgovarjala sta se o stanju v mednarodnem komunističnem in delavskem gibanju in o pripravah za konsultativni sestanek predstavnikov nekaterih partij v Budimpešti. Govorila sta tudi o čehoslovaško-madžarskih odnosih in o aktualnih problemih v mednarodnih odnosih.

Kiesinger odpotoval iz Rima

RIM, 4. febr. (AFP, Reuter) Zahodnonemški kancler Kiesinger je nocoj odletel iz Rima v Bonn. V Rimu je bil na uradnem obisku, gost italijanskega premiera Alda Mora. V soboto zjutraj ga je sprejel tudi papež.

Pred odhodom iz Rima je novinarjem dejal, da je po razgovorih z italijanskimi funkcionarji položaj Bonna močnejši pred nemško-francoskimi razgovori, ki bodo sredi februarja.

Šef bonnske vlade je dejal tudi, da se v nekaterih vprašanjih bolj strinja z italijanskimi državniki kot s francoskimi, vendar pa je Bonn vseeno odločen ohraniti francosko-zahodnonemško prijateljstvo.

Oba državnika sta se sporazumela, da je treba oprezno obiti francoske pomisleke o vključevanju Velike Britanije v skupno tržišče, hkrati pa se izogniti potezam, ki bi razdvojili šestčlansko skupnost. Soglasna sta bila tudi v tem, da je treba vzpostaviti nove vezi med zahodnimi državami in Vzhodom in izrazil določeno rezervo do sovjetsko-ameriškega načrta o sporazumu za neširjenje jedrskega orožja.

OGLAŠUJTE V
DELU

Telegrami

SPREJEM — MOSKVA. Predsednik sovjetske vlade Aleksej Kosigin je sprejel veleposlanika DR Vietnama v Moskvi Nguyena To Tiana. Kakor so objavili, sta imela prijateljski in prisrčen pogovor.

ODSTOP VLADE — BEJRUT. Libanonska vlada Rašida Kerama je odstopila. Upravo v deželi bo prevzela začasna vlada, ki bo tudi nadzorovala splošne volitve.

KOREJSKI OBISK — ADEN. Podpredsednik prezidija ljudske skupščine LDR Koreje Lang Kang Riang Vuk je na čelu delegacije svoje države prispel iz Kaira na tridnevni uradni obisk v Ljudsko republiko Južni Jemen.

PREDVOLILNI SESTANKI — BERLIN. V NDR so začeli pripravljati predvolilne sestanke v kakih 50.000 osnovnih organizacijah enotne socialistične partije Nemčije (SED) in v 16.000 partijskih skupinah po podjetjih. Na teh sestankih posvečajo posebno pozornost osnutku nove ustave NDR.

DIPLOMATSKI ODNOSI — RIO DE JANEIRO. Bolivija je izrazila pripravljenost, da normalizira odnose s Sovjetsko zvezo. Predsednik Barrientos je rekel, da bi njegova vlada rada navezala uradne gospodarske odnošaje z ZSSR, kar bi bil prvi korak k obnovitvi diplomatskih stikov.

1400-LETNICA KORANA — KAIRO. Islamska delegacija ZAR, ki jo vodi direktor univerze »Al Azhar«, bo v četrtek odpotovala v Pakistan, kjer bo 10. februarja proslava 1400-letnice korana. Proslavo bo začel pakistanski predsednik Ajub Kan.

ODPOKLIC — TOKIO. Severna Koreja je odpoklicala svoja veleposlanika v Sovjetski zvezi in Poljski. Za novega veleposlanika v Moskvi je bil imenovan Čung Do Hvan, Varšavi pa Kvon Bong Riong.

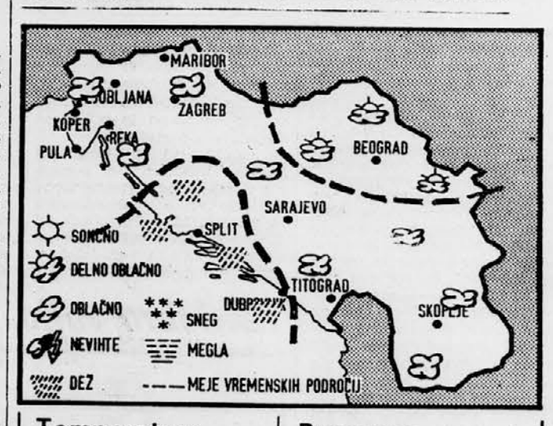
RABINI PODPIRAJO JOHNSONA — NEW YORK. Zveza ortodoksnih rabinov, ki ima v ZDA in Kanadi 600 članov, je podprla vietnamsko politiko predsednika Johnsona, češ da odpor nekaterih Židov proti tej politiki »v nobenem primeru« ne izraža mnenja ameriških Židov.

DIMITAR DIMOV UMRL — SOFIJA. Tu je po dolgi in hudo bolezni, star 66 let, umrl ugledni funkcionar bolgarske KP, kandidat za člana politbiroja in član prezidija narodnega sobranja Dimitar Dimov. Član bolgarske komunistične partije je bil od leta 1922.

Pa še to:

UNIČI IN SPET ZIDAJ — Komaj so se v Valjevu pomirili, da nimajo več urbanističnega zavoda, že so se pristojni organi odločili za ustanovitev novega. Resni opazovalci se sprašujejo, ali ne bi bilo dobro vse, kar so stari urbanisti zgradili, podreti . . .

Vreme 5. februarja 1968 ob 13. uri

Temperatura

	07	13
Ljubljana	1	3
Planica	0	1
Brnik	0	1
Maribor	— 1	— 1
Slovenj Gradec	0	5
Celje	0	2
Novo mesto	0	2
Koper	8	9
Kredarica	— 7	— 6
Reka	8	9
Pulj	9	11
Split	9	13
Dubrovnik	9	13
Zagreb	0	0
Beograd	2	7
Sarajevo	— 3	6
Titograd	4	13
Skopje	— 4	4
Celovec	1	—
Gradec	0	5
Dunaj	0	1
Milano	3	6
Genova	6	—
München	— 1	0
Zürich	— 4	1
Benetke	6	—

Prognoza

Vremenska slika: Globoko ciklonsko področje nad severozahodno Anglijo povzroča, da prevladujejo nad zahodno in srednjo Evropo jugozahodni zračni tokovi. Tako dotekajo tudi nad Slovenijo vlažne zračne mase, ki zadržujejo nestalno vreme.

NAPOVED SLOVENIJA:

Podnevi in čez dan bo pretežno oblačno in zamegleno. V zahodni Sloveniji tu in tam manjše padavine, najnižje noč. ne temperature bodo okrog nič, v Primorju 5, ponekod po Gorenjskem do minus 4, najvišje dnevne med 1 in 4, v Primorju do 10.

Napoved za Jugoslavijo: Pretežno oblačno, tu in tam slab dež, vzdolž Jadrana bo pihal jugo. Temperatura brez večjih sprememb.

Snežne razmere ob 7. uri zjutraj

Žičnica Krvavec, megla, — 1, 25 cm novega snega na 50 cm podlage, vse naprave obratujejo; **Žičnica Zelenica:** Ljubelj predor, rahlo sneži, 0, 18 cm novega snega na 70 cm podl., Vrh Zelenice, rahlo sneži, — 1, 25 cm novega na 75 cm podl., žičn. obrat.; **Žičnica na Vogel**, obl., — 1, 60 cm novega snega na 90 cm podlage, vse naprave obratujejo; **Žičnica Vitranc:** spodnja postaja, sneži, 0, 35 cm na 45 cm podl, srednja postaja, 60 cm na 65 cm podl., vrh Vitranca, 80 cm na 100 cm podl., vse naprave obratujejo; **Žičnica na Španov vrh**, obl., — 2, spodaj 30 cm, sredina 40 cm, vrh 60 cm, žičn. obrat.; **Pohorska vzpenjača:** zgornja postaja, del. obl., 0, 10 cm, vlečnica Bolfenk in Bellevue obrat., ostalo ne dela; **Kredarica**, sneži, — 7, 30 cm novega na 80 cm podl.; **Planica**, sneži, 0, 24 cm novega na 75 cm podl.; **Jezersko**, megla, 0, 15 cm novega na 30 cm podl.; **Ljubljana**, obl., 1, 5 cm; **Novo mesto**, megla, 0, 6 cm; **Murska Sobota**, megla, — 1, brez snega; **Maribor**, obl., 0, 12 cm; **Slovenj Gradec**, obl., 0, 3 cm; **Vršič — Erjavčeva koča**, sneži, — 5, 100 cm na 110 cm podlage.

P. n.
ČASOPISNO PODJETJE
DELO
LJUBLJANA
p. p. 29

Naročam dnevnik »DELO«, »TT«, »TOVARIŠ«, »NAŠI RAZGLEDI«, petkovo »DELO« z RTV prilogo (naročeni časopis podčrtaj)

Pošiljati pričnite dne ..... na naslov

Priimek in ime ..... poklic .....

ulica ..... hišna št. .....

Kraj ..... pošta .....

podpis .....

V nekaj vrstah

CELJE

»Elektrosignal« se seli — Obrtno podjetje »Elektrosignal« Celje bo še ta mesec preselilo delavnico radiotelevizijskega servisa z Ljubljanske ceste ter delavnico servisa gospodinjskih aparatov v Zidanškovi ulici v nove prostore v Vodnikovi ulici 6. V teh prostorih so bili včasih uradi podjetja Klima.

TRBOVLJE

Premog — V zasavskih premogovnikih so v januarju nakopali 167.500 ton premoga, kar je za 11.650 ton več od planiranih obveznosti. V rudniku Hrastnik je bila proizvodnja večja za 20 odst., v Trbovljah za 12.5 odst., v zagorskem rudniku pa zaostajajo 6,2 odst. za pričakovanji.

Gledališče — Mladinska sekcija gimnazije, ki dela v sestavi gledališča Svobode-Center, bo nocoj uprizorila igro »Sreča na upanje«. Delo je režiral Rado Češnovar.

ZAGORJE

Imenovanje — Občinska skupščina je na zadnji seji imenovala iniciativni odbor, ki bo pripravil vse potrebno za ustanovitev skupnosti otroškega varstva.

SAVA

Most — Letos bo treba razen rednih vzdrževalnih del na mostu čez Savo v naselju Sava zamenjati tudi podnice in opraviti še nekatera druga popravila. Sredstva pričakujejo iz občinskega cestnega sklada.

MARIBOR

Medicinsko predavanje — Danes bo v predavalnici mariborske bolnišnice predaval dr. J. Merry, direktor medicinske službe MSD iz Anglije. Govoril bo o sodobni terapiji hipertenzije.

Gripa — V zadnjih dneh se je v Mariboru v večjem obsegu razpasla gripa. Center za zdravniške obiske na domu sprejema iz dneva v dan več prijav za obiske bolnikov, ki so zboleli za gripo. Ugotavljajo, da so v delovnih organizacijah lani cepili manj zaposlenih proti gripi kot v preteklih letih.

Vzpenjača — V soboto in nedeljo je pohorska vzpenjača prepeljala 2333 potnikov. Med njimi je bilo največ smučarjev, ki so smučali v okolici hotela Bellevue.

GORNJA RADGONA

Uredili so sprejemno pisarno — Pred kratkim so uredili sprejemno pisarno občinske skupščine Gornja Radgona. Dosedanja sprejemna pisarna ni ustrezala in so v njej težko sprejemali stranke. Menijo, da bo v novi sprejemni pisarni delo znatno izboljšano.

Razprava o reelekciji — V sredo bo komite občinske konference ZKS Gornja Radgona razpravljal o reelekciji direktorjev v gornjeradgonski občini. Razen tega se bodo pogovorili tudi o izobraževanju članov ZK. Na sejo so vabljeni tudi vsi sekretarji osnovnih organizacij.

PTUJ

Preurejen narodni dom — Na Prešernov dan bodo slovesno izročili svojemu namenu preurejen narodni dom. Popolnoma so obnovili notranjost stavbe in izselili nekaj stanovalcev. V domu bodo odslej pomembnejše prireditve, uporabljale pa ga bodo lahko tudi družbenopolitične organizacije v občini. V naslednjem letu nameravajo obnoviti tudi pročelje doma. Denar za obnovo je večinoma prispevala občinska skupščina Ptuj.

Kooperacijske pogodbe — Kooperacijska skupnost pri kmetijskem kombinatu v Ptuju je letos uvedla nekaj novosti pri sklepanju pogodb o proizvodnem sodelovanju s kmeti. Odslej bodo sklepali pogodbe samo s tistimi kmečkimi gospodarstvi, ki so doslej že pokazala dobre uspehe pri pridelovanju in ki so se držala pogodbenih obveznosti. Računajo, da bodo kljub strožjim merilom zajeli v kooperacijsko sodelovanje nekaj več kot tretjino vseh kmečkih gospodarstev na ptujskem območju, oziroma, da bodo sklenili okrog 4000 pogodb.

NOVO MESTO

Predavanje za pridelovalce krompirja — V okviru programa, ki ga ima kmetijska zadruga Krka v Novem mestu so v Mirni peči priredili predavanja za kmete, ki pridelujejo krompir. Predavanja se je udeležilo okoli 20 gospodarjev, ki so z zanimanjem poslušali predavanje kmetijskega strokovnjaka iz kranjskega agrokombinata, ki je z besedo in filmom prikazal, kaj je vse pomembno za dober in obilen pridelek krompirja.

KOPER

Razprodaja — V nekaterih koprskih konfekcijskih trgovinah so že znižali cene plaščem. V prodajalni zagrebške »Standard konfekcije« v Čevljarski ulici znaša to znižanje tudi čez polovico prvotne cene. Plašče prodajajo ceneje tudi v modni hiši. V prodajalni kranjske »Planike« pa so za 20 odst. znižali cene spomladanske obutve.

LITIJA

Cesta Gradišče—Šentrupert — Vaščani Gradišča in Prelesja se zavzemajo za ureditev 3 km dolge ceste iz Gradišča do Šentruperta. Vaščani so zbrali 7000 novih dinarjev. Na bližnjem zboru volivcev nameravajo imeti gradbeni odbor. Računajo, da jim bo pri urejanju ceste priskočila na pomoč občinska skupščina Litija pa tudi kmetijsko gozdarsko podjetje Brežice.

BRASLOVŠKO JEZERO — DRSALIŠČE SAVINJČANOV — Okoli 800 metrov dolgo in med gozdna pobočja Dobrovelj stisnjeno umetno jezero pri Braslovčah se pozimi spremeni v veliko drsališče. Vsak dan, zlasti pa ob nedeljah, se zaledenela površina jezera napolni z obiskovalci. Mladina se drsa, starejši so občinstvo in hkrati dobrodošli gosti v majhni restavraciji na bregu. Turistični delavci v Braslovčah samo z enim niso zadovoljni. Veliko jih je, ki bi se radi drsali, zelo malo pa tistih, ki so pripravljeni čistiti sneg z ledene ploskve. Če bi tako očistili led po vsem jezeru, bi imeli tu imenitno drsališče za trening in tekmovanja v hitrostnem drsanju. Foto: J. Kr.

Zapuščena otroška igrišča

Zanje naj bi skrbele krajevne skupnosti

Da je v Celju in okolici premalo otroških igrišč, je neizpodbitno dejstvo. Še bolj pa je res, da celo tistih nekaj igrišč nadvse slabo vzdržujejo. Le redka so igrišča, kjer bi otroci mogli najti še kaj drugega kot skromen peskovnik, čeprav podstavki gugalnic in vrtiljakov pričajo o tem, da je bilo včasih tu prav prijetno.

Čas in ljudje so uničili marsikaj, kar bi še danes lahko služilo otrokom. To velja tudi za klopi, nasade in vse drugo, kar sodi na otroško igrišče.

Skrb za urejanje otroških igrišč bi morale prevzeti krajevne skupnosti. Nekatere so to storile, druge pa so se svoje odgovornosti pepozno zavedle. Tako je v ožjem mestnem območju 21 igriščih postorov za večje otroke ter šest peskovnikov za najmlajše. V okolici je položaj slabši: Dobrna ima samo eno igrišče, Store tri itd. Za urejanje otroških igrišč — brez tistih pri varstvenih ustanovah — je bilo v zadnjih letih porabljenih približno devet milijonov starih dinarjev in več kot 700 prostovoljnih delovnih ur.

Zato bi bilo prav, če bi igrišča dobila skrbnega gospodarja. Nesmisel je graditi nova, če pa so že v naprej obsojena na to, da bodo kmalu žalostno propadle. V Celju je bilo včasih nekaj zelo lepih igrišč, ki pa so danes bolj podobna zapuščenim dvoriščem kot pa prostorom namenjenim otrokom. In vendar so vedno polna. To je dokaz, da jih nova naselja še kako potrebujejo.

Da otroških igrišč skoraj nihče ne jemlje resno, kaže tudi primer igrišča v krajevni skupnosti Center, kjer so ob zgradbi Jugoslovanske ljudske armade vložili pred leti več kot milijon starih dinarjev in opravili dobrih 300 prostovoljnih delovnih ur. Ko so nato v bližini postavili novo stavbo, so med gradnjo uničili igrišče. Nihče ga ni obnovil in nihče ni za to odgovarjal. Podobnih primerov pa je še več. I. B.

Zakaj tako?

Neodgovorno do občanov in skupščine

Odborniki zagorske občinske skupščine so na zadnji seji sprejeli odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča. Med drugimi spremembami in dopolnitvami, ki so usklajene z zakonom, so po dalji razpravi izglasovali tudi določilo, ki pravi približno takole: zavezanci v občini plačujejo prispevek za uporabo mestnega zemljišča od 1. aprila 1967 naprej in ne od 1. januarja, kot je to določal prvotni odlok, ki ga je občinska skupščina sprejela lani 27. februarja.

Najbrž takšne odločitve odborniki niso izglasovali brez razlogov, čeprav je bilo stališče upravnega odbora sklada, ki upravlja s sredstvi iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča, da takšna sprememba ne bi bila umestna in da bo s tem za približno 7,5 milijona S din manj denarja za urejanje komunalnih del. Odborniki so se v razpravi in pri glasovanju opirali na dejstvo, da so pri pobiranju prispevka v družbenem sektorju stanovanjskih površin nastale težave, nerazpoloženje in nezadovoljstvo med občani. To pa je posledica ne toliko uvedbe tega prispevka, temveč največ napačnega informiranja in tolmačenja predstavnikov stanovanjskega podjetja. Kot smo slišali na seji skupščine je stanovanjsko podjetje v Zagorju tolmačilo in pobiralo prispevek od zavezancev od 1. aprila, spet drugič pa od 1. januarja. Razumljivo je, da je takšno ravnanje povzročilo precej vroče krvi in odpora med občani, zaostanek plačil kot tudi kritike na račun občinske skupščine. Odborniki so tudi menili, da je bil način stanovanjskega podjetja v zvezi s pobiranjem prispevka neodgovoren tako do občanov kot skupščine.

In da ne bo še nesporazumov: po sklepu občinske skupščine bodo zavezancem, ki so doslej plačali prispevek za uporabo mestnega zemljišča tudi za tri prve mesece lani, upoštevali tista vplačila za tekoče obdobje.

P. B.

Osemindvajset ur v „vesolju“

Šest delavcev, ki so preživeli noč v gondoli, se je srečno vrnilo

KAMNIŠKA BISTRICA, 5. febr. Šest mož je vso nedeljo, noč na ponedeljek in ponedeljkovo jutro preživelo v gondoli, visoko v zraku na žičnici na Veliko planino. Obtičali so v nedeljo okrog osmih, dobrih šeststo metrov pod vrhom. Iz bingljajočega »hotela« so jih spravili na varno šele v ponedeljek okrog 11. ure. Najprej so jih z reševalno kabino v dveh skupinah potegnili do zgornje postaje, potem pa se je vsa šesterica napotila peš čez Rigel in nekaj po poldnevu prikorakala do spodnje postaje žičnice.

Razen šestih mož, ki so obviseli na žičnici, je ta gondola preprečila povratek tudi 250 turistom, ki so minuli vikend preživeli na Veliki planini. Turisti so morali prenočiti v hotelu in so se drugi dan napotili peš proti Črni, kjer so jih pričakali avtobusi Ljubljana transporta in jih odpeljali domov. Lastnike, ki so pustili svoje avtomobile pri spodnji postaji žičnice, pa so pripeljali v Kamniško Bistrico.

Zaradi ledu se je snela vlečna vrv s kolesa

Nezgoda se je pripetila pri prvi jutranji vožnji. Ker so se vrvi zaradi snega povesile, je varnostno stikalo zaustavilo žičnico. Zato so obtežili gondolo. Naložili so 700 kg kock, pa je bilo še premalo, da bi žičnica spet stekla. Takrat so skočili v gondolo še obratovodja Alojz Stupar, ter sprevodniki Janez Rak, Franc Petek, Franc Starovasnik, Franc Erjavšek in Stane Jeras. Vsi so uslužbenci Ljubljana-transporta. Ko je gondola prepeljala že okrog 1000 metrov, se je zaradi ledu, ki se je nabral na vlečni vrvi, ta snela s kolesa za protiutež. Gondola je tedaj spet obstala. Da bi ponovno namestili vrv na kolo, bi morali dvigniti tovor 14 ton, za kar pa niso imeli škripca. Na srečo je imela gondola telefonsko zvezo in tako so še istega dne predlagali »posadki«, da pridejo ponje z reševalno kabino. Vendar »ujetniki« v gondoli na reševanje zaradi megle in sneženja niso pristali.

Peli smo, kvartali ... sploh ni bilo hudega

Nekaj po poldnevu v ponedeljek pa se je šestorica »ujetnikov« zbrala v bifeju pri spodnji postaji žičnice.

Najstarejši, Alojz Stupar, nam je dejal: »Napišite: v vesolju smo bili 28 ur! Prav tako napišite, ja!«

Omisje se je zasmejalo. Potem so začeli pripovedovati: »Sploh ni bilo tako hudo, kvartali smo, prepevali ...«

Ko je gondola obstala in ko so se premislili, da bi se vozili v reševalnih kabinah v megli in snegu, so se mirno prepustili čakanju.

Od spodnje postaje so bili oddaljeni 1000 metrov, od zgornje pa 650 m, pod njimi pa je zijalo 200 metrov globine. Eden je imel pri sebi natakarski blok in tako so izrezali iz njega karte. Potem se je gondola tresla od »šnopsov« in »durakov«.

Ko so se naveličali kvartanja, so zapeli.

Nihče se ni smel premakniti

Proti večeru so jim v prazni kabini poslali papir, da so ga pogrnili po tleh, odeje in bunde ter salamo, sir, kruh, radensko, čaj in konjak.

Čeprav je gondola le 320 centimetrov dolga in 180 cm široka, so kar dobro spali. Le premakniti se nihče ni smel, ker bi se sicer vsi zbudili. Za spanje v kabini namreč ni bilo preveč prostora.

Zgoraj v žičnici je bilo veselo in ko se je pripeljal z reševalno kabino gorski reševalec Miha Habjan, je bilo slovo od gondole številka 2 skoraj ganljivo.

Šef žičnice Ivan Golič pa se je bolj malo zabaval.

»Kljub vsej previdnosti, žičnica je namreč krenila le s hitrostjo dva metra v sekundi — čeprav jih normalno naredi sedem — se je pripetila nezgoda. Mi smo se ravnali povsem po predpisih, pa ni nič pomagalo. To se nam je zgodilo prvič, odkar obratuje žičnica na Veliko planino. Čeprav nismo bili nič krivi, se nisem nič kaj prijetno počutil,« je dejal.

Žičnica je spet krenila danes sredi popoldneva. Toda le poizkusno. Pričakovali so tudi strokovnjaka iz zavoda za raziskavo materiala, da bo vse še enkrat pregledal. Upajo pa, da ni hudega in da bo gondola turiste jutri spet peljala na Veliko planino.

B. SAJOVIC

Mopedist na avtu

V soboto in nedeljo na cestah 8 huje ranjenih

LJUBLJANA, 5. jan. V Sloveniji se je v soboto in nedeljo zgodilo na cestah 36 prometnih nesreč, v katerih je bilo 8 ljudi hudo ranjenih, deset pa laže. Največ nesreč (12) se je zgodilo na mariborskem območju, kjer se je večina nesreč zgodila zaradi poledice.

Včeraj, nekaj po polnoči, sta v Kidričevem trčila tovornjak in osebni avtomobil. Šofer tovornjaka je peljal iz Ptuja pesek za posipanje ceste. V Kidričevem je ustavil na sredi ceste in je pripravljal razpršilec za pesek. Na tovornjaku so bile prižgane luči, nad kabino pa je utripala rumena luč. Tedaj je pripeljal za njim z osebnim avtomobilom 44-letni Franc Beranič. Ker je bila cesta poledenela, ni mogel pravočasno ustaviti in se je zaletel v zadnji del tovornjaka. Pri tem sta bila Beranič in njegova sopotnica laže ranjena in so ju odpeljali v ptujsko bolnišnico. Škode na vozilih je za 3 tisoč N dinarjev.

V Dobriši vasi pri hiši št. 58 se je včeraj popoldne hudo ponesrečil mopedist 24-letni Ivan Novak. Nesreča se je zgodila, ko je voznik osebnega avtomobila Ludvik Letonja peljal iz Celja v Zalec, v Dobriši vasi pa mu je s stranske ceste nenadoma pripeljal mopedist tik pred avtomobil. Zaradi kratke razdalje Letonja nesreče ni mogel preprečiti. Zadel je mopedista, ki je omahnil na pokrov motorja, nato pa je padel na cesto in obležal hudo ranjen. Ponesrečenca so odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima pretres možganov.

Na Gorenjskem spet sneg

KRANJ, 5. febr. Med tem, ko v nižinah že tri dni po malem dežuje, je v višjih legah Gorenjske padlo precej novega snega. Ta bo še posebno dobrodošel zimskošportnim središčem, kjer jim je odjuga v januarju močno stanjšala snežno odejo.

V Kranjski gori je do danes zapadlo četrt metra novega snega na 40 cm podlage, na Vitrancu pa ga je še več.

Kljub temu, da je včeraj skoraj ves dan snežilo, ni manjkalo vnetih smučarjev. Tudi danes tri žičnice neprestano obratujejo. Smučišča so, včeraj in danes, s posebnim strojem steptali, tako da je smuk ugoden. Tudi na Voglu so sedaj boljše snežne razmere za smučarje. Na 30 centimetrov starega, je padlo 70 cm novega snega. Danes dopoldne je še snežilo, popoldne pa je že posijalo sonce, medtem ko je ves nižinski del Gorenjske zavit v meglo. Tudi na Spanovem vrhu, Zelenici in Krvavcu niso več v skrbeh zaradi snega. Največ ga je sedaj na Vršiču. V zadnjih dneh ga je nasulo več kot en meter, tako da ga je že več kot dva metra.

Nov sneg je precej zaposlil kranjsko cestno podjetje. Plužiti so morali vse tri mejne gorske prelaze ter druge ceste v zgornjem delu Gorenjske. L. S.

Uresničitev je odvisna od denarja

Delovni program regionalnega zdravstvenega centra Celje

Novoustanovljeni regionalni zdravstveni center za širše celjsko območje je pripravil predlog svojega delovnega programa. O njem sta razpravljala in ga potrdila tudi že sveta za zdravstvo celjske in žalske občinske skupščine; s tem pa še ni rečeno, da bo program mogoče tudi izpolniti. Predstavniki regionalnega zdravstvenega centra so namreč čisto jasno povedali, da tega s sedanjimi finančnimi sredstvi ne bodo zmogli. Zato računajo na podporo občinskih skupščin in seveda tudi na večji delež sklada za zdravstveno zavarovanje.

Med prvimi nalogami regionalnega zdravstvenega centra bo vsekakor priprava za sklenitev splošnega sporazuma in pogodb med zdravstvenimi zavodi in plačniki za zdravstveno dejavnost. Zdravstveni zavodi tega območja prav zdaj sestavljajo svoje delovne programe, ki jih bo zdravstvni center uskladil.

Na predlog celjskega sveta za zdravstvo so nekoliko zamenjali vrstni red nalog. Tako bodo najprej že v kratkem izdelali analizo zdravstvenega stanja šolskih otrok ter preučili potrebe za organiziranje službe zdravstvenega varstva pri delu na celotnem območju celjske zdravstvene regije.

Druge naloge so časovno razporedili za vse leto naprej. Tako bodo ugotavljali še zdravstvene probleme žensk in otrok, nalezljive bolezni za to območje, probleme zdravstvenega varstva v domovih počitka ter gerontološko-geriatrično problematiko na sploh, higiensko-epidemiološke razmere prebivalstva in podobno. Prav tako je pomembno še prizadevanje za usklajevanje dela zdravstvenih zavodov ter posameznih služb kot na primer ureditev stikov med dispanzersko, specialistično ter splošno zdravstveno službo pri zdravstvenem varstvu žensk in otrok, spremljanje predpisovanja in potrošnje zdravil ter med drugim tudi usklajevanje delovnega časa zdravstvenih zavodov z družbenimi potrebami.

O programu bodo zdaj razpravljali še sveti za zdravstvo drugih občinskih skupščin. Upajmo, da se bodo zavzeli tudi za financiranje njegove uresničitve — če seveda ne bi morebiti ugotovili, da program ne ustreza njihovim potrebam.

I. BURNIK

Dohodki proračuna pod pričakovanji

V Zagorju lanski osebni dohodki niso dosegli predvidevanj

V občinski proračun se je do konec minulega leta steklo 4,514.643 N din, kar je za 4,61 odstotka manj kot so pričakovali. Prav tako so manjša odstopanja v dohodkih za temeljno izobraževalno skupnost.

Ko so v Zagorju sestavljali lanskoletni proračun, so predvidevali, da se bodo osebni dohodki zaposlenih v občini povečali za 10 odstotkov, promet v trgovini in gostinstvu za približno 5 odstotkov, da bo več obrtnih delavnic in končno, da bo ukinjen IV. proizvodni okoliš v kmetijski dejavnosti. Po oceni, ki smo jih slišali tudi na zadnji seji občinske skupščine Zagorje, tiči glavni vzrok za tolikšen izpad proračunskih dohodkov predvsem v osebnih dohodkih zaposlenih, ki lani niso dosegli predvidevanj in ki zaostajajo tudi za osebnimi dohodki v republiki. Iz prispevkov od osebnih dohodkov iz delovnega razmerja se je zbralo v proračunu za 32 milijonov S din manj sredstev. Delno je bil ta primanjkljaj krit z dohodki od prometnega davka trgovine na malo in prispevka od osebnih dohodkov v obrti.

Proračunski izdatki pa so bili ob koncu minulega leta preseženi za 80.220 N din. Ta presežek izdatkov nad dohodki pa izvira iz tega, ker je po sklepu organov temeljno izobraževalne skupnosti leta najela pri rezervnem skladu skupščine, kredit, da so šole lahko normalno opravljale delo. Temeljno izobraževalna skupnost je spričo nerednega dotoka sredstev najela prvikrat kredit v višini 50.000 N din v oktobru, drugič pa ob koncu leta še 126.000 N din. P. B.

Razsaja pri nas gripa ali ne?

Spodrsljaj prijavne in statistične službe je kriv, da ne vemo, v kakšnem obsegu se bolezen širi

LJUBLJANA, 5. febr. Iz razgovora z ljudmi po podjetjih in pisarnah lahko sklepamo, da so se januarja in sedaj v začetku februarja gripozna in prehladna obolenja močno razširila. Slišimo, da je precej ljudi na bolniškem dopustu, pri lažjih obolenjih pa preganjajo ljudje bolezen tudi kar na delovnem prostoru. Uradnih podatkov, ali imamo epidemijo gripe ali ne, kako je razširjena po raznih območjih Slovenije, ali je v upadu ali v porastu — takih podatkov pa nimamo.

Nič kolikokrat smo pri kritikah o preobširni, prezamudni in predragi zdravstveni administraciji, slišali na raznih posvetovanjih, da je vendarle nekaj pisarije potrebne za to, da dobimo statistične podatke in s pomočjo teh vpogled v glavne značilnosti zdravstvenega stanja in obolevnosti prebivalstva. Pri dejstvu, da epidemiološka služba pri republiškem zavodu za zdravstveno varstvo trenutno nima nobenih, niti orientacijskih podatkov o razširjenosti gripe in prehladnih obolej, pa moramo ugotoviti, da tokrat šepa ali vsaj kasni tudi statistična služba. Za samo območje ljubljanske skupnosti pa zavod za zdravstveno varstvo obljublja, da bo dobil podatke v nekaj dneh — potem, ko so spet ponovno razposlali zdravstvenim domovom okrožnico, da je prijavljanje primerov gripe, kadar ta zavzema epidemijski obseg, obvezno.

Ob tem primeru, ko lahko samo nekako na oko presojamo, ali imamo epidemijo gripe ali ne, se je ponovno pokazala šibka stran statistične službe, ki ni na tekočem, sproti ni mogoče ugotavljati kod in kako se širi bolezen, na eventualne zbirne podatke pa bomo morali čakati, kot se vidi, do konca »prehladne sezone«, prav tako kot bo tudi pregled o porastu bolniških izostankov znan šele kasneje.

Virusološki laboratorij zavoda za zdravstveno varstvo SRS, ki je bil posrednik pri dobavi cepiva in organizator široke akcije za preventivno cepljenje predvsem aktivnega prebivalstva proti gripi, je prav tako zaradi nekaterih neugodnih okoliščin finančnega značaja moral ostati samo na pol pota svoje akcije. Cepili v Sloveniji smo, to delo so v povezavi z laboratorijem prevzele obratne ambulante, oziroma ambulante zdravstvenih domov za podjetja, nato pa denarja ni bilo, da bi s svoje strani virusološki laboratorij znanstveno ugotavljal, v kakšni obliki se to sezono pojavlja gripa. Dobiti bi moral rezultate o tem, ali je bilo cepivo prilagojeno in ustrezno virusu, ki povzroča bolezen ali pa se pojavljajo obolenja, ki jih povzroča virus, ki ni bil zajet v cepivu. Sliko o uspehu cepljenja si bo lahko ustvaril šele po tem, če bodo obratne ambulante poslale točne podatke o obolevanju med cepljenimi in necepljenimi člani kolektivov. Vsa sklepanja bodo torej slonela le na dobri volji in zavzetosti za točnost podatkov, ki jih bodo posredovale te ambulante.

Ker vemo, kako veliko gospodarsko škodo lahko povzroči večja epidemija gripe in ker je za sedaj edino obrambno sredstvo pravočasno preventivno cepljenje proti tej bolezni, se vsiljuje misel, da bi morali raziskovalnemu delu na tem področju, ki je mlado in novo in se komaj uveljavlja, nuditi večje možnosti. Posamezne komunalne skupnosti razpolagajo v skladih zdravstvenega zavarovanja z namenskimi sredstvi za nekatera raziskovalna dela in škoda je, če so neizkoriščena, medtem ko ostaja preventivna akcija izpeljana le na pol.

MARIJA NAMORŠ

Danes v Celju

Kino:

Union: »My fair Lady«, amer. barvni film.

Metropol: »Krogla v srcu«, franc. barvni film.

Dom: »Junak našega časa«, sovj. barvni film.

Gledališče:

Ob 19.30 uprizoritev igre »Krčmarica« za torkov abonma in izven.

Lekarna:

Ves teden je dežurna nova lekarna, Tomšičev trg št. 11.

Radio Celje,

Poleg rednih glasbenih in informativnih oddaj bosta danes na sporedu naša reportaža — ob braslovškem jezeru in glasba z izposoj. plošč.

Drsališče:

Odprto vsak dan dopoldne od 8. do 12. ure in popoldne od 14. do 18. ure. — Zvečer trening hokejistov HDK Celje.

Na vrsti je streha?

Živ žav na celjskem umetnem drsališču

Po zaslugi kolektiva Aera je bila konec lanskega leta končana druga faza graditve drsališča v celjskem mestnem parku. Objekt je dobil betonsko tribuno, pod njo pa je nastal prostor, ki ga bodo že v spomladanskih mesecih spremenili v bife ter garderobe za drsalce. Sedanje garderobe so namreč pretesne in je včasih težko razumeti, kako se more v njih sleči in pripraviti za drsanje tudi po nekaj sto otrok. Dosedanji rekordni obisk znaša okoli 1300 drsalcev v enem dnevu!

Medtem ko je v prvi sezoni obstoja umetnega drsališča obiskalo ta prostor in se drsalo blizu 40.000 otrok, bo po vsej verjetnosti ta številka v letošnji sezoni prekoračena.

Pred kratkim je upravni odbor HDK Celje povabil v goste predstavnike organov samoupravljanja, vodstva podjetja in družbeno političnih organizacij kolektiva Aero ter jim pokazal ne samo tribuno, ki je bila zgrajena z njihovimi sredstvi, ampak jih je tudi seznanil z delom in poslovanjem. Tako se je zgodilo najbrž prvič, da je društvo položilo obračun svojega dela pred tistimi, ki so z velikim razumevanjem odobrili sredstva za nadaljevanje gradnje pomembnega športnega, rekreacijskega in turističnega objekta v celjskem mestu. Predstavniki kolektiva Aero so bili zadovoljni z delom športne organizacije in uspehi, ki jih je dosegla, zato so vnovič ne samo čestitali amaterskim delavcem, marveč tudi priznali, da jim ni žal sredstev, ki so jih dali za ta objekt. Drsališče je namreč postalo najbolj množično zbirališče mladine.

Kot vse kaže pa delo HDK Celje s tem ni končano. Vsi napori bodo usmerjeni v tretjo fazo in to je vsaj streha, če že ne zaprt prostor. S tem se bo funkcija objekta znatno razširila. Pod streho ali v zaprtem prostoru bo možno prirejati ne samo gospodarske razstave, ampak tudi kulturne in zabavne prireditve, politična zborovanja, mladinske plese in podobno. Poleg tega se bo lahko znatno razširila športna dejavnost v tem objektu, saj se bodo drsalnim športom ter tenisu poleti lahko pridružile še igre z žogo in podobno. Načelo HDK Celje je: odpreti vrata vsem, ki bi tu lahko uspešno delali.

Na vsak način pa bo dosežen že velik uspeh, če bo objekt dobil streho, saj potem društvena dejavnost ne bo odvisna od vremena.

M. B.

Sedem pešcev neprevidno čez cesto

LJUBLJANA, 5. febr. — V minulem tednu se je na cestah v Sloveniji zgodilo 125 prometnih nesreč, ki so zahtevale življenja treh ljudi; trideset ponesrečencev je bilo hudo ranjenih, sedem pa laže. Škodo na karomboliranih vozilih so ocenili za nekaj več kot 513.000 N din. Največ nesreč so povzročili avtomobilisti (24 nesreč), mopedisti in motoristi so bili zapleteni v 11 nesreč, 8 so jih povzročili pešci. Sedem pešcev je namreč šlo nenadoma čez cesto, ne da bi pogledali, če je cesta sploh prosta.

TRBOVLJE

Planinski teden

Zasavska planinska društva so izdelala skupen program za planinski teden od 10. do 17. februarja, ki ga prirejajo v počastitev 75. letnice slovenske planinske organizacije. V soboto, 10. februarja bodo v avli Delavskega doma odprli slikarsko razstavo pod naslovom »Naše gore«. Na otvoritvi razstave bo sodeloval tudi moški pevski zbor Lipa iz Litije. Predsednik Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik bo v torek, 13. februarja v Delavskem domu Trbovlje predaval o ekspediciji slovenskih alpinistov na Pik Lenin—Pamir. Naslednji dan, 14. februarja pa bo v predavalnici Delavskega doma večer mladih planincev, ki ga pripravljajo člani planinske skupine osemletke Alojza Hohkrauta iz Trbovelj in učenci glasbene šole. V četrtek, 15. februarja bo prav tako v trboveljskem Delavskem domu pevski koncert. Na njem bodo nastopili moški pevski zbor »Loški glas« iz Lok-Kisovca pri Zagorju, harmonikarski orkester glasbene šole Trbovlje in mešani pevski zbor »Slavček« iz Trbovelj. Za zaključek planinskega tedna pa bo v soboto v predavalnici Delavskega doma slavnostna seja vseh odborov zasavskih planinskih društev.

P. B.

Varnostne svetleče značke za pešce

V nekaterih državah že nekaj časa uporabljajo svetleče varnostne značke za pešce, ki jih avtomobilisti takoj opazijo, ko jih osvetlijo. V Franciji so celo predpisali, da morajo šolarji nositi take varnostne svetleče znake, ki se v temi zasvetijo, brž ko jih obsveti že šibka svetloba. Voznik opazi pešca, ki ima pripet znak že na precejšnjo razdaljo in lahko ob vsakem neprevidnem ravnanju pešca pravočasno ustrezno ukrepa.

Običajno so ti reflesno svetleči znaki — podobno kot pri kolesarjih — veliki okrog 6 cm in so okrogle ali trikotne oblike. Solarji ali pešci si lahko pripnejo bodisi na rokava ali na kak drug del obleke. Prometni strokovnjaki se zavzemajo za to, da bi tudi pri nas začeli uporabljati pešci takšne varnostne znake, saj se pripeti na naših cestah, zlasti ponoči, ob srečavanju vozil, veliko hudih nesreč, ko avtomobilisti prepozno opazijo pešce ob robu cestišča. Pri nas je take varnostne značke pričela proizvajati obrtna delavnica »Sofra« iz Maribora.

Avto so mu ukradli

MARIBOR, 5. febr. Sinoči je neznanec v Prvomajski ulici v Mariboru ukradel osebni avto Toma Kosca, ki ga je parkiral pred stanovanjskim blokom. Pozneje so avto našli na Teznem. M.

Denar vabi vlomilce

V zadnjem času so v Mariboru in nekaterih drugih krajih severovzhodne Slovenije našli vlomilci v blagajnah večje vsote denarja. V nekaterih primerih celo ključe, s katerimi so odprli blagajne in z denarjem izginili v noč. Pred nedavnim pa so v nekem mariborskem podjetju našli vlomilci celo večje vsote tujih valut.

Očitno tako lahkomiselno ravnajo z denarjem tudi drugod. Vsi ti vlomi, o katerih smo v zadnjem času poročali, so dovolj resno opozorilo podjetjem, naj shranjen denar bolje zavarujejo, ključe od blagajn pa hranijo na dobro zavarovanih prostorih v podjetjih. Vrsta podjetij ima še vedno v svojih blagajnah več denarja, kot bi ga po predpisih smela imeti. Vse kaže, da podjetja bolj malo spoštujejo predpise in navodila bank o poslovanju z denarjem. Morda ne bi bilo slabo, če bi s predpisom določili način varovanja in odvajanja denarja. Ob sedanjem stanju očitno čaka vlomilce lahko delo. M. K.

● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOV

MARKET

TURBIL

čistilo za odtočne cevi umivalnikov, kopalnih kadi, pomivalnih korit, odtaja in očisti tudi zmrzle odtočne cevi.

SUPERMARKET

V nekaj vrstah

NOVO MESTO

Predavanje za pridelovalce krompirja — V okviru programa, ki ga ima kmetijska zadruga Krka v Novem mestu so v Mirni peči priredili predavanja za kmete, ki pridelujejo krompir. Predavanja se je udeležilo okoli 20 gospodarjev, ki so z zanimanjem poslušali predavanje kmetijskega strokovnjaka iz kranjskega agrokombinata, ki je z besedo in filmom prikazal, kaj je vse pomembno za dober in obilen pridelek krompirja.

MARIBOR

Medicinsko predavanje — Danes bo v predavalnici mariborske bolnišnice predaval dr. J. Merry, direktor medicinske službe MSD iz Anglije. Govoril bo o sodobni terapiji hipertenzije.

Gripa — V zadnjih dneh se je v Mariboru v večjem obsegu razpasla gripa. Center za zdravniške obiske na domu sprejema iz dneva v dan več prijav za obiske bolnikov, ki so zboleli za gripo. Ugotavljajo, da so v delovnih organizacijah lani cepili manj zaposlenih proti gripi kot v preteklih letih.

Vzpenjača — V soboto in nedeljo je pohorska vzpenjača prepeljala 2333 potnikov. Med njimi je bilo največ smučarjev, ki so smučali v okolici hotela Bellevue.

CELJE

»Elektrosignal« se seli — Obrtno podjetje »Elektrosignal« Celje bo še ta mesec preselilo delavnico radiotelevizijskega servisa z Ljubljanske ceste ter delavnico servisa gospodinjskih aparatov v Zidanškovi ulici v nove prostore v Vodnikovi ulici 6. V teh prostorih so bili včasih uradi podjetja Klima.

TRBOVLJE

Premog — V zasavskih premogovnikih so v januarju nakopali 167.500 ton premoga, kar je za 11.650 ton več od planiranih obveznosti. V rudniku Hrastnik je bila proizvodnja večja za 20 odst., v Trbovljah za 12.5 odst., v zagorskem rudniku pa zaostajajo 6,2 odst. za pričakovanji. **Gledališče** — Mladinska sekcija gimnazije, ki dela v sestavi gledališča Svobode-Center, bo nocoj uprizorila igro »Sreča na upanje«. Delo je režiral Rado Češnovar.

ZAGORJE

Imenovanje — Občinska skupščina je na zadnji seji imenovala iniciativni odbor, ki bo pripravil vse potrebno za ustanovitev skupnosti otroškega varstva.

SAVA

Most — Letos bo treba razen rednih vzdrževalnih del na mostu čez Savo v naselju Sava zamenjati tudi podnice in opraviti še nekatera druga popravila. Sredstva pričakujejo iz občinskega cestnega sklada.

GORNJA RADGONA

Uredili so sprejemno pisarno — Pred kratkim so uredili sprejemno pisarno občinske skupščine Gornja Radgona. Dosedanja sprejemna pisarna ni ustrezala in so v njej težko sprejemali stranke. Menijo, da bo v novi sprejemni pisarni delo znatno izboljšano.

Razprava o reelekciji — V sredo bo komite občinske konference ZKS Gornja Radgona razpravljal o reelekciji direktorjev v gornjeradgonski občini. Razen tega se bodo pogovorili tudi o izobraževanju članov ZK. Na sejo so vabljeni tudi vsi sekretarji osnovnih organizacij.

PTUJ

Preurejen narodni dom — Na Prešernov dan bodo slovesno izročili svojemu namenu preurejen narodni dom. Popolnoma so obnovili notranjost stavbe in izselili nekaj stanovalcev. V domu bodo odslej pomembnejše prireditve, uporabljale pa ga bodo lahko tudi družbenopolitične organizacije v občini. V naslednjem letu nameravajo obnoviti tudi pročelje doma. Denar za obnovo je večinoma prispevala občinska skupščina Ptuj.

Kooperacijske pogodbe — Kooperacijska skupnost pri kmetijskem kombinatu v Ptuju je letos uvedla nekaj novosti pri sklepanju pogodb o proizvodnem sodelovanju s kmeti. Odslej bodo sklepali pogodbe samo s tistimi kmečkimi gospodarstvi, ki so doslej že pokazala dobre uspehe pri pridelovanju in ki so se držala pogodbenih obveznosti. Računajo, da bodo kljub strožjim merilom zajeli v kooperacijsko sodelovanje nekaj več kot tretjino vseh kmečkih gospodarstev na ptujskem območju, oziroma, da bodo sklenili okrog 4000 pogodb.

KOPER

Razprodaja — V nekaterih koprskih konfekcijskih trgovinah so že znižali cene plaščem. V prodajalni zagrebške »Standard konfekcije« v Čevljarski ulici znaša to znižanje tudi čez polovico prvotne cene. Plašče prodajajo ceneje tudi v modni hiši. V prodajalni kranjske »Planike« pa so za 20 odst. znižali cene spomladanske obutve.

LITIJA

Cesta Gradišče—Šentrupert — Vaščani Gradišča in Prelesja se zavzemajo za ureditev 3 km dolge ceste iz Gradišča do Šentruperta. Vaščani so zbrali 7000 novih dinarjev. Na bližnjem zboru volivcev nameravajo imeti gradbeni odbor. Računajo, da jim bo pri urejanju ceste priskočila na pomoč občinska skupščina Litija pa tudi kmetijsko gozdarsko podjetje Brežice.

MLADI SMUČARJI — Za učence osnovne šole Katja Rupena iz Novega mesta so bili letos smučarski tečaji. Okoli 200 mladih smučarjev se je naučilo abecede smučanja. Ob koncu tečaja so se novopečeni smučarji pomerili v tekmovanju. Foto: S. Dokl

Razkosana zemlja je cokla

Napredno kmetovanje ni možno na krpah zemlje

Razkosanost obdelovalne zemlje je pri nas že tolikšna, da največkrat tri hektarje skupne zemlje enega lastnika sestavlja več kot deset parcel, v mnogih primerih pa celo dvajset parcel. Če so razdrobljenost spoznali za hudo oviro naprednejšega kmetovanja že pred drugo svetovno vojno, je ta ovira v času uveljavljanja strojništva v kmetijstvu še toliko večja.

Ne le, da drobljenost obdelovalne zemlje ni ustavljena, še nadaljuje se. Pogosti so primeri, da kmet zapusti vsakemu otroku kos zemlje, pa če mu je ta potrebna ali ne, samo da oče ostane »pravičen« do vseh svojih otrok. Kam to pelje, vidimo vsak dan. To najbolj vidijo in vedo oceniti predvsem naprednejši kmetje, ki razkosanost svoje zemlje najbolj občutijo.

V zadnjih dveh letih, ko zemlja spet dobiva svojo ceno ob spoznanju, da je dobro obdelana zemlja lahko zanesljiv vir preživljanja, je slišati tudi vedno več predlogov za združevanje prarcel. Še več, posamezni napredni kmetje celo trdijo, da čas že sili k združevanju parcel in mentijo, da ni mogoče čakati, da se bo vsak lastnik prostovoljno odločil za zložbo zemljišč, marveč da je potrebno to pospešiti tudi z odloki pristojnih organov. Več takih predlogov iz vrst najbolj razgledanih kmetov je bilo doseda slišati na primer v občini Brežice. Sekcija za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL je po razpravi o razvojnem programu kmetijstva v občini priporočila občinski skupščini, da z vso resnostjo prisluhne predlogom kmetov v ravninskih predelih, ki žele združevanje parcel in to tudi vnese v program razvoja kmetijstva.

Ni treba posebej dokazovati, da razdrobljenost zemlje podaljšuje slabo gmotno stanje na vasi in povzroča nove socialne probleme. Dovolj o tem govore podatki, da ima večina kmetij na Dolenjskem komaj povprečno do tri hektarje obdelovalne zemlje. To pomeni, da je mnogo takih, ki imajo en hektar ali še manj zemlje za obdelavo. Ker je še ta zemlja razkosana na številne parcelice, raztresene na širšem območju, je očitno, da proizvodnja v takih pogojih ne more biti niti velika, še manj pa poceni. Cena proizvodnje pa je osnovni dejavnik rentabilnosti tudi v kmetijstvu. Potrebno je, da občinske skupščine, ki najbolj poznajo in občutijo vse probleme in posledice razdrobljene zemlje, nerentabilnih kmetij z malo zemlje in z manjšim dohodkom, vključijo v programe gospodarskega razvoja tudi postopno odpravljanje takih neskladnosti, kot je razdrobljenost kmetijskih obdelovalnih površin.

P. ROMANIČ

Belokranjske črne pike

Kaj zavira nadaljnji turistični razvoj

V črnomaljskem hotelu Lahinja je lani bilo 5300 nočitev, kar je za približno 800 več kot leto poprej. Medtem ko je število prenočevanj tujih turistov padlo od 460 na 349 pa se je število nočitev domačih gostov dvignilo od 4044 na 4967.

Sicer pa je črnomaljsko gostinsko podjetje, kamor spada tudi Lahinja, ustvarilo lani le 288 milijonov starih dinarjev prometa, medtem ko je leto dni poprej promet še presegal 300 milijonov. K zmanjšanemu prometu je sicer precej pripomogel tudi zmanjšan obseg poslovanja — od prejšnjih 10 obratov jih ima gostinsko podjetje zdaj 8—, vendar pa napredka na turističnem področju lani ni bilo čutiti. To dokazuje tudi kamping na Vinici ob Kolpi, kjer so lani ustvarili manj prometa in imeli manj prenočevanj kot v letu 1966.

Vsekakor ni pretirana ugotovitev, da je turizem v zadnjih letih v Beli krajini napredoval počasneje kot večina drugih panog; kljub temu pa se ne da mimo ugotovitve, da ima Bela krajina sicer lepe možnosti za razvoj turizma, da pa je turistična materialna baza na precej šibkih nogah. Res pa je, da so turistične prireditve v teh krajih kar dobro obiskane: jurjevanje v Črnomlju ali Igraj kolce v Metliki, pa pustni karneval in noči na Kolpi privabljajo številne turiste. Dlje kot do tu pa ne gre: prav gotovo je ena izmed največjih težav tudi slaba cesta. Čez Gorjance je asfalt sicer potegnjen, a od Črnomlja do Vinice si ne bo drznil nihče, kdor nima res nujnih opravkov. To pa seveda turizmu ni v prid. Razen tega pa na Vinici, kjer si za turizem precej prizadevajo, turisti pogrešajo še kaj drugega; boljše trgovine in hitrejše preskrbe z osnovnimi živili na primer. Prijazna in prislovična gostoljubnost Belokranjcev je ob sedanjem razvoju turizma že premalo, da bi turizem v teh krajih močneje zaživel.

Drži seveda, da Bela krajina ne bo mogla naenkrat dohiteti, kar je zamudila v vrsti let. Zato se bodo še naprej uveljavljali s turističnimi prireditvami, ki so si že pridobile sloves, ob vsem tem pa bo potrebno tudi več turistične propagande. Sčasoma bodo gotovo okrepili tudi materialno bazo in stari folklorni običaji in dobro vpeljane turistične prireditve, kot so jurjevanje ali noči na Kolpi bodo turiste seveda pritegnili. Prav zato bi bila neprecenljiva škoda, ko bi letos Metličani opustili svoj pustni karneval. Za razvoj turizma v Beli krajini si je namreč potrebno prizadevati na vseh področjih, ne le v gostinstvu.

J. Sp.

Dve presenečenji v Čateških Toplicah

Čateške Toplice imajo zelo ugodno lego. Neposredna bližina Zagreba daje toplicam še večji pomen. Tega se tu zavedajo in razmišljajo kako ustreči vsem željam številnih obiskovalcev. Do sezone nameravajo urediti teniška igrišča in mini golf. Za tiste, ki si želijo srbske specialitete pa bodo odprli posebno kuhinjo, ki jo bodo vodili kuharji-strokovnjaki.

Vse to nameravajo urediti do meseca maja, ko se bo reka turistov začela ustavljati v Čatežu.

S. D.

Končana sezona lova na sulca

Sezona lova na sulca je bila letos na Dolenjskem zelo uspešna. Kljub temu, da pišemo in poročamo po televiziji, da ta plemenita riba pri nas izumira, so Dolenjci lahko ponosni, da je v Krki veliko teh rib, ki daj jo reki še poseben čar.

V ribiški družini Novo mesto, ki v glavnem gospodari s sulčjimi vodami na Krki, so letos ulovili kar 20 velikih sulcev. 12 so jih ujeli domači ribiči, ostale pa tujci. Domači ribiči so bili uspešni zlasti zadnje dni. Ribiča — domačina dr. Podergajs in Štravs sta potegnila na suho 14 oziroma 16 kilogramskega »kralja voda«.

Skupno so ribiči letos ujeli 20 sulcev v skupni teži 153 kilogramov. Za ta odlov je ribiška družina Novo mesto dobila več kot 1 milijon S dinarjev.

S. D.

Stanovanjska graditev zaostaja

V sevniški občini bodo bolj načrtno vlagali denar v zidanje stanovanj

V sevniški občini ugotavljajo, da so z zbiranjem namenskih sredstev za stanovanjsko graditev v skupnem skladu za zidanje stanovanjskih hiš dosegli večje uspehe kot zdaj. Omenjeni sklad je bil namreč v veljavi do leta 1965, v tem času pa so v sevniški občini zgradili 160 novih stanovanj in prenovili okrog 50 stanovanj, razen tega pa so dali še nekaj posojil za gradnjo in obnovo zasebnih stanovanjskih hiš. Po ukinitvi sklada pa je tempo gradnje počasnejši.

V Sevnici so tudi mnenja, da po ukinitvi stanovanjskih skladov ni več mogoče načrtno usmerjati nadaljnje stanovanjske in komunalne graditve. Po uveljavitvi reforme se je, kot drugje po Sloveniji, začela živahneje razvijati zasebna stanovanjska zidava in to pogosto na območjih, ki komunalno niso urejena. Ker tudi delovne organizacije večino sredstev, namenjenih za stanovanjsko gradnjo, dajejo v obliki kreditov posameznikom pri gradnji zasebnih stanovanjskih hiš, za družbeno gradnjo stanovanj v blokih skorajda ni več zanimanja.

Da pa bi stanovanjsko graditev v občini pospešili, je svet za gospodarstvo in finance pri občinski skupščini začel širšo akcijo za skupno namensko vlaganje sredstev in za načrtnejše vodenje politike stanovanjske in komunalne graditve v sevniški občini. O tem so spregovorili tudi na zadnji seji občinske skupščine. Med drugim so ustanovili koordinacijski odbor za izdelavo programa komunalne in stanovanjske graditve v občini, ki bo pregledal možnosti za gradnjo stanovanj — družbenih in zasebnih.

Občinska skupščina pa je razen tega priporočila delovnim organizacijam naj bi sredstva, zbrana iz 4-odstotnega prispevka za stanovanjsko graditev v prihodnje načrtneje usmerjala v družbeno gradnjo stanovanj in jih tudi namensko oročala pri kreditni banki v Celju. V novogradnje naj bi vključili tudi denar iz amortizacije, ki se zbira v skladu stanovanjskih hiš pri sevniškem komunalno stanovanjskem podjetju. Računajo, da bi iz obeh virov letos lahko zbrali dobra dva milijona novih dinarjev, s čimer bi lahko zgradili 20 trisobnih in še toliko manjših stanovanj.

sp

KOČEVJE

Priprave na reelekcijo

Letošnja reelekcija v kočevski občini bo v devetnajstih delovnih organizacijah. Občinski sindikalni svet v Kočevju se v sodelovanju z ostalimi družbenimi političnimi organizacijami in vodstvi sindikalnih podružnic zavzema zato, da bi sindikati že takoj po sprejetju zaključnih računov za preteklo leto sprožili in predlagali splošne razprave o dosedanjem delu, poslovanju, razvojnem programu in o drugih pomembnih vprašanjih v posameznih delovnih organizacijah. Razprave naj bi omogočile, da bi ocenili dosedanje delo in prikazali kako se posamezna delovna organizacija vključuje v proces, ki ga je sprožila družbena in gospodarska reforma. Na tak način bi lahko tudi ocenili delo vodilnih kadrov.

Ocena na tak način pa bi bila po vsej verjetnosti najboljše izhodišče za pravilno razumevanje in izvajanje reelekcije vodilnih kadrov in med temi tudi samih direktorjev delovnih organizacij.

D. V.

Osemindvajset ur v „vesolju“

Šest delavcev, ki so preživeli noč v gondoli, se je srečno vrnilo

KAMNIŠKA BISTRICA, 5. febr. Šest mož je vso nedeljo, noč na ponedeljek in ponedeljkovo jutro preživelo v gondoli, visoko v zraku na žičnici na Veliko planino. Obtičali so v nedeljo okrog osmih, dobrih šeststo metrov pod vrhom. Iz bingljajočega »hotela« so jih spravili na varno šele v ponedeljek okrog 11. ure. Najprej so jih z reševalno kabino v dveh skupinah potegnili do zgornje postaje, potem pa se je vsa šesterica napotila peš čez Rigel in nekaj po poldnevu prikorakala do spodnje postaje žičnice.

Razen šestih mož, ki so obviseli na žičnici, je ta gondola preprečila povratek tudi 250 turistom, ki so minuli vikend preživeli na Veliki planini. Turisti so morali prenočiti v hotelu in so se drugi dan napotili peš proti Črni, kjer so jih pričakali avtobusi Ljubljana transporta in jih odpeljali domov. Lastnike, ki so pustili svoje avtomobile pri spodnji postaji žičnice, pa so pripeljali v Kamniško Bistrico.

Zaradi ledu se je snela vlečna vrv s kolesa

Nezgoda se je pripetila pri prvi jutranji vožnji. Ker so se vrvi zaradi snega povesile, je varnostno stikalo zaustavilo žičnico. Zato so obtežili gondolo. Naložili so 700 kg kock, pa je bilo še premalo, da bi žičnica spet stekla. Takrat so skočili v gondolo še obratovodja Alojz Stupar, ter sprevodniki Janez Rak, Franc Petek, Franc Starovasnik, Franc Erjavšek in Stane Jeras. Vsi so uslužbenci Ljubljana-transporta. Ko je gondola prepeljala že okrog 1000 metrov, se je zaradi ledu, ki se je nabral na vlečni vrvi, ta snela s kolesa za protiutež. Gondola je tedaj spet obstala. Da bi ponovno namestili vrv na kolo, bi morali dvigniti tovor 14 ton, za kar pa niso imeli škripca. Na srečo je imela gondola telefonsko zvezo in tako so še istega dne predlagali »posadki«, da pridejo ponje z reševalno kabino. Vendar »ujetniki« v gondoli na reševanje zaradi megle in sneženja niso pristali.

Peli smo, kvartali . . . sploh ni bilo hudega

Nekaj po poldnevu v ponedeljek pa se je šestorica »ujetnikov« zbrala v bifeju pri spodnji postaji žičnice.

Najstarejši, Alojz Stupar, nam je dejal: »Napišite: v vesolju smo bili 28 ur! Prav tako napišite, ja!«

Omizje se je zasmejalo. Potem so začeli pripovedovati: »Sploh ni bilo tako hudo, kvartali smo, prepevali . . .«

Ko je gondola obstala in ko so se premislili, da bi se vozili v reševalnih kabinah v megli in snegu, so se mirno prepustili čakanju.

Od spodnje postaje so bili oddaljeni 1000 metrov, od zgornje pa 650 m, pod njimi pa je zijalo 200 metrov globine. Eden je imel pri sebi natakarski blok in tako so izrezali iz njega karte. Potem se je gondola tresla od »šnopsov« in »durakov«.

Ko so se naveličali kvartanja, so zapeli.

Nihče se ni smel premakniti

Proti večeru so jim v prazni kabini poslali papir, da so ga pogrnili po tleh, odeje in bunde ter salamo, sir, kruh, radensko, čaj in konjak.

Čeprav je gondola le 320 centimetrov dolga in 180 cm široka, so kar dobro spali. Le premakniti se nihče ni smel, ker bi se sicer vsi zbudili. Za spanje v kabini namreč ni bilo preveč prostora.

Zgoraj v žičnici je bilo veselo in ko se je pripeljal z reševalno kabino gorski reševalec Miha Habjan, je bilo slovo od gondole številka 2 skoraj ganljivo.

Šef žičnice Ivan Golič pa se je bolj malo zabaval.

»Kljub vsej previdnosti, žičnica je namreč krenila le s hitrostjo dva metra v sekundi — čeprav jih normalno naredi sedem — se je pripetila nezgoda. Mi smo se ravnali povsem po predpisih, pa ni nič pomagalo. To se nam je zgodilo prvič, odkar obratuje žičnica na Veliko planino. Čeprav nismo bili nič krivi, se nisem nič kaj prijetno počutil,« je dejal.

Žičnica je spet krenila danes sredi popoldneva. Toda le poizkusno. Pričakovali so tudi strokovnjaka iz zavoda za raziskavo materiala, da bo vse še enkrat pregledal. Upajo pa, da ni hudega in da bo gondola turiste jutri spet peljala na Veliko planino.

B. SAJOVIC

Sedem pešcev neprevidno čez cesto

LJUBLJANA, 5. febr. — V minulem tednu se je na cestah v Sloveniji zgodilo 125 prometnih nesreč, ki so zahtevale življenja treh ljudi; trideset ponesrečencev je bilo hudo ranjenih, sedem pa laže. Škodo na karamboliranih vozilih so ocenili za nekaj več kot 513.000 N din. Največ nesreč so povzročili avtomobilisti (24 nesreč), mopedisti in motoristi so bili zapleteni v 11 nesreč, 8 so jih povzročili pešci. Sedem pešcev je namreč šlo nenadoma čez cesto, ne da bi pogledali, če je cesta sploh prosta.

Brežiški kamen spotike

Slaba cesta skozi mesto in razmajana mostova čez Savo in Krko

Cesta skozi Brežice je tako slaba, da kliče po temeljitem popravilu. Kdo in kako jo bo popravil, pa je veliko vprašanje. Cesto skozi mesto sicer vzdržuje cestno podjetje, vendar le v širini, kakršna je izven mesta. Skozi mesto je precej širša, potem pa so še pločniki, katerih vzdrževanje je v oskrbi občine oziroma krajevne skupnosti. Ureditev ceste skozi mesto odpira dva problema: če bi na cesto položili še eno asfaltno plast, bi bilo cestišče višje od pločnikov in bi tako vsa voda odtekala na pločnike. Cestišče skozi mesto je tudi slabo utrjeno in iz kotanj ob mokrem vremenu sili ilovica. Da bi cesto na novo utrdili, bi stalo več sto milijonov S din, zato na tako ureditev v sedanjem času ni računati.

Tudi mostova čez Savo in Krko pri Brežicah sta v slabem stanju in je promet čezenju težaven, osni pritisk pa omejen. Za naraščajoči promet sta mostova čedalje večja ovira, ker je srečevanje večjih vozil že sedaj nemogoče. Po predvidenem načrtu, mostov na tem mestu ne bodo zamenjali, pač pa gradili nov most in sicer samo čez Savo. Novi most bo zgrajen precej nižje na kraju, kjer se Krka že zlije v Savo. Za povezavo Brežic z priključkom na avtomobilsko cesto bi bila to precej krajša pot. Upajo, da bo načrt gradnje novega mostu v doglednem času, to je v nekaj letih uresničen. Kako bodo uredili vprašanje popravila ceste skozi mesto pa zaenkrat še ni znano.

P. R.

Slabe ceste niso v prid turizma

V pripravah na bližnji občni zbor Turističnega društva Kočevje, je upravni odbor na zadnji seji razpravljal in sklepal o dosedanjem delu društva in problemih turistične dejavnosti na Kočevskem. Ugotovil je, da navzlic zadovoljivim doseženim uspehom, ni turistična dejavnost v teh krajih dosegla zaželjenega uspeha. Zavzeli so se, da bi v sodelovanju s sveti stanovalcev v prihodnje posvetili več skrbi za ureditev naselij in okolice zgradb. Mnenja so bili, da naj bi izdajali več turističnega propagandnega gradiva.

Poseben problem predstavljajo na Kočevskem ceste. Te so, razen ceste proti Ljubljani zelo slabe. Obstaja upravičena bojazen, da bo ravno zaradi slabih cest ostala Kočevska povsem izolirano turistično območje.

V. D.

Mopedist na avtu

V soboto in nedeljo na cestah 8 huje ranjenih

LJUBLJANA, 5. jan. V Sloveniji se je v soboto in nedeljo zgodilo na cestah 36 prometnih nesreč, v katerih je bilo 8 ljudi hudo ranjenih, deset pa laže. Največ nesreč (12) se je zgodilo na mariborskem območju, kjer se je večina nesreč zgodila zaradi poledice.

Včeraj, nekaj po polnoči, sta v Kidričevem trčila tovornjak in osebni avtomobil. Šofer tovornjaka je peljal iz Ptuja pesek za posipanje ceste. V Kidričevem je ustavil na sredi ceste in je pripravljal razpršilec za pesek. Na tovornjaku so bile prižgane luči, nad kabino pa je utripala rumena luč. Tedaj je pripeljal za njim z osebnim avtomobilom 44-letni Franc Beranič. Ker je bila cesta poledenela, ni mogel pravočasno ustaviti in se je zaletel v zadnji del tovornjaka. Pri tem sta bila Beranič in njegova sopotnica lažje ranjena in so ju odpeljali v ptujsko bolnišnico Škode na vozilih je za 3 tisoč N dinarjev.

V Dobriši vasi pri Ptuju pa se je včeraj popoldne hudo ponesrečil mopedist 24-letni Ivan Novak. Nesreča se je zgodila, ko je voznik osebnega avtomobila Ludvik Letonja peljal iz Celja v Žalec. V Dobriši vasi pa mu je s stranske ceste nenadoma pripeljal mopedist tik pred avtomobil. Zaradi kratke razdalje Letonja nesreče ni mogel preprečiti. Zadel je mopedista, ki je omahnil na pokrov motorja, nato pa je padel na cesto in obležal hudo ranjen. Ponesrečenca so odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima pretres možganov.

Na Gorenjskem spet sneg

KRANJ, 5. febr. Med tem, ko v nižinah že tri dni po malem dežuje, je v višjih legah Gorenjske padlo precej novega snega. Ta bo še posebno dobrodošel zimsko-športnim središčem, kjer jim je odjuga v januarju močno stanjšala snežno odejo.

V Kranjski gori je do danes zapadlo četrt metra novega snega na 40 cm podlage, na Vitrancu pa ga je še več.

Kljub temu, da je včeraj skoraj ves dan snežilo, ni manjkalo vnetih smučarjev. Tudi danes tri žičnice neprestano obratujejo. Smučišča so, včeraj in danes, s posebnim strojem steptali, tako da je smuk ugoden. Tudi na Vogelu so sedaj boljše snežne razmere za smučarje. Na 30 centimetrov starega, je padlo 70 cm novega snega. Danes dopoldne je še snežilo, popoldne pa je že posijalo sonce, medtem ko je ves nižinski del Gorenjske zavit v meglo. Tudi na Spanovem vrhu, Zelenici in Krvavcu niso več v skrbeh zaradi snega. Največ ga je sedaj na Vršiču. V zadnjih dneh ga je nasulo več kot en meter, tako da ga je že več kot dva metra.

Nov sneg je precej zaposlil kranjsko cestno podjetje. Plužiti so morali vse tri mejne gorske prelaze ter druge ceste v zgornjem delu Gorenjske.

L. S.

Varnostne svetleče značke za pešce

V nekaterih državah že nekaj časa uporabljajo svetleče varnostne značke za pešce, ki jih avtomobilisti takoj opazijo, ko jih osvetlijo. V Franciji so celo predpisali, da morajo šolarji nositi take varnostne svetleče znake, ki se v temi zasvetijo, brž ko jih obsveti že šibka svetloba. Voznik opazi pešca, ki ima pripet znak že na precejšnjo razdaljo in lahko ob vsakem nepredvidnem ravnanju pešca pravočasno ustrezno ukrepa.

Običajno so ti refleksno svetleči znaki — podobno kot pri kolesarjih — veliki okrog 6 cm in so okrogle ali trikotne oblike. Šolarji ali pešci si lahko pripnejo bodisi na rokava ali na kak drug del obleke. Prometni strokovnjaki se zavzemajo za to, da bi tudi pri nas začeli uporabljati pešci takšne varnostne znake, saj se pripeti na naših cestah, zlasti ponoči, ob srečavanju vozil, veliko hudih nesreč, ko avtomobilisti prepozno opazijo pešce ob robu cestišča. Pri nas je take varnostne značke pričela proizvajati obrtna delavnica »Sofra« iz Maribora.

Avto so mu ukradli

MARIBOR, 5. febr. Sinoči je neznanec v Prvomajski ulici v Mariboru ukradel osebni avto Toma Kosca, ki ga je parkiral pred stanovanjskim blokom. Pozneje so avto našli na Teznem.

M.

Denar vabi vlomilce

V zadnjem času so v Mariboru in nekaterih drugih krajih severovzhodne Slovenije našli vlomilci v blagajnah večje vsote denarja. V nekaterih primerih celo ključe, s katerimi so odprli blagajne in z denarjem izginili v noč. Pred nedavnim pa so v nekem mariborskem podjetju našli vlomilci celo večje vsote tujih valut.

Očitno tako lahkomiselno ravnajo z denarjem tudi drugod. Vsi ti vlomi, o katerih smo v zadnjem času poročali, so dovolj resno opozorilo podjetjem, naj shranjen denar bolje zavarujejo, ključe od blagajn pa hranijo na dobro zavarovanih prostorih v podjetjih. Vrsta podjetij ima še vedno v svojih blagajnah več denarja, kot bi ga po predpisih smela imeti. Vse kaže, da podjetja bolj malo spoštujejo predpise in navodila bank o poslovanju z denarjem. Morda ne bi bilo slabo, če bi s predpisom določili način varovanja in odvajanja denarja. Ob sedanjem stanju očitno čaka vlomilce lahko delo.

M. K.

Razsaja pri nas gripa ali ne?

Spodrsljaj prijavne in statistične službe je kriv, da ne vemo, v kakšnem obsegu se bolezen širi

LJUBLJANA, 5. febr. Iz razgovora z ljudmi po podjetjih in pisarnah lahko sklepamo, da so se januarja in sedaj v začetku februarja gripozna in prehladna obolenja močno razširila. Slišimo, da je precej ljudi na bolniškem dopustu, pri lažjih obolenjih pa preganjajo ljudje bolezen tudi kar na delovnem prostoru. Uradnih podatkov, ali imamo epidemijo gripe ali ne, kako je razširjena po raznih območjih Slovenije, ali je v upadu ali v porastu — takih podatkov pa nimamo.

Nič kolikokrat smo pri kritikah o preobširni, prezamudni in predragi zdravstveni administraciji, slišali na raznih posvetovanjih, da je vendarle nekaj pisarije potrebne za to, da dobimo statistične podatke in s pomočjo teh vpogled v glavne značilnosti zdravstvenega stanja in obolevnosti prebivalstva. Pri dejstvu, da epidemiološka služba pri republiškem zavodu za zdravstveno varstvo trenutno nima nobenih, niti orientacijskih podatkov o razširjenosti gripe in prehladnih obolej, pa moramo ugotoviti, da tokrat šepa ali vsaj kasni tudi statistična služba. Za samo območje ljubljanske skupnosti pa zavod za zdravstveno varstvo obljublja, da bo dobil podatke v nekaj dneh — potem, ko so spet ponovno razposlali zdravstvenim domovom okrožnico, da je prijavljanje primerov gripe, kadar ta zavzema epidemijski obseg, obvezno.

Ob tem primeru, ko lahko samo nekako na oko presojamo, ali imamo epidemijo gripe ali ne, se je ponovno pokazala šibka stran statistične službe, ki ni na tekočem, sproti ni mogoče ugotavljati kod in kako se širi bolezen, na eventualne zbirne podatke pa bomo morali čakati, kot se vidi, do konca »prehladne sezone«, prav tako kot bo tudi pregled o porastu bolniških izostankov znan šele kasneje.

Virusološki laboratorij zavoda za zdravstveno varstvo SRS, ki je bil posrednik pri dobavi cepiva in organizator široke akcije za preventivno cepljenje predvsem aktivnega prebivalstva proti gripi, je prav tako zaradi nekaterih neugodnih okoliščin finančnega značaja moral ostati samo na pol pota svoje akcije. Cepili v Sloveniji smo, to delo so v povezavi z laboratorijem prevzele obratne ambulante, oziroma ambulante zdravstvenih domov za podjetja, nato pa denarja ni bilo, da bi s svoje strani virusološki laboratorij znanstveno ugotavljal, v kakšni obliki se to sezono pojavlja gripa. Dobiti bi moral rezultate o tem, ali je bilo cepivo prilagojeno in ustrezno virusu, ki povzroča bolezen ali pa se pojavljajo obolenja, ki jih povzroča virus, ki ni bil zajet v cepivu. Sliko o uspehu cepljenja si bo lahko ustvaril šele po tem, če bodo obratne ambulante poslale točne podatke o obolevanju med cepljenimi in necepljenimi člani kolektivov. Vsa sklepanja bodo torej slonela le na dobri volji in zavzetosti za točnost podatkov, ki jih bodo posredovale te ambulante.

Ker vemo, kako veliko gospodarsko škodo lahko povzroči večja epidemija gripe in ker je za sedaj edino obrambno sredstvo pravočasno preventivno cepljenje proti tej bolezni, se vsiljuje misel, da bi morali raziskovalnemu delu na tem področju, ki je mlado in novo in se komaj uveljavlja, nuditi večje možnosti. Posamezne komunalne skupnosti razpolagajo v skladih zdravstvenega zavarovanja z namenskimi sredstvi za nekatera raziskovalna dela in škoda je, če so neizkoriščena, medtem ko ostaja preventivna akcija izpeljana le na pol.

MARIJA NAMORŠ

● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOV

TURBIL

čistilo za odtočne cevi umivalnikov, kopalnih kadi, pomivalnih korit, odtaja in očisti tudi zmrznjene odtočne cevi.

MARKET

SUPERMARKET

V nekaj vrstah

KOPER

Razprodaja — V nekaterih koprskih konfekcijskih trgovinah so že znižali cene plaščem. V prodajalni zagrebške »Standard konfekcije« v Čevljarski ulici znaša to znižanje tudi čez polovico prvotne cene. Plašče prodajajo ceneje tudi v modni hiši. V prodajalni kranjske »Planike« pa so za 20 odst. znižali cene spomladanske obutve.

MARIBOR

Medicinsko predavanje — Danes bo v predavalnici mariborske bolnišnice predaval dr. J. Merry, direktor medicinske službe MSD iz Anglije. Govoril bo o sodobni terapiji hipertenzije.

Gripa — V zadnjih dneh se je v Mariboru v večjem obsegu razpasla gripa. Center za zdravniške obiske na domu sprejema iz dneva v dan več prijav za obiske bolnikov, ki so zboleli za gripo. Ugotavljajo, da so v delovnih organizacijah lani cepili manj zaposlenih proti gripi kot v preteklih letih.

Vzpenjača — V soboto in nedeljo je pohorska vzpenjača prepeljala 2333 potnikov. Med njimi je bilo največ smučarjev, ki so smučali v okolici hotela Bellevue.

CELJE

»Elektrosignal« se seli — Obrtno podjetje »Elektrosignal« Celje bo še ta mesec preselilo delavnico radiotelevizijskega servisa z Ljubljanske ceste ter delavnico servisa gospodinjskih aparatov v Zidanškovi ulici v nove prostore v Vodnikovi ulici 6. V teh prostorih so bili včasih uradi podjetja Klima.

TRBOVLJE

Premog — V zasavskih premogovnikih so v januarju nakopali 167.500 ton premoga, kar je za 11.650 ton več od planiranih obveznosti. V rudniku Hrastnik je bila proizvodnja večja za 20 odst., v Trbovljah za 12.5 odst., v zagorskem rudniku pa zaostajajo 6,2 odst. za pričakovanji. **Gledališče** — Mladinska sekcija gimnazije, ki dela v sestavi gledališča Svobode-Center, bo nocoj uprizorila igro »Sreča na upanje«. Delo je režiral Rado Češnovar.

ZAGORJE

Imenovanje — Občinska skupščina je na zadnji seji imenovala iniciativni odbor, ki bo pripravil vse potrebno za ustanovitev skupnosti otroškega varstva.

SAVA

Most — Letos bo treba razen rednih vzdrževalnih del na mostu čez Savo v naselju Sava zamenjati tudi podnice in opraviti še nekatera druga popravila. Sredstva pričakujejo iz občinskega cestnega sklada.

GORNJA RADGONA

Uredili so sprejemno pisarno — Pred kratkim so uredili sprejemno pisarno občinske skupščine Gornja Radgona. Dosedanja sprejemna pisarna ni ustrezala in so v njej težko sprejemali stranke. Menijo, da bo v novi sprejemni pisarni delo znatno izboljšano.

Razprava o reelekciji — V sredo bo komite občinske konference ZKS Gornja Radgona razpravljal o reelekciji direktorjev v gornjeradgonski občini. Razen tega se bodo pogovorili tudi o izobraževanju članov ZK. Na sejo so vabljeni tudi vsi sekretarji osnovnih organizacij.

PTUJ

Preurejen narodni dom — Na Prešernov dan bodo slovesno izročili svojemu namenu preurejen narodni dom. Popolnoma so obnovili notranjost stavbe in izselili nekaj stanovalcev. V domu bodo odslej pomembnejše prireditve, uporabljale pa ga bodo lahko tudi družbenopolitične organizacije v občini. V naslednjem letu nameravajo obnoviti tudi pročelje doma. Denar za obnovo je večinoma prispevala občinska skupščina Ptuj.

Kooperacijske pogodbe — Kooperacijska skupnost pri kmetijskem kombinatu v Ptuju je letos uvedla nekaj novosti pri sklepanju pogodb o proizvodnem sodelovanju s kmeti. Odslej bodo sklepali pogodbe samo s tistimi kmečkimi gospodarstvi, ki so doslej že pokazala dobre uspehe pri pridelovanju in ki so se držala pogodbenih obveznosti. Računajo, da bodo kljub strožjim merilom zajeli v kooperacijsko sodelovanje nekaj več kot tretjino vseh kmečkih gospodarstev na ptujskem območju, oziroma, da bodo sklenili okrog 4000 pogodb.

LITIJA

Cesta Gradišče—Šentrupert — Vaščani Gradišča in Prelesja se zavzemajo za ureditev 3 km dolge ceste iz Gradišča do Šentruperta. Vaščani so zbrali 7000 novih dinarjev. Na bližnjem zboru volivcev nameravajo imeti gradbeni odbor. Računajo, da jim bo pri urejanju ceste priskočila na pomoč občinska skupščina Litija pa tudi kmetijsko gozdarsko podjetje Brežice.

NOVO MESTO

Predavanje za pridelovalce krompirja — V okviru programa, ki ga ima kmetijska zadruga Krka v Novem mestu so v Mirni peči priredili predavanja za kmete, ki pridelujejo krompir. Predavanja se je udeležilo okoli 20 gospodarjev, ki so z zanimanjem poslušali predavanje kmetijskega strokovnjaka iz kranjskega agrokombinata, ki je z besedo in filmom prikazal, kaj je vse pomembno za dober in obilen pridelek krompirja.

Skrbne, pretehtane podpore

Tudi v koprski Luki so začeli delati po novem delovnem urniku

Konec januarja je delavski svet Luke Koper sprejel sklep o novem delovnem času. Zaradi značaja dela so v operativnih enotah podjetja že doslej delali v treh izmenah. Zaposleni v upravi podjetja in v skupnih službah pa so 1. februarja prešli na nov delovni čas. Vsak dan delajo od 8. do 17. ure, opoldne pa imajo polurni odmor za kosilo. Ob sobotah so prosti, razen tistih zaposlenih, ki morajo delati tudi ta dan, pa prost dan potem prenesejo na ponedeljek.

»Novi delovni čas smo uvedli poskusno za mesec dni,« je povedal predsednik delavskega sveta Marjan Furlanič; »kadrovski oddelek bo v tem času zbral vse podatke in predlagal delavskemu svetu spremembe, če bodo potrebne.«

Čeprav so šli v Luki poskusno na novi delovni čas, pa so že pred tem pretehtali predvsem tri dejavnike, ki lahko vplivajo na uspešen prehod, to so prehrana, otroško varstvo in prevoz.

Koprska Luka ima svojo menzo, ki je odprta noč in dan, zato glede prehrane niso bili v zadregi. Zaposleni plačajo za enolončnico 1,60 dinarjev, za kosilo pa 3,50 din. Seveda to ni polna cena, kajti podjetje plačuje posebej nekatere režijske stroške.

Ko so se dogovarjali v enoti uprave glede novega delovnega časa, so zlasti proučili, kako bo z materami in njihovimi otroki. Izmed 64 žensk, ki so začele delati po novem, je 44 mater z otroki. Ko so napravili analizo, kje so otroci, ko so matere v službi, so ugotovili, da imajo nekatere svoje, nekateri otroci so v tem času pri sosedih, nekaj pa jih je brez varstva. Zanimivo je, da je koprski otroški vrtec takoj reagiral, ko je slišal, da bodo začeli delati v Luki po novem urniku. Začel je zbirati podatke, da bi organiziral skupino otrok, ki bi ostala v vrtcu popoldne, razmišljal je o osebju. Za zaenkrat ni bojazni, da bi vrtec ne bil pripravljen, seveda pa je vprašanje, za koliko otrok bodo imeli prostor.

V kadrovskem oddelku so se pogovarjali s tistimi materami, ki varstva otrok niso mogle urediti. Nekaterim so do nadaljnjega odobrili tudi drugačen urnik.

»Ob sobotah mnogi naši poslovni partnerji ne delajo,« je povedala vodja kadrovskega oddelka Ida Gec. »Zato smo tudi mi morali preiti na nov delovni čas. Čeprav trenutno marsikdo ne vidi od tega posebne koristi, smo prepričani, da bo to vplivalo na storilnost. Radi bi dosegli, da bi imeli vsaj štiri ure nepretrganega dela. Doslej smo bili navadno dopoldne na različnih sestankih, ki so se zavlekli tudi do opoldneva. Zdaj smo se dogovarjali, da bi sestanke in pogovore obvezno imeli popoldne. Prav tako se nam zdi, da bo zdaj tudi manj nadur. Razen tega računamo, da se bo produktivnost povečala, kar je tudi namen spremenjenega delovnega časa.«

G. GUZEJ

Zgradili so več kot dva tisoč objektov

V SGP »Primorje« skrbijo tudi za standard članov kolektiva

NOVA GORICA, 5. februarja — V planinskem domu »Kekec« so se dopoldne zbrali člani kolektiva SGP Primorje iz Ajdovščine. Direktor inž. Jože Slokar je na zborovanju orisal dosedanja prizadevanja kolektiva za napredek podjetja in podelil 79 delavcem, ki so v kolektivu najmanj 10 let, posebna priznanja. Gre za tradicionalna srečanja članov kolektiva ob vsakoletnem jubileju podjetja.

SGP Primorje ima sedaj skoraj 1200 zaposlenih, ki so ustvarili lani okoli 6 milijard dohodka. S svojimi gradbišči je že pred leti seglo v širši jugoslovanski prostor. To so dosegli predvsem s specializacijo in mehanizacijo dela. Medtem ko so najprej razvijali splošno gradbeno operativo, so se pred leti preusmerili k nizkim gradnjam. Strokovni kadri so si pridobivali izkušnje na raznih deloviščih velikih cestnih magistral do koprske železnice. Z lastnim inženiring sistemom so se sedaj usposobili za prevzemanje najtežjih in najbolj zapletenih del. Za letos imajo zasedene že vse zmogljivosti.

Podjetje do sedaj zgradilo 2183 objektov. Med njimi je 1821 stanovanjskih hiš, 82 industrijskih zgradb, 98 mostov, 86 javnih in 49 kmetijskih objektov, 22 večjih odsekov avtocest ter 12 šol. Med pomembnejšimi deli velja omeniti tudi štiri predore in pet večjih vodovodov. Pri gradnji velikih objektov sodelujejo v zadnjih letih z drugimi gradbenimi podjetji, saj lahko s svojo specializirano mehanizacijo opravijo zahtevnejša zemeljska dela.

Vzporedno z razvijanjem gospodarske moči podjetja so v »Primorju« skrbeli tudi za osebni in družbeni standard kolektiva. Zgradili so 100 stanovanj, 56 delavcem pa so dali večja posojila za individualne gradnje. V krajih, kjer ima podjetje večja gradbišča, je zgradilo tudi samske domove za delavce. Take domove ima sedaj v Ajdovščini, Kopru, Novi Gorici. V kratkem bodo začeli graditi samski dom tudi v Ilirski Bistrici. Ker skrbe za standard delavcev, mnogo manj delavcev zapušča delo. Zanimivo je, da je na primer, več kakor petina delavcev, ki so jima danes izročili priznanje za dolgoletno delo v kolektivu, doma iz drugih republik.

L. KANTE

Trdožive črne gradnje na Koprskem

V obalnih občinah je bilo lani 87 registriranih črnih gradenj

V seznamu gradbenega inšpektorja obalnih treh občin je bilo konec decembra lani sedeminosemdeset črnih gradenj. Največ, to je petinšestdeset, jih je bilo na področju koprske občine, od tega enainpetdeset v zasebnem sektorju, ostalo pa v družbenem. V izolski občini je bila ena sama črna gradnja, v piranski pa enaindvajset, od tega devetnajst zasebnih in dve družbeni.

Med črnimi gradnjami so najpogosteje stanovanjske hiše, dograditev ali preureditev stanovanjskih poslopij in počitniških hiš. Med njimi pa najdemo tudi take, za katere je kar neverjetno, da so prišle v ta seznam. Tako so brez potrebnih dovoljenj preurejali cestno križišče v Dekanih, telegrafsko-telefonsko napeljavo v koprskem predmestju Šalari, brez gradbenega dovoljenja so regulirali tudi hudournik v Žusterni in gradili poslopje v gramoznici na Črnem kalu.

V zapisnikih gradbenih in urbanističnih inšpekcij dobi etiketo črne gradnje vsak objekt, za katerega investitorji nimajo gradbenega dovoljenja. V inšpekcijski seznam pa pride seveda takrat, če kdo to črno gradnjo prijavi ali pa inšpektorji sami ugotovijo, da zanjo ni ustreznega dovoljenja. — V Bertokih pri Kopru so nedavno ugotovili, da so na črno zrasle, lani poleti, kar tri stanovanjske oziroma počitniške hiše. — Gradbeni inšpektor ne more pregledovati vseh gradbišč, zato se kaj lahko pripeti, da zgradijo poslopje in po naključju ugotovijo, da za gradnjo niso imeli dovoljenja. Nedvomno je slabost v tem, ker en sam inšpektor ne more zajeti vsega področja od Kopra do Sečovelj.

Najpogosteje je slišati, da se črne gradnje bohotijo zaradi tega, ker je postopek za pridobitev gradbenega in lokacijskega dovoljenja dolgotrajen. Graditelji raje plačajo kazen, če ugotovijo inšpekcijski organi, da so gradili brez dovoljenja. Drugi pravijo, da so tudi predpisi precej pomanjkljivi in da so zaradi tega upravni in inšpekcijski organi nemočni.

Gradbeni inšpektor medobčinskega inšpektorata v Kopru, ki deluje za področje občin Koper, Izola in Piran, je o tem povedal naslednje:

»Do 1. januarja je bil gradbeni inšpektor pristojen za vse tri obalne občine, urbanistični inšpektor pa je deloval za področje vse republike. Prejšnji mesec pa smo dobili tudi urbanističnega inšpektorja, kar bo omogočalo bolj koordinirano delo.

Po temeljnem zakonu o graditvi investicijskih objektov, ki je bil dopolnjen lani, gradbeni inšpektor preverja, če je v redu gradbeno dovoljenje in če je nad gradnjo primerno strokovno vodstvo. Če tega ni, lahko odloči, da morajo gradbena dela ustaviti. Porušenje zgradbe pa lahko odredi le, če so gradbena dela izvedena strokovno tako pomanjkljivo, da so nevarna. Urbanistični inšpektor pa preverja, če ima graditelj lokacijsko dovoljenje. Graditev lahko ustavi in zahteva, da ga mora investitor dobiti. Če graditelj tega ne upošteva, pa lahko po 31. členu zakona o urbanističnem planiranju, ki je izšel 20. aprila 1967, odredi tudi rušenje objekta. Predpis celo določa, da urbanistični inšpektor mora izdati tako odločbo. Postopek pri tem pa je zelo zapleten. Na primer črna gradnja nad Valeto nad Portorožem: Urbanistični inšpektor je 13. marca lani izdal Ani Svetek odločbo, da mora prenehati graditi in v dvajsetih dneh dobiti lokacijsko dovoljenje. Nihče pa tega ni preverjal in tako so nadaljevali z gradnjo na črno, brez lokacijskega dovoljenja.«

Obalno območje je zaradi svoje lege še zlasti privlačno za številne graditelje. Zato bi morali čimbolj skrbno gospodariti z gradbenimi prostori in učinkovito zajeziti črne gradnje. Zgolj upravne kazni so premalo, saj neredko tisti, ki nezakonito gradijo izjavljajo, 'da so že v predračunu gradnje računali višji znesek, ker so vedeli, da bodo morali plačati kazen.

G. G.

Razsaja pri nas gripa ali ne?

Spodrsljaj prijavne in statistične službe je kriv, da ne vemo, v kakšnem obsegu se bolezen širi

LJUBLJANA, 5. febr. Iz razgovora z ljudmi po podjetjih in pisarnah lahko sklepamo, da so se januarja in sedaj v začetku februarja gripozna in prehladna obolenja močno razširila. Slišimo, da je precej ljudi na bolniškem dopustu, pri lažjih obolenjih pa preganjajo ljudje bolezen tudi kar na delovnem prostoru. Uradnih podatkov, ali imamo epidemijo gripe ali ne, kako je razširjena po raznih območjih Slovenije, ali je v upadu ali v porastu — takih podatkov pa nimamo.

Nič kolikokrat smo pri kritikah o preobširni, prezamudni in predragi zdravstveni administraciji, slišali na raznih posvetovanjih, da je vendarle nekaj pisarije potrebne za to, da dobimo statistične podatke in s pomočjo teh vpogled v glavne značilnosti zdravstvenega stanja in obolevnosti prebivalstva. Pri dejstvu, da epidemiološka služba pri republiškem zavodu za zdravstveno varstvo trenutno nima nobenih, niti orientacijskih podatkov o razširjenosti gripe in prehladnih obolej, pa moramo ugotoviti, da tokrat šepa ali vsaj kasni tudi statistična služba. Za samo območje ljubljanske skupnosti pa zavod za zdravstveno varstvo obljublja, da bo dobil podatke v nekaj dneh — potem, ko so spet ponovno razposlali zdravstvenim domovom okrožnico, da je prijavljanje primerov gripe, kadar ta zavzema epidemijski obseg, obvezno.

Ob tem primeru, ko lahko samo nekako na oko presojamo, ali imamo epidemijo gripe ali ne, se je ponovno pokazala šibka stran statistične službe, ki ni na tekočem, sproti ni mogoče ugotavljati kod in kako se širi bolezen, na eventualne zbirne podatke pa bomo morali čakati, kot se vidi, do konca »prehladne sezone«, prav tako kot bo tudi pregled o porastu bolniških izostankov znan šele kasneje.

Virusološki laboratorij zavoda za zdravstveno varstvo SRS, ki je bil posrednik pri dobavi cepiva in organizator široke akcije za preventivno cepljenje predvsem aktivnega prebivalstva proti gripi, je prav tako zaradi nekaterih neugodnih okoliščin finančnega značaja moral ostati samo na pol pota svoje akcije. Cepili v Sloveniji smo, to delo so v povezavi z laboratorijem prevzele obratne ambulante, oziroma ambulante zdravstvenih domov za podjetja, nato pa denarja ni bilo, da bi s svoje strani virusološki laboratorij znanstveno ugotavljal, v kakšni obliki se to sezono pojavlja gripa. Dobiti bi moral rezultate o tem, ali je bilo cepivo prilagojeno in ustrezno virusu, ki povzroča bolezen ali pa se pojavljajo obolenja, ki jih povzroča virus, ki ni bil zajet v cepivu. Sliko o uspehu cepljenja si bo lahko ustvaril šele po tem, če bodo obratne ambulante poslale točne podatke o obolevanju med cepljenimi in necepljenimi člani kolektivov. Vsa sklepanja bodo torej slonela le na dobri volji in zavzetosti za točnost podatkov, ki jih bodo posredovale te ambulante.

Ker vemo, kako veliko gospodarsko škodo lahko povzroči večja epidemija gripe in ker je za sedaj edino obrambno sredstvo pravočasno preventivno cepljenje proti tej bolezni, se vsiljuje misel, da bi morali raziskovalnemu delu na tem področju, ki je mlado in novo in se komaj uveljavlja, nuditi večje možnosti. Posamezne komunalne skupnosti razpolagajo v skladih zdravstvenega zavarovanja z namenskimi sredstvi za nekatera raziskovalna dela in škoda je, če so neizkoriščena, medtem ko ostaja preventivna akcija izpeljana le na pol.

MARIJA NAMORS

Premalo zaupanja?

Mnogi ne vedo, da pritožbe naslovljene na republiške in druge organe pošljejo občini

Na pristojni organ koprske občinske uprave se je lani z različnimi pritožbami obrnilo 16 Koprčanov, medtem ko jih je 37 poslalo pritožbe neposredno na različne republiške in zvezne organe. Seveda so ti reševanje teh pritožb poslali občini. Med pritožbami so še vedno na prvem mestu stanovanjske zadeve in delovna razmerja.

Počasi, a nezadržno se občani vse bolj obračajo z različnimi pritožbami na svoje občinske organe. Še vedno pa gre razmeroma veliko pritožb mimo občinskih na republiške in zvezne organe. Temu je prav gotovo vzrok, ker so občani še vedno mnenja, da bodo ugodno rešitev svoje pritožbe dosegli prej pri republiških in zveznih organih, kot pa v domači občini. Mnogi ne vedo, da pritožbe, naslovljene na republiške ali zvezne forume pošljejo občini. Tako pritožbe napravijo le nepotrebno pot in se reševanje zavleče.

Razen tega zmotnega mnenja pa je po sredi tudi še nekoliko nezaupanja občanov. Zlasti kadar se pritožujejo proti postopku občinskih organov. Takemu nezaupanju pa najbolj spodmikajo tla rešitve pritožb. Zanimivo je, da so v Kopru slabo polovico pritožb lahko takoj in ugodno rešili, drugo tretjino pa so odstopili pristojnim organom. Ti bodo primere rešili, če bodo pogoji zanje, tu gre predvsem za pritožbe glede stanovanj. Le petino vseh pritožb so zavrnili. To je prepričljiv dokaz, da je mogoče tudi po najkrajši poti, to je s pritožbo neposredno na občinski organ, doseči njeno rešitev.

G. G.

POSTOJNA

140 milijonov so zbrali za šolo

V postojnski občini bodo kmalu nehali zbirati samoprispevek za novo osnovno šolo v Postojni. S samoprispevkom so zbrali okrog 140 milijonov starih dinarjev, nekaj sredstev pa so že lani prispevale tudi delovne organizacije postojnske občine. Šola bo, kot vse kaže, zgrajena do začetka novega šolskega leta. Občinska skupščina je letos ponovno prosila delovne organizacije, naj s svojimi prispevki pripomorejo, da bo šola pravočasno zgrajena. Prvi se je letos odzval delovni kolektiv zavoda postojnske jame, ki bo letos namenil za osnovno šolo 20 milijonov starih dinarjev.

Uredili bodo prehode za šolarje

Šolarji iz Semedele imajo zelo neurejen dostop do šole, kajti prečkati morajo Bonifiko preko dveh kanalov, nevaren pa je tudi nezavarovan prehod čez zelo prometno Istrsko cesto. Okrog 500 šolskih otrok dnevno hodi čez ves ta predel pa so si doslej tudi sami urejali zasilne prehode čez kanala. Krajevna skupnost se je zato odločila, da bo čimprej zgradila pešpot, dva mostička čez kanale in uredila varen prehod čez cesto. Za gradnjo mostov in poti bodo porabili približno 6 milijonov. Krajevna skupnost je zaprosila občinski cestni sklad za 2 milijona, za ostala sredstva pa bo krajevna skupnost prosila delovne organizacije. Dogovorili so se, da bo SGP Gorica zgradilo en mostiček na svoje stroške, SGP Primorje pa je obljubilo, da bo zastonj posodilo buldožer in valjar. Prosili so tudi Elektro Koper, da bi zastonj uredili razsvetljavo, Gradis pa da bi brezplačno zgradil še drugi mostiček. Upajo, da jim bodo tudi ta podjetja pomagala. Uredili so že vso investicijsko tehnično dokumentacijo, zato predvidevajo, da bodo pričeli z deli februarja.

S. Z.

Osemindvajset ur v „vesolju“

Šest delavcev, ki so preživeli noč v gondoli, se je srečno vrnilo

KAMNIŠKA BISTRICA, 5. febr. Šest mož je vso nedeljo, noč na ponedeljek in ponedeljkovo jutro preživelo v gondoli, visoko v zraku na žičnici na Veliko planino. Obtičali so v nedeljo okrog osmih, dobrih šeststo metrov pod vrhom. Iz bingljajočega »hotela« so jih spravili na varno šele v ponedeljek okrog 11. ure. Najprej so jih z reševalno kabino v dveh skupinah potegnili do zgornje postaje, potem pa se je vsa šesterica napotila peš čez Rigel in nekaj po poldnevu prikorakala do spodnje postaje žičnice.

Razen šestih mož, ki so obviseli na žičnici, je ta gondola preprečila povratek tudi 250 turistom, ki so minuli vikend preživeli na Veliki planini. Turisti so morali prenočiti v hotelu in so se drugi dan napotili peš proti Črni, kjer so jih pričakali avtobusi Ljubljana transporta in jih odpeljali domov. Lastnike, ki so pustili svoje avtomobile pri spodnji postaji žičnice, pa so pripeljali v Kamniško Bistrico.

Zaradi ledu se je snela vlečna vrv s kolesa

Nezgoda se je pripetila pri prvi jutranji vožnji. Ker so se vrvi zaradi snega povesile, je varnostno stikalo zaustavilo žičnico. Zato so obtežili gondolo. Naložili so 700 kg kock, pa je bilo še premalo, da bi žičnica spet stekla. Takrat so skočili v gondolo še obratovodja Alojz Stupar, ter sprevodniki Janez Rak, Franc Petek, Franc Starovasnik, Franc Erjavšek in Stane Jeras. Vsi so uslužbenci Ljubljana-transporta. Ko je gondola prepeljala že okrog 1000 metrov, se je zaradi ledu, ki se je nabral na vlečni vrvi, ta snela s kolesa za protiutež. Gondola je tedaj spet obstala. Da bi ponovno namestili vrv na kolo, bi morali dvigniti tovor 14 ton, za kar pa niso imeli škripca. Na srečo je imela gondola telefonsko zvezo in tako so še istega dne predlagali »posadki«, da pridejo ponje z reševalno kabino. Vendar »ujetniki« v gondoli na reševanje zaradi megle in sneženja niso pristali.

Peli smo, kvartali . . . sploh ni bilo hudega

Nekaj po poldnevu v ponedeljek pa se je šestorica »ujetnikov« zbrala v bifeju pri spodnji postaji žičnice.

Najstarejši, Alojz Stupar, nam je dejal: »Napišite: v vesolju smo bili 28 ur! Prav tako napišite, ja!«

Omizje se je zasmejalo. Potem so začeli pripovedovati: »Sploh ni bilo tako hudo, kvartali smo, prepevali . . .«

Ko je gondola obstala in ko so se premislili, da bi se vozili v reševalnih kabinah v megli in snegu, so se mirno prepustili čakanju.

Od spodnje postaje so bili oddaljeni 1000 metrov, od zgornje pa 650 m, pod njimi pa je zijalo 200 metrov globine. Eden je imel pri sebi natakarski blok in tako so izrezali iz njega karte. Potem se je gondola tresla od »šnopsov« in »durakov«.

Ko so se naveličali kvartanja, so zapeli.

Nihče se ni smel premakniti

Proti večeru so jim v prazni kabini poslali papir, da so ga pogrnili po tleh, odeje in bunde ter salamo, sir, kruh, radensko, čaj in konjak.

Čeprav je gondola le 320 centimetrov dolga in 180 cm široka, so kar dobro spali. Le premakniti se nihče ni smel, ker bi se sicer vsi zbudili. Za spanje v kabini namreč ni bilo preveč prostora.

Zgoraj v žičnici je bilo veselo in ko se je pripeljal z reševalno kabino gorski reševalec Miha Habjan, je bilo slovo od gondole številka 2 skoraj ganljivo.

Šef žičnice Ivan Golič pa se je bolj malo zabaval.

»Kljub vsej previdnosti, žičnica je namreč krenila le s hitrostjo dva metra v sekundi — čeprav jih normalno naredi sedem — se je pripetila nezgoda. Mi smo se ravnali povsem po predpisih, pa ni nič pomagalo. To se nam je zgodilo prvič, odkar obratuje žičnica na Veliko planino. Čeprav nismo bili nič krivi, se nisem nič kaj prijetno počutil.« je dejal.

Žičnica je spet krenila danes sredi popoldneva. Toda le poizkusno. Pričakovali so tudi strokovnjaka iz zavoda za raziskavo materiala, da bo vse še enkrat pregledal. Upajo pa, da ni hudega in da bo gondola turiste jutri spet peljala na Veliko planino.

B. SAJOVIC

Sedem pešcev neprevidno čez cesto

LJUBLJANA, 5. febr. — V minulem tednu se je na cestah v Sloveniji zgodilo 125 prometnih nesreč, ki so zahtevale življenja treh ljudi; trideset ponesrečencev je bilo hudo ranjenih, sedem pa lažje. Škodo na karomboliranih vozilih so ocenili za nekaj več kot 513.000 N din. Največ nesreč so povzročili avtomobilisti (24 nesreč), mopedisti in motoristi so bili zapleteni v 11 nesreč, 8 so jih povzročili pešci. Sedem pešcev je namreč šlo nenadoma čez cesto, ne da bi pogledali, če je cesta sploh prosta.

Mnogo obiskovalcev v koprski študijski knjižnici

Te dni je bilo mnogo obiskovalcev v študijski knjižnici v Kopru. Dnevno se zvrsti blizu 100 obiskovalcev. Knjižnico so največ obiskovali maturanti koprskih srednjih šol, ki so počitnice izkoristili za pisanje seminarskih nalog, ter študentje ljubljanske univerze, ki so se v tem času vrnili domov. Koprska študijska knjižnica je imela lani 5 tisoč obiskovalcev več kot leto prej.

„Vino Koper“: nova polnilnica

Povečali bodo tudi kapacitete vinske kleti

Za letošnjo poletno sezono bo obrat »Vino Koper« kmetijsko predelovalnega zadružnega kombinata »Agraria« dal na trg nekatere nove brezalkoholne pijače. Zaradi predvidenega večjega pridelka grozdja bodo povečali zmogljivosti vinske kleti.

Zdaj že poskusno obratuje tudi nova polnilnica brezalkoholnih pijač, čez nekaj dni pa bo začela že normalno obratovati. V eni uri bo lahko napolnila 3200 litrov brezalkoholnih pijač. Zato računajo, da bodo z novo polnilnico krili potrošnjo teh pijač v Istri, Reki, južni Primorski in Goriški. Ta avtomatska polnilnica jih je veljala sto milijonov starih dinarjev.

Glede na predvideno povečano proizvodnjo grozdja v naslednjih letih (»Agraria« obnavlja trideset hektarov vinogradov), so že povečali kapaciteto vinske kleti, s sedanjih tristo, na 450 vagonov vina. V prvi fazi rekonstrukcije, ki se bo začela izvajati še to pomlad, bodo povečali kapaciteto za 70 vagonov. Razen tega bodo postavili tudi novo avtomatsko polnilnico za vino.

Januarska prodaja vina je rahlo nad lanskoletno ravnijo. Koprsko belo vino malvazija in črna vina kabernet, refošk in merlot prodajajo v Istri, na Reki, Goriškem in celo v Mariboru. Izvažajo pa v Italijo in nekoliko v Avstrijo. Italijani se najbolj zanimajo za malvazijo in refošk, doma pa gre najbolj v promet merlot. Vse bolj si pa utirata pot kabernet in refošk, ki sta tipični črni vini tega področja in ju drugod ni.

VLADIMIR JERMAN

Posvet o turističnem izobraževanju

NOVA GORICA, 5. febr. — Na pobudo Zveze delavskih univerz in Turistične zveze Slovenije so se dopoldne sešli predstavniki turističnih organizacij, delavskih univerz ter konferenc SZDL iz cele Primorske ter cerkveniške občine na posvetovanje o turističnem izobraževanju. Govorili so predvsem o tem, kako bi izpeljali splošni izobraževalni program, ki ga je pripravila Zveza delavskih univerz. Sredstva za ta program naj bi zagotovili iz skladov, ki obstajajo za splošne potrebe na področju turizma pri občinah in turističnih organizacijah.

Na posvetu so ugotovili, da so do sedaj na Primorskem bolj malo storili za oganizacijo turističnega izobraževanja. Gostinske in druge organizacije so bile usmerjene predvsem na kratkoročno pridobivanje dohodka. Zato naj bi se v občinah zavzeli, da bi načelne dogovore tudi realizirali.

L. KANTE

Mopedist na avtu

V soboto in nedeljo na cestah 8 huje ranjenih

LJUBLJANA, 5. jan. V Sloveniji se je v soboto in nedeljo zgodilo na cestah 36 prometnih nesreč, v katerih je bilo 8 ljudi hudo ranjenih, deset pa lažje. Največ nesreč (12) se je zgodilo na mariborskem območju, kjer se je večina nesreč zgodila zaradi poledice.

Včeraj, nekaj po polnoči, sta v Kidričevem trčila tovornjak in osebni avtomobil. Šofer tovornjaka je peljal iz Ptuja pesek za posipanje ceste. V Kidričevem je ustavil na sredi ceste in je pripravljal razpršilec za pesek. Na tovornjaku so bile prižgane luči, nad kabino pa je utripala rumena luč. Tedaj je pripeljal za njim z osebnim avtomobilom 44-letni Franc Beranič. Ker je bila cesta poledenela, ni mogel pravočasno ustaviti in se je zaletel v zadnji del tovornjaka. Pri tem sta bila Beranič in njegova sopotnica lažje ranjena in so ju odpeljali v ptujsko bolnišnico. Škode na vozilih je za 3 tisoč N dinarjev.

V Dobriši vasi pri hiši št. 58 se je včeraj popoldne hudo ponesrečil mopedist 24-letni Ivan Novak. Nesreča se je zgodila, ko je voznik osebnega avtomobila Ludvik Letonja peljal iz Celja v Žalec. V Dobriši vasi pa mu je s stranske ceste nenadoma pripeljal mopedist tik pred avtomobil. Zaradi kratke razdalje Letonja nesreče ni mogel preprečiti. Zadel je mopedista, ki je omahni. na pokrov motorja, nato pa je padel na cesto in obležal hudo ranjen. Ponesrečenca so odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima pretres možganov.

Na Gorenjskem spet sneg

KRANJ, 5. febr. Med tem, ko v nižinah že tri dni po malem dežuje, je v višjih legah Gorenjske padlo precej novega snega. Ta bo še posebno dobrodošel zimsko-športnim središčem, kjer jim je odjuga v januarju močno stanjšala snežno odejo.

V Kranjski gori je do danes zapadlo četrt metra novega snega na 40 cm podlage, na Vitrancu pa ga je še več.

Kljub temu, da je včeraj skoraj ves dan snežilo, ni manjkalo vnetih smučarjev. Tudi danes tri žičnice neprestano obratujejo. Smučišča so, včeraj in danes, s posebnim strojem steptali, tako da je smuk ugoden. Tudi na Voglu so sedaj bolje sneženje razmere za smučarje. Na 30 centimetrov starega, je padlo 70 cm novega snega. Danes dopoldne je še snežilo, popoldne pa je že posijalo sonce, medtem ko je ves nižinski del Gorenjske zavit v meglo. Tudi na Spanovem vrhu, Zelenici in Krvavcu niso več v skrbeh zaradi snega. Največ ga je sedaj na Vršiču. V zadnjih dneh ga je nasulo več kot en meter, tako da ga je že več kot dva metra.

Nov sneg je precej zaposlil kranjsko cestno podjetje. Plužiti so morali vse tri mejne gorske prelaze ter druge ceste v zgornjem delu Gorenjske.

L. S.

Varnostne svetleče značke za pešce

V nekaterih državah že nekaj časa uporabljajo svetleče varnostne značke za pešce, ki jih avtomobilisti takoj opazijo, ko jih osvetlijo. V Franciji so celo predpisali, da morajo šolarji nositi take varnostne svetleče znake, ki se v temi zasvetijo, brž ko jih obsveti že šibka svetloba. Voznik opazi pešca, ki ima pripet znak že na precejšnjo razdaljo in lahko ob vsakem neprevidnem ravnanju pešca pravočasno ustrezno ukrepa.

Običajno so ti reflesno svetleči znaki — podobno kot pri kolesarjih — veliki okrog 6 cm in so okrogle ali trikotne oblike. Šolarji ali pešci si lahko pripnejo bodisi na rokava ali na kak drug del obleke. Prometni strokovnjaki se zavzemajo za to, da bi tudi pri nas začeli uporabljati pešci takšne varnostne znake, saj se pripeti na naših cestah, zlasti ponoči, ob srečavanju vozil, veliko hudih nesreč, ko avtomobilisti prepozno opazijo pešce ob robu cestišča. Pri nas je take varnostne značke pričela proizvajati obrtna delavnica »Sofra« iz Maribora.

Avto so mu ukradli

MARIBOR, 5. febr. Sinoči je neznanec v Prvomajski ulici v Mariboru ukradel osebni avto Toma Kosca, ki ga je parkiral pred stanovanjskim blokom. Pozneje so avto našli na Teznem

M

Denar vabi vlomilce

V zadnjem času so v Mariboru in nekaterih drugih krajih severovzhodne Slovenije našli vlomilci v blagajnah večje vsote denarja. V nekaterih primerih celo ključe, s katerimi so odprli blagajne in z denarjem izginili v noč. Pred nedavnim pa so v nekem mariborskem podjetju našli vlomilci celo večje vsote tujih valut.

Očitno tako lahkomiselno ravnajo z denarjem tudi drugod. Vsi ti vlomi, o katerih smo v zadnjem času poročali so dovolj resno opozorilo podjetjem, naj shranjen denar bolje zavarujejo, ključe od blagajn pa hranijo na dobro zavarovanih prostorih v podjetjih. Vrsta podjetij ima še vedno v svojih blagajnah več denarja, kot bi ga po predpisih smela imeti. Vse kaže, da podjetja bolj malo spoštujejo predpise in navodila bank o poslovanju z denarjem. Morda ne bi bilo slabo, če bi s predpisom določili način varovanja in odvajanja denarja. Ob sedanjem stanju očitno čaka vlomilce lahko delo.

M. K.

MARKET
● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOV
TURBIL
čistilo za odtočne cevi umivalnikov, kopalnih kadi, pomivalnih korit, odtaja in očisti tudi zmrznjene odtočne cevi.
SUPERMARKET

V nekaj vrstah

LITIJA

Cesta Gradišče—Šentrupert — Vaščani Gradišča in Prelesja se zavzemajo za ureditev 3 km dolge ceste iz Gradišča do Šentruperta. Vaščani so zbrali 7000 novih dinarjev. Na bližnjem zboru volivcev nameravajo imeti gradbeni odbor. Računajo, da jim bo pri urejanju ceste priskočila na pomoč občinska skupščina Litija pa tudi kmetijsko gozdarsko podjetje Brežice.

MARIBOR

Medicinsko predavanje — Danes bo v predavalnici mariborske bolnišnice predaval dr. J. Merry, direktor medicinske službe MSD iz Anglije. Govoril bo o sodobni terapiji hipertenzije.

Gripa — V zadnjih dneh se je v Mariboru v večjem obsegu razpasla gripa. Center za zdravniške obiske na domu sprejema iz dneva v dan več prijav za obiske bolnikov, ki so zboleli za gripo. Ugotavljajo, da so v delovnih organizacijah ljani cepili manj zaposlenih proti gripi kot v preteklih letih.

Vzpenjača — V soboto in nedeljo je pohorska vzpenjača prepeljala 2333 potnikov. Med njimi je bilo največ smučarjev, ki so smučali v okolici hotela Bellevue.

CELJE

»Elektrosignal« se seli — Obrtno podjetje »Elektrosignal« Celje bo še ta mesec preselilo delavnico radiotelevizijskega servisa z Ljubljanske ceste ter delavnico servisa gospodinjskih aparatov v Zidanškovi ulici v nove prostore v Vodnikovi ulici 6. V teh prostorih so bili včasih uradi podjetja Klima.

TRBOVLJE

Premog — V zasavskih premogovnikih so v januarju nakopali 167.500 ton premoga, kar je za 11.650 ton več od planiranih obveznosti. V rudniku Hrastnik je bila proizvodnja večja za 20 odst., v Trbovljah za 12.5 odst., v zagorskem rudniku pa zaostajajo 6,2 odst. za pričakovanji. **Gledališče** — Mladinska sekcija gimnazije, ki dela v sestavi gledališča Svobode-Center, bo nocoj uprizorila igro »Sreča na upanje«. Delo je režiral Rado Češnovar.

ZAGORJE

Imenovanje — Občinska skupščina je na zadnji seji imenovala iniciativni odbor, ki bo pripravil vse potrebno za ustanovitev skupnosti otroškega varstva.

SAVA

Most — Letos bo treba razen rednih vzdrževalnih del na mostu čez Savo v naselju Sava zamenjati tudi podnice in opraviti še nekatera druga popravila. Sredstva pričakujejo iz občinskega cestnega sklada.

GORNJA RADGONA

Uredili so sprejemno pisarno — Pred kratkim so uredili sprejemno pisarno občinske skupščine Gornja Radgona. Dosedanja sprejemna pisarna ni ustrezala in so v njej težko sprejemali stranke. Menijo, da bo v novi sprejemni pisarni delo znatno izboljšano.

Razprava o reelekciji — V sredo bo komite občinske konference ZKS Gornja Radgona razpravljal o reelekciji direktorjev v gornjeradgonski občini. Razen tega se bodo pogovorili tudi o izobraževanju članov ZK. Na sejo so vabljeni tudi vsi sekretarji osnovnih organizacij.

PTUJ

Preurejen narodni dom — Na Prešernov dan bodo slovesno izročili svojemu namenu preurejen narodni dom. Popolnoma so obnovili notranjost stavbe in izselili nekaj stanovalcev. V domu bodo odslej pomembnejše prireditve, uporabljale pa ga bodo lahko tudi družbenopolitične organizacije v občini. V naslednjem letu nameravajo obnoviti tudi pročelje doma. Denar za obnovo je večinoma prispevala občinska skupščina Ptuj.

Kooperacijske pogodbe — Kooperacijska skupnost pri kmetijskem kombinatu v Ptuju je letos uvedla nekaj novosti pri sklepanju pogodb o proizvodnem sodelovanju s kmeti. Odslej bodo sklepali pogodbe samo s tistimi kmečkimi gospodarstvi, ki so doslej že pokazala dobre uspehe pri pridelovanju in ki so se držala pogodbenih obveznosti. Računajo, da bodo kljub strožjim merilom zajeli v kooperacijsko sodelovanje nekaj več kot tretjino vseh kmečkih gospodarstev na ptujskem območju, oziroma, da bodo sklenili okrog 4000 pogodb.

NOVO MESTO

Predavanje za pridelovalce krompirja — V okviru programa, ki ga ima kmetijska zadruga Krka v Novem mestu so v Mirni peči priredili predavanja za kmete, ki pridelujejo krompir. Predavanja se je udeležilo okoli 20 gospodarjev, ki so z zanimanjem poslušali predavanje kmetijskega strokovnjaka iz kranjskega agrokombinata, ki je z besedo in filmom prikazal, kaj je vse pomembno za dober in obilen pridelek krompirja.

KOPER

Razprodaja — V nekaterih koprskih konfekcijskih trgovinah so že znižali cene plaščem. V prodajalni zagrebške »Standard konfekcije« v Cevljarski ulici znaša to znižanje tudi čez polovico prvotne cene. Plašče prodajajo ceneje tudi v modni hiši. V prodajalni kranjske »Planike« pa so za 20 odst. znižali cene spomladanske obutve.

TRI KLEPETULJE NA ZAMRZNJENEM BLEJSKEM JEZERU Foto: A. Kocjančič

Trgovina še brez programa

Z včerajšnjega pogovora o trgovini na območju mesta Ljubljane

LJUBLJANA, 5. febr. Politika do trgovine v mestu Ljubljani bi morala biti enotna, ne glede na občinske meje. Udeleženci današnjega pogovora o trgovini, ki ga je organiziral mestni svet, vodil pa njegov predsednik Miha Košak, so med drugim poudarili, da bi morala imeti trgovina v mestu enoten program svojega razvoja. Oba problema bi laže rešili, če bi imeli v okviru mesta organ, ki bi se ukvarjal samo z gospodarskimi vprašanji trgovine.

V zvezi z omenjenimi stališči je predsednik mestnega sveta Miha Košak poudaril, da meje med ljubljanskimi občinami niso več tako ostro začrtane, kadar točno vemo, kaj želimo in kaj je koristno. V tem primeru ne nastopa nič drugega kot moč argumentov, ki lahko slehernega prepriča, kaj je utemeljeno in dobro. Zato bi res kazalo ustanoviti pri mestnem svetu poseben organ, ki bi se ukvarjal samo s problemi trgovine. Vloga tega organa pa ni odvisna le od mestnega sveta, ampak tudi od tega, kakšen pa ne bi samo usklajeval delo trgovine na območju mesta, pač pa bi lahko napravil še nekaj več: zbiral bi gradivo in argumente, ki bi služili republiškim in zveznim poslancem za uspešnejši nastop pred skupščinskimi organi.

Na sestanku so med drugim poudarili, da je ljubljanska trgovina v zadnjih letih sicer zadovoljivo napredovala, čeprav bi zaradi naravne in prometne lege našega mesta napredovala še precej hitreje. Danes je v Ljubljani dobri dve tretjini vse slovenske trgovine na debelo in približno ena četrtrina trgovine na drobno. Vendar pa se trgovina razvija preveč sama zase in ima z industrijo le nekakšen kupoprodajni odnos, namesto da bi dosegla z njo tesnejšo povezavo. Problem trgovine s stališča potrošnikov pa je predvsem v še vedno ne dovolj ustrezni mreži trgovin, v neustrezni založenosti, v kakovosti blaga in postrežbe.

Čeprav se je današnji pogovor sukal predvsem v okviru pristojnosti mestnega sveta, ki se lahko ukvarja predvsem s prostorskim urejanjem, komunalno opremljenostjo lokalov in inšpekcijo, se vendarle niso mogli izogniti nekaterim splošnim problemom, kot je na primer sprostitev cen. Menili so, da današnji pogoji, ko je ponudba že v glavnem večja od povpraševanja, omogočajo sprostitev cen in s tem rešitev vprašanja, kako priti do sredstev za investicije

KRANJ

Kje uhaja voda?

V više ležečih delih Stražišča na desnem bregu Save jim že dva tedna manjka vode, ker je nastala okvara na glavni vodovodni cevi. Na pomoč jim je sicer priskočila črpalnica na Gorenji Savi, vendar to ne pomaga dosti, ker voda premočno odteka iz počene cevi v zemljo.

Okvaro ves ta čas vztrajno iščejo. Pri tem uporabljajo poseben aparat za zaznamovanje šumov. Kot pa so kmalu ugotovili, je spodaj med Savo in Stražiščem, kjer naj bi ta okvara nastala, z aparatom težko iskati počeno cev. Čez dan je namreč zaradi bližine Save, močnega prometa in obratovanja tovarn polno drugih šumov, zato delajo le ponoči.

Lani so imeli v kranjskem vodovodu podobne težave z okvaro na levem bregu Kokre. Po dolgotrajnem iskanju so jo tedaj odkrili po naključju, ko se je težkemu bagru udrlo na kraju, kjer je iz cevi odtekajoča voda izpodkopala cesto. Vzrok za pogostejše okvare v kranjskem vodovodnem omrežju so stare, preperele cevi. Če bi bilo v njih vsaj več merilnih naprav, bi okvare lahko kmalu odkrili, medtem ko sedaj precej časa izgubijo z iskanjem.

S.

DOMŽALE

Letos reelekcija v 26 delovnih organizacijah

V občini Domžale morajo letos v 26 delovnih organizacijah izvesti ponovna imenovanja direktorjev. O reelekciji je že razpravljala razpisna komisija pri občinski skupščini in se postavila na stališče, da naj občinska skupščina pošlje vsem tem delovnim organizacijam priporočila, v katerih naj poudari zahtevo po demokratični izvedbi reelekcije. Merila za imenovanja novih direktorjev naj bodo objektivna, delovne organizacije pa je treba opozoriti, da morajo biti v njihovih statutih pogoji za imenovanje novega direktorja javno opredeljeni, rešeno pa mora biti tudi vprašanje ocenjevanja dela sedanjega direktorja.

Tudi razpisi morajo biti objavljeni najpozneje tri mesece pred pretekom časa, določenega za ponovno imenovanje direktorja. D. znotraj lastne akumulacije. Spremeniti je treba predvsem strukturo cen in s tem omogočiti podjetjem, da formirajo lastna obratna sredstva.

Posebej so govorili tudi o zapiranju ljubljanskega trga. Menili so, da je treba omogočiti vsem gospodarskim organizacijam v državi, da dobijo svoje lokale v našem mestu, vendar pod istimi pogoji, kot jih morajo izpolnjevati ljubljanska podjetja.

NIKO ISAJEVIC

LITIJA

Zanimanje kmetov za pogovore o kmetijstvu

Sekcija za družbeni razvoj kmetijstva, vasi in krajevne skupnosti pri občinski konferenci SZDL je v decembru začela po krajevnih organizacijah pogovore z zasebnimi kmeti o kmetijskem razvoju v posameznih območjih. Četudi ti pogovori še niso končani je že zdaj mogoče ugotoviti, da so zelo uspeli.

Ne le, da se kmetje zelo zanimajo za nadaljnji kmetijski razvoj, temveč živahno razpravljajo tudi o drugih kmetijskih panogah. Na teh pogovorih sodelujejo kmetijski strokovnjaki s kmetijske zadruge v Litiji in Gabrovki; inž. Anton Simončič iz kmetijskega zavoda je predaval o gojenju travnikov, krmil in živinoreji. Razen tega vrtijo udeležencem pogovorov tudi strokovne filme o kmetijstvu, prejeli pa so tudi brošuro s krakimi navodili o gnojenju travnikov, košnji, siliranju krme, krmi in krmljenju goveje živine.

Zdaj v Litiji tudi že razmišljajo, da bi kmetom na primeren način posredovali nekaj osnovnih vprašanj s področja zdravstva, s praktičnimi prikazi pa jih seznanijo tudi s kmetijsko mehanizacijo.

P. B.

Manj novih stanovanj

Tudi v litijski občini ugotavljajo, da je v zadnjih dveh letih obseg stanovanjske gradituve v upadanju. Lani je bilo vseljivih le 11 stanovanj v družbenem sektorju lastništva in 32 zasebnih stanovanjskih hiš.

Spričo pomanjkanja sredstev za gradnjo stanovanj za trg, je gradbeno podjetje začelo graditi le en devetorček ob Brodarski cesti, predvidena pa sta bila dva. Iz enakih vzrokov lani v Litiji niso začeli z gradnjo doma za upokojence. Stanovanjska gradnja je v upadanju tudi zaradi veliko večje zainteresiranosti delovnih organizacij za zasebne gradnje. Takšen način je za njih precej ugodnejši, ker z manj sredstvi hitreje urejujejo stanovanjsko problematiko zaposlenih.

Letos računajo v Litiji, da bodo dogradili na Rozmanovem trgu 20 stanovanjski blok, ob Brodarski cesti pa devetorček. V načrtu imajo tudi začetek gradnje doma upokojencev. Ko bo ta dom dograjen, bi imel skupno 23 stanovanj, razen tega pa še društvene prostore. Po predvidevanjih bo letošnje leto dokončanih tudi 35 do 40 zasebnih stanovanjskih hiš.

Zaradi vedno večjega zanimanja za zasebne gradnje so v Litiji lani pospešili priprave za sprejetje urbanističnega in zazidalnega načrta. Tako so že sprejeli urbanistični načrt za Litijo in Šmartno. Letošnje leto pa bodo predvidoma sprejeli še zazidalne načrte in urbanistični program za občino Litija.

P. B.

Zaprte možnosti za zaposlitev

V redni obrti bi lahko v radovljiški občini dobilo delo še 500 ljudi

Ob nazadovanju družbenega sektorja obrti se v radovljiški občini v zadnjem času krepi zasebna dejavnost. Konec lanskega leta je bilo že 280 obrtnih delavnic, v katerih je bilo razen njihovih lastnikov zaposlenih še 200 pomočnikov in 75 vajencev. Razen tega je imelo 115 ljudi dovoljenje za opravljanje tako imenovane »male« obrti.

Na občini menijo, da se z obrtjo v resnici ukvarja precej več ljudi. Tako nekateri zasebni obrtniki zaposlujejo pomožne delavce, ki jim pri delu pomagajo stalno ali občasno, prijavijo jih pa ne. To so večinoma že redno zaposleni delavci, ki obrtnikom pomagajo po svojem službenem času. Nekateri pa se znajdejo tudi tako, da organizirajo delo na domu. To velja predvsem za pletiljstvo, soboslikarstvo in izdelovanje drobnih kovinskih predmetov.

Nepravilnosti pa niso le z »ilegalnimi« delavci. Pri prijavljenih namreč prihaja do presežka dovoljenega števila. Decembra lani je imelo pet obrtnikov 19 delavcev preveč. Od teh jih je bilo kar 17 zaposlenih v gradbeništvu.

Redni obrtniki sedaj zaposlujejo razmeroma malo delavcev. Po veljavnih določilih bi jih lahko kakih 1000 več. Ko pa ocenjujejo praktične možnosti, ugotavljajo, da bi jih lahko zaposlili še približno 500, če bi upoštevali precejšnje povpraševanje po obrtnih storitvah in značaj posameznih obrtnih dejavnosti.

Sedanje potrebe po obrtnih storitvah razen rednih krijejo še »mali« obrtniki, velik del pa odpade na tako imenovane »šušmarje«. To velja še posebej za tiste, ki pri svojem popoldanskem delu uporabljajo izkušnje in tudi delovna sredstva iz svoje redne zaposlitve. Ocenjujejo, da je »šušmarjev« vsaj štirikrat toliko kot »malih« obrtnikov. Oboji skupaj pa, kot so ugotovili na nedavnem posvetovanju o zasebnem delu v Radovljici, tako zapirajo možnosti, da bi se v redni obrti zaposlilo še 500 ljudi, od vajencev in pomočnikov do kvalificiranih mojstrov.

L. STRUŽNIK

V Škofji Loki so začeli uničevati podgane

Po odloku občinske skupščine Škofja Loka je začel zavod za deratizacijb, dezinsekcijo in dezinfekcijo »Kemocid« iz Slovenske Bistrice uničevati podgane in miši v Škofji Loki in njeni okolici.

Deratizacija bo trajala do 10. t. m., medtem pa se bodo morali prebivalci držati določenih navodil. Tako bodo morali iz kleti, skladišč, dvorišč in drugih prostorov odstraniti razno navlako in smeti, posebno pa ostanke hrane. Med deratizacijo ne bodo smeli otroci v tiste prostore, kjer so nastavljene strupene vabe, pred njimi pa je treba nujno zavarovati tudi domače živali. Razen pooblaščenih oseb se ne sme nihče dotikati ali prestavljati zastrupljenih vab. To je prepovedano in tudi kaznivo.

Vse prebivalce naprošajo, naj se drže teh navodil, da bo akcija uspešna in da ne bo prišlo do poškodb.

S. J.

ZVITOREPEC
ZVITOREPEC
ZVITOREPEC

Osemindvajset ur v „vesolju“

Šest delavcev, ki so preživeli noč v gondoli, se je srečno vrnilo

KAMNIŠKA BISTRICA, 5. febr. Šest mož je vso nedeljo, noč na ponedeljek in ponedeljkovo jutro preživelo v gondoli, visoko v zraku na žičnici na Veliko planino. Obtičali so v nedeljo okrog osmih, dobrih šeststo metrov pod vrhom. Iz bingljajočega »hotela« so jih spravili na varno šele v ponedeljek okrog 11. ure. Najprej so jih z reševalno kabino v dveh skupinah potegnili do zgornje postaje, potem pa se je vsa šesterica napotila peš čez Rigel in nekaj po poldnevu prikorakala do spodnje postaje žičnice.

Razen šestih mož, ki so obviseli na žičnici, je ta gondola prepečila povratek tudi 250 turistom, ki so minuli vikend preživeli na Veliki planini. Turisti so morali prenočiti v hotelu in so se drugi dan napotili peš proti Črni, kjer so jih pričakali avtobusi Ljubljana transporta in jih odpeljali domov. Lastnike, ki so pustili svoje avtomobile pri spodnji postaji žičnice, pa so pripeljali v Kamniško Bistrico.

Zaradi ledu se je snela vlečna vrv s kolesa

Nezgoda se je pripetila pri prvi jutranji vožnji. Ker so se vrvi zaradi snega povesile, je varnostno stikalo zaustavilo žičnico. Zato so obtežili gondolo. Naložili so 700 kg kock, pa je bilo še premalo, da bi žičnica spet stekla. Tokrat so skočili v gondolo še obratovodja Alojz Stupar, ter sprevodniki Janez Rak, Franc Petek, Franc Starovasnik, Franc Erjavšek in Stane Jeras. Vsi so uslužbenci Ljubljana-transporta. Ko je gondola prepeljala že okrog 1000 metrov, se je zaradi ledu, ki se je nabral na vlečni vrvi, ta snela s kolesa za protiutež. Gondola je tedaj spet obstala. Da bi ponovno namestili vrv na kolo, bi morali dvigniti tovor 14 ton, za kar pa niso imeli škripca. Na srečo je imela gondola telefonsko zvezo in tako so še istega dne predlagali »posadki«, da pridejo ponje z reševalno kabino. Vendar »ujetniki« v gondoli na reševanje zaradi megle in sneženja niso pristali.

Peli smo, kvartali . . . sploh ni bilo hudega

Nekaj po poldnevu v ponedeljek pa se je šestorica »ujetnikov« zbrala v bifeju pri spodnji postaji žičnice.

Najstarejši, Alojz Stupar, nam je dejal: »Napišite: v vesolju smo bili 28 ur! Prav tako napišite, ja!«

Omizje se je zasmejalo. Potem so začeli pripovedovati: »Sploh ni bilo tako hudo, kvartali smo, prepevali . . .«

Ko je gondola obstala in ko so se premislili, da bi se vozili v reševalnih kabinah v megli in snegu so se mirno prepustili čakanju.

Od spodnje postaje so bili oddaljeni 1000 metrov, od zgornje pa 650 m, pod njimi pa je zijalo 200 metrov globine. Eden je imel pri sebi natakarski blok in tako so izrezali iz njega karte. Potem se je gondola tresla od »šnopsov« in »durakov«.

Ko so se naveličali kvartanja, so zapeli.

Nihče se ni smel premakniti

Proti večeru so jim v prazni kabini poslali papir, da so ga pogrnili po tleh, odeje in bunde ter salamo, sir, kruh, radensko, čaj in konjak.

Čeprav je gondola le 320 centimetrov dolga in 180 cm široka, so kar dobro spali. Le premakniti se nihče ni smel, ker bi se sicer vsi zbudili. Za spanje v kabini namreč ni bilo preveč prostora.

Zgoraj v žičnici je bilo veselo in ko se je pripeljal z reševalno kabino gorski reševalec Miha Habjan, je bilo slovo od gondole številka 2 skoraj ganljivo.

Šef žičnice Ivan Golič pa se je bolj malo zabaval.

»Kljub vsej previdnosti, žičnica je namreč krenila le s hitrostjo dva metra v sekundi — čeprav jih normalno naredi sedem — se je pripetila nezgoda. Mi smo se ravnali povsem po predpisih, pa ni nič pomagalo. To se nam je zgodilo prvič, odkar obratuje žičnica na Veliko planino. Čeprav nismo bili nič krivi, se nisem nič kaj prijetno počutil,« je dejal.

Žičnica je spet krenila danes sredi popoldneva. Toda le pozkusno. Pričakovali so tudi strokovnjaka iz zavoda za raziskavo materiala, da bo vse še enkrat pregledal. Upajo pa, da ni hudega in da bo gondola turiste jutri spet peljala na Veliko planino.

B. SAJOVIC

Mopedist na avtu

V soboto in nedeljo na cestah 8 huje ranjenih

LJUBLJANA, 5. jan. V Sloveniji se je v soboto in nedeljo zgodilo na cestah 36 prometnih nesreč, v katerih je bilo 8 ljudi hudo ranjenih, deset pa laže. Največ nesreč (12) se je zgodilo na mariborskem območju, kjer se je večina nesreč zgodila zaradi poledice

Včeraj, nekaj po polnoči, sta v Kidričevem trčila tovornjak in osebni avtomobil. Šofer tovornjaka je peljal iz Ptuja pesek za posipanje ceste. V Kidričevem je ustavil na sredi ceste in je pripravljal razpršilec za pesek. Na tovornjaku so bile prižgane luči, nad kabino pa je utripala rumena luč. Tedaj je pripeljal za njim z osebnim avtomobilom 44-letni Franc Beranič. Ker je bila cesta poledenela, ni mogel pravočasno ustaviti in se je zaletel v zadnji del tovornjaka. Pri tem sta bila Beranič in njegova sopotnica lažje ranjena in so ju odpeljali v ptujsko bolnišnico. Škode na vozilih je za 3 tisoč N dinarjev.

V Dobrši vasi pri Ptuju je včeraj popoldne hudo ponesrečil mopedist 24-letni Ivan Novak. Nesreča se je zgodila, ko je voznik osebnega avtomobila Ludvik Letonja peljal iz Celja v Žalec. V Dobrši vasi pa mu je s stranske ceste nenadoma pripeljal mopedist tik pred avtomobil. Zaradi kratke razdalje Letonja nesreče ni mogel preprečiti. Zadel je mopedista, ki je omahnil na pokrov motorja, nato pa je padel na cesto in obležal hudo ranjen. Ponesrečenca so odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima pretres možganov.

Na Gorenjskem spet sneg

KRANJ, 5. febr. Med tem, ko v nižinah že tri dni po malem dežuje, je v višjih legah Gorenjske padlo precej novega snega. Ta bo še posebno dobrodošel zimskošportnim središčem, kjer jim je odjuga v januarju močno stanjšala snežno odejo.

V Kranjski gori je do danes zapadlo četrt metra novega snega na 40 cm podlage, na Vitrancu pa ga je še več. Kljub temu, da je včeraj skoraj ves dan snežilo, ni manjkalo vnetih smučarjev. Tudi danes tri žičnice nepretrgano obratujejo. Smučišča so, včeraj in danes, s posebnim strojem steptali, tako da je smuk ugoden. Tudi na Voglu so sedaj boljše snežne razmere za smučarje. Na 30 centimetrov starega je padlo 70 cm novega snega. Danes dopoldne je še snežilo, popoldne pa je že postajalo sonce, medtem ko je ves nižinski del Gorenjske zavit v megli. Tudi na Španovem vrhu, Zelenici in Krvavcu niso več v skrbeh zaradi snega. Največ ga je sedaj na Vršiču. V zadnjih dneh ga je nasulo več kot en meter, tako da ga je že več kot dva metra.

Nov sneg je precej zapolnil kranjsko cestno podjetje. Plužiti so morali vse tri mejne gorske prelaze ter druge ceste v zgornjem delu Gorenjske.

L. S.

Krvodajalska akcija je uspela

V občini Vič-Rudnik v dveh dneh 427 krvodajalcev

V občini Ljubljana-Vič-Rudnik je bila konec januarja prva letošnja krvodajalska akcija, ki se je uspešno končala. Odziv je bil zelo dober in se je v obeh dneh odzvalo kar 427 krvodajalcev.

Občinski odbor RK te občine se je že lani dobro pripravil na letošnje krvodajalske akcije. Tako so se v številnih delovnih organizacijah pogovarjali s predstavniki kolektivov o potrebah krvodajalstva. Uspeh se je kmalu pokazal, saj so se odzvala tudi nekatera podjetja, katerih člani se že nekaj let niso udeleževali krvodajalskih akcij. Tako se je letos iz tovarne Angora odzvalo 22 delavk, iz kovinske tovarne Ig je prišlo na odvzem krvi 24 delavcev, letošnje krvodajalske akcije pa so se poimenovičnega udeležili tudi člani nekaterih inštitutov v občini, kar je bilo pretekla leta težko doseči. Tako jih je iz nuklearnega inštituta Jožef Štefan, kjer je okoli 200 zaposlenih, dalo kri 56 krvodajalcev, iz Metalurškega inštituta 14, inštituta za elektroniko 14, iz Inštituta za metalne konstrukcije 10, iz Elektroprojekta 7, iz Elektroinštituta 2 in Inštituta »Boris Kidrič« 5. Iz tovarne Iskre je dalo kri 25 krvodajalcev, iz Tovarne vijakov 22, Žičnica jih je dala 15, milica Vič 7 in Tobačna tovarna 15.

Krajevna odbora RK Polhov Gradec in Dobrova sta dala 44 krvodajalcev, kmetijska zadruga 27, iz Brda je dalo kri 26 vaščanov, z Vrhovcev 16, iz Skofljice 28, iz Kozarij 17, kolektiv KPD Ig je dal 27 krvodajalcev.

V letošnji krvodajalski akciji so pokazali vse razumevanje tudi številni inženirji in drugi vodilni uslužbenci.

Občinski RK Vič-Rudnik pričakuje, da bodo tudi iz drugih delovnih kolektivov v nadaljnjih krvodajalskih akcijah, ki bodo februarja, marca, aprila, maja in junija, polnoštevilna udeležba.

L. Z.

Rekorden izvoz čevljev Peko

Tržiška tovarna obutve Peko je lani izdelala 1,630.785 parov čevljev. V primerjavi z letom 1966 se je proizvodnja dvignila za 7,5 odst. Lani pa je tovarna dosegla rekorden izvoz, ko je izvozila skoraj 600.000 parov različne obutve ali kar za 36 odst. celotne vrednosti proizvodnje. Na konvertibilno in klirinško področje izvažajo približno enako. Na konvertibilno področje so lani izvozili 44 odst. celotnega izvoza obutve in to največ v Zahodno Nemčijo, na Švedsko in Danska.

V. B.

Sedem pešcev neprevidno čez cesto

LJUBLJANA, 5. febr. — V minulem tednu se je na cestah v Sloveniji zgodilo 125 prometnih nesreč, k. so zahtevale življenja t h ljudi; trideset ponesrečencev je bilo hudo ranjenih sedem pa laže. Škodo na karomboliranih vozilih so ocenili za nekaj več kot 513.000 N din. Največ nesreč so povzročili avtomobilisti (24 nesreč), mopedisti in motoristi so bili zapleteni v 11 nesreč, 8 so jih povzročili pešci. Sedem pešcev je namreč šlo nenadoma čez cesto, ne da bi pogledali, če je cesta sploh prosta.

Varnostne svetleče značke za pešce

V nekaterih državah že nekaj časa uporabljajo svetleče varnostne značke za pešce, ki jih avtomobilisti takoj opazijo ko jih osvetijo. V Franciji so celo predpisali, da morajo šolarji nositi take varnostne svetleče znake, ki se v temi zasvetijo, brž ko jih obsveti že šibka svetloba. Voznik opazi pešca, ki ima pripet znak že na precejšnjo razdaljo in lahko ob vsakem neprevidnem ravnanju pešca pravočasno ustrezno ukrepa.

Običajno so ti reflekstno svetleči znaki — podobno kot pri kolesarjih — veliki okrog 6 cm in so okrogle ali trikotne oblike. Solarji ali pešci si lahko pripnejo bodisi na rokava ali na kak drug del obleke. Prometni strokovnjaki se zavzemajo za to, da bi tudi pri nas začeli uporabljati pešci takšne varnostne znake, saj se pripeti na naših cestah, zlasti ponoči, ob srečavanju vozil, veliko hudih nesreč, ko avtomobilisti prepozno opazijo pešce ob robu cestišča. Pri nas je take varnostne značke pričela proizvajati obrtna delavnica »Sofra« iz Maribora.

Avto so mu ukradli

MARIBOR, 5. febr. Sinoči je neznanec v Prvomajski ulici v Mariboru ukradel osebni avto Toma Kosca, ki ga je parkiral pred stanovanjskim blokom. Pozneje so avto našli na Teznem M

Denar vabi vlomilce

V zadnjem času so v Mariboru in nekaterih drugih krajih severovzhodne Slovenije našli vlomilci v blagajnah večje vsote denarja. V nekaterih primerih celo ključe s katerimi so odprli blagajne in z denarjem izginili v noč. Pred nedavnim pa so v nekem mariborskem podjetju našli vlomilci celo večje vsote tujih valut.

Očitno tako lahkomiselno ravnajo z denarjem tudi drugod. Vsi ti vlomi, o katerih smo v zadnjem času poročali so dovolj resno opozorilo podjetjem, naj shranjen denar bolje zavarujejo, ključe od blagajn pa hranijo na dobro zavarovanih prostorih v podjetjih. Vrsta podjetij ima še vedno v svojih blagajnah več denarja, kot bi ga po predpisih smela imeti. Vse kaže, da podjetja bolj malo spoštujejo predpise in navodila bank o poslovanju z denarjem. Morda ne bi bilo slabo, če bi s predpisom določili način varovanja in odvajanja denarja. Ob sedanjem stanju očitno čaka vlomilce lahko delo.

M. K

Razsaja pri nas gripa ali ne?

Spodrsljaj prijavne in statistične službe je kriv, da ne vemo, v kakšnem obsegu se bolezen širi

LJUBLJANA, 5. febr. Iz razgovora z ljudmi po podjetjih in pisarnah lahko sklepamo, da so se januarja in sedaj v začetku februarja gripozna in prehladna obolenja močno razširila. Slišimo, da je precej ljudi na bolniškem dopustu, pri lažjih obolenjih pa preganjajo ljudje bolezen tudi kar na delovnem prostoru. Uradnih podatkov, ali imamo epidemijo gripe ali ne, kako je razširjena po raznih območjih Slovenije, ali je v upadu ali v porastu — takih podatkov pa nimamo.

Nič kolikokrat smo pri kritikah o preobširni, prezamudni in predragi zdravstveni administraciji, slišali na raznih posvetovanjih, da je vendarle nekaj pisarije potrebne za to, da dobimo statistične podatke in s pomočjo teh vpogled v glavne značilnosti zdravstvenega stanja in obolevnosti prebivalstva. Pri dejstvu, da epidemiološka služba pri republiškem zavodu za zdravstveno varstvo trenutno nima nobenih, niti orientacijskih podatkov o razširjenosti gripe in prehladnih obolej, pa moramo ugotoviti, da tokrat šepa ali vsaj kasni tudi statistična služba. Za samo območje ljubljanske skupnosti pa zavod za zdravstveno varstvo obljublja, da bo dobil podatke v nekaj dneh — potem, ko so spet ponovno razposlali zdravstvenim domovom okrožnico, da je prijavljanje primerov gripe, kadar ta zavzema epidemijski obseg, obvezno.

Ob tem primeru, ko lahko samo nekako na oko presojamo, ali imamo epidemijo gripe ali ne, se je ponovno pokazala šibka stran statistične službe, ki ni na tekočem, sproti ni mogoče ugotavljati kod in kako se širi bolezen, na eventualne zbirne podatke pa bomo morali čakati, kot se vidi, do konca »prehladne sezone«, prav tako kot bo tudi pregled o porastu bolniških izostankov znan šele kasneje.

Virusološki laboratorij zavoda za zdravstveno varstvo SRS, ki je bil posrednik pri dobavi cepiva in organizator široke akcije za preventivno cepljenje predvsem aktivnega prebivalstva proti gripi, je prav tako zaradi nekaterih neugodnih okoliščin finančnega značaja moral ostati samo na pol pota svoje akcije. Cepili v Sloveniji smo, to delo so v povezavi z laboratorijem prevzele obratne ambulante, oziroma ambulante zdravstvenih domov za podjetja, nato pa denarja ni bilo, da bi s svoje strani virusološki laboratorij znanstveno ugotavljal, v kakšni obliki se to sezono pojavlja gripa. Dobiti bi moral rezultate o tem, ali je bilo cepivo prilagojeno in ustrezno virusu, ki povzroča bolezen ali pa se pojavljajo obolenja, ki jih povzroča virus, ki ni bil zajet v cepivu. Sliko o uspehu cepljenja si bo lahko ustvaril šele po tem, če bodo obratne ambulante poslale točne podatke o obolevanju med cepljenimi in necepljenimi člani kolektivov. Vsa sklepanja bodo torej slonela le na dobri volji in zavzetosti za točnost podatkov, ki jih bodo posredovale te ambulante.

Ker vemo, kako veliko gospodarsko škodo lahko povzroči večja epidemija gripe in ker je za sedaj edino obrambno sredstvo pravočasno preventivno cepljenje proti tej bolezni, se vsiljuje misel, da bi morali raziskovalnemu delu na tem področju, ki je mlado in novo in se komaj uveljavlja, nuditi večje možnosti. Posamezne komunalne skupnosti razpolagajo v skladih zdravstvenega zavarovanja z namenskimi sredstvi za nekatera raziskovalna dela in škoda je, če so neizkoriščena, medtem ko ostaja preventivna akcija izpeljana le na pol.

MARIJA NAMORŠ

● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOVOST ● NOV
TURBIL
čistilo za odtočne cevi umivalnikov, kopalnih kadi, pomivalnih korit, odtaja in očisti tudi zmrznjene odtočne cevi.
MARKET
SUPERMARKET

Danes otvoritev OI

Igre v Grenoblu bo odprl predsednik De Gaulle

GRENOBLE, 5. febr. (telex). Olimpijsko mesto se je danes po daljšem deževju prebudilo v lepem, jasnem vremenu, kakor da bi hotelo pred jutrišnjo otvoritvijo X. zimskih olimpijskih iger spraviti v dobro voljo vse, ki so prišli na olimpijsko prizorišče z vseh koncev sveta. Skupno 1350 tekmovalcev in tekmovalk iz 37 držav bo jutri med tradicionalnim ceremonialom, ki pa bo tokrat še posebno slovesen, vkorakalo na — za otvoritev nalašč zgrajeni — stadion, nakar bo predsednik francoske republike de Gaulle odprl jubilejno zimsko olimpijsko slavje.

V Grenoble so prispele tudi še zadnje reprezentance in so olimpijci vsi zbrani. Če se poslužimo statistike po abecedi, seveda francoski, lahko zapišemo, da so posamezne dežele poslale naslednje število tekmovalcev in tekmovalk: ZRN 100, NDR 60, Argentina 1, Avstralija 3, Avstrija 85, Bolgarija 6, Kanada 73, Čile 6, Južna Koreja 10, Danska 3, Španija 21, ZDA 113, Finska 57, Francija 90, Velika Britanija 42, Grčija 6, Madžarska 10, Iran 10, Indija 1, Islandija 4, Italija 56, Japonska 62, Libanon 5, Lichtenstein 9, Maroko 5, Mongolija 12, Norveška 76, Nova Zelandija 7, Nizozemska 12, Poljska 49, Romunija 38, Švedska 82, Švica 39, ČSSR 53, Turčija 17, SZ 92 in Jugoslavija 30.

Ko bodo jutri vrgli s helikopterjev 30.000 umetnih vrtnic in tako na samosvoj način obeležili otvoritev iger, se bo začela doslej največja zimsko športna prireditev sploh. In čeprav nanjo mečejo svojo senco tudi mednarodni spori, lahko v Grenoblu vendar na vsakem koraku čutiš, kako olimpijsko srečanje ljudi vseh zastav med seboj združuje. Zato tudi vsaka dežela, ki se loti organizacije olimpijskih iger prav gotovo ne prispeva samo svoji lastni uveljavitvi, ampak tudi k mednarodnemu sporazumevanju. »Naj bi olimpijska ideja prepričala vlade vsega sveta o nujnosti sporazumevanja,« je izjavil predsednik francoske vlade Georges Pompidou, ko si je te dni ogledoval olimpijske naprave. »Olimpijske igre so razlog za nacionalni ponos in hkrati za mednarodno solidarnost.«

BOGDAN POGAČNIK

Odprli palačo kulture

Pred slavnostno otvoritvijo olimpijskih iger so v Grenoblu odprli novo veličastno palačo kulture. V moderni stavbi so koncertna dvorana, dve gledališki dvorani, knjižnica, diskoteka, ter restavracijski saloni. B. P.

Razstava olimpijske fotografije

V Grenoblu so odprli uspelo mednarodno razstavo olimpijske fotografije. V hudi konkurenci so skupaj s Francozi, Nemci, Južnimi Vietnamci in Romuni dobili največ priznanj jugoslovanski avtorji. B. P.

Zajc in Eržen zdrava

Tudi drugi del jugoslovanske olimpijske reprezentance v Grenoblu

GRENOBLE, 5. febr. (telex). Sinoči je v olimpijsko mesto prispel še drugi del jugoslovanske reprezentance, tako da je sedaj naša olimpijska odprava na X. zimskih igrah kompletna. S posebnim vagonom iz Ljubljane je dopotovala jugoslovanska reprezentanca v smučarskih skokih: Eržen, Pečar, Mesec, Zajc in Štefančič s trenerjem Lojzetom Gorjancem, predsednik Jugoslovanskega olimpijskega komiteja Zoran Polič, predsednik smučarske zveze Slovenije Niko Belopavlovič, ki je vodja naše smučarske reprezentance na olimpijskih igrah, član mednarodnega olimpijskega komiteja dr. Danilo Dougan, sodnik za skoke Božo Kramaršič ter 15 udeležencev mladinskega olimpijskega tabora.

Ker se je med Jugoslovani v Grenoblu raznesla vest — težko je ugotoviti odkod je prišla — da sta skakalca Eržen in Zajc bolana in da ne bosta mogla startati na olimpijskih igrah, je seveda prvo vprašanje na olimpijski postaji v Grenoblu veljalo trenerju Gorjancu, ki je stal med nasmejanimi skakalci z Zajcem in Erženom vred, kako je z zdravjem obeh naših reprezentantov.

»Oba sta zdrava ko dren. Oba bosta startala na olimpijski preizkušnji,« je takoj odgovoril trener. In tudi oba skakalca sta potrdila, da se izvrstno počutita.

Vprašanje je bilo tem bolj umestno, ker napada bolezen jugoslovanske reprezentante kar zapovrstjo. Če ne štejemo treh hokejistov, ki so v glavnem že okrevali, imamo bolezen v alpski ekipi, v kateri je edina naša ženska zastopnica Majda Ankele šele danes stopila na smuči. Že med potovanjem v Grenoble je tožila, da jo mrazi, ko pa je prišla v Chamrousse, je morala leči v bolniško posteljo. Zdravnica smučarjev dr. Ljubica Vučetić ji je namerila skoraj 39 stopinj vročine. Zdravnica je vso noč bedela pri Majdi, ki ji je naposled temperatura padla, vendar za intenzivni trening na progi za smuk še ni sposobna.

Skakalci so takoj zvečer odpotovali v Autrans in so danes že preizkusili skakalnico v St. Nizierju, kjer je včeraj dvakratni svetovni prvak Norvežan Wirkola skočil 105 metrov, v prvih dveh poizkusih pa 97 in 95 metrov. Skok 105 m je nov rekord, prejšnjega — 101 m pa je lani dosegel naš tekmovalec Peter Eržen.

Petnajst jugoslovanskih mladincev, ki se bodo udeležili mladinskega tabora, se je naselilo v Grenoblu, v liceju Munie, odkoder bodo odhajali na oglede tekmovanj in treninge, razen tega pa se bo peterica pripravljala na mednarodno tekmovanje v veleslalomu, ki bo 14. febr. v Chamroussu.

J. DEKLEVA

Mladi Ljubljančani gosti Grenobla

LJUBLJANA, 5. febr. — V Grenoble je odpotovala tudi dvanajstčlanska delegacija ljubljanske mladine, ki bo na prizorišču X. zimskih olimpijskih iger ostala do 11. februarja. Ljubljana je edino jugoslovansko mesto, ki ima v Grenoblu svoje mladinske predstavnike.

Županstvo mesta Grenoble je iz desetih evropskih mest povabilo po 12 zastopnikov mladine, ki se bodo udeležili iger v dveh etapah. V prvi skupini so razen mladincev Ljubljane še zastopniki naslednjih mest: Halle (NDR), Oslo (Norveška), Torino (Italija) in Innsbruck (Avstrija). D. V.

IVER DNEVA

17.800 organizatorjev

O obsežnosti posla in razsežnosti organizacije X. zimskih olimpijskih iger v Grenoblu dobimo pravo predstavo šele tedaj, če vemo, da je ta čas vključenih v prireditveni stroj nič manj ko 17.800 ljudi. Največ — 6500 — je vojakov in policajev, ki skrbijo za red in promet in so rezerva, če bi zapadel sneg. Tistih, ki so zaposleni v prodajo vstopnic, nastanitvijo gostov in drugimi turističnimi opravili, je okroglo 6000. 3600 vojakov sodeluje pri pripravljanju prog, okrog 1000 ljudi pa bedi nad zdravstvenim počutjem olimpijcev in olimpijskih obiskovalcev. Pošta je zaposlila okrog 700 dodatnih ljudi. In tako naprej.

Če to niso impozantne številke . . .

Utrinki

TUDI TEKMA — Vest, da nogometaš Dragan Djajić zahteva od svojega kluba Crvene zvezde 100 milijonov Sdin za podpis nove štiriletne pogodbe je presenetila nekatere člane uprave. Toda mnogi privrženci tega beograjskega ligaša so za to, da uprava izpolni željo svojega kapetana, češ: »Če je Partizan lahko kupil Hasanagiću vilo, zakaj potem ne bi mogla Crvena zvezda odšteti 100 milijonov Djajiću.«

ŠOLA ALI ROKAVICE — Puljski boksar Mate Parlov, ki je po osvojitvi »zlate rokavice« postal olimpijski kandidat, je izjavil, da boks ni šport, ki bi ga imel ravno rad. Navdušuje pa se za atletiko. Parlov bo pristopil k enemu izmed beograjskih klubov, toda ne toliko zaradi boksa — pravi — kakor zato, da bi lahko študiral pravo. Parlov je sedaj dijak puljske upravne šole.

ODGOVOR PA TAK — Šahist Crvene zvezde, popularni pevec Miki Jevremović, je na odprtem prvenstvu kluba zgubljal partijo za partijo. »Slaba forma ali kaj?« ga je vprašal eden od gledalcev. »Ne, nisem v slabi formi, ampak vsi moji nasprotniki so nemuzikalični,« se je nasmejal Miki.

SE S TEKME PROTI FINSKI — 2:11 — Jugoslovanska hokejista R. Smolej in Jug sta zrinila k vratom finskega igralca Harjuja. Na tleh naš vratar Knez. Telefoto: UPI

Japonska - neznanka v skupini B

Prav japonski hokejisti so prvi nasprotnik naše reprezentance

GRENOBLE, 5. febr. (telex). Po včerajšnjih kvalifikacijskih tekmah v hokeju na ledu so naposled znani udeleženci skupine B hokejskega turnirja na X. zimskih olimpijskih igrah. Jugoslavija se je po pričakovanju uvrstila v to skupino po včerajšnjem porazu s Finsko 2:11. V tej skupini so še Norveška, Romunija, Japonska, Avstrija in Francija.

Lanski zmagovalci na svetovnem prvenstvu na Dunaju v skupini C Japonci, ki so prvi nasprotnik Jugoslovanov, so največja neznanka olimpijskega turnirja Japonci so dopotovali v Grenoble s turnejo po Norveški, kjer so odigrali dve tekmi in obe izgubili. Toda po njihovih izjavah bi morali eno srečanje odločiti v svojo korist.

Glede na to, da jih nihče ne pozna dobro, bodo nevaren tekmec za vse in utegnejo presenetiti marsikoga. Zanimivo je, da je v njihovi ekipi nekaj zelo visokih igralcev, kar je sicer nenavadno za pripadnike tega naroda.

Vse kaže, da so se Japonci po uspehu na Dunaju, kjer so se rešili skupine C, nadvse resno pripravljali za Grenoble. Treba jih je bilo samo opazovati na kvalifikacijski tekmi med Jugoslavijo in Finsko, kako vneto so opazovali Jugoslovane. Na tribunah in ob ogradi jih je kar mrgolelo, in dajali so videz, kakor da so se na tem srečanju zbrali tudi vsi drugi, ki so dopotovali v Francijo. Marljivo so snemali akcije Jugoslovanov — verjetno ne za televizijske oddaje, temveč za svoje potrebe. Japonci slovijo kot izredno zagrizeni igralci, ki so razen tega tudi izredno spretni in hitri. Skratka, imajo vse odlike dobrih hokejistov, zaradi česar glasovi, ki jih je slišati po Grenoblu, kot na primer »pozor pred japonsko nevarnostjo!« in podobno, niso čisto brez osnove.

Medtem ko so se Norvežani dobro upirali ekipi NDR na kvalifikacijski tekmi, a so jo izgubili 1:3, pa je Romunija na enaki preskušnji z ZRN zapustila dokaj bled vtis. Bržčas tudi Romuni, enako kakor Jugoslovani, niso želeli pokazati vsega in se naprezati, ker se jim napori tako ali drugače ne bi obrestovali. Vendar pa Romuni še zmeraj veljajo za vse zelo neugoden nasprotnik.

Po mnenju vodstva naše hokejske reprezentance bo za igralce precej neugodno, ker bodo morali med tekmo z Avstrijo in Francijo, se pravi v dneh med 9. in 13. t. m., tako rekoč počivati. Reprezentanca utegne izgubiti zaradi tega ritem, zlasti še, ker je čas za treninge odmerjen zelo skopo. Strokovno vodstvo izraža bojazen, da bi bila koncentracija igralcev slabša. Sicer pa se je zdravstveno stanje v naši ekipi precej zboljšalo. Zdravnik dr. Ravnik nima več toliko dela in skrbi z bolniki.

J. DEKLEVA

BRAT V BRATA — Med treningom smuka v Chamroussu je prišlo do nenavadnega trčenja. Avstrijski tekmovalec Rudi Sailer se je zaletel v svojega brata — trikratnega olimpijskega prvaka Tonija, ki si je trening ogledoval. Telefoto: UPI

Več favoritov za Grenoble

Jiri Raška, zmagovalec »Velike nagrade narodov« o sebi in drugih

CHAMONIX, 5. febr. (po telefonu). To, da je 60 let najmodernejše, najslovitejše in najbolj obiskano francosko zimsko športno središče, je v nedeljo popoldne dobilo novega junaka: 27-letnega češkoslovaškega smučarskega skakalca, mehanika Jiřija Raško, končnega zmagovalca med posamezniki na prvi skakalni turneji za »veliko nagrado narodov«. Turnejo so z roko v roki od 28. januarja do 4. februarja priredila slovita zimovišča Cortina d'Ampezzo (Italija), St. Moritz (Švica) in Chamonix (Francija), sami kraji torej, v katerih so doslej že bile olimpijske zimske igre. Zdi se, da se je celo častiti Mont Blanc poklonil zmagovalcu, ki je prav v nedeljo, to je 4. februarja, slavil svoj rojstni dan, čeprav se je njegov drugi skok v Chamonixu končal s padcem.

Jiri Raška — doma je iz Frenštata — šteje k svojim največjim športnim uspehom razen dveh 4. mest na SP v Oslu, 7. mesta v Grenoblu lani in 2. mesta na letošnji nemškoavstrijski skakalni turneji tudi prvo mesto na poletih v Planici 1966. leta.

»Zdaj gradite še večjo, 150 m skakalnico, kajne? Ali bo res gotova do prihodnje sezone?« sprašuje Jiri, saj si očitno močno želi, da bi svoj osebni rekord — 138 m — pomaknil še dlje, bliže svetovnemu rekordu Avstrijca Bachlerja (154 m).

»A kdo ve, če bom drugo leto še v formi in če že ne bom prestar za polete, ki nas skakalce tako zelo mikajo«, ugiba skromni Jiri, ki velja za enega glavnih specialistov za velike skakalnice na svetu in je obenem resen kandidat za eno izmed kolajn na X. olimpijskih zimskih igrah v Grenoblu. Njegova napoved:

»V zvezi s tekmo na normalni, torej manjši olimpijski skakalnici poznavalci najpogosteje omenjajo imeni dveh norveških skakalcev, svetovnega prvaka Wirkolo in njegovega rojaka, mladega Tomtuma, ki velja za največji norveški talent zadnjih let, ter skakalca NDR Neuendorfa. Tudi sam sem prepričan, da imam več možnosti na veliki skakalnici, saj mi te — kot vašemu Petru Erženu — bolj »leže« kot majhne pr[illegible]ke. Nič ne morem reči, čigave bodo kolajne. Konkurenca bo hujša kot kdajkoli poprej«.

Jiri Raška ima v letošnji sezoni za seboj več kot 200 skokov na skakalnicah iz umetne snovi in 170 skokov na snegu, vse to pod skrbnim nadzorstvom zveznega trenerja Remse.

H. ÜBELEIS

Raška in ČSSR – skupna zmagovalca

CHAMONIX — Čeprav je zaradi padca v drugi seriji tretje tekme smučarskih skakalcev za »Veliko nagrado narodov« v Chamonixu zasedel šele osmo mesto, je Jiri Raška (ČSSR) vendarle zmagovalec turneje Cortina-St. Moritz-Chamonix. V Chamonixu je pri najdaljšem skoku 89 m padel tudi Šved Sjöberg.

Rezultati: 1. Göllner (ZRN) 200,9 (80, 87), 2. Höhnl (ČSSR) 198,0 (77,5, 86), 3. Poirot (Fr) 191,9 (80, 84,5), 4. Macle (Fra) 190,9 (78, 84), 5. Bakke (ZDA) 186,1 (76,5, 83,5), 6. Doubek (ČSSR) 185,1 (75, 82,5), 7. Martin (ZDA) 184,0 (77, 81,5), 8. Raška (ČSSR) 182,7 (81,5, 87,5 p), 9. Sjöberg (Šved) 179,9 (74, 89 p) in Aimoni (Ita) 179,9 (75,79,5). Skupno je nastopilo 32 skakalcev. Končni vrstni red ekip pa je tak: **1. ČSSR 1850,7, 2. Švedska 1628,8, 3. ZDA 1626,2 točke.** Jugoslovansko moštvo je — kot znano — nastopilo samo v Cortini in St. Moritzu.

DANAŠNJI SPORED OI

15,00 Slavnostna otvoritev
17,30 ČSSR : ZDA (hokej, skupina A)
21,00 SZ : Finska (hokej, skupina A)
21,00 Kanada : ZRN (hokej, skupina A)

SPORED TV

15,00—16,30 Neposreden prenos otvoritve
22,45 ČSSR : ZDA (hokej — magnetoskopski posnetek zadnji dveh tretjin)

Prvi mladinski šampioni

Portreti zmagovalcev na evropskem mladinskem prvenstvu v smučanju

MOREZ, (po telefonu). Šest disciplin je bilo na sporedu prvega evropskega mladinskega prvenstva v klasičnem smučanju. Kolajne so razdeljene takole: Finska 2 zlati, 1 srebrna in 2 bronasti, Norveška 2 — 1 — 1, NDR 1 — 1 — 1, SZ 1 — 1 — 1, Švedska 0 — 2 — 0 in Avstrija 0 — 0 —1.

Jugoslovanska reprezentanca se je po močeh borila, po rezultatih pa je nekoliko zaostala za pričakovanji. Zvezni kapetan za teke Gregor Klančnik je bil v preizkušnji posameznikov predvsem zadovoljen s Kalanom, obe štafeti pa sta zaradi smole odrekli. Prof. Ivo Černilec, ki vodi naše skakalce, pa je dejal: »Skakalnica je bila nenavadna. Posebno gladka je bila odskočna miza, razmere na objektu pa so se povrh vsega še stalno spreminjale. Naši skakalci se niso najbolje znašli, toda že to, da so trdo preizkušnjo opravili brez padca, govori zanje. Nazadnje smo s plasmaji labko še kar zadovoljni ...«

In kdo so bili najboljši? Za naše bralce smo pripravili portrete vseh štirih posamičnih evropskih mladinskih prvakov:

Vodja mladih norveških skakalcev Finn Solberg (v ekipi je tudi njegov sin Erik) je v nedeljo zvečer iz Moreza poslal brzojavko v Kongsberg, ki je naslovljena na očeta mladega norveškega reprezentanta Knuta Kongsgaarda: »Knut prvi na evropskem prvenstvu!« Vodja (in oče) Solberg dobro ve, kako bo možakarju na daljnjem severu všeč ta novica.

Študent **Knut Kongsgaard** — rojen 22. dec. 1948 v Kongsbergu — je najboljši smučarski skakalec — mladinec v Evropi. Že v Le Brassusu je bil letos 7., tretji pa na mladinski kvalifikaciji za evropsko prvenstvo doma. Na lanskem članskem prvenstvu Norveške je bil 7. Ta podatek pravzaprav pove največ. Dodamo lahko še, da je bil pred dnevi v Cortini med najboljšimi desetimi, v St. Moritzu pa celo 3. med zbranimi olimpijci — člani iz mnogih dežel.

»Povejte pri vas doma, da si vroče želim skakati na velikanki v Planici!«

Po tej zmagi bodo slovenski smučarski delavci morda le povabili simpatičnega Norvežana na skakalnico pod Poncami.

Rauno Miettinen je novopečeni evropski mladinski prvak v nordijski kombinaciji.

»Zelo sem srečen, da sem prvi kombinatorec v Evropi. Do tega častnega naslova sem se dokopal v domala nemogočih razmerah za trening. Doma v Suonenjokiju namreč nimam na voljo velike skakalnice, na kateri bi lahko treniral«, pravi komaj 18-letni Rauno, ki bi lahko zastopal Finsko v tej zahtevni disciplini v Grenoblu, če ne bi bil premlad. »Treniral hodim v Kuopio, kakih 50 km daleč. Moj trener je nekdanji zvezdnik naše dežele Väisenen, ki še vedno stopi v smučino.« Skoki so udarna moč plavolasega Miettinena, ki je po poklicu pek. Doslej je običajno tekel slabše, prav v Les Roussesu pa je prekosil v tej disciplini samega sebe, saj je zasedel drugo mesto na 10 km. »To je bil tek mojega življenja — ključ do končne zmage«, pravi.

Hilkko Kutola (Finska) — mladinska evropska prvakinja v teku na 5 km je šele lani decembra dopolnila 15 let. Simpatično, drobno kmečko dekletce je doma v vasi Jurva na srednjem Finskem. Njen oče je bil znan tekač, pa tudi trije bratje in sestra tečejo na smučeh.

»Samo mama nima časa za šport. Doma imamo sedem krav. Veliko dela ima in pridno ji pomagam. Vseeno pa sem letos pretekla s smučmi že več kot 500 kilometrov, poleti gojim atletiko. Moj najboljši rezultat na 800 m je 2:32,0«.

Strokovnjaki iz finskega tabora trdijo, da mala Hilkko ne zaostaja mnogo za finskimi olimpijkami, ki bodo čez nekaj dni startale v Grenoblu. Kdo ve, morda se je v Les Roussegu predstavila celo že bodoča olimpijska zmagovalka leta 1972

Jurij Skobov (SZ) — po njegovi zmagi v teku na 10 km je sovjetski tabor na cilju priredil hitro, improvizirano tiskovno konferenco — star je 18 let, doma pa iz Omuminska v kirovski oblasti na Uralu. Lanski mladinski prvak SZ obiskuje večerno šolo, štiri leta pa že teče s smučmi. Njegov učitelj je znani trener sovjetskih tekačev z Urala Babailov Vanejev.

»Za evropsko prvenstvo sem se pripravljal kot še za nobeno drugo tekmovanje doslej. Dva tisoč kilometrov imam za seboj.«

V ilustracijo: naši najboljši so pretekli v letošnji sezoni največ 800 km.

H. ÜBELEIS

Inge Segala izbrala Dušana Verbiča

Štiriindvajseta »gledalka« tedna je Inge Segala, študentka prava. Povedala nam je, da rada hodi na športne prireditve in da se ji je to pot kar zdelo, da bo tudi ona na sliki štafete »Dela-Šport«. Že v nedeljo zvečer ji je »Delo« prinesla znanka in tako je naše uredništvo sprejelo brzojavko še isti dan ob 22. uri.

»Za športnika tedna sem izbrala Dušana Verbiča, košarkarja Olimpije,« je povedala Inge Segala. »Mladim nadobudnežem je treba posvečati več pozornosti, pa še moj kolega s fakultete je, zato sem ga izbrala.«

»S športom se nisem nikoli aktivno ukvarjala. Rada pa plavam in smučam,« je še povedala Inge, medtem ko je pospravljala z mize »civilistiko«.

D. P.

HITROSTNO DRSANJE

Nova svetovna rekorda

DAVOS, 5. febr. Norvežan Magne Thomassen je danes v Davosu (Švica) s časom 2:02,5 dosegel nov svetovni rekord v hitrostnem drsanju na progi 1.500 m.

Tudi nizozemski drsalec Schenk je dosegel nov svetovni rekord, toda na progi 1.000 m s časom 1:20,6 min.

TENIS

Pilić premagal Ralstna Ralstona

KANSAS CITY, 4. februarja. Na teniškem turnirju profesionalcev je Pilić nepričakovano premagal Američana Ralstona v treh nizih in osvojil nagrado v znesku 1382 dolarjev.

DAYTON BEACH — Na tradicionalni avtomobilski dirki »24 ur« na Floridi sta zmagala Anglež Elford in Nemec Neerpasch na porscheju. Tudi na drugo in tretje mesto so se uvrstili tekmovalci na vozilih te znamke.

Finska, NDR in ZRN v skupini A

GRENOBLE, 5. febr. — Potem ko je v prvi kvalifikacijski tekmi olimpijskega turnirja Finska premagala Jugoslavijo 11:2, NDR Norveško 3:1 (2:0, 1:0, 0:1) in ZRN presenetljivo visoko Romunijo 7:0 (1:0, 3:0, 3:0), je organizator pripravil nov razpored tekem skupin A in B V skupini A igra 8, v skupini B pa šest moštev. Po dokončnem razporedu bodo naši hokejisti igrali takole:

Sreda, 7. II. ob 16.45
SFRJ Japonska
Petek, 9. II. ob 20.30
SFRJ Avstrija
Torek 13. II. ob 20.30
SFRJ : Francija
Petek, 16. II. ob 20.30
SFRJ Romunija
Sobota, 17. II. ob 20.30
SFRJ Norveška

SMUČARSKI SKOKI

Tudi Krznarič zmagal

KRANJ, 5. febr. — Na 14. mednarodnem tekmovanju v Radentheinu, kjer je med člani zmagal Dovžan, so imeli jugoslovanski skakalci tudi med mladinci do 20 leta veliko uspeha. Zmagal je Jeseničan Krznarič pred Beljačanom Themesslom in Demšarjem, pa tudi na drugih boljših mestih so se znašli naši mladinci. Posebej velja omeniti še Bogataja, ki je s skokom 57.5 m izenačil rekord skakalnice. J. J.

ŠAH

Tri zmage Jugoslovanov

MALAGA, 5. febr. — V 2. kolu mednarodnega turnirja so bili doseženi tile rezultati: Damjanović : Rossolimo 0:1, Pomar : Medina remi, Marović : Visier remi, Zuckerman : Toran remi, O'Kelly : Tatai 1:0; 3. kolo — Ivkov : Zuckerman 1:0, Toran : Marović 0:1, Visier : Damjanović 0:1, O'Kelly : Rossolimo remi, Pomar : Caplan remi, Tatai : Medina prek. Vodijo O'Kelly, Damjanović in Marović z 2 točkama.

MEXICO CITY — Domači Jaliseo je gladko premagal nogometaše Crvene zvezde 2:0 (1:0).

DELO komentira nedeljske športne dogo

Edinole obramba

Nogometaši ljubljanske Olimpije imajo v teh zimskih pripravah za seboj dosti več opravljenega trdega dela in tudi tekem kakor njihovi tekmeci iz Maribora. Predvčerajšnjim so zaključili med drugim tudi tekmovanje za zimski pokal in reči je treba, da je bilo

Olimpija

to zanje nadvse koristno. Forma enajsterice se zgodaj izboljšuje, pa čeprav, glede na prikazane dogodke v Splitu, tega ni mogoče potrditi v celoti

Pravzaprav je bilo tokrat več razočaranja kakor na prejšnjih dveh srečanjih v tej konkurenci, kajti v spopadu s Hajdukom je odpovedala napadalna peterka. Zaradi nerazpoloženosti reprezentanta Bečejca, ki opravlja vlogo graditelja, se je napadalna vrsta zdela tokrat precej razglašena, tako da tudi prizadevni Ameršek ni mogel priti do veljave. Zategadelj so domači branilci drugega zveznega igralca Golca še laže držali v šahu, kar je pomenilo, da je Olimpija, ki gradi igro na zveznih igralcih, brez posebnega odpora prepustila nasprotniku sredino terena.

Zato pa je obramba opravila delo več ko zadovoljivo, zlasti kar zadeva vratarja Škulja, ki je med drugim obranil pet tako močno in natančno odmerjenih strelov, da je pobral zaslužen aplavz vsega avditorija. Dovolj je, če povemo, da so mu po končani tekmi najbolj zagrizeni navijači Hajduka prisrčno stiskali roke in trdili, da je ta čas najboljši vratar v državi. Izmed drugih obrambnih igralcev velja omeniti solidno igro Nikoliča, Djorleva in deloma tudi Kokota, ki se mu po daljši odsotnosti spet počasi krepi potrebna samozavest.

Ljubljanski nogometaši so spremenili načrt. Ne bodo se vrnili v Novo Gorico, kakor je bilo to prvotno sklenjeno, temveč bodo nadaljevali vadbo doma, saj bodo imeli v soboto prvo letošnjo prijateljsko tekmo v Ljubljani, in sicer s Celikom.

Precejšen napredek

Nogometaši iz našega obdravskega mesta odhajajo na zaključne zimske priprave po že neki tradiciji na otok Hvar, kjer so si, kot pravijo, že pridobili »domovinsko« pravico. Vijoličasti so zdaj že teden dni ob morju, kamor so prišli po fizični usposobljenosti že zelo dobro pripravljeni.

Minulo nedeljo so imeli po daljšem odmoru spet prvo prijateljsko tekmo z domačo enajsterico, ki pa jim ni bila kos v nobenem pogledu. Toda kljub temu — tako je vsaj v načrtu strokovnega štaba — je bilo to srečanje za tre-

Maribor

nerja Simunića preizkušnja moči, predvsem pa, da bi ugotovil, ali posamezne vrste, ki jih neumorno uigrava, delujejo po njegovih zamislih ali ne.

Namen ni bil dosežen v celoti, kajti igrišče je bilo slabo, predvsem trdo, tako da žoga prenekaterikrat ni »ubogala« igralcev, zaradi česar ni bilo mogoče dobiti bolj ali manj že utrjenega mnenja niti prave vrednosti o enajsterici. Pa kljub temu je strokovno vodstvo izrazilo zadovoljstvo tudi nad tem, kar je videlo na tej nepopolni preskušnji.

Domala pri vseh je opaziti precejšen napredek, razen morda pri Kranjcu in Marasu, ki nista upravičila zaupanja. Sicer pa trener ni poslal na igrišče vseh razpoložljivih igralcev. V mislih imamo predvsem mladega Bizjaka in Pirca, ki ima nekoliko poškodovan gleženj in je zdravnik svetoval, da bo zanj bolje, da še nekaj časa dnevno samo vadi, obenem pa se zdravi.

Tudi povratna prijateljska tekma z enajsterico Hvara, ki bo v četrtek, 8. t. m., bržčas ne bo omogočila strokovnemu vodstvu jasnejše podobe. Vendar se funkcionarji Maribora nadejajo, da bo tekma s Hajdukom, ki bo 18. t. m. v Splitu, že bolj ali manj jasno pokazala, s katerimi močmi lahko trener resno računa na prvih spomladanskih bojih na zveznih travnikih.

Po domačih krajih

Alpinisti v Triglavski steni

LJUBLJANA — Smer po osrednjem stebru Triglavske stene, ki sta jo v dneh od 26. do 30. junija 1947 prva preplezala Joža Čop in Pavla Jesihova in je sedaj poznana pod imenom »Čopov steber«, je že nekaj časa zimski alpinistični problem št. 1. Znani so številni poskusi domačih in češkoslovaških navez iz preteklih zim, toda nobeni ni uspelo priti niti do samega vstopa v Čopovo smer.

V sredo (29. 1.) zjutraj, so po temeljitih pripravah vstopili v Triglavsko steno trije znani plezalci AO Ljubljana matica — Stane Belak, Aleš Kunaver in Tone Sazonov. V dobrih razmerah so hitro napredovali po smeri, ki so so jo ogledali v preteklih zimi. Žal pa jih iz doline ni bilo možno spremljati, ker s seboj nimajo radio postaj. Vidni znak so tovariši v dolini opazili šele v petek zvečer, in sicer nekje z območja Gorenjskega turnca. V soboto pa je steno zagrnila megla in slišali so se le njihovi glasovi, iz katerih pa ni bilo možno sklepati kako napredujejo.

Poslabšanje vremena in novo zapadli sneg sta pogoje za nadaljevanje vzpona zmanjšala, zato je Gorska reševalna služba iz Ljubljane takoj ukrepala. V noči z nedelje na ponedeljek je že odšla na pot prva ekipa pod vodstvom Franceta Zupana. Del jih je odšel v Vrata, ostali pa bodo skušali čimprej doseči vrh stene. Zvezo s to ekipo bo poskusil vzpostaviti reševalec, opremljen z radioaparatom, ki je odšel na Vogel in ima za zvezo z dolino na razpolago telefon. Radio postaja je tudi že v dolini Vrat. Dva ljubljanska reševalca sta odšla tudi na Jesenice, k vodji tamkajšnje GRS, tako da bi bilo možno eventualno reševati akcijo čimbolje koordinirati.

Kako se bo situacija nadalje razvijala, je za enkrat težko predvideti. Plezalci v steni so dobro opremljeni in imajo s seboj tudi dovolj hrane, tako da lahko ostanejo v steni tudi dalj časa. Ker pa se razvoj dogodkov nikdar ne more v celoti predvideti, pa je seveda razumljivo v pripravljenosti tudi Gorska reševalna služba.

Zmage naših tekačev na Koroškem

KRANJ — V soboto in nedeljo je bilo v vasi St. Jakob na Koroškem (Rosenbach) tekmovanje v smučarskih tekih, ki so se ga udeležili poleg Avstrijcev tudi naši tekmovalci. Tekmovalo je nad 100 tekmovalcev, med njimi 9 članov in 8 mladincev (iz Gorij) iz Slovenije.

Med člani je zmagal na 12 km Seljak s časom 38.24.4, slede mu Maurer (Vorarlberg) 38:36,6, Horntrich (Vor) 39:08, Kobilica 38:43, Ambrožič, Grašič, na 17. mesto pa se je uvrstil Reš.

Mladinci (mlajši) na 6 km: Wachter s časom 20:29.2, Simnic 20:42.3. Pionirji 2 km: Koch (SV—Villach) s časom 8:36.5, Simnic (Gorje) 8:50,4.

Pri članih v drugi jakostni stopnji na progi 6 km je zmagal Kittel (Koroška) s časom 20:34,7, drugi je bil Slovnik s časom 23:08,8.

V nedeljo dopoldan je bilo tekmovanje v štafetah. Pri mlajših mladincih je startalo sedem ekip. Zmagala je gorjanska trojica Jakopič, Koren in Simnic s časom 1:28,35. Druga je bila ekipa Rosenbacha 1:29,06.

Članskih štafet je bilo enajst. Na progi 3 krat 6 km je zmagala I ekipa Slovenije v postavi Ambrožič, Kobilica, Seljak s časom 1:10,50. Druga ekipa Slovenije je bila šesta s časom 1:11,32.

J. RES

PLAVANJE

Klubska tekma pionirk Triglava

KRANJ — Plavalni klub Triglav tošnji pregledn je v soboto izvedel svojo prvo letošnjo pregledno tekmo za mlajše in starejše pionirje. Čeprav je bilo tekmovanje napovedano že mesec dni prej, je iz nerazumljivih vzrokov startala samo ženska ekipa.

Mlade plavalke, Judita Mandeljc, Erika Križaj, Boni Pajntar in Rebeka Porenta, stare komaj 11 let, pa so dosegle za njihovo starost, nekaj tako dobrih rezultatov, ki bi tudi v članski konkurenci nekaj pomenili

Rezultati: mlajše pionirke: 50 metuljček: 1. Mandeljc 0:44,1 — 100 hrbtno: 1. Porenta Rebeka 1:30,4 — 100 prsno: 1. Mandeljc J. 1:30,6 — 2. Pajntar Boni 1:33,3 — starejše pionirke: 100 kravl: 1. Švarc Lidija 1:16,9 — 100 hrbtno: 1. Kraljič Alenka 1:25,4. sk

Brzoturnir v Domžalah

DOMŽALE — Na februarskem brzoturnirju je nastopilo 18 tekmovalcev iz Domžal, Ljubljane in Kamnika. V prvi polovici turnirja so se v vodstvu menjavali Vukotić, Jelen in Ivačič, do konca turnirja pa sta vodila boj za prvo mesto le Vukotić in Jelen.

Vrstni red: 1. Vukotić 15,5, 2. Jelen 15, 3. Lorbek 13, 4.—5. Siška in Vavpetič 11,5, 6. Ivačič 11, 7. Troha 9,5, 8. Skok 9, 9. Šilbar 8 itd.

ŠPORTNA NAPOVED

V Sloveniji ni prvih dobitkov

V 5. kolu velike športne napovedi je bilo skupno vplačanih 633.855 N din, od tega v Sloveniji 46.720 Ndin. Z 12 zadetki ni nobenega stavnega listka, z 11 pa jih je samo šest. Prva nagrada je v tem kolu 21.128,35 Ndin, druga pa 3.457,40 Ndin. Z desetimi zadetki je skupno 55 dobitnikov, od tega v Sloveniji 6 in sicer na Jesenicah in v Zagorju po 2 ter v Ljubljani in Murski Soboti po 1.

V 5. kolu male športne napovedi je bilo vplačanih 352.919 Ndin, v Sloveniji 26.037 Ndin. Devet zadetkov imajo samo trije igralci, dobitek pa je 58.819,65 Ndin. V Sloveniji ni nikogar z desetimi zadetki.

Pari 6. kola (11. II. 1968) svelike športne napovedi:

1.	Fiorentina — Roma	1
2.	Juventus — Bologna	0, 1
3.	Lanerossi — Varese	1
4.	Mantova — Milan	0, 2
5.	Napoli — Cagliari	1
6.	Sampdoria — Torino	1
7.	Spal — Brescia	1, 0
8.	Inter — Atalanta	1
9.	Lazio — Monza	1
10.	Lecco — Genoa	1, 0
11.	Messina — Pisa	0, 2
12.	Modena — Bari	1
	Mala športna napoved	
8.	Reggiana — Catanzaro	1
9.	Verona — Novara	1

Olimpijsko DELO

X. zimske igre – XIX. letne igre

Kot je že tradicija, bo »DELO« v dneh olimpijskih iger tudi letos izdajalo v sklopu lista posebno »OLIMPIJSKO DELO«. 13 številk priljubljenega ODE bo izšlo med zimskimi igrami v Grenoblu, prva v sredo 7. t. m., zadnja pa v ponedeljek, 19. t. m.

Kaj vse v ODE?

Razen vsakodnevnih poročil z vseh olimpijskih tekmovališč, bomo objavljali tudi izbrane reportaže, intervjuje, komentarje, zanimivosti ter posnetke in karikature. ODE bo nepogrešljiv za vsakega ljubitelja športa.

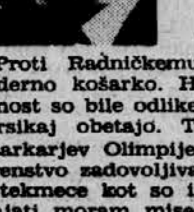
Kdo vse v ODE?

Iz Grenobla bo poročala posebna ekipa novinarjev Dela: Bogdan Pogačnik, Jože Dekleva in Henrik Übeleis, za posnetke bo skrbel Edi Šelhaus, kot gostje pa bodo pisali še Marko Rožman, Mito Trefalt, Franci Pavšer in Žarko Sušić.

Posebna privlačnost v ODE: Nagradni natečaj za 7.000 ND

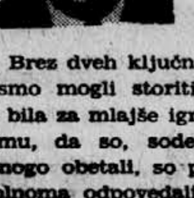
1. nagrada: 15-dnevno križarjenje po zahodnem Sredozemlju in obisk Španije od 2.–16. junija;
2. nagrada: 11-dnevno potovanje po Španiji od 5.–15. maja;
3. nagrada: 8-dnevni izlet na Korziko in Azurno obalo v času prvomajskih praznikov.

Trenerji ligašev govorijo za „Delo"

Mik Pavlovič (KK Olimpija): prikaz moderne košarke

Proti Radničkemu smo demonstrirali moderno košarko. Hitrost, moč in napadalnost so bile odlike igralcev Olimpije, ki marsikaj obetajo. Telesna pripravljenost košarkarjev Olimpije je za jugoslovansko prvenstvo zadovoljiva, vendar še prešibka za tekmece kot so igralci praške Slavije. Grajati moram miselnost nekaterih igralcev, ki so se v zadnjem delu tekme zadovoljili z doseženim in so zavoljo tega popustili in dovolili Beograjčanom, da so zmanjšali razliko.

Janez Wallas (KK Slovan): mladi so zatajili

Brez dveh ključnih igralcev v Beogradu nismo mogli storiti ničesar. Odgovornost je bila za mlajše igralce prevelika in kljub temu, da so, sodeč po nekaj nastopih, mnogo obetali, so proti Crveni zvezdi popolnoma odpovedali. Ob vsem tem se seveda katastrofi nismo mogli izogniti. Ta teden bomo pospešeno trenirali, saj imamo proti Karlovčanom v soboto lepo priložnost, da svoj položaj spet popravimo.

V nekaj vrstah

LJUBLJANA

Tradicionalni obrtniški ples — Še pred izvedbo elitnega plesa »Evropa pleše« se je kolektiv hotela Slon odločil, da priredi prihodnjo soboto še eno plesno zabavo. Tako bo 17. februarja v Slonu peti tradicionalni obrtniški ples, ki je bil doslej vedno dobro obiskan.

Seminar kozmetičarjev — Danes bodo priredili v Potrošniškem informativne centru v Gradišču 2 seminar, ki je namenjen kozmetikom in prodajalcem kemičnih sredstev. Za današnji seminar je bilo predvsem med poslovodji večjih prodajaln veliko zanimanje.

Novi oddelek orodja — Sinoči so v tretjem nadstropju veleblagovnice Nama na Titovi cesti odprli oddelek obrtniškega orodja. Odslej se bodo lahko tu oskrbovali zidarji, mizarji, mehaniki in še drugi obrtniki; izbire je res dovolj. Novi oddelek so v Nami odprli spričo vse večjega povpraševanja obiskovalcev po omenjenih predmetih.

Velik obisk na plesišču — Zadnjo soboto je bila v hali Tivoli, kjer so igrali »Mladi levi« okrog 2.000 obiskovalcev. Plesalce je z novimi zabavnimi melodijami navdušila tudi pevka Alenka Pinterič.

LITIJA

Cesta Gradišče—Šentrupert — Vaščani Gradišča in Prelesja se zavzemajo za ureditev 3 km dolge ceste iz Gradišča do Šentruperta. Vaščani so zbrali 7000 novih dinarjev. Na bližnjem zboru volivcev nameravajo imeti gradbeni odbor. Računajo, da jim bo pri urejanju ceste priskočila na pomoč občinska skupščina Litija pa tudi kmetijsko gozdarsko podjetje Brežice.

MARIBOR

Medicinsko predavanje — Danes bo v predavalnici mariborske bolnišnice predaval dr. J. Merry, direktor medicinske službe MSD iz Anglije. Govoril bo o sodobni terapiji hipertenzije.

Gripa — V zadnjih dneh se je v Mariboru v večjem obsegu razpasla gripa. Center za zdravniške obiske na domu sprejema iz dneva v dan več prijav za obiske bolnikov, ki so zboleli za gripo. Ugotavljajo, da so v delovnih organizacijah lani cepili manj zaposlenih proti gripi kot v preteklih letih.

TRBOVLJE

Premog — V zasavskih premogovnikih so v januarju nakopali 167.500 ton premoga, kar je za 11.650 ton več od planiranih obveznosti. V rudniku Hrastnik je bila proizvodnja večja za 20 odst., v Trbovljah za 12.5 odst., v zagorskem rudniku pa zaostajajo 6,2 odst. za pričakovanji.
Gledališče — Mladinska sekcija gimnazije, ki dela v sestavi gledališča Svobode-Center, bo nocoj uprizorila igro »Sreča na upanje«. Delo je režiral Rado Češnovar.

PTUJ

Preurejen narodni dom — Na Prešernov dan bodo slovesno izročili svojemu namenu preurejen narodni dom. Popolnoma so obnovili notranjost stavbe in izselili nekaj stanovalcev. V domu bodo odslej pomembnejše prireditve, uporabljale pa ga bodo lahko tudi družbenopolitične organizacije v občini. V naslednjem letu nameravajo obnoviti tudi pročelje doma. Denar za obnovo je večinoma prispevala občinska skupščina Ptuj.

Pogled na platno

STROGO NADZOROVANI VLAKI: **o vojni na nenavaden način** — Mladi češkoslovaški filmski avtorji niso zaman zasloveli v filmskem svetu. Njihova beseda je sveža in nevsakdanja, njihova vizija sveta in življenja nenavadno pronicljiva in tenkočutna. Starega filma in njegovih pravil ne rušijo z mladostno objestnostjo, temveč se zatekajo k novim iskanjem z resničnim ustvarjalnim nadihom, ki resda dostikrat ni prečiščen in urejen, zato pa vedno iskreno, globoko osebno prizadet. Med najbolj zanimivimi filmi, ki nam jih ponuja mlada češkoslovaška generacija, so tudi »Strogo nadzorovani vlaki« Jiržija Menzla. S svojim razpoloženjem spominja film na komorno mojstrovino »V intimni svetlobi«. Stkan je iz nadrobnega opazovanja lenobnega, zaspanega, majhnega provincijskega življenja, ki ga vojna dela še bolj hermetično zaprtega v njegov banalno omejeni vsakdanji krog. V tem zadušljivem ozračju, ki ga simbolično ponazarja prizorišče dogajanja — zapuščena železniška postaja — dorašča in dozoreva v viharniških erotičnih mladostnih krizah sam sebi prepuščen fant. (Odlično ga igra Vaclav Neckar.) Skozi grotesken posmeh njegovi mladi, nebogljeni nerodnosti se razgali duhovna nizkost njegovega okolja. Režiser je mojstrsko razmejil grotesko od resnobne, skorajda bridke prizadetosti in s fino ironijo izbiral filmske prispodobe. Nepričakovana dramatična poanta filmskega konca daje delu dimenzije tragičnosti, v kateri ni niti sledu konstrukcije ali patetike. Čeprav govori film o mladem človeku, ni namenjen mladim gledalcem. »Strogo nadzorovani vlaki«, ki jih posreduje distribucija Kinema, so vredni pozornosti zrelega gledalca.
S. G.

Trgovina še brez programa

Z včerajšnjega pogovora o trgovini na območju mesta Ljubljane

LJUBLJANA, 5. febr. Politika do trgovine v mestu Ljubljani bi morala biti enotna, ne glede na občinske meje. Udeleženci današnjega pogovora o trgovini, ki ga je organiziral mestni svet, vodil pa njegov predsednik Miha Košak, so med drugim poudarili, da bi morala imeti trgovina v mestu enoten program svojega razvoja. Oba problema bi laže rešili, če bi imeli v okviru mesta organ, ki bi se ukvarjal samo z gospodarskimi vprašanji trgovine.

V zvezi z omenjenimi stališči je predsednik mestnega sveta Miha Košak poudaril, da meje med ljubljanskimi občinami niso več tako ostro začrtane, kadar točno vemo, kaj želimo in kaj je koristno. V tem primeru ne nastopa nič drugega kot moč argumentov, ki lahko slehernega prepriča, kaj je utemeljeno in dobro. Zato bi res kazalo ustanoviti pri mestnem svetu poseben organ, ki bi se ukvarjal samo s problemi trgovine. Vloga tega organa pa ni odvisna le od mestnega sveta, ampak tudi od tega, kakšen pa ne bi samo usklajeval delo trgovine na območju mesta, pač pa bi lahko napravil še nekaj več: zbiral bi gradivo in argumente, ki bi služili republiškim in zveznim poslancem za uspešnejši nastop pred skupščinskimi organi.

Na sestanku so med drugim poudarili, da je ljubljanska trgovina v zadnjih letih sicer zadovoljivo napredovala, čeprav bi zaradi naravne in prometne lege našega mesta napredovala še precej hitreje. Danes je v Ljubljani dobri dve tretjini vse slovenske trgovine na debelo in približno ena četrtina trgovine na drobno. Vendar pa se trgovina razvija preveč sama zase in ima z industrijo le nekakšen kupoprodajni odnos, namesto da bi dosegla z njo tesnejšo povezavo. Problem trgovine s stališča potrošnikov pa je predvsem v še vedno ne dovolj ustrezni mreži trgovin, v neustrezni založenosti, v kakovosti blaga in postrežbe.

Čeprav se je današnji pogovor sukal predvsem v okviru pristojnosti mestnega sveta, ki se lahko ukvarja predvsem s prostorskim urejanjem, komunalno opremljenostjo lokalov in inšpekcijo, se vendarle niso mogli izogniti nekaterim splošnim problemom, kot je na primer sprostitev cen. Menili so, da današnji pogoji, ko je ponudba že v glavnem večja od povpraševanja, omogočajo sprostitev cen in s tem rešitev vprašanja, kako priti do sredstev za investicije znotraj lastne akumulacije. Spremeniti je treba predvsem strukturo cen in s tem omogočiti podjetjem, da formirajo lastna obratna sredstva.

Posebej so govorili tudi o zapiranju ljubljanskega trga. Menili so, da je treba omogočiti vsem gospodarskim organizacijam v državi, da dobijo svoje lokale v našem mestu, vendar pod istimi pogoji, kot jih morajo izpolnjevati ljubljanska podjetja.
NIKO ISAJEVIC

Ustanovitev Uprave za izmero in kataster

Mestni svet je pred dnevi sprejel odlok o ustanovitvi uprave za izmero in kataster, ki bo skrbela na območju Ljubljane za izmeritev zemljišč, zemljiški kataster in kataster komunalnih naprav, izdajala občanom prepise in izvlečke iz katastrskih operativov in sestavljala letne in občasne statistične podatke o zemljiščih. Uprava bo prav tako usklajevala vso geodetsko dejavnost na območju Ljubljane, ne glede na investitorja in izvajalca geodetskih del, sodelovala pri sklepanju pogodb za geodetska in katastrska dela ter imela pregled nad družbeno lastnino Ljubljane.

Finance in druga sredstva za delo uprave je zagotovil mestni svet, ki imenuje tudi načelnika.

Doslej je vodil to upravno dejavnost Zavod za izmero in kataster zemljišč, ki pa po temeljnem zakonu o izmeritvi in zemljiškem katastru iz 1.1965 ni bil več pristojen za upravne in strokovne zadeve s tega področja.

Na mestnem svetu menijo, da ne gre za bistvene spremembe v tej službi, temveč za njeno zakonito delovanje.

Uprava za izmero in kataster bo začela delati 1. aprila 1968.
D. P.

Krvodajalska akcija je uspela

V občini Vič-Rudnik v dveh dneh 427 krvodajalcev

V občini Ljubljana-Vič-Rudnik je bila konec januarja prva letošnja krvodajalska akcija, ki se je uspešno končala. Odziv je bil zelo dober in se je v obeh dneh odzvalo kar 427 krvodajalcev.

Občinski odbor RK te občine se je že lani dobro pripravil na letošnje krvodajalske akcije. Tako so se v številnih delovnih organizacijah pogovarjali s predstavniki kolektivov o potrebah krvodajalstva. Uspeh se je kmalu pokazal, saj so se odzvala tudi nekatera podjetja, katerih člani se že nekaj let niso udeleževali krvodajalskih akcij. Tako se je letos iz tovarne Angora odzvalo 22 delavk, iz kovinske tovarne Ig je prišlo na odvzem krvi 24 delavcev, letošnje krvodajalske akcije pa so se polnoštevilno udeležili tudi člani nekaterih inštitutov v občini, kar je bilo pretekla leta težko doseči. Tako jih je iz nuklearnega inštituta Jožef Štefan, kjer je okoli 200 zaposlenih, dalo kri 56 krvodajalcev, iz Metalurškega inštituta 14, inštituta za elektroniko 14, iz Inštituta za metalne konstrukcije 10, iz Elektroprojekta 7, iz Elektroinštituta 2 in Inštituta »Boris Kidrič« 5. Iz tovarne Ilirije je dalo kri 25 krvodajalcev, iz Tovarne vijakov 22, Žičnica jih je dala 15, milica Vič 7 in Tobačna tovarna 15.

Krajevna odbora RK Polhov Gradec in Dobrova sta dala 44 krvodajalcev, kmetijska zadruga 27, iz Brda je dalo kri 26 vaščanov, z Vrhovcev 16, iz Škofljice 28, iz Kozarij 17, kolektiv KPD Ig je dal 27 krvodajalcev.

V letošnji krvodajalski akciji so pokazali vse razumevanje tudi številni inženirji in drugi vodilni uslužbenci.

Občinski RK Vič-Rudnik pričakuje, da bodo tudi iz drugih delovnih kolektivov v nadaljnjih krvodajalskih akcijah, ki bodo februarja, marca, aprila, maja in junija, polnoštevilna udeležba.
L. Z.

Konec zimskih počitnic

LJUBLJANA, 5. febr. — Danes so se po štirinajstdnevnih počitnicah spet odprla šolska vrata vseh nižjih in srednjih šol v Ljubljani ter v vsej Sloveniji. Zaradi številne mladeži so imeli danes precej več dela zlasti prometni miličniki, ki so opozarjali šolarje na previdnost zlasti na križiščih.

V zgodnjih popoldanskih urah pa je bil velik naval šolske mladine tudi v knjigarnah in papirnicah, saj so se dijaki oskrbovali z zvezki in drugimi šolskimi potrebščinami. Vsekakor pa je bilo največ mladih nakupovalcev v »Konzorciju« na Titovi cesti, kjer je imelo več prodajalk ves dan polne roke dela. Čeprav se je pouk na večini šol že normalno začel, pa se na nekaterih osemletkah v Ljubljani obeta dijakom petih razredov še nekaj prijetnosti. Že te dni bodo petošolci odšli na nekajdnevno smučanje, ki je vključeno v nove oblike pouka — v šolo v naravi.
D. V.

Razsaja pri nas gripa ali ne?

Spodrsljaj prijavne in statistične službe je kriv, da ne vemo, v kakšnem obsegu se bolezen širi

LJUBLJANA, 5. febr. Iz razgovora z ljudmi po podjetjih in pisarnah lahko sklepamo, da so se januarja in sedaj v začetku februarja gripozna in prehladna obolenja močno razširila. Slišimo, da je precej ljudi na bolniškem dopustu, pri lažjih obolenjih pa preganjajo ljudje bolezen tudi kar na delovnem prostoru. Uradnih podatkov, ali imamo epidemijo gripe ali ne, kako je razširjena po raznih območjih Slovenije, ali je v upadu ali v porastu — takih podatkov pa nimamo.

Nič kolikokrat smo pri kritikah o preobširni, prezamudni in predragi zdravstveni administraciji, slišali na raznih posvetovanjih, da je vendarle nekaj pisarije potrebne za to, da dobimo statistične podatke in s pomočjo teh vpogled v glavne značilnosti zdravstvenega stanja in obolevnosti prebivalstva. Pri dejstvu, da epidemiološka služba pri republiškem zavodu za zdravstveno varstvo trenutno nima nobenih, niti orientacijskih podatkov o razširjenosti gripe in prehladnih obolej, pa moramo ugotoviti, da tokrat šepa ali vsaj kasni tudi statistična služba. Za samo območje ljubljanske skupnosti pa zavod za zdravstveno varstvo obljublja, da bo dobil podatke v nekaj dneh — potem, ko so spet ponovno razposlali zdravstvenim domovom okrožnico, da je prijavljanje primerov gripe, kadar ta zavzema epidemijski obseg, obvezno.

Ob tem primeru, ko lahko samo nekako na oko presojamo, ali imamo epidemijo gripe ali ne, se je ponovno pokazala šibka stran statistične službe, ki ni na tekočem, sproti ni mogoče ugotavljati kod in kako se širi bolezen, na eventualne zbirne podatke pa bomo morali čakati, kot se vidi, do konca »prehladne sezone«, prav tako kot bo tudi pregled o porastu bolniških izostankov znan šele kasneje.

Virusološki laboratorij zavoda za zdravstveno varstvo SRS, ki je bil posrednik pri dobavi cepiva in organizator široke akcije za preventivno cepljenje predvsem aktivnega prebivalstva proti gripi, je prav tako zaradi nekaterih neugodnih okoliščin finančnega značaja moral ostati samo na pol pota svoje akcije. Cepili v Sloveniji smo, to delo so v povezavi z laboratorijem prevzele obratne ambulante, oziroma ambulante zdravstvenih domov za podjetja, nato pa denarja ni bilo, da bi s svoje strani virusološki laboratorij znanstveno ugotavljal, v kakšni obliki se to sezono pojavlja gripa. Dobiti bi moral rezultate o tem, ali je bilo cepivo prilagojeno in ustrezno virusu, ki povzroča bolezen ali pa se pojavljajo obolenja, ki jih povzroča virus, ki ni bil zajet v cepivu. Sliko o uspehu cepljenja si bo lahko ustvaril šele po tem, če bodo obratne ambulante poslale točne podatke o obolevanju med cepljenimi in necepljenimi člani kolektivov. Vsa sklepanja bodo torej slonela le na dobri volji in zavzetosti za točnost podatkov, ki jih bodo posredovale te ambulante.

Ker vemo, kako veliko gospodarsko škodo lahko povzroči večja epidemija gripe in ker je za sedaj edino obrambno sredstvo pravočasno preventivno cepljenje proti tej bolezni, se vsiljuje misel, da bi morali raziskovalnemu delu na tem področju, ki je mlado in novo in se komaj uveljavlja, nuditi večje možnosti. Posamezne komunalne skupnosti razpolagajo v skladih zdravstvenega zavarovanja z namenskimi sredstvi za nekatera raziskovalna dela in škoda je, če so neizkoriščena, medtem ko ostaja preventivna akcija izpeljana le na pol.
MARIJA NAMORŠ

Povečan nakup z devizami

V l. 1966 je trgovina v Ljubljani s prodajo na 10-odstotni popust za nakupe z devizami iztržila 1242 milijonov starih deviznih dinarjev. Ta »rekord« pa je v minulem letu trgovina v mestu presegla za več kot trikrat z izkupičkom 3817 milijonov dinarjev. Pri tem je prav tako vzpodbudno kakor presenetljivo dejstvo, da je decembrski iztržek skoraj še enkrat tolikšen kot avgustovski, čeprav je avgust turistično najbolj obiskan mesec v mestu.
F

Anketa med hišnimi sveti v Ljubljani

V teh dneh je sekcija za razvoj samoupravljanja pri mestni konferenci SZDL v Ljubljani s sodelovanjem občinskih odborov zveze in krajevnih skupnosti razposlala približno vsakemu trinajstemu hišnemu svetu v mestu obširno anketo z vprašanji o njihovem delu in problemih, hkrati pa je vprašala tudi stanovanjska podjetja, kako ocenjujejo delo hišnih svetov, kakšni so odnosi med sveti in stanovanjskimi podjetji, kako izvajajo ustrezne zakonske predpise itd.

Rok za odgovore je razmeroma kratek, saj bo anketa sestavni del gradiva za skupno posvetovanje mestne konference SZDL in mestnega sindikalnega sveta, ki bosta sredi februarja razpravljala o problemih reforme stanovanjskega gospodarstva v Ljubljani. Odprtih, pa tudi kar spornih zadev v odnosih med hišnimi sveti in stanovanjskimi podjetji ni malo. Zdaj imajo tako prvi kot drugi možnost, da v anketi obširno navedejo svoje ugotovitve, kritiko in predloge.
B. F.

Ljubljanski »Light Show« – nič posebnega

Pred dnevi so veliki plakati vabili Ljubljančane na izredno predstavo v športno dvorano Tivoli, na tako imenovani »light show«, kar po naše pomeni svetleča predstava. V magični luči, da se bo predstavil obiskovalcem ansambel, ki se ima trenutno za najboljšega v Jugoslaviji: GRUPA 220 iz Zagreba. Da bi bila vsa stvar videti še vabljivejša, je bilo pripisano tudi ime našega najbolj znanega TV režiserja Antona Martija, ki da bo vso predstavo zrežiral. GRUPA 220 in Anton Marti — dvoje imen, ki sta v ponedeljek, 29. januarja, privabili v športno dvorano okrog 2.500 mladih.

Po mnenju pisca reklamnega plakata naj bi bil ponedeljkov »light show« pri nas prvič. Takole je potekal: fantje iz Zagreba so se po neprestanih klicih iz dvorane s precejšnjo zamudo pojavili na odru in začeli svoj »divji« repertoar. Strune so zadonele, boben se je razbesnel, luči so v dvorani gorele in kar žal mi je postalo za 8 ND, za katere so me opeharili. Po odmoru so luči ugasnile, prižgali so dva barvna reflektorja, za hrbtom nastopajočih pa so projecirali barvne diapozitive. To je bilo vse, kar so imeli oganizatorji pokazati v svojem senzacionalnem »light showu«.

Kdo še nikoli ni bil na plesu v Študentskem naselju, zanj je bil to morda res prvi »light show«...
VASO GASAR

Za racionalnejše »soljenje« cest

Kot vemo iz poročil o minulih zimskih akcijah v Ljubljani, je med najdražjimi deli pri odstranjevanju snega z mestnih prometnih površin prav posipanje cestišč in pločnikov z drago mešanico soli in peska. Zaradi delnega varčevnja pri tem »soljenju« tu in tam v mestu še zdaj vozimo ali hodimo prek značilnih »ledenih desk«, ki jih bo odstranilo šele malo toplejše sonce.

Komunalno podjetje »Snaga«, ki je nosilec zimske službe v Ljubljani, se tega dobro zaveda. Prav zdaj je v dogovorih z neko švedsko firmo za uvedbo nove sodobnejše tehnologije »soljenja«, ki naj bi bila neprimerno cenejša, a tudi učikovitejša od sedanje.
F.

O finančni politiki mesta Ljubljane

Republiški poslanci razpravljali o proračunu mesta in mestnih občin

LJUBLJANA, 5. febr. — Danes dopoldne so se na mestnem svetu sestali poslanci republiškega in organizacijsko političnega zbora skupščine SRS iz ljubljanskih občin s predstavniki mestnega sveta in mestne konference SZDL, na katerih pobudo je bil sestanek tudi organiziran. Pred razgovorom, ki je potekal večinoma o proračunski situaciji v Ljubljani glede na predvidene stopnje prispevkov in davkov v Sloveniji, je predsednik mestnega sveta inž. Miha Košak orisal, kakšne so finančne potrebe mesta in kako se bo glede na sedaj predložene instrumente formiral proračun mesta in mestnih občin.

Dejal je, da se s prenašanjem določenih nalog z republike na občine večajo tudi obveznosti občin in mesta ter omenil urejanje otroškega varstva in druge pereče probleme, ki tarejo mesto in občine. Poslance je najbolj zanimalo, za koliko bo povečan mestni proračun. Rečeno je bilo, da z upoštevanjem stvarne rasti gospodarstva, ki je bistvenega pomena pri sestavi proračuna (z leta v leto namreč ni mogoče večati obremenitve gospodarstva) le ta zvišal za približno 7 odst. napram lanskemu letu. V poročilu finančne službe je bilo omenjeno, da so možnosti za hitrejši razvoj predvsem trgovine, gostinstva in turizma ter storitvenih dejavnosti ugodne. Odnos med deležem občin in mestnega sveta za financiranje skupnih mestnih potreb bo ostal letos isti.

Na sestanku so sprožili tudi vprašanje sofinanciranja kulturnih inštitucij v Ljubljani in investicijskih dejavnosti kulturnih ustanov, ki močno obremenjujejo mestni proračun, saj ni lahko prevzeti velike materialne obveznosti za te inštitucije, ki so nacionalnega ne pa samo mestnega pomena. Veliko pozornosti in časa so posvetili vprašanju nagrajevanja delavcev milice v Ljubljani, ki še vedno ni urejeno ter dejali, da kljub naporom financiranje strokovnega šolstva še vedno ni tako kot bi moralo biti. Razpravljali so še o obdavčitvenem sistemu zasebnih obrtnikov, o vzdrževanju mestnih cest in cest III. reda, na koncu pa so govorili o uvajanju novih predpisov v davčno politiko republike in občin.
K. D.

Dobro gospodarjenje komunale

S seje sveta za komunalne in stanovanjske zadeve občine Center

LJUBLJANA, 5. febr. Skupščina SR Slovenije je lani oktobra sprejela zakon o komunalnih delovnih organizacijah, ki opravljajo komunalno dejavnost posebnega družbenega pomena. Zakon določa, da morajo biti nosilci ustanoviteljskih pravic teh podjetij v mestih mestni sveti. Zavoljo tega je mestni svet Ljubljane že lani razpravljal o določilih zakona in sprejel odlok o komunalnih delovnih organizacijah, ki opravljajo komunalno dejavnost posebnega družbenega pomena, in sklenil, da bo prevzel ustanoviteljske pravice za Mestni vodovod, Kanalizacijo, Mestno plinarno, Rast, Snago, Javno razsvetljavo in Upravo trgov.

Danes je o prenosu ustanoviteljskih pravic iz pristojnosti občinske skupščine Ljubljana-Center na mestni svet razpravljal tudi svet za komunalne in stanovanjske zadeve skupščine občine Center. Člani sveta so priporočili občinski skupščini, naj prenese ustanoviteljske pravice na mestni svet, hkrati pa so tudi predlagali, naj občinska skupščina in svet tudi v prihodnje sodelujeta z omenjenimi komunalnimi delovnimi organizacijami, ker je njihovo pravilno poslovanje izredno pomembno za vse občane Centra.

Letos bo reelekcija direktorjev zajela tudi nekatere voditelje komunalnih gospodarskih organizacij. Vzlic temu, da bo večina teh podjetij v prihodnje v pristojnosti mestnega sveta, so člani sveta za komunalne in stanovanjske zadeve občine Center z zanimanjem poslušali informacijo o poslovanju gospodarskih organizacij, v katerih bodo izvedli reelekcijo. Podjetja so v preteklosti relativno dobro gospodarila, vendar so bili njihovi skladi premajhni, da bi lahko sama financirala vso obsežno dejavnost. Iz poročila so člani sveta zvedeli, da se je v vseh komunalnih podjetjih v zadnjem času močno popravila kvalifikacijska struktura zaposlenih, kar obeta v prihodnje še boljše poslovanje.
M. D.

Osemindvajset ur v „vesolju“

Šest delavcev, ki so preživeli noč v gondoli, se je srečno vrnilo

KAMNIŠKA BISTRICA, 5. febr. Šest mož je vso nedeljo, noč na ponedeljek in ponedeljkovo jutro preživelo v gondoli, visoko v zraku na žičnici na Veliko planino. Obtičali so v nedeljo okrog osmih, dobrih šeststo metrov pod vrhom. Iz bingljajočega »hotela« so jih spravili na varno šele v ponedeljek okrog 11. ure. Najprej so jih z reševalno kabino v dveh skupinah potegnili do zgornje postaje, potem pa se je vsa šesterica napotila peš čez Rigel in nekaj po poldnevu prikorakala do spodnje postaje žičnice.

Razen šestih mož, ki so obviseli na žičnici, je ta gondola preprečila povratek tudi 250 turistom, ki so minuli vikend preživeli na Veliki planini. Turisti so morali prenočiti v hotelu in so se drugi dan napotili peš proti Crni, kjer so jih pričakali avtobusi Ljubljana transporta in jih odpeljali domov. Lastnike, ki so pustili svoje avtomobile pri spodnji postaji žičnice, pa so pripeljali v Kamniško Bistrico.

Zaradi ledu se je snela vlečna vrv s kolesa

Nezgoda se je pripetila pri prvi jutranji vožnji. Ker so se vrvi zaradi snega povesile, je varnostno stikalo zaustavilo žičnico. Zato so obtežili gondolo. Naložili so 700 kg kock, pa je bilo še premalo, da bi žičnica spet stekla. Takrat so skočili v gondolo še obratovodja Alojz Stupar, ter sprevodniki Janez Rak, Franc Petek, Franc Starovasnik, Franc Erjavšek in Stane Jeras. Vsi so uslužbenci Ljubljana-transporta. Ko je gondola prepeljala že okrog 1000 metrov, se je zaradi ledu, ki se je nabral na vlečni vrvi, ta snela s kolesa za protiutež. Gondola je tedaj spet obstala. Da bi ponovno namestili vrv na kolo, bi morali dvigniti tovor 14 ton, za kar pa niso imeli škripca. Na srečo je imela gondola telefonsko zvezo in tako so še istega dne predlagali »posadki«, da pridejo ponje z reševalno kabino. Vendar »ujetniki« v gondoli na reševanje zaradi megle in sneženja niso pristali.

Peli smo, kvartali ... sploh ni bilo hudega

Nekaj po poldnevu v ponedeljek pa se je šestorica »ujetnikov« zbrala v bifeju pri spodnji postaji žičnice.

Najstarejši, Alojz Stupar, nam je dejal: »Napišite: v vesolju smo bili 28 ur! Prav tako napišite, ja!«

Omizje se je zasmejalo. Potem so začeli pripovedovati: »Sploh ni bilo tako hudo, kvartali smo, prepevali ...«

Ko je gondola obstala in ko so se premislili, da bi se vozili v reševalnih kabinah v megli in snegu, so se mirno prepustili čakanju.

Od spodnje postaje so bili oddaljeni 1000 metrov, od zgornje pa 650 m, pod njimi pa je zijalo 200 metrov globine. Eden je imel pri sebi natakarski blok in tako so izrezali iz njega karte. Potem se je gondola tresla od »šnopsov« in »durakov«.

Ko so se naveličali kvartanja, so zapeli.

Nihče se ni smel premakniti

Proti večeru so jim v prazni kabini poslali papir, da so ga pogrnili po tleh, odeje in bunde ter salamo, sir, kruh, radensko, čaj in konjak.

Čeprav je gondola le 320 centimetrov dolga in 180 cm široka, so kar dobro spali. Le premakniti se nihče ni smel, ker bi se sicer vsi zbudili. Za spanje v kabini namreč ni bilo preveč prostora.

Zgoraj v žičnici je bilo veselo in ko se je pripeljal z reševalno kabino gorski reševalec Miha Habjan, je bilo slovo od gondole številka 2 skoraj ganljivo.

Šef žičnice Ivan Golič pa se je bolj malo zabaval.

»Ključ vsej previdnosti, žičnica je namreč krenila le s hitrostjo dva metra v sekundi — čeprav jih normalno naredi sedem — se je pripetila nezgoda. Mi smo se ravnali povsem po predpisih, pa ni nič pomagalo. To se nam je zgodilo prvič, odkar obratuje žičnica na Veliko planino. Čeprav nismo bili nič krivi, se nisem nič kaj prijetno počutil,« je dejal.

Žičnica je spet krenila danes sredi popoldneva. Toda le poizkusno. Pričakovali so tudi strokovnjaka iz zavoda za raziskavo materiala, da bo vse še enkrat pregledal. Upajo pa, da ni hudega in da bo gondola turiste jutri spet peljala na Veliko planino.
B. SAJOVIC

Varnostne svetleče značke za pešce

V nekaterih državah že nekaj časa uporabljajo svetleče varnostne značke za pešce, ki jih avtomobilisti takoj opazijo ko jih osvetlijo. V Franciji so celo predpisali, da morajo šolarji nositi take varnostne svetleče znake, ki se v temi zasvetijo, brž ko jih osvetli že šibka svetloba. Voznik opazi pešca, ki ima pripet znak že na precejšnjo razdaljo in lahko ob vsakem nepredvidnem ravnanju pešca pravočasno ustrezno ukrepa.

Običajno so ti refleksno svetleči znaki — podobno kot pri kolesarjih — veliki okrog 6 cm in so okrogle ali trikotne oblike. Šolarji ali pešci si lahko pripnejo bodisi na rokava ali na kak drug del obleke. Prometni strokovnjaki se zavzemajo za to, da bi tudi pri nas začeli uporabljati pešci takšne varnostne znake, saj se pripeti na naših cestah, zlasti ponoči, ob srečavanju vozil, veliko hudih nesreč, ko avtomobilisti prepozno opazijo pešce ob robu cestišča. Pri nas je take varnostne značke pričela proizvajati obrtna delavnica »Sofra« iz Maribora.

Na Gorenjskem spet sneg

KRANJ, 5. febr. Med tem, ko v nižinah že tri dni po malem dežuje, je v višjih legah Gorenjske padlo precej novega snega. Ta bo še posebno dobrodošel zimskošportnim središčem, kjer jim je odjuga v januarju močno stanjšala snežno odejo.

V Kranjski gori je do danes zapadlo četrt metra novega snega na 40 cm podlage, na Vitrancu pa ga je še več.

Kljub temu, da je včeraj skoraj ves dan snežilo, ni manjkalo vnetih smučarjev. Tudi danes tri žičnice neprestano obratujejo. Smučišča so, včeraj in danes, s posebnim strojem steptali, tako da je smuk ugoden. Tudi na Voglu so sedaj boljše snežne razmere za smučanje. Na 30 centimetrov starega, je padlo 70 cm novega snega. Danes dopoldne je še snežilo, popoldne pa je že posijalo sonce, medtem ko je ves nižinski del Gorenjske zavit v meglo. Tudi na Španovem vrhu, Zelenici in Krvavcu niso več v skrbeh zaradi snega. Največ ga je sedaj na Vršiču. V zadnjih dneh ga je nasulo več kot en meter, tako da ga je že več kot dva metra.

Nov sneg je precej zaposlil kranjsko cestno podjetje. Plužiti so morali vse tri mejne gorske prelaze ter druge ceste v zgornjem delu Gorenjske.
L. S.

Denar vabi vlomilce

V zadnjem času so v Mariboru in nekaterih drugih krajih severovzhodne Slovenije našli vlomilci v blagajnah večje vsote denarja. V nekaterih primerih celo ključe, s katerimi so odprli blagajne in z denarjem izginili v noč. Pred nedavnim pa so v nekem mariborskem podjetju našli vlomilci celo večje vsote tujih valut.

Očitno tako lahkomiselno ravnajo z denarjem tudi drugod. Vsi ti vlomi, o katerih smo v zadnjem času poročali so dovolj resno opozorilo podjetjem, naj shranjen denar bolje zavarujejo, ključe od blagajn pa hranijo na dobro zavarovanih prostorih v podjetjih. Vrsta podjetij ima še vedno v svojih blagajnah več denarja, kot bi ga po predpisih smela imeti. Vse kaže, da podjetja bolj malo spoštujejo predpise in navodila bank o poslovanju z denarjem. Morda ne bi bilo slabo, če bi s predpisom določili način varovanja in odvajanja denarja. Ob sedanjem stanju očitno čaka vlomilce lahko delo.
M. K

Mopedist na avtu

V soboto in nedeljo na cestah 8 huje ranjenih

LJUBLJANA, 5. jan. V Sloveniji se je v soboto in nedeljo zgodilo na cestah 36 prometnih nesreč, v katerih je bilo 8 ljudi hudo ranjenih, deset pa laže. Največ nesreč (12) se je zgodilo na mariborskem območju, kjer se je večina nesreč zgodila zaradi poledice.

Včeraj, nekaj po polnoči, sta v Kidričevem trčila tovornjak in osebni avtomobil. Šofer tovornjaka je peljal iz Ptuja pesek za posipanje ceste V Kidričevem je ustavil na sredi ceste in je pripravljal razpršilec za pesek. Na tovornjaku so bile prižgane luči, nad kabino pa je utripala rumena luč. Tedaj je pripeljal za njim z osebnim avtomobilom 44-letni Franc Beranič. Ker je bila cesta poledenela, ni mogel pravočasno ustaviti in se je zaletel v zadnji del tovornjaka. Pri tem sta bila Beranič in njegova sopotnica laže ranjena in so ju odpeljali v ptujsko bolnišnico. Škode na vozilih je za 3 tisoč N dinarjev.

V Dobriši vasi pri hiši št 58 se je včeraj popoldne hudo ponesrečil mopedist 24-letni Ivan Novak. Nesreča se je zgodila, ko je voznik osebnega avtomobila Ludvik Letonja peljal iz Celja v Žalec, v Dobriši vasi pa mu je s stranske ceste nenadoma pripeljal mopedist tik pred avtomobil. Zaradi kratke razdalje Letonja nesreče ni mogel preprečiti. Zadel je mopedista, ki je omahnil na pokrov motorja, nato pa je padel na cesto in obležal hudo ranjen. Ponesrečenca so odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima pretres možganov.

Sedem pešcev neprevidno čez cesto

LJUBLJANA, 5. febr. — V minulem tednu se je na cestah v Sloveniji zgodilo 125 prometnih nesreč, ki so zahtevale življenja treh ljudi; trideset ponesrečencev je bilo hudo ranjenih, sedem pa laže. Škodo na karamboliranih vozilih so ocenili za nekaj več kot 513.000 N din. Največ nesreč so povzročili avtomobilisti (24 nesreč), mopedisti in motoristi so bili zapleteni v 11 nesreč, 8 so jih povzročili pešci. Sedem pešcev je namreč šlo nenadoma čez cesto, ne da bi pogledali, če je cesta sploh prosta.

Milijon je bil preveč nevaren

Preiskovalci prijeli šest mladoletnih vlomilcev

LJUBLJANA, 5. febr. — Preiskovalci so izsledili šest mladoletnikov, ki so v zadnjih mesecih v Ljubljani večkrat kradli, vlamljali in storili druga kazniva dejanja. To so fantje, stari med 12 in 17 let, doma pa so v Ljubljani.

V začetku so bili priložnostni zmikavti v trgovinah, potem pa so se lotili drznejših in »donosnejših« podvigov.

Začelo se je, ko je oktobra lani eden izmed njih izmaknih žensko kolo. Potem je druščina začela krasti cigarete in cigare v ljubljanski Nami. Ker jim je to uspelo, so šli v Centromerkur in to trgovino »olajšali« za nekaj baterij.

Potem so se lotili večje »akcije«. Eden je stopil k vratarju, ki čuva vhod v tovarno Šumi na Vegovi cesti. »Grem k prijatelju, ki dela pri vas,« je dejal in vratar ga je spustil na tovarniško dvorišče. Tu so stali 5 kg zavitki bonbonov, pripravljeni za prevoz. Zgrabil je dva zavitka, ju nesel do vrat, ki vodijo z dvorišča v Gradišče in ju vrgel čez ograjo. Tu je »pošiljko« prestregel drugi. Potem so bonbone odnesli v rov na Trgu revolucije 11, kjer so imeli skrivališče.

Najbolj pa so se »izkazali« z vlomi v stanovanje enega izmed svojih prijateljev, ki je 2 izmed teh vlomov tudi osebno »vodil«. 14. januarja se je splazil skozi kopalnico do sobe svojih staršev in odprl vrata še svojemu pomagaču. Skupaj sta odnesla šatuljo s 70.000 Sdin

Teden dni pozneje je spet s svojim prijateljem vlomil iz svoje sobe v spalnico staršev. Odmaknil je omaro in razpletel žico, s katero so bila vrata zapahnjena. Plen, dobrih 200.000 Sdin si je razdelil s pomagačem. Večji del denarja je zadržal sam. Istega dne zvečer je hotel vlomiti v trafiko na Trgu revolucije, vendar se mu ni posrečilo.

Ko je nepridiprav tako navadil svoje prijatelje, da so vlamljali v stanovanje njegovih staršev, so se ti 26. januarja odločili za vlom brez njega. Zvečer, ko so šli iz kina, so videli odprto okno v spalnici. Ker je bila v tem stanovanju tema, so se splazili v spalnico, pograbili neko škatljo in jo v Vegovi ulici odprli. Notri je bilo kar 1,100.000 Sdin. Ker so se ustrašili, da jih bodo odkrili, so 800.000 Sdin skrivaj odnesli nazaj, 300.000 Sdin pa so si prisvojili.

Očitno pa so pozabili, da vse take »junake« ujamejo. Toda bolj daje misliti, zakaj starši svojih otrok sploh ne vprašajo, od kod jim denar. Nerazumljivo je tudi, da nekateri hranijo tako velike vsote denarja v raznih škatljah, kot da bi hoteli tatovom naravno ustreči.
B. S.

MARKET

• NOVOST • NOVOST • NOVOST • NOVOST • NOVOST • NOV

TURBIL

čistilo za odtočne cevi umivalnikov, kopalnih kadi, pomivalnih korit, odtaja in očisti tudi zmrznjene odtočne cevi.

SUPERMARKET

Danes otvoritev OI

Igre v Grenoblu bo odprl predsednik De Gaulle

GRENOBLE, 5. febr. (telex). Olimpijsko mesto se je danes po daljšem deževju prebudilo v lepem, jasnem vremenu, kakor da bi hotelo pred jutrišnjo otvoritvijo X. zimskih olimpijskih iger spraviti v dobro voljo vse, ki so prišli na olimpijsko prizorišče z vseh koncev sveta. Skupno 1350 tekmovalcev in tekmovalk iz 37 držav bo jutri med tradicionalnim ceremonialom, ki pa bo tokrat še posebno slovesen, vkorakalo na — za otvoritev nalašč zgrajeni — stadion, nakar bo predsednik francoske republike de Gaulle odprl jubilejno zimsko olimpijsko slavje.

V Grenoble so prispele tudi še zadnje reprezentance in so olimpijci vsi zbrani. Če se poslužimo statistike po abecedi, seveda francoski, lahko zapišemo, da so posamezne dežele poslale naslednje število tekmovalcev in tekmovalk: ZRN 100, NDR 60, Argentina 1, Avstralija 3, Avstrija 85, Bolgarija 6, Kanada 73, Čile 6, Južna Koreja 10, Danska 3, Španija 21, ZDA 113, Finska 57, Francija 90, Velika Britanija 42, Grčija 6, Madžarska 10, Iran 10, Indija 1, Islandija 4, Italija 56, Japonska 62, Libanon 5, Lichtenstein 9, Maroko 5, Mongolija 12, Norveška 76, Nova Zelandija 7, Nizozemska 12, Poljska 49, Romunija 38, Švedska 82, Švica 39, ČSSR 53, Turčija 17, SZ 92 in Jugoslavija 30.

Ko bodo jutri vrgli s helikopterjev 30.000 umetnih vrtnic in tako na samosvoj način obeležili otvoritev iger, se bo začela doslej največja zimsko športna prireditev sploh. In čeprav nanjo mečejo svojo senco tudi mednarodni spori, lahko v Grenoblu vendar na vsakem koraku čutiš, kako olimpijsko srečanje ljudi vseh zastav med seboj združuje. Zato tudi vsaka dežela, ki se loti organizacije olimpijskih iger prav gotovo ne prispeva samo svoji lastni uveljavitvi, ampak tudi k mednarodnemu sporazumevanju. »Naj bi olimpijska ideja prepričala vlade vsega sveta o nujnosti sporazumevanja,« je izjavil predsednik francoske vlade Georges Pompidou, ko si je te dni ogledoval olimpijske naprave. »Olimpijske igre so razlog za nacionalni ponos in hkrati za mednarodno solidarnost.«

BOGDAN POGAČNIK

Odprli palačo kulture

Pred slavnostno otvoritvijo olimpijskih iger so v Grenoblu odprli novo veličastno palačo kulture. V moderni stavbi so koncertna dvorana, dve gledališki dvorani, knjižnica, diskoteka, ter restavracijski saloni. B. P.

Razstava olimpijske fotografije

V Grenoblu so odprli uspelo mednarodno razstavo olimpijske fotografije. V hudi konkurenci so skupaj s Francozi, Nemci, Južnimi Vietnamci in Romuni dobili največ priznanj jugoslovanski avtorji. B. P.

Zajc in Eržen zdrava

Tudi drugi del jugoslovanske olimpijske reprezentance v Grenoblu

GRENOBLE, 5. febr. (telex). Sinoči je v olimpijsko mesto prispel še drugi del jugoslovanske olimpijske reprezentance, tako da je sedaj naša olimpijska odprava na X. zimskih igrah kompletna. S posebnim vagonom iz Ljubljane je dopotovala jugoslovanska reprezentanca v smučarskih skokih: Eržen, Pečar, Mesec, Zajc in Štefančič s trenerjem Lojzetom Gorjancem, predsednik Jugoslovanskega olimpijskega komiteja Zoran Polič, predsednik smučarske zveze Slovenije Niko Belopavlovič, ki je vodja naše smučarske reprezentance na olimpijskih igrah, član mednarodnega olimpijskega komiteja dr. Danilo Dougan, sodnik za skoke Božo Kramaršič ter 15 udeležencev mladinskega olimpijskega tabora.

Ker se je med Jugoslovani v Grenoblu raznesla vest — težko je ugotoviti odkod je prišla — da sta skakalca Eržen in Zajc bolana in da ne bosta mogla startati na olimpijskih igrah, je seveda prvo vprašanje na olimpijski postaji v Grenoblu veljalo trenerju Gorjancu, ki je stal med nasmejanimi skakalci z Zajcem in Erženom vred, kako je z zdravjem obeh naših reprezentantov.

»Oba sta zdrava ko dren. Oba bosta startala na olimpijski preizkušnji,« je takoj odgovoril trener. In tudi »oba skakalca sta potrdila, da se izvrstno počutita.

Vprašanje je bilo tem bolj umestno, ker napada bolezen jugoslovanske reprezentante kar za povrstjo. Če ne štejemo treh hokejistov, ki so v glavnem že okrevali, imamo bolezen v alpski ekipi, v kateri je edina naša ženska zastopnica Majda Ankele šele danes stopila na smuči. Že med potovanjem v Grenoble je tožila, da jo mrazi, ko pa je prišla v Chamrousse, je morala leči v bolniško posteljo. Zdravnica smučarjev dr. Ljubica Vučetić ji je namerila skoraj 39 stopinj vročine. Zdravnica je vso noč bedela pri Majdi, ki ji je naposled temperatura padla, vendar za intenzivni trening na progi za smuk še ni sposobna.

Skakalci so takoj zvečer odpotovali v Autrans in so danes že preizkusili skakalnico v St. Nizierju, kjer je včeraj dvakratni svetovni prvak Norvežan Wirkola skočil 105 metrov, v prvih dveh poizkusih pa 97 in 95 metrov. Skok 105 m je nov rekord, prejšnjega — 101 m pa je lani dosegel naš tekmovalec Peter Eržen.

Petnajst jugoslovanskih mladincev, ki se bodo udeležili mladinskega tabora, se je naselilo v Grenoblu, v liceju Munie, odkoder bodo odhajali na oglede tekmovanj in treninge, razen tega pa se bo peterica pripravljala na mednarodno tekmovanje v veleslalomu, ki bo 14. febr. v Chamroussu.

J. DEKLEVA

Mladi Ljubljančani gosti Grenobla

LJUBLJANA, 5. febr. — V Grenoble je odpotovala tudi dvanajstčlanska delegacija ljubljanske mladine, ki bo na prizorišču X. zimskih olimpijskih iger ostala do 11. februarja. Ljubljana je edino jugoslovansko mesto, ki ima v Grenoblu svoje mladinske predstavnike.

Županstvo mesta Grenoble je iz desetih evropskih mest povabilo po 12 zastopnikov mladine, ki se bodo udeležili iger v dveh etapah. V prvi skupini so razen mladincev Ljubljane še zastopniki naslednjih mest: Halle (NDR), Oslo (Norveška), Torino (Italija) in Innsbruck (Avstrija) D. V.

IVER DNEVA

17.800 organizatorjev

O obsežnosti posla in razsežnosti organizacije X. zimskih olimpijskih iger v Grenoblu dobimo pravo predstavo šele tedaj, če vemo, da je ta čas vključenih v prireditveni stroj nič manj ko 17.800 ljudi. Največ — 6500 — je vojakov in policajev, ki skrbijo za red in promet in so rezerva, če bi zapadel sneg. Tistih, ki so zaposleni v prodaji vstopnic, nastanitvijo gostov in drugimi turističnimi opravili, je okroglo 6000. 3600 vojakov sodeluje pri pripravljanju prog, okrog 1000 ljudi pa bedi nad zdravstvenim počutjem olimpijcev in olimpijskih obiskovalcev. Pošta je zaposlila okrog 700 dodatnih ljudi. In tako naprej.

Če to niso impozantne številke . . .

Utrinki

TUDI TEKMA — Vest, da nogometaš Dragan Djajić zahteva od svojega kluba Crvene zvezde 100 milijonov Sdin za podpis nove štiriletne pogodbe je presenetila nekatere člane uprave. Toda mnogi privrženci tega beograjskega ligaša so za to, da uprava izpolni željo svojega kapetana, češ: »Če je Partizan lahko kupil Hasanagiću vilo, zakaj potem ne bi mogla Crvena zvezda odšteti 100 milijonov Djajiću.«

ŠOLA ALI ROKAVICE — Puljski boksar Mate Parlov, ki je po osvojitvi »zlate rokavice« postal olimpijski kandidat, je izjavil, da boks ni šport, ki bi ga imel ravno rad. Navdušuje pa se za atletiko. Parlov bo pristopil k enemu izmed beograjskih klubov, toda ne toliko zaradi boksa — pravi — kakor zato, da bi lahko študiral pravo. Parlov je sedaj dijak puljske upravne šole.

ODGOVOR PA TAK — Šahist Crvene zvezde, popularni pevec Miki Jevremović, je na odprtem prvenstvu kluba zgubljal partijo za partijo. »Slaba forma ali kaj?« ga je vprašal eden od gledalcev. »Ne, nisem v slabi formi, ampak vsi moji nasprotniki so nemuzikalični,« se je nasmejal Miki.

Več favoritov za Grenoble

Jiri Raška, zmagovalec »Velike nagrade narodov« o sebi in drugih

CHAMONIX, 5. febr. (po telefonu). To, že 60 let najmodernejše, najslovitejše in najbolj obiskano francosko zimsko športno središče, je v nedeljo popoldne dobilo novega junaka: 27-letnega češkoslovaškega smučarskega skakalca, mehanika Jiřija Raško, končnega zmagovalca med posamezniki na prvi skakalni turneji za »veliko nagrado narodov«. Turnejo so z roko v roki od 28. januarja do 4. februarja priredila slovita zimovišča Cortina d'Ampezzo (Italija), St. Moritz (Švica) in Chamonix (Francija), sami kraji torej, v katerih so doslej že bile olimpijske zimske igre. Zdi se, da se je celo častiti Mont Blanc poklonil zmagovalcu, ki je prav v nedeljo, to je 4. februarja, slavil svoj rojstni dan, čeprav se je njegov drugi skok v Chamonixu končal s padcem.

Jiri Raška — doma je iz Fronštata — šteje k svojim največjim športnim uspehom razen dveh 4. mest na SP v Oslu, 7. mesta v Grenoblu lani in 2. mesta na letošnji nemškoavstrijski skakalni turneji tudi prvo mesto na poletih v Planici 1966. leta.

»Zdaj gradite še večjo, 150 m skakalnico, kajne? Ali bo res gotova do prihodnje sezone?« sprašuje Jiri, saj si očitno močno želi, da bi svoj osebni rekord — 138 m — pomaknil še dlje, bliže svetovnemu rekordu Avstrijca Bachlerja (154 m).

»A kdo ve, če bom drugo leto še v formi in če že ne bom prestar za polete, ki nas skakalce tako zelo mikajo«, ugiba skromni Jiri, ki velja za enega glavnih specialistov za velike skakalnice na svetu in je obenem resen kandidat za eno izmed kolajn na X. olimpijskih zimskih igrah v Grenoblu. Njegova napoved:

»V zvezi s tekmo na normalni, torej manjši olimpijski skakalnici poznavalci najpogosteje omenjajo imeni dveh norveških skakalcev, svetovnega prvaka Wirkolo in njegovega rojaka, mladega Tomtuma, ki velja za največji norveški talent zadnjih let, ter skakalca NDR Neuendorfa. Tudi sam sem prepričan, da imam več možnosti na veliki skakalnici, saj mi te — kot vašemu Petru Erženu — bolj »ležé« kot majhne pručke. Nič ne morem reči, čigave bodo kolajne. Konkurenca bo hujša kot kdajkoli poprej«.

Jiri Raška ima v letošnji sezoni za seboj več kot 200 skokov na skakalnicah iz umetne snovi in 170 skokov na snegu, vse to pod skrbnim nadzorstvom zveznega trenerja Remse.

H. UBELEIS

Raška in ČSSR – skupna zmagovalca

CHAMONIX — Čeprav je zaradi padca v drugi seriji tretje tekme smučarskih skakalcev za »Veliko nagrado narodov« v Chamonixu zasedel šele osmo mesto, je Jiri Raška (ČSSR) vendarle zmagovalec turneje Cortina-St. Moritz-Chamonix. V Chamonixu je pri najdaljšem skoku 89 m padel tudi Šved Sjöberg.

Rezultati: 1. Göllner (ZRN) 200,9 (80, 87), 2. Höhnl (ČSSR) 198,0 (77,5, 86), 3. Poirot (Fr) 191,9 (80, 84,5), 4. Macle (Fra) 190,9 (78, 84), 5. Bakke (ZDA) 186,1 (76,5, 83,5), 6. Doubek (ČSSR) 185,1 (75, 82,5), 7. Martin (ZDA) 184,0 (77, 81,5), 8. Raška (ČSSR) 182,7 (81,5, 87,5 p), 9. Sjöberg (Šved) 179,9 (74, 89 p) in Aimoni (Ita) 179,9 (75,79,5). Skupno je nastopilo 32 skakalcev. Končni vrstni red ekip pa je tak: **1. ČSSR 1850,7, 2. Švedska 1628,8, 3. ZDA 1626,2 točke.** Jugoslovansko moštvo je — kot znano — nastopilo samo v Cortini in St. Moritzu.

DANAŠNJI SPORED OI

15,00 Slavnostna otvoritev
17,30 ČSSR : ZDA (hokej, skupina A)
21,00 SZ : Finska (hokej, skupina A)
21,00 Kanada : ZRN (hokej, skupina A)

SPORED TV

15,00—16,30 Neposreden prenos otvoritve
22,45 ČSSR : ZDA (hokej — magnetoskopski posnetek zadnji dveh tretjin)

SE S TEKME PROTI FINSKI — 2:11 — Jugoslovanska hokejista R. Smolej in Jug sta zrinila k vratom finskega igralca Harjuja. Na tleh naš vratar Knez. Telefoto: UPI

Japonska - neznanka v skupini B

Prav japonski hokejisti so prvi nasprotnik naše reprezentance

GRENOBLE, 5. febr. (telex). Po včerajšnjih kvalifikacijskih tekmah v hokeju na ledu so naposled znani udeleženci skupine B hokejskega turnirja na X. zimskih olimpijskih igrah. Jugoslavija se je po pričakovanju uvrstila v to skupino po včerajšnjem porazu s Finsko 2:11. V tej skupini so še Norveška, Romunija, Japonska, Avstrija in Francija.

Lanski zmagovalci na svetovnem prvenstvu na Dunaju v skupini C Japonci, ki so prvi nasprotnik Jugoslovanov, so največja neznanka olimpijskega turnirja Japonci so dopotovali v Grenoble s turneje po Norveški, kjer so odigrali dve tekmi in obe izgubili. Toda po njihovih izjavah bi morali eno srečanje odločiti v svojo korist.

Glede na to, da jih niče ne pozna dobro, bodo nevaren tekmec za vse in utegnejo presenetiti marsikoga. Zanimivo je, da je v njihovi ekipi nekaj zelo visokih igralcev, kar je sicer nenavadno za pripadnike tega naroda.

Vse kaže, da so se Japonci po uspehu na Dunaju, kjer so se rešili skupine C, nadvse resno pripravljali za Grenoble. Treba jih je bilo samo opazovati na kvalifikacijski tekmi med Jugoslavijo in Finsko, kako vneto so opazovali Jugoslovane. Na tribunah in ob ogradi jih je kar mrgolelo, in dajali so videz, kakor da so se na tem srečanju zbrali tudi vsi drugi, ki so dopotovali v Francijo. Marljivo so snemali akcije Jugoslovanov — verjetno ne za televizijske oddaje, temveč za svoje potrebe. Japonci slovijo kot izredno zagrizeni igralci, ki so razen tega tudi izredno spretni in hitri. Skratka, imajo vse odlike dobrih hokejistov, zaradi česar glasovi, ki jih je slišati po Grenoblu, kot na primer »pozor pred japonsko nevarnostjo!« in podobno, niso čisto brez osnove.

Medtem ko so se Norvežani dobro upirali ekipi NDR na kvalifikacijski tekmi, a so jo izgubili 1:3, pa je Romunija na enaki preskušnji z ZRN zapustila dokaj bled vtis. Bržčas tudi Romuni, enako kakor Jugoslovani, niso želeli pokazati vsega in se naprezati, ker se jim napori tako ali drugače ne bi obrestovali. Vendar pa Romuni še zmeraj veljajo za vse zelo neugoden nasprotnik.

Po mnenju vodstva naše hokejske reprezentance bo za igralce precej neugodno, ker bodo morali med tekmo z Avstrijo in Francijo, se pravi v dneh med 9. in 13. t. m., tako rekoč počivati. Reprezentanca utegne izgubiti zaradi tega ritem, zlasti še, ker je čas za treninge odmerjen zelo skopo. Strokovno vodstvo izraža bojazen, da bi bila koncentracija igralcev slabša. Sicer pa je zdravstveno stanje v naši ekipi precej zboljšalo. Zdravnik dr. Ravnik nima več toliko dela in skrbi z bolniki.

J. DEKLEVA

BRAT V BRATA — Med treningom smuka v Chamroussu je prišlo do nenavadnega trčenja. Avstrijski tekmovalec Rudi Sailer se je zaletel v svojega brata — trikratnega olimpijskega prvaka Tonija, ki si je trening ogledoval. Telefoto: UPI

Prvi mladinski šampioni

Portreti zmagovalcev na evropskem mladinskem prvenstvu v smučanju

MOREZ, (po telefonu). Šest disciplin je bilo na sporedu prvega evropskega mladinskega prvenstva v klasičnem smučanju. Kolajne so razdeljene takole: Finska 2 zlati, 1 srebrna in 2 bronasti, Norveška 2 — 1 — 1, NDR 1 — 1 — 1, SZ 1 — 1 — 1, Švedska 0 — 2 — 0 in Avstrija 0 — 0 — 1.

Jugoslovanska reprezentanca se je po močeh borila, po rezultatih pa je nekoliko zaostala za pričakovanji. Zvezni kapetan za teke Gregor Klančnik je bil v preizkušnji posameznikov predvsem zadovoljen s Kalanom, obe štafeti pa sta zaradi smole odrekli. Prof. Ivo Černilec, ki vodi naše skakalce, pa je dejal: »Skakalnica je bila nenavadna. Posebno gladka je bila odskočna miza, razmere na objektu pa so se povrh vsega še stalno spreminjale. Naši skakalci se niso najbolje znašli, toda že to, da so trdo preizkušnjo opravili brez padca, govori zanje. Nazadnje smo s plasmaji lahko še kar zadovoljni . .«

In kdo so bili najboljši? Za naše bralce smo pripravili portrete vseh štirih posamičnih evropskih mladinskih prvakov:

Vodja mladih norveških skakalcev Finn Solberg (v ekipi je tudi njegov sin Erik) je v nedeljo zvečer iz Moreza poslal brzojavko v Kongsberg, ki je naslovljena na očeta mladega norveškega reprezentanta Knuta Kongsgaarda: »Knut prvi na evropskem prvenstvu!« Vodja (in oče) Solberg dobro ve, kako bo možakarju na daljnjem severu všeč ta novica.

Študent **Knut Kongsgaard** — rojen 22. dec. 1948 v Kongsbergu — je najboljši smučarski skakalec — mladinec v Evropi. Že v Le Brassusu je bil letos 7., tretji pa na mladinski kvalifikaciji za evropsko prvenstvo doma. Na lanskem članskem prvenstvu Norveške je bil 7. Ta podatek pravzaprav pove največ. Dodamo lahko še, da je bil pred dnevi v Cortini med najboljšimi desetimi, v St. Moritzu pa celo 3. med zbranimi olimpijci — člani iz mnogih dežel.

»Povejte pri vas doma, da si vroče želim skakati na velikanki v Planici!«.

Po tej zmagi bodo slovenski smučarski delavci morda le povabili simpatičnega Norvežana na skakalnico pod Poncami.

Rauno Miettinen je novopečeni evropski mladinski prvak v nordijski kombinaciji.

»Zelo sem srečen, da sem prvi kombinatorec v Evropi. Do tega častnega naslova sem se dokopal v domala nemogočih razmerah za trening. Doma v Suonenjokiju namreč nimam na voljo velike skakalnice, na kateri bi lahko treniral«, pravi komaj 18-letni Rauno, ki bi lahko zastopal Finsko v tej zahtevni disciplini v Grenoblu, če ne bi bil premlad. »Treniral hodim v Kuopio, kakih 60 km daleč. Moj trener je nekdanji zvezdnik naše dežele Väisenen, ki še vedno stopi v smučino.« Skoki so udarna moč plavolasega Miettinena, ki je po poklicu pek. Doslej je običajno tekel slabše, prav v Les Roussesu pa je prekosil v tej disciplini samega sebe, saj je zasedel drugo mesto na 10 km. »To je bil tek mojega življenja — ključ do končne zmage«, pravi.

Hilkko Kutola (Finska) — mladinska evropska prvakinja v teku na 5 km je šele lani decembra dopolnila 15 let. Simpatično, drobno kmečko dekletce je doma v vasi Jurva na srednjem Finskem. Njen oče je bil znan tekač, pa tudi trije bratje in sestra tečejo na smučeh.

»Samo mama nima časa za šport. Doma imamo sedem krav. Veliko dela ima in pridno ji pomagam. Vseeno pa sem letos pretekla s smučmi že več kot 500 kilometrov, poleti gojim atletiko. Moj najboljši rezultat na 800 m je 2:32,0«.

Strokovnjaki iz finskega tabora trdijo, da mala Hilkko ne zaostaja mnogo za finskimi olimpijkami, ki bodo čez nekaj dni startale v Grenoblu. Kdo ve, morda se je v Les Roussegu predstavila celo že bodoča olimpijska zmagovalka leta 1972

Jurij Skobov (SZ) — po njegovi zmagi v teku na 10 km je sovjetski tabor na cilju priredil hitro, improvizirano tiskovno konferenco — star je 18. let, doma pa iz Omuminska v kirovski oblasti na Uralu. Lanski mladinski prvak SZ obiskuje večerno šolo, štiri leta pa že teče s smučmi. Njegov učitelj je znani trener sovjetskih tekačev z Urala Babailov Vanejev.

»Za evropsko prvenstvo sem se pripravljal kot še za nobeno drugo tekmovanje doslej. Dva tisoč kilometrov imam za seboj.«

V ilustracijo: naši najboljši so pretekli v letošnji sezoni največ 800 km.

H. UBELEIS

Inge Segala izbrala Dušana Verbiča

Štiriindvajseta »gledalka tedna« je Inge Segala, študentka prava. Povedala nam je, da rada hodi na športne prireditve in da se ji je to pot kar zdelo, da bo tudi ona na sliki štafete »Dela-Šport«. Že v nedeljo zvečer ji je »Delo« prinesla znanka in tako je naše uredništvo sprejelo brzojavko še isti dan ob 22. uri.

»Za športnika tedna sem izbrala Dušana Verbiča, košarkarja Olimpije,« je povedala Inge Segala. »Mladim nadobudnežem je treba posvečati več pozornosti, pa še moj kolega s fakultete je, zato sem ga izbrala.«

»S športom se nisem nikoli aktivno ukvarjala. Rada pa plavam in smučam,« je še povedala Inge, medtem ko je pospravljala z mize »civilistiko«.

D. P.

Finska, NDR in ZRN v skupini A

GRENOBLE, 5. febr. — Potem ko je v prvi kvalifikacijski tekmi olimpijskega turnirja Finska premagala Jugoslavijo 11:2, NDR Norveško 3:1 (2:0, 1:0, 0:1) in ZRN presenetljivo visoko Romunijo 7:0 (1:0, 3:0, 3:0), je organizator pripravil nov razpored tekem skupin A in B. V skupini A igra 8. v skupini B pa šest moštev. Po dokončnem razporedu bodo naši hokejisti igrali takole:

Sreda, 7. II. ob 16.45
SFRJ : Japonska
Petek, 9. II. ob 20.30
SFRJ : Avstrija
Torek 13. II. ob 20.30
SFRJ : Francija
Petek, 16. II. ob 20.30
SFRJ : Romunija
Sobota, 17. II. ob 20.30
SFRJ : Norveška

SMUČARSKI SKOKI

Tudi Krznarič zmagal

KRANJ, 5. febr. — Na 14. mednarodnem tekmovanju v Radentheinu, kjer je med člani zmagal Dovžan, so imeli jugoslovanski skakalci tudi med mladinci do 20 leta veliko uspeha. Zmagal je Jeseničan Krznarič pred Beljačanom Themesslom in Demšarjem, pa tudi na drugih boljših mestih so se znašli naši mladinci. Posebej velja omeniti še Bogataja, ki je s skokom 57.5 m izenačil rekord skakalnice. J. J.

ŠAH

Tri zmage Jugoslovanov

MALAGA, 5. febr. — V 2. kolu mednarodnega turnirja so bili doseženi tile rezultati: Damjanović : Rossolimo 0:1, Pomar : Medina remi, Marović : Visier remi, Zuckerman : Toran remi, O'Kelly : Tatai 1:0; 3. kolo — Ivkov : Zuckerman 1:0, Toran : Marović 0:1, Visier : Damjanović 0:1, O'Kelly : Rossolimo remi, Pomar : Caplan remi, Tatai : Medina prek.

Vodijo O'Kelly, Damjanović in Marović z 2 točkama.

MEXICO CITY — Domači Jaliseo je gladko premagal nogometaše Crvene zvezde 2:0 (1:0).

ŠPORTNA NAPOVED

V Sloveniji ni prvih dobitkov

V 5. kolu velike športne napovedi je bilo skupno vplačanih 633.855 N din, od tega v Sloveniji 46.720 Ndin. Z 12 zadetki ni nobenega stavnega listka, z 11 pa jih je samo šest. Prva nagrada je v tem kolu 21.128,35 Ndin, druga pa 3.457,40 Ndin. Z desetimi zadetki je skupno 55 dobitnikov, od tega v Sloveniji 6 in sicer: Senicah in v Zagorju po 2 ter v Ljubljani in Murski Soboti po 1.

V 5. kolu male športne napovedi je bilo vplačanih 352.919 Ndin, v Sloveniji 26.037 Ndin. Devet zadetkov imajo samo trije igralci, dobitek pa je 58.819,65 Ndin. V Sloveniji ni nikogar z devetimi zadetki.

Pari 6. kola (11. II. 1968) »velike športne napovedi«:

1. Florentina — Roma	1
2. Juventus — Bologna	0, 1
3. Lanerossi — Varese	1
4. Mantova — Milan	0, 2
5. Napoli — Cagliari	1
6. Sampdoria — Torino	1
7. Spal — Brescia	1, 0
8. Inter — Atalanta	1
9. Lazio — Monza	1
10. Lecco — Genoa	1, 0
11. Messina — Pisa	0, 2
12. Modena — Bari	1
Mala športna napoved	
8. Reggiana — Catanzaro	1
9. Verona — Novara	1

DELO komentira nedeljske športne dogo

Edinole obramba

Nogometaši ljubljanske Olimpije imajo v teh zimskih pripravah za seboj dosti več opravljenega trdega dela in tudi tekem kakor njihovi tekmeci iz Maribora. Predvčerajšnjim so zaključili med drugim tudi tekmovanje za zimski pokal in reči je treba, da je bilo

Olimpija

to zanje nadvse koristno. Forma enajsterice se zgodaj izboljšuje, pa čeprav, glede na prikazane dogodke v Splitu, tega ni mogoče potrditi v celoti.

Pravzaprav je bilo tokrat več razočaranja kakor na prejšnjih dveh srečanjih v tej konkurenci, kajti v spopadu s Hajdukom je odpovedala napadalna peterka. Zaradi neraspoloženosti reprezentanta Bečejca, ki opravlja vlogo graditelja, se je napadalna vrsta zdela tokrat precej razglašena, tako da tudi prizadevni Ameršek ni mogel priti do veljave. Zategadelj so domači branilci drugega zveznega igralca Golca še laže držali v šahu, kar je pomenilo, da je Olimpija, ki gradi igro na zveznih igralcih, brez posebnega odpora prepustila nasprotniku sredino terena.

Zato pa je obramba opravila delo več ko zadovoljivo, zlasti kar zadeva vratarja Škulja, ki je med drugim obranil pet tako močno in natančno odmerjenih strelov, da je pobral zaslužen aplavz vsega avditorija. Dovolj je, če povemo, da so mu po končani tekmi najbolj zagrizeni navijači Hajduka prisrčno stiskali roke in trdili, da je ta čas najboljši vratar v državi. Izmed drugih obrambnih igralcev velja omeniti solidno igro Nikoliča, Djorleva in deloma tudi Kokota, ki se mu po daljši odsotnosti spet počasi krepi potrebna samozavest.

Ljubljanski nogometaši so spremenili načrt. Ne bodo se vrnili v Novo Gorico, kakor je bilo to prvotno sklenjeno, temveč bodo nadaljevali vadbo doma, saj bodo imeli v soboto prvo letošnjo prijateljsko tekmo v Ljubljani, in sicer s Celikom.

Precejšen napredek

Nogometaši iz našega obdravskega mesta odhajajo na zaključne zimske priprave po že neki tradiciji na otok Hvar, kjer so si, kot pravijo, že pridobili »domovinsko« pravico. Vijoličasti so zdaj že teden dni ob morju, kamor so prišli po fizični usposobljenosti že zelo dobro pripravljeni.

Minulo nedeljo so imeli po daljšem odmoru spet prvo prijateljsko tekmo z domačo enajsterico, ki pa jim ni bila kos v nobenem pogledu. Toda kljub temu — tako je vsaj v načrtu strokovnega štaba — je bilo to srečanje za tre-

Maribor

nerja Šimunića preizkušnja moči, predvsem pa, da bi ugotovil, ali posamezne vrste, ki jih neumorno uigrava, delujejo po njegovih zamislih ali ne.

Namen ni bil dosežen v celoti, kajti igrišče je bilo slabo, predvsem trdo, tako da žoga prenekaterikrat ni »ubogala« igralcev, zaradi česar ni bilo mogoče dobiti bolj ali manj že utrjenega mnenja niti prave vrednosti o enajsterici. Pa kljub temu je strokovno vodstvo izrazilo zadovoljstvo tudi nad tem, kar je videlo na tej nepopolni preskušnji.

Domala pri vseh je opaziti precejšen napredek, razen morda pri Kranjcu in Marasu, ki nista upravičila zaupanja. Sicer pa trener ni poslal na igrišče vseh razpoložljivih igralcev. V mislih imamo predvsem mladega Bizjaka in Pirca, ki ima nekoliko poškodovan gleženj in je zdravnik svetoval, da bo zanj bolje, da še nekaj časa dnevno samo vadi, obenem pa se zdravi.

Tudi povratna prijateljska tekma z enajsterico Hvara, ki bo v četrtek, 8. t. m., bržčas ne bo omogočila strokovnemu vodstvu jasnejše podobe. Vendar se funkcionarji Maribora nadejajo, da bo tekma s Hajdukom, ki bo 18. t. m. v Splitu, že bolj ali manj jasno pokazala, s katerimi močmi lahko trener resno računa na prvih spomladanskih bojih na zveznih travnikih.

Zadovoljiva kondicija

Tekma Olimpije z ekipo Radničkega iz Beograda je pokazala, da so Ljubljančani v zelo kratkem

I. Olimpija

času dobro popravili svojo formo. Omembe vredna je tudi njihova telesna zmogljivost. Zaradi pomanjkljive kondicije so v prvem delu zvezne lige izgubili tri tekme, in sicer z Zadrom doma ter s Partizanom in Lokomotivo na tujem.

Do tekme s Slavijo v Pragi je ostalo še deset dni. Medtem bodo morali košarkarji Olimpije še na tekmo v Beograd, kjer se bodo v soboto pomerili z moštvom enakega imena. Če ocenjujem tekmo Olimpije z Radničkim naprej, potem lahko pozitivno ocenim nastop Ljubljančanov, čeprav njihove vrste v soboto še vedno niso bile uglašene tako, kot bodo morale biti na tekmi za evropski pokal.

Košarkarji Olimpije so imeli pred tekmami III. kola tekmovanja za evropski pokal pokalnih zmagovalcev zelo ugoden žreb. Po povratni tekmi z Romuni so imeli iz tedna v teden težje nasprotnike (Mlada Bosna, Borac, Radnički in za generalko še tekmo z Beogradom), tako da so se za dvoboja s Slavijo pripravljali malodane brez posebnega treninga za nastope na domačem odru.

Zaradi boljše kondicije so košarkarji Olimpije zaigrali dobro tudi v obrambi, bili uspešnejši od nasprotnikov v boju za odbitimi žogami, zato pa tudi hitrejši v nasprotnih napadih. Seveda z doseženim ne smejo biti zadovoljni. Njihova conska obramba še vedno ni povsem zanesljiva, preveč je statična, kar je lahko zelo nevarno, ko se bodo pomerili z ekipami, ki premorejo dobre strelce od daleč (Beograd, Slavija). Tudi obramba »mož na moža« ni bila boljša. Vzroke zato lahko poiščemo v nevigranosti peterke. Tudi v napadu je še treba marsikaj popraviti. Vsak napad mora biti rezultat sodelovanja peterke in ne samo akcija posameznika. Za tako igro Ljubljančanom zdaj ni treba nič drugega, kot samo kanček večje odgovornosti vsakega igralca. Vsak bo moral svoje individualne želje po uveljavljanju podrediti uspehu moštva.

M. DERMASTIA

Več kot le maščevanje

Crvena zvezda se je Slovanu več kot le oddolžila za poraz v Ljubljani. Maščevanje, ki so ga Beograjčani pripravljali je izredno uspelo. Nihče v Zvezdinem taboru namreč ni pozabil, da jim je Slovan v prvem delu prvenstva odščipnil dve izredno dragoceni točki, ki bosta morda v finišu celo

Slovan

odločilni. Prav zaradi tega so proti Moščanom zaigrali še s posebnim poletom.

Oslabljeni ljubljanski ligaš je bil že vnaprej obsojen na neuspeh, vprašanje je bilo samo, kolikšen bo poraz. Kljub temu, da so pri domačinih prišli na vrsto vsi igralci od Cvetkovića do najmlajšega, so gostje doživeli pravo katastrofo. Seveda ta ne bi bila tolikšna, če bi Slovan nastopil na beograjskem sejmišču z vsemi igralci. Brez Weibla in Logarja pa je bilo vse skupaj le bolj podobno razbiti četi.

Trener Wallas je bil primoran vključiti v igro tudi mlade igralce, ki so do zdaj le redko prišli na vrsto, obetali pa so, da se je na nje mogoče zanesti. Zdaj, ko so imeli v Beogradu lepo priložnost, da to opravičijo, pa tega niso izkoristili. Vsi po vrsti so odpovedali in niso bili niti senca tistega kar znajo in bi lahko dosegli. Kot je videti, je bila odgovornost le prevelika in nasprotnik premočan. Kolikor toliko dobro je zaigral le Pesek, Fabjan pa že tako ali tako igra v gosteh mnogo slabše kot doma.

V vsem tem pa ni rečeno, da je Slovan zdaj odigral svoje in da mu ni več pomoči. V soboto lahko vse skupaj popravijo. V Tonniški ulici bo gostoval karlovški Železničar in točki iz tega dvoboja bi bil lahko celo rešilni. Na vseh skupaj je, da dajo od sebe vse in tako poleg vseh koristi, ki jih lahko od tega imajo, popravijo tudi slab vtis iz Beograda.

S. TRBOVC

Zmage naših tekačev na Koroškem

KRANJ — V soboto in nedeljo je bilo v vasi St. Jakob na Koroškem (Rosenbach) tekmovanje v smučarskih tekih, ki so se ga udeležili poleg Avstrijcev tudi naši tekmovalci. Tekmovalo je nad 100 tekmovalcev, med njimi 9 članov in 8 mladincev (iz Gorij) iz Slovenije.

Med člani je zmagal na 12 km Seljak s časom 38.24.4, slede mu Maurer (Vorarlberg) 38:36,6, Horntrich (Vor) 39:08, Kobilica 38:43, Ambrožič, Grašič, na 17. mesto pa se je uvrstil Reš.

Mladinci (mlajši) na 6 km: Wachter s časom 20:29.2, Šimnic 20:42.3. Pionirji 2 km: Koch (SV—Villach) s časom 8:36,5, Šimnic (Gorje) 8:50,4.

V nedeljo dopoldan je bilo tekmovanje v štafetah. Pri mlajših mladincih je startalo sedem ekip. Zmagala je gorjanska trojica Jakopič, Koren in Šimnic s časom 1.28,35. Druga je bila ekipa Rosenbacha 1:29,06.

Članskih štafet je bilo enajst. Na progi 3 krat 6 km je zmagala I ekipa Slovenije v postavi Ambrožič, Kobilica, Seljak s časom 1:10,50. Druga ekipa Slovenije je bila šesta s časom 1:11,32.

J. REŠ

HITROSTNO DRSANJE

Nova svetovna rekorda

DAVOS, 5. febr. Norvežan Magne Thomassen je danes v Davosu (Švica) s časom 2:02,5 dosegel nov svetovni rekord v hitrostnem drsanju na progi 1.500 m.

Tudi nizozemski drsalec Schenk je dosegel nov svetovni rekord, toda na progi 1.000 m s časom 1:20,6 min.

DAYTON BEACH — Na tradicionalni avtomobilski dirki »24 ur« na Floridi sta zmagala Anglež Elford in Nemec Neerpasch na porscheju. Tudi na drugo in tretje mesto so se uvrstili tekmovalci na vozilih te znamke.

PRAGA — Romun Giurgiuca je osvojil prvo mesto na mednarodnem prvenstvu ČSSR v namiznem tenisu. V finalu je premagal Madžara Jonyera s 3:1. V finalu tolažilnega turnirja je Anglež Hydes premagal Jugoslovana Čordaša 2:0.

Trenerji ligašev govorijo za „Delo‘

Mik Pavlović (KK Olimpija):

prikaz moderne košarke

Proti Radničkemu smo demonstrirali moderno košarko. Hitrost, moč in napadalnost so bile odlike igralcev Olimpije, ki marsikaj obetajo. Telesna pripravljenost košarkarjev Olimpije je za jugoslovansko prvenstvo zadovoljiva, vendar še prešibka za tekmece kot so igralci praške Slavije. Grajati moram mišelnost nekaterih igralcev, ki so se v zadnjem delu tekme zadovoljili z doseženim in so zavoljo tega popustili in dovolili Beograjčanom, da so zmanjšali razliko.

Janez Wallas (KK Slovan):

mladi so zatajili

Brez dveh ključnih igralcev v Beogradu nismo mogli storiti ničesar. Odgovornost je bila za mlajše igralce prevelika in kljub temu, da so, sodeč po nekaj nastopih, mnogo obetali, so proti Crveni zvezdi popolnoma odpovedali. Ob vsem tem se seveda katastrofi nismo mogli izogniti. Ta teden bomo pospešeno trenirali, saj imamo proti Karlovčanom v soboto lepo priložnost, da svoj položaj spet popravimo.

Olimpijsko DELO

X. zimske igre – XIX. letne igre

Kot je že tradicija, bo »DELO« v dneh olimpijskih iger tudi letos izdajalo v sklopu lista posebno »OLIMPIJSKO DELO«. 13 številk priljubljenega ODE bo izšlo med zimskimi igrami v Grenoblu, prva v sredo 7. t. m., zadnja pa v ponedeljek, 19. t. m.

Kaj vse v ODE?

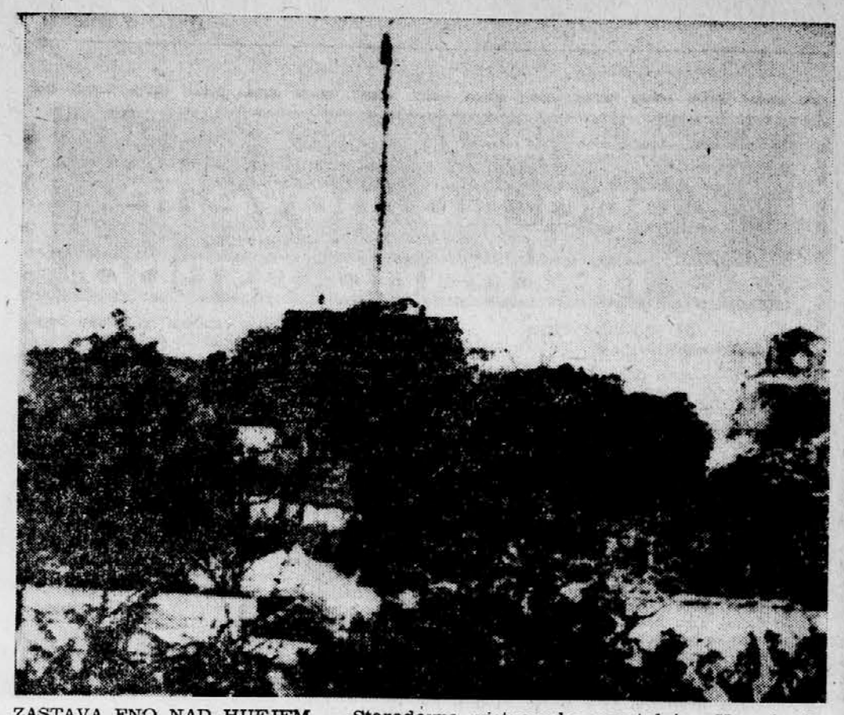
Razen vsakodnevnih poročil z vseh olimpijskih tekmovališč, bomo objavljali tudi izbrane reportaže, intervjuje, komentarje, zanimivosti ter posnetke in karikature. ODE bo nepogrešljiv za vsakega ljubitelja športa.

Kdo vse v ODE?

Iz Grenobla bo poročala posebna ekipa novinarjev Dela: Bogdan Pogačnik, Jože Dekleva in Henrik Übeleis, za posnetke bo skrbel Edi Šelhaus, kot gostje pa bodo pisali še Marko Rožman, Mito Trefalt, Franci Pavšer in Žarko Sušić.

Posebna privlačnost v ODE: Nagradni natečaj za 7.000 ND

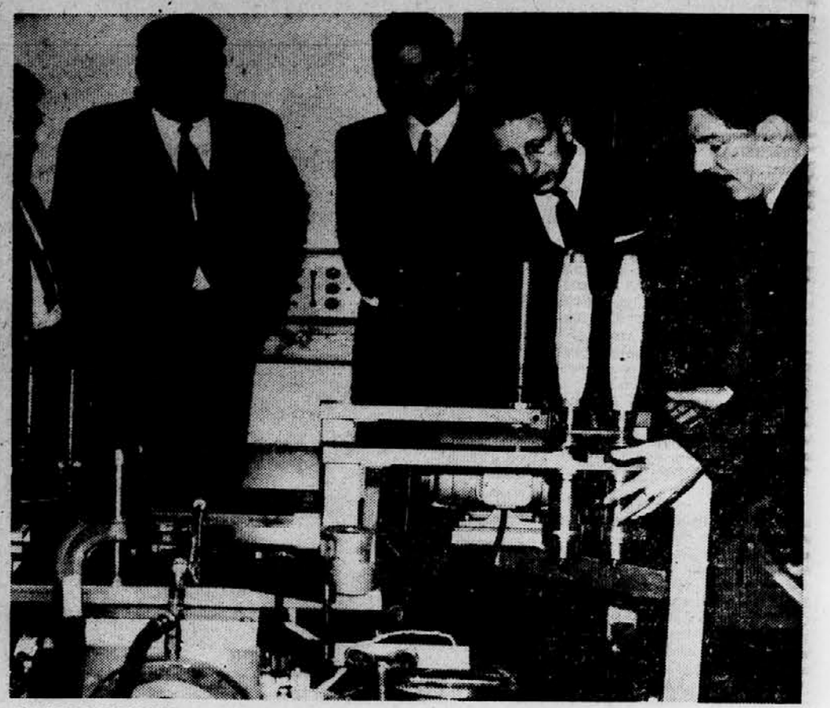
1. nagrada: 15-dnevno križarjenje po zahodnem Sredozemlju in obisk Španije od 2.–16. junija;
2. nagrada: 11-dnevno potovanje po Španiji od 5.–15. maja;
3. nagrada: 8-dnevni izlet na Korziko in Azurno obalo v času prvomajskih praznikov.

ZASTAVA FNO NAD HUEJEM — Starodavna vietnamska prestolnica Hue je že nekaj dni prizorišče bojne vihre. Borci FNO so se utrdili v trdnjavi tega mesta, in razobesili zastavo. S trdnjave so napadali nasprotnike. Američani so tja sicer neprestano pošiljali pomoč, vendar pa je nasprotnikom uspelo presekati glavno dovozno pot. Kot poročajo tuje agencije, so bile sile FNO mesto včeraj zavzele. UPI

NAJVEČJA MEDNARODNA KONFERENCA — Indira Gandhi (na govorniškem odru) je v New Delhiju odprla drugo konferenco OZN za trgovino in razvoj, ki se je udeležuje nad 1500 delegatov iz 131 držav. To je doslej največja mednarodna konferenca. Strokovnjaki za trgovinsko menjavo skušajo na njej rešiti problem prepočasnega razvojnega tempa nerazvitih držav, kolikor to zadeva trgovino.

JUGOSLOVANSKI NOVINARJI NA OBISKU V BRITANIJI — Skupina štirih jugoslovanskih novinarjev, ki se ukvarja z industrijsko problematiko, je na krajšem obisku v Britaniji. Povabila jih je britanska vlada. Med obiskom so bili tudi v državnem tehnološkem laboratoriju v Kilbrideju (Škotska). Drugi z desne je sodelavec »Dela« France Jeras. Foto: COI, London

Nadaljevanje s prve strani

Hue: oblast osvobodilne fronte

Malo pred zoro so veliki oddelki policijskih in vojaških sil obkolili več stanovanjskih četrti v središču Saigona.

Južnovietnamsko zunanje ministrstvo je pozvalo zavezniške države, naj pošljejo pomoč. »To je nujen klic,« je izjavil predstavnik ministrstva. »Potrebujemo živež, zdravila, obleko in gradbeni material.«

Po prvih cenitvah tega ministrstva je med sedemdnevnimi srditimi boji, ki plamtijo po vsem Južnem Vietnamu, ostalo brez strehe okrog 150.000 ljudi.

Zmedo v Saigonu še povečujejo številni begunci, ki se zatekajo v središče mesta iz četrti, v katerih so potekali boji. Po nepopolnih podatkih je bilo v Saigonu ubitih 200 civilistov, medtem ko leži v bolnišnicah kakih 2700 ranjencev.

Še preden se je zvedelo, da je mesto Hué v rokah osvobodilnih enot, so od tam prihajala poročila o srditih bojih in o nezadržnem navalu gverilskih enot. V severnem delu mesta, ki ga deli na dvoje reka Miris, so Američani še držali kakih devet hektarov sveta, preostali del mesta pa so že bile zasedle osvobodilne enote. »Boji divjajo z največjo srditostjo, brez milosti,« poroča AFP. »V mestu ni mogoče vzdržati.« Položaj Američanov so gverilci hudo ogrozili že sinoči, ko so zasedli most na cesti, ki povezuje veliko oporišče Phu Bai z ameriško postojanko v Hueju. Po tej cesti so Američani prej vsak dan dovažali okrepitve pod varstvom blindiranih vozil. Dopisnik AP iz Huéja je poročal, da je v ondotni trdnjavi kakih 1200 gverilcev, ki so trdno odločeni zavojevati mesto.

Ameriška pomorska pehota je včeraj skušala z bljuvalnim in solzilnim plinom pognati nazaj pripadnike osvobodilne fronte v Huéju, a brez uspeha. Enote, o katerih trdijo, da so severnovietnamske, so opremljene s plinskimi maskami, o katerih Američani ugotavljajo, da so prav tako dobre, če ne boljše od ameriških. Menijo, da gre za najsodobnejše, lahke plinske maske, izdelane bržčas na Kitajskem ali v Sovjetski zvezi.

Po ameriških virih je v Hueju padlo 1200 gverilcev. O svojih izgubah pa Američani trdijo, da so imeli 35 mrtvih in 230 ranjenih.

Ameriško oporišče Khe Sanh na izpostavljenem severu Južnega Vietnama — tam je okrog 5000 »marincev« — je bilo sinoči tri ure in pol tarča srditega topniškega ognja in napadov osvobodilnih enot. S hudim raketnim, topniškim in minometalskim ognjem so gverilske enote začele obstreljevati oporišče ob štirih zjutraj, deset minut kasneje pa so v naskoku napadle »marince«, vkopane okrog kote 861. »Krut boj«, kakor je izjavil ameriški vojaški predstavnik, je trajal kakih 25 minut, potem pa so gverilce odbili. Zazdaj ni poročil o izgubah. Sodijo pa, da se je naposled začela dolgo pričakovana ofenziva na to ameriško oporišče. Američani sodijo, da je okrog Khe Sanha zbranih kakih 20.000 borcev osvobodilne fronte. Ameriška obveščevalna služba trdi, da je na meji med Severnim in Južnim Vietnamom koncentriranih še 35.000 borcev, ki doslej še niso posegli v to do zdaj največjo partizansko ofenzivo v Vietnamu. Američani so poslali na sever še kakih 3500 padalcev.

V pokrajini Chuong Thien, v delti Mekonga, so osvobodilne enote obstreljevale glavno mesto te pokrajine.

Ameriško poveljstvo je sporočilo, da je v sedemdnevnih srditih bojih padlo doslej 471 Američanov in 993 pripadnikov saigonskega režima. Drugi ameriški zavezniki pa so imeli 13 mrtvih. Skupno je bilo ranjenih 6075 vojakov, ki se bore na strani Američanov. O izgubah gverilcev pa Američani trdijo, da so dosti večje in da jih je padlo blizu 17.000.

Severnovietnamska časopisna agencija poroča, da so bivši vojaki in oficirji saigonskega režima v zadnjih dneh v Južnem Vietnamu ustanovili več patriotičnih organizacij. Med drugim so ustanovili »združenje patriotskih vojakov in oficirjev Quang Trija in Da Nanga, ki so se ločili od marionetne saigonske uprave«, nadalje »unijo rodoljubnih budističnih vojakov, privržencih miru« in »združenje vojakov in oficirjev prve divizije, ki so se ločili od saigonske vojske«. »Te organizacije so odločno obsodile ZDA, toplo so pozdravile nedavne zmage sil, ki kljubujejo Američanom in kliki Thieu-Ky, ter so pozvale vojake in oficirje saigonske vojske, naj premenjajo tabor.«

Ameriška letala so bombardirala »koncentrirane čete in severnovietnamske baterije« v bližini demilitarizirane cone.

Po vesteh iz Washingtona je ameriška vlada sklenila, da ne bo več poskušala »ugotavljati«, ali je nasprotnik pripravljen, da se pod njenimi pogoji pogaja o miru v Vietnamu. Iz zadnjih izjav predsednika Johnsona in ministra Ruska je posneti, da sodita, da bi bil Washington spričo nepričakovanih vojaških in političnih uspehov osvobodilnih sil v precej nezavidljivem položaju za konferenčno mizo. Minister Rusk je včeraj po televiziji izjavil, da sklepa glede na sedanjo ofenzivo osvobodilne vojske, da nasprotniku »zdaj ni zares do pogajanj o mirni ureditvi«. To ofenzivo je imenoval »odgovor« na tako imenovano ameriško »pripravljanje tal za mir«.

Obrambni minister McNamara je po televiziji izjavil, da so ZDA vsak hip pripravljene poslati okrepitve na vietnamsko bojišče, ne da bi s tem oslabile svoj položaj v Evropi in drugod, da pa ameriški vojaški šefi v Jugovzhodni Aziji niso zahtevali okrepitev.

Bela hiša ni hotela komentirati poročil londonskega tiska, da bi utegnil biti general Westmoreland odstavljen. Trdijo, da predsednik Johnson ni izgubil zaupanja v svojega poveljnika v Južnem Vietnamu.

Duhovniki raznih veroizpovedi v ZDA so danes začeli kampanjo proti vietnamski vojni.

Skoraj 300 Londončanov je dalo včeraj kri za borce južnovietnamske osvobodilne fronte in Severnega Vietnama.

Agencija AFP je sporočila, da je v mestu Hue bila ranjena fotoreporterka ameriške agencije UPI Dana Stone. Od torka, ko so borci južnovietnamske FNO začeli ofenzivo pa doslej, je bilo ranjenih v Južnem Vietnamu skupaj 6 novinarjev.

AFP tudi poroča, da so Američani poslali okrepitev v pokrajino Quang Tri, kamor so premestili 101. padalsko divizijo.

Agencija DPA piše, da so sile FNO zavzele večino mest v notranjosti, ki so bila sicer »pacificirana«.

Po najnovejših poročilih sodeluje okrog 135.000 administrativnih in političnih delavcev FNO v političnem delu med prebivalstvom v osvobojenih pokrajinah.

Karel Prušnik spet predsednik Zveze koroških partizanov

CELOVEC, 5. febr. — Na sobotnem 17. občnem zboru Zveze koroških partizanov, ki sta ga med drugimi gosti pozdravila tudi nekdanji deželni glavar Ferdinand Wedenig in predsednik zveze avstrijskih žrtev fašizma (KZ-Verband) Josef Nischelwitzer, je bil za predsednika ponovno izvoljen Karel Prušnik - Gašper. V svojem uvodnem referatu je obširno opisal dosedanje delo in uspehe Zveze koroških partizanov.

Spopadi z gverilci na Tajskem

BANGKOK, 5. febr. (AP). Po informacijah iz vojaških krogov so imele tajske vladne čete v zadnjih dveh mesecih v bojih proti dobro oboroženim gverilcem 30 mrtvih in prav toliko ranjenih. Tajski premier Tanom Kittikachorn je potrdil, da v sedanjih bojih v pokrajini Nan na severu dežele sodelujeta dva bataljona vladnih čet. Kakor je rekel, so vladne čete v dobrih dveh letih ubile 251 gverilcev, skoraj 4500 pa so jih ujele ali so se vdali.

Aš Šabi: »Ogroženi smo«

MOSKVA, 5. februarja (TASS). Predsednik LR Južnega Jemena Kahten aš-Šabi je v intervjuju za »Pravdo« izjavil, da bo oboroženа intervencija proti jemenski republiki ogrožala tudi njegovo deželo. Povedal je, da je njegova vlada pripravljena vojaško pomagati republikanskim silam v Sani.

Dokumenti o bolgarski osvoboditvi

SOFIJA, 5. febr. (Tanjug). Moskovsko založniško podjetje »Nauka« je poslalo na knjižni trg tretji del zbornika dokumentov »Osvoboditev Bolgarije izpod turškega suženjstva,« ki ga je pripravil kolektiv sovjetskih in bolgarskih znanstvenikov. O tem poroča dopisnik »Rabotičeskega dela« iz Moskve, ki med drugim piše, da objavljeni dokumenti podajajo sliko odpora proti sklepom berlinskega kongresa. Kakor navaja dopisnik glasila bolgarske KP, priča veliko dokumentov o tem, da so kljub željam in prizadevanjem predstavnikov Rusije odločali o usodi bolgarskega ljudstva za njegovim hrbtom in v njegovo škodo.

Rehabilitirani Feng na vodilnem mestu v Hopeiu

PEKING, 5. febr. (Tanjug.) — Ugledni partijski funkcionar Li Hsueh Feng, ki je med drugim sekretar CK KP Kitajske, je bil imenovan za predsednika revolucionarnega komiteja pokrajine Hopei. O ustanovitvi tega komiteja poroča današnji pekinški tisk. Tokrat se je prvič zgodilo, odkar se je začela kulturna revolucija, da so koga izmed osebnosti takšnega ranga imenovali za voditelja nove oblasti v kaki pokrajini. To še tembolj zbuja pozornost zategadelj, ker je bil Li Hsueh Feng, potem ko so vrgli Peng Čena, junija 1966 imenovan za prvega sekretarja pekinškega mestnega partijskega komiteja, že kmalu nato pa so na rdečegardističnih plakatih vsuli nanj cel plaz obtožb. Pozneje je bil tu in tam omenjen na posameznih manifestacijah, dokler ni predvčerajšnjim nenadoma zasedel vodilnega mesta v pokrajini Hopei, ki ima skoraj 45 milijonov prebivalcev.

Učiteljski ultimat na Javi

Kakih 49.000 učiteljev bo začelo stavkati, če ne bodo dobili riža

DJAKARTA, 5. febr. (Tanjug). Danes poteče rok svojevrstnega ultimata kakih 49 tisoč učiteljev osnovnih šol zahodne Jave, ki so predstavnikom lokalnih oblasti zagrozili s popolno stavko, če ne dobe zajamčenih obrokov riža za januar in februar. Z njihovo nameravano akcijo se je strinjal tudi najvišji organ akcijske fronte učiteljev za zahodno Javo.

Iz Bandunga, glavnega mesta zahodne Jave, poročajo, da učitelji trpijo skrajne pomanjkanje hrane, ker lokalne oblasti niso oskrbele šol z brezplačnimi zajamčenimi obroki riža že dva meseca. Sodijo, da znaša vrednost tega »dolga« okrog 316 milijonov rupij. Razen tega učitelji tudi niso dobili pripadajočega jim tekstila za lani in letos, to je na leto šest metrov na osebo.

Govor Rostowa na zasedanju UNCTAD

NEW DELHI, 5. febr. — (Tanjug). Na konferenci OZN za trgovino in razvoj v indijski prestolnici je bila danes splošna razprava, ki jo je načel francoski minister za gospodarstvo in finance Michel Debré. Za njim sta govorila brazilski minister za zunanje zadeve Jose de Magalhaes Pinto in zahodnonemški gospodarski minister Karl Schiller.

V popoldanski razpravi je ameriški državni podsekretar in šef ameriške delegacije na zasedanju UNCTAD Eugene Rostow med drugim izrazil upanje, da bo njegova država v prihodnje lahko povečala pomoč deželam v razvoju. Poudaril je namreč, da ZDA zaenkrat ne morejo tega storiti zaradi ukrepov za izboljšanje plačilne bilance. Obljubil je, da bo Washington storil vse kar bo mogoče, da bi zmanjšal negativne posledice, ki bi jih zaradi omenjenih ukrepov lahko utrpele dežele v razvoju.

Kot prvi govornik od predstavnikov držav v razvoju v splošni razpravi je govoril brazilski delegat in zunanji minister Pinto. Predlagal je večje število priporočil, da bi odstranili eksploatacijo, ki prevladuje v izmenjavi med državami in zahteval v tem okviru konkretne pogovore za fiksiranje cen surovin, zagotovitev tržišča za industrijske proizvode držav v razvoju, mednarodno funkcioniranje, usklajeno z državami v razvoju in ob koncu spremembo UNCTAD v mednarodno organizacijo za trgovino in razvoj z vsemi področji za razgovore.

Drugi govornik iz vrst držav v razvoju, cejlonski državni minister Džaja Vardene. Cejlonski delegat je podkrepil izvajanje Brazilca Pinta s podatki iz cejlonskih gospodarskih izkušenj.

V ZR Nemčiji 672.600 brezposelnih

NURNBERG, 5. febr. (AP). Urad za delo ZR Nemčije je objavil, da se je število brezposelnih delavcev v Zahodni Nemčiji prejšnji mesec povečalo za 146.400 in da je zdaj brez dela 672.600 ljudi, kar je rekordno število v zadnjih desetih letih. Brezposelnih je zdaj 51.500 več kakor v lanskem januarju.

Prejšnji mesec je bilo v Zahodni Nemčiji 902.800 tujih delavcev, kar je 165.200 manj kot v lanskem januarju.

Federalni urad za delo navaja, da je bilo v začetku tega leta več novih odprtih delovnih mest kakor v januarju 1967. leta.

Zadnje vesti

Uradni pogovori Tito-Naser

Predsednika sta izmenjala mišljenje o aktualnih mednarodnih problemih

ASUAN, 5. febr. (Tanjug). Nocoj so se v salonu hotela »Novi Katarakt« v Asuanu začeli uradni jugoslovansko-egiptovski pogovori. Predsednik Tito in Naser sta skupaj s svojimi sodelavci izmenjala mišljenja o aktualnih mednarodnih problemih in sodelovanju dveh prijateljskih držav.

Razgovori so, kakor poudarjajo v krogih delegacije, potekali v vzdušju prijateljstva, odkritosti in vzajemnega razumevanja.

Predsednik skupščine Srbije in član sveta federacije Miloš Minić, podpredsednik zvezne skupščine Blažo Djuričić in več drugih funkcionarjev, ki so s predsednikom Titom prispeli v ZAR, so si ogledali danes svetišče Abu Simbel. Ta antični spomenik so prenesli zaradi izgradnje velikega jezu na Nilu na drugo mesto, približno 300 km južno od Asuana. V družbi gostov iz Jugoslavije sta bila egiptovski zunanji minister Mahmud Riad in veleposlanik ZAR v Beogradu Hamdi Abuzeid.

De Gaulle bo odprl olimpijske igre

GRENOBLE, 5. febr. (AP) Francoski predsednik Charles de Gaulle je prispel nocoj v Grenoble, kjer bo jutri odprl desete zimske olimpijske igre.

Sožalje direktorjev osnovnih šol Cati Dujšin Ribar

ZAGREB, 5. febr. (Tanjug) Direktorji osnovnih šol iz vse države, ki imajo imena legendarnih junakov narodnoosvobodilne borbe Lole in Jurice Ribar, so obiskali nocoj Cato Dujšin Ribar in ji izrazili sožalje ob smrti njenega moža dr. Ivana Ribarja.

V Vojvodini veliko škode zaradi požarov

NOVI SAD, 5. febr. (Tanjug). Lani je bilo v Vojvodini zaradi požarov za 14 milijonov novih dinarjev škode, kar je za 3 milijone novih dinarjev več kot predlani. Največ škode, 11 milijonov novih dinarjev, je bilo v družbenem sektorju.

Največ požarov je bilo zaradi neprevidnosti pri delu in malomarnosti, gradbenih pomanjkljivosti, slabih električnih napeljav in zaradi otroške igre.

Prisilni pristanek poškodovanega letala »Comet«

ATENE, 5. febr. (Tanjug). Letalo tipa »Comet« grške letalske družbe »Olimpic«, ki redno leti na progi London—Nikozija, je sinoči prisilno pristalo na letališču angleškega vojaškega oporišča na Cipru. Ker je odpovedal mehanizem za pristajanje, je bil kapetan letala prisiljen dve uri krožiti, dokler ni porabil skoraj vse zaloge bencina. Potem je usmeril letalo na pristajalno stezo, polito s posebno vrsto pene, ki preprečuje požar. Pri pristajanju se je precej poškodovalo. Nihče od 52 potnikov in 8 članov posadke pa ni bil ranjen.

Sredi oktobra lanskega leta se je iz nepojasnjenih razlogov ponesrečilo enako letalo, last angleške letalske družbe. To se je zgodilo v neposredni bližini severne obale Cipra. Še do danes niso dognali, kaj je bil vzrok nesreče.

Agencija DPA se je opravičila

Herbert Wahner: afera je poskus spodkopati francosko-nemške odnose

BONN, 5. febr. (Reuter-AFP) — Zahodnonemška agencija DPA je poslala danes brzojavko, s katero se opravičuje francoskemu zunanjemu ministru Couve de Murvillu, veleposlaniku Francije v Bonnu Francoisu Sedouxu in zahodnonemškemu zunanjemu ministru Willyju Brandtu zaradi vesti, v kateri je bila napačno interpretirana izjava Willyja Brandta. Po tej informaciji DPA je Willy Brandt imenoval de Gaulla človeka, ki je »obseden z oblastjo«.

Hkrati je izrazil obžalovanje zaradi te vesti, ki je dvignila toliko prahu, tudi predstavnik bonske vlade in izrazil upanje, da bo Francija razumela ta incident kot da se ni nič pripetilo.

Agencija DPA je vztrajala, da je njeno poročilo korektno vse dotlej, dokler ji niso predložili dva identična magnetofonska trakova Brandtovega govora na nekem lokalnem sestanku s člani socialnodemokratske stranke. »Če bi DPA priznale svojo napako že prej, ne bi prišlo do zapletov v zahodnonemško-francoskih odnosih,« je izjavil predstavnik bonske vlade.

Agencija DPA se je opravičila in umaknila svojo vest, v kateri so Brandta citirali na naslednji način: »Francosko-zahodnonemški odnosi, ki imajo globoke korenine, posebno med mladino, bodo na koncu močnejši kakor toge neevropske misli nekega šefa vlade, ki je obseden z oblastjo.« Minister za splošna nemška vprašanja in podpredsednik socialnodemokratske stranke Herbert Wehner se je danes eno uro pogovarjal z zunanjim ministrom Couve de Murvillom v zvezi s tem incidentom. Po sestanku je Wehner zbranim novinarjem izjavil, da »temni oblaki zamračujejo naše odnose, toda upam, da bodo izginili«. Kar zadeva poročila agencije DPA, je Wehner zavzel stališče, da »celotna afera predstavlja namerni poskus neke zainteresirane skupine, da bi spodkopala francosko-nemške odnose«. Na vprašanja, »katera skupina«, je Wehner odgovoril: »nisem detektiv«.

Prešernova proslava v Trstu

TRST, 5. febr. (Tel.) — Včeraj popoldne je bila v slovenskem Kulturnem domu v Trstu osrednja proslava Prešernovega dne na Tržaškem. V programu slavnostne akademije so sodelovali pevski zbor »Slavec« iz Ricmanj, pevski zbor »Gallus« iz Trsta, glasbena matica in slovensko gledališče v Trstu, ki je pripravilo »Sonetni venec«. Slavnostni govor je imel predsednik SKGZ Boris Race.

Osrednja proslava slovenskega kulturnega praznika na Goriškem bo prihodnjo nedeljo, medtem ko bodo ves teden proslave Prešernovega dne v slovenskih prosvetnih društvih na podeželju in na slovenskih šolah na Tržaškem in Goriškem. I. G.

OGLAŠUJTE V
DELU

U Tant bo obiskal New Delhi, Moskvo in London

NEW YORK, 5. febr. (Reuter) — Generalni sekretar OZN U Tant bo prihodnji teden obiskal Moskvo in London, so sporočili danes na sedežu OZN. Tam se bo pogovarjal s sovjetskimi in britanskimi državniki. Menijo, da bo položaj v Vietnamu in kriza na Srednjem vzhodu glavna tema teh pogovorov.

Po vrnitvi iz New Delhija z konference Združenih narodov o trgovini in razvoju bo U Tant v nedeljo in ponedeljek preživel v Moskvi, kjer ga bo sprejel predsednik vlade Kosigin in drugi. V ponedeljek zvečer bo U Tant odpotoval v London na pogovore s premierom Wilsonom in zunanjim ministrom Brownom. V torek zvečer se bo vrnil v New York.

Generalni sekretar U Tant bo govoril v petek na konferenci Združenih narodov o trgovini in razvoju v New Delhiju. Prav tako je napovedano, da se bo v New Delhiju pogovarjal s predsednikom in premierom Indije.

Ho Ši Minh čestital FNO

HONGKONG, 5. febr. (Reuter) — Predsednik Severnega Vietnama Ho Ši Minh je čestital fronti nacionalne osvoboditve in južnovietnamskemu ljudstvu zaradi zmag v boju proti Američanom in njihovim zaveznikom. Radio Hanoi poroča, da je severnovietnamski predsednik izjavil, da bo »naša popolna zmaga« in da je »pravica na naši strani«.

Sudanska vojaška delegacija odpotovala

BEOGRAD, 5. febr. (Tanjug) — Vojaška delegacija republike Sudana z obrambnim ministrom Adamom Musom Modibom na čelu je odpotovala nocoj iz naše države po večdnevnem uradnem in prijateljskem obisku Jugoslavije. Med bivanjem v naši državi je vojaška delegacija iz Sudana obiskala več mest, enot in ustanov JLA.

Makarios proti novim pogovorom o Cipru

NIKOZIJA, 5. febr. — Ciprski predsednik Makarios je izjavil na današnji tiskovni konferenci, da se bo upri kakršnim koli novim pogovorom med Grčijo in Turčijo o ciprskem vprašanju. Makarios je prav tako izjavil, da ne bodo razpustili ciprsko nacionalno gardo.

Nadaljevanje razprave v odborih skupščine

LJUBLJANA, 5. febr. — Trije odbori republiške skupščine so popoldne nadaljevali razpravo o vrsti predpisov za usmerjanje ekonomskega razvoja in družbene potrošnje v letu 1968. Med drugim je bil popoldne v načelu sprejet predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o komunalnih taksah, v katerem je predvidena uvedba takse na motorna vozila zasebnikov. V razpravi je bilo poudarjeno, da bi bilo treba glede na intencije davčne politike, da bi v republiki dosegli čim večjo enotnost pri predpisovanju davščin, tudi pri taksah na motorna vozila zasebnikov doseči tako enotnost. V zakonski predlog bi bilo treba vnesti tudi določbo, da se takse predpisujejo po bivališču lastnikov motornih vozil.

Odbori bodo jutri nadaljevali razpravo o republiškem proračunu. A. J.

Telegrami

SPREJEM — MOSKVA. Predsednik sovjetske vlade Aleksej Kosigin je sprejel veleposlanika DR Vietnama v Moskvi Nguyena To Tiana. Kakor so objavili, sta imela prijateljski in prisrčen pogovor.

ODSTOP VLADE — BEJRUT. Libanonska vlada Rašida Kerama je odstopila. Upravo v deželi bo prevzela začasna vlada, ki bo tudi nadzorovala splošne volitve.

KOREJSKI OBISK — ADEN. Podpredsednik prezidija ljudske skupščine LDR Koreje Lang Kang Riang Vuk je na čelu delegacije svoje države prispel iz Kaira na tridnevni uradni obisk v Ljudsko republiko Južni Jemen.

PREDVOLILNI SESTANKI — BERLIN. V NDR so začeli pripravljati predvolilne sestanke v kakih 50.000 osnovnih organizacijah enotne socialistične partije Nemčije (SED) in v 16.000 partijskih skupinah po podjetjih. Na teh sestankih posvečajo posebno pozornost osnutku nove ustave NDR.

DIPLOMATSKI ODNOSI — RIO DE JANEIRO. Bolivija je izrazila pripravljenost, da normalizira odnose s Sovjetsko zvezo. Predsednik Barrientos je rekel, da bi njegova vlada rada navezala uradne gospodarske odnošaje z ZSSR, kar bi bil prvi korak k obnovitvi diplomatskih stikov.

1400-LETNICA KORANA — KAIRO. Islamska delegacija ZAR, ki jo vodi direktor univerze »Al Azhar«, bo v četrtek odpotovala v Pakistan, kjer bo 10. februarja proslava 1400-letnice korana. Proslavo bo začel pakistanski predsednik Ajub Kan.

ODPOKLIC — TOKIO. Severna Koreja je odpoklicala svoja veleposlanika v Sovjetski zvezi in Poljski. Za novega veleposlanika v Moskvi je bil imenovan Čung Do Hvan, Varšavi pa Kvon Bong Riong.

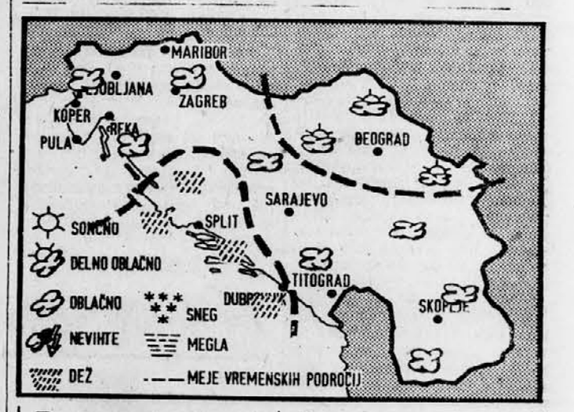
RABINI PODPIRAJO JOHNSONA — NEW YORK. Zveza ortodoksnih rabinov, ki ima v ZDA in Kanadi 600 članov, je podprla vietnamsko politiko predsednika Johnsona, češ da odpor nekaterih Židov proti tej politiki »v nobenem primeru« ne izraža mnenja ameriških Židov.

DIMITAR DIMOV UMRL — SOFIJA. Tu je po dolgi in hudo bolezni, star 66 let, umrl ugledni funkcionar bolgarske KP, kandidat za člana politbiroja in član prezidija narodnega sobranja Dimitar Dimov. Član bolgarske komunistične partije je bil od leta 1922.

Pa še to:

UNICI IN SPET ZIDAJ — Komaj so se v Valjevu pomirili, da nimajo več urbanističnega zavoda, že so se pristojni organi odločili za ustanovitev novega. Resni opazovalci se sprašujejo, ali ne bi bilo dobro vse, kar so stari urbanisti zgradili, podreti ...

Vreme 5. februarja 1968 ob 13. uri

Temperatura

	07	13
Ljubljana	1	3
Planica	0	1
Brnik	0	1
Maribor	— 1	— 1
Slovenj Gradec	0	5
Celje	0	2
Novo mesto	0	2
Koper	8	9
Kredarica	— 7	— 6
Reka	8	9
Pulj	9	11
Split	9	13
Dubrovnik	9	13
Zagreb	0	0
Beograd	2	7
Sarajevo	— 3	6
Titograd	4	13
Skopje	— 4	4
Celovec	1	—
Gradec	0	5
Dunaj	0	1
Milano	3	6
Genova	6	—
München	— 1	0
Zürich	— 4	1
Benetke	6	—

Prognoza

Vremenska slika: Globoko ciklonsko področje nad severozahodno Anglijo povzroča, da prevladujejo nad zahodno in srednjo Evropo jugozahodni zračni tokovi. Tako dotekajo tudi nad Slovenijo vlažne zrač. ne mase, ki zadržujejo nestalno vreme.

NAPOVED SLOVENIJA:

Podnevi in čez dan bo pretežno oblačno in zamegleno. V zahodni Sloveniji tu in tam manjše padavine, najnižje noč. ne temperature bodo okrog nič, v Primorju 5, ponekod po Gorenjskem do minus 4, najvišje dnevne med 1 in 4, v Primorju do 10.

Napoved za Jugoslavijo: Pretežno oblačno, tu in tam slab dež, vzdolž Jadrana bo pihal jugo. Temperatura brez večjih sprememb.

Snežne razmere ob 7 uri zjutraj

Žičnica Krvavec, megla, — 1, 25 cm novega snega na 50 cm podlage, vse naprave obratujejo; **Žičnica Zelenica:** Ljubelj predor, rahlo sneži, 0, 18 cm novega snega na 70 cm podl., Vrh Zelenice, rahlo sneži, — 1, 25 cm novega na 75 cm podl., žičn. obrat.; **Žičnica na Vogel**, obl., — 1, 60 cm novega na 90 cm podlage, vse naprave obratujejo; **Žičnica Vitranc:** spodnja postaja, sneži, 0, 35 cm na 45 cm podl., srednja postaja, 60 cm na 65 cm podl., vrh Vitranca, 80 cm na 100 cm podl., vse naprave obratujejo; **Žičnica na Spanov vrh**, obl., — 2, spodaj 30 cm, sredina 40 cm, vrh 60 cm, žičn. obrat.; **Pohorska vzpenjača:** zgornja postaja, del. obl., 0, 10 cm, vlečnica Bolfenk in Belevue obrat., ostalo ne dela; **Kredarica**, sneži, — 7, 30 cm novega na 80 cm podl.; **Planica**, sneži, 0, 24 cm novega na 75 cm podl.; **Jezersko**, megla, 0, 15 cm novega na 30 cm podl.; **Ljubljana**, obl., 1, 5 cm; **Novo mesto**, megla, 0, 6 cm; **Murska Sobota**, megla, — 1, brez snega; **Maribor**, obl., 0, 12 cm; **Slovenj Gradec**, obl., 0, 3 cm; **Vršič — Erjavčeva koča**, sneži, — 5, 100 cm na 110 cm podlage.